WYDANIE Z PŁYTĄ CD-ROM

Dostępne również wydanie bez płyty w cenie 4,50 zł

NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

Nr 23/2004 (159) 27.10 – 8.11

To prostsze niż myślisz

Dwutygodnik

Komputer ŚWIAT

www.komputerswiat.pl

tylko 6,50 zł w tym 7% VAT

Na płycie:

pełna wersja komercyjna

Encyklopedia Nauki

oraz 34 inne ciekawe programy opisywane na łamach

Instalacja i reinstalacja Windows

- Tworzymy kopię zapasową ważnych danych
- Jak zainstalować Windows XP
- Wgrywamy sterowniki
- Jak stworzyć obraz dysku

s. 18

Test sprzętu

s. 30

Biblioteka w kieszeni

Test 22 miniaturowych nośników danych

Test programów

WinRAR górą!

Wśród programów do pakowania WinZip czwarty

s. 34

Dla ambitnych

Głos zamiast klawiatury

Rady krok po kroku, jak sterować pecetem za pomocą głosu

s. 46

Internet

s. 40

Po jajka do internetu

Kupujemy w elektronicznym supermarkecie. Warto!

ISSN 1506-4026

Magazyn: Co robi komputer w nowoczesnym samochodzie

s. 52

DWUWARSTWOWA

nagrywarka **DVD 16x**
3 formaty zapisu **DVD**

Model GSA-4160B.
Zakręcony w obie strony!

Trzymasz się? Ta prędkość może zakręcić w głowie. W zawrotnym tempie nagrywasz wszystkie formaty, w tym - po raz pierwszy - wszystkie formaty DVD: DVD, DVD-RW, DVD+RW, DVD+R, a nawet DVD-RAM. Pomyśl, ile danych zapisujesz za każdym obrotem... Poznaj jak najszybciej wszystkie możliwości nowej nagrywarki LG.

Do każdej nagrywarki dołączone jest oprogramowanie Power DVD, Power Producer Gold, Nero Express, In CD oraz polska instrukcja do oprogramowania **GRATIS!**

www.lge.pl

Od redaktora

Komputer ŚWIAT

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Wszyscy korzystamy z Windows. To dobrze, bo jak już o tym wielokrotnie wspominałem, dzięki temu nasze komputery rozumieją się nawzajem. Przenosisz po prostu plik czy program z jednego peceta na drugi – i działa. Osoby korzystające z macintoshy i Linuksa wiedzą, o czym mówię.

Używanie Windows to jednak, niestety, sielanka tylko do czasu. W miarę korzystania z tego systemu obserwujemy, jak komputer pracuje coraz wolniej. Pliki otwierają się z trudem, programy coraz dłużej myślą nad każdą operacją. Nie pomaga dokładne czyszczenie systemu – z efektów cieszymy się tylko chwilę.

Dlatego niezbędny jest czasem gruntowny remont. Nikt, nawet programiści Microsoftu, producenta Windows, nie wymyślił dotąd lepszego sposobu na tchnięcie w pecet drugiego życia, jak usunięcie wszystkiego z dysku, sformatowanie go i zainstalowanie systemu od nowa. Jako że przy okazji można stracić cenne dane, dziennikarze Komputer ŚWIATA pokazują, jak tego uniknąć (czytaj od strony 18). A ponieważ cała operacja jest bardzo praco- i czasochłonna, nauczą Was też, jak w przyszłości przeprowadzić ją szybko i skutecznie, tworząc zawczasu obraz dysku. Niezbędny program w pełnej wersji znajdziecie na krążku dołączonym do wydania z płytą. Miłej lektury.

wmalecki@komputerswiat.pl

Nowości

Sprzęt 4
Napęd DVD z radiem i odtwarzaczem MP3 . 6
Programy 8
Internet 10
Dla ambitnych 11
Gry 12
Audio/Wideo/Foto 13
Telekomunikacja; Rynek 14
Przed mikrofonem 16

Temat z okładki

Instalacja Windows XP: Instaluj bez stresu . . 18
- Kopia zapasowa ważnych danych w Windows XP 19
- Instalacja systemu 20
- Konfiguracja Windows 26
- Obraz dysku 28

Test sprzętu

Z okładki **Miniaturowe nośniki danych:**
Mały może więcej 30
- Ciekawe pendrive'y 31
- Wyniki testu 32

Test programów

Z okładki **Programy archiwizujące:**
Jak to spakować? 34
- Prezentacja testowanych programów 35
- Tak testował Komputer ŚWIAT 38
- Wyniki testu 38
- Wskazówki dotyczące zwycięzcy testu . . . 39

Internet

Z okładki **Hipernet24.pl:**
Do hipermarketu w fotelu 40
- Zakupy w Hipernet24.pl 40
- Hipernet24 dla niewidomych 41
- Koszty dostawy na terenie Warszawy i Polski 42

Kącik webmastera 44
Ciekawe strony 45

Dla ambitnych

Z okładki **Sterowanie głosem:**
Posłuszna maszyna 46
- Niezbędny sprzęt 46
- Sterujemy po polsku 47
- Aktywny pulpit 50

Magazyn

Z okładki **Komputery w nowoczesnych samochodach: Bajty pod maską** 52
Krzyżówka 54
Na luzie 55

Wskazówki

Na straży danych 56
- Windows 98/Me/XP 56
- Windows XP/Outlook Express 5/6 57
- Word 97/2000/XP/2003; FlashGet 1.6 . 58
- Internet Explorer 5/6; IrfanView 60
- Total Commander 6.03 61

Gry

Hity: Gry na medal 62
- Wyniki testu 66
- Tak testował Komputer ŚWIAT 67

Audio/Wideo/Foto

Nowości filmowe i muzyczne; Program TV . . 68

Telekomunikacja

Sieć ISDN: Wspólna gra 70

Rynek

Najniższe ceny w kraju 72
Najlepsze na rynku 73
Kiosk 76
Mix – prasówka, statystyki, intermonitor . . 77
Listy Czytelników; Porady prawnika 78
Przydatne adresy 80
Na czatach z Komputer ŚWIATEM 81

Od redakcji

W następnym numerze; Stopka redakcyjna . . 82

Tym razem w kioskach dwie wersje Komputer ŚWIATA
Teraz możesz wybrać!

z płytą CD-ROM
i dodatkowymi stronami wskazówek do programów na płycie

bez płyty CD-ROM
w starej dobrej cenie

ekspresem

Idzie nowe...

Firma ATI Technologies zapowiedziała premierę nowych procesorów graficznych, które mają ujrzeć światło dzienne jeszcze w 2004 roku. Mowa o układach oznaczonych jako R430 i R480. Kanadyjski producent nie chce na razie zdradzić technologicznych szczegółów dotyczących parametrów jednostek. Wiadomo jedynie, że procesory mają być podstawą kart graficznych z wyższej rynkowej półki.

Info: ➜ www.zdnet.com

Intel lubi obrazki

Nowy procesor przeznaczony do komputerów przenośnych (notebooków) przedstawił koncern Intel. Jednostka, według zapowiedzi, ma sobie radzić szczególnie dobrze z aplikacjami multimedialnymi, a pracuje z prędkością 3,3 GHz. Producenci notebooków już zainteresowali się nowym procesorem – jego wykorzystanie w komputerach zapowiedziała między innymi firma Toshiba.

Info: ➜ www.cnet.com

Łapanie myszy...

Niecodzienny pomysł na używanie komputerowej myszy ma brytyjska firma Perific. Chodzi o gryzonia, którego można używać w dwojaki sposób – przesuwając go po powierzchni biurka lub chwytając w dłoń i operując wbudowaną w mysz kulką. Nic nie wiadomo na razie o polskiej premierze urządzenia. Może i dobrze – w Wielkiej Brytanii kosztuje ono ponad 800 złotych.

Info: ➜ www.perific.com

Album rodzinny

Nowa atramentówka HP

Officejet 3845: domownik z fotograficznym wyczuciem

Do domu! – mówi zdecydowanie firma Hewlett-Packard (HP). I wcale nie chodzi o przepędzenie użytkowników ze sklepów ze sprzętem komputerowym, lecz o nową drukarkę atramentową Deskjet 3845. Atramentówka jest bowiem przeznaczona do domowego użytku. Producent zapewnia, że urządzenie w ciągu 60 sekund odda w nasze ręce 18 stron czarno-białych i 14 stron kolorowych dokumentów w 01 **rozdzielczości** 4800 dpi. Lwi pazur plujka ma pokazać przy obróbce zdjęć. Fotki da się wydrukować zarówno w formacie 10x15 centymetrów (bez marginesów), jak i w formacie A4 z marginesami. W urządzeniu można zamontować dodatkowy pojemnik ze specjalnym tuszem do drukowania zdjęć.

Info: Hewlett-Packard Polska, tel. (022) 5657700, ➜ www.hp.pl cena: ok. 380 zł

Weź gryzonia w drogę...

Mysz do notebooka

Firma Kensington spuściła ze smyczy komputerową mysz o nazwie PocketMouse 2.0 Wireless. Jak sama nazwa wskazuje, gryzoń zalicza się do niezbyt rosłych osobników tego gatunku (pocket to po angielsku kieszeń). W założeniach urządzenie ma się bowiem przydać użytkownikom notebooków. Z komputerem mysz ma się porozumiewać poprzez fale radiowe, a w sterowaniu kursorem na ekranie pomaga 03 **sensor optyczny**. Producent twierdzi, że dołożył wszelkich starań, by zaprojektować ergonomiczne urządzenie, które doskonale leży w dłoni.

Info: Kensington, tel. (022) 7377300, ➜ www.kensington.pl cena: ok. 180 zł

Mysz PocketMouse 2.0 zasilana jest przez akumulator. Ładowarka do niego jest w komplecie z gryzoniem

Benq FP71E+: ponoć niestraszne mu nawet najbardziej dynamiczne sceny na ekranie

Benq rusza do gry

Monitor LCD dla wymagających

Listopad 2004 roku to zapowiadany przez firmę Benq moment polskiej premiery 02 **monitora LCD** oznaczonego niepozornym symbolem FP71E+ (wygląda jak hasło do internetowego konta). Dlaczego wyświetlacz trafił do Nowości Komputer ŚWIATA? Na pewno nie z powodu przekątnej ekranu o rozmiarach 17 cali ani rozdzielczości wyświetlanego obrazu – 1280x1024 pikseli nie zaskoczy obytych z monitorami LCD użytkowników. Tajemnica urządzenia kryje się w czasie reakcji matrycy. W tym wypadku ma on nie przekraczać ośmiu milisekund – to parametr, którego może pozazdrościć wielu rynkowych konkurentów Benqa (im krótszy czas reakcji, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że podczas wyświetlania dynamicznych obrazów na ekranie pojawi się efekt smużenia). Monitor pojawi się w Polsce w listopadzie 2004 roku. Jego cena nie jest na razie znana.

Info: AB, tel. (071) 3240550, ➜ www.ab.pl

Prognoza Komputer ŚWIATA

Cena monitora raczej nie będzie niska. Ośmiosekundowy czas reakcji matrycy to wyśrubowany parametr, ale raczej niedostrzegalny dla przeciętnego użytkownika.

hity Komputer ŚWIAT – Notowania z giełdy

10 października 2004

Podane wartości przedstawiają największe zwyżki i spadki cen sprzętu na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej w dniach 9–10.10.2004 roku w porównaniu z poprzednim tygodniem

Produkt nazwa	aktualna cena w zł	wzrost lub spadek ceny w zł
Płyta główna Gigabyte GA-8I915P-G	460	▼ 60
Procesor AMD Athlon 64 3000+ BOX	790	▼ 30
Dysk twardy Maxtor 120 GB 7200 rpm	350	▼ 20
Karta graficzna Radeon 9550 128 MB	320	▼ 20
Nagrywarka Lite-On DVD SOHW-1633S OEM	350	▼ 10
Pamięć DDR 512 MB PC-3200 Kingston	420	▲ 20

Współpraca: Serwis Warszawskiej Giełdy Komputerowej http://wgk.waw.pl/

Nowy dyrygent

Kolejna karta dźwiękowa

Dzięki firmie Trust możemy przyjąć na pokład naszego peceta nowego dyrygenta, który kompetentnie pokieruje odtwarzaniem dźwięku na przykład w filmach czy grach. Mowa o karcie dźwiękowej Trust 714DX 7.1 Sound Expert. Producent zapowiada, że przygotował urządzenie do zestawu głośników 04 **7.1**. Zastosowany w karcie specjalny korektor ma umożliwiać skonfigurowanie dźwięku dla każdego rodzaju muzyki lub gry według upodobań użytkownika. Cena dźwiękówki – ze średniej półki.

Info: Trust, tel. (022) 8739812, ➜ www.trust.com cena: ok. 220 zł

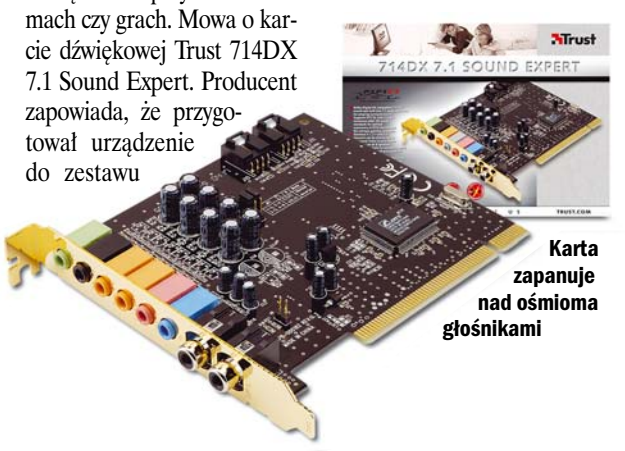

Karta zapanuje nad ośmioma głośnikami

Rolę sternika dowodzącego zestawem Z-2300 pełni regulator natężenia dźwięku oraz tonów dołączany w komplecie z głośnikami

Trójka ze sternikiem

Zestaw głośników Logitecha

Premierowy występ niezbyt licznego, ale za to solidnego zespołu muzycznego zapowiada na październik 2004 roku firma Logitech. Zestaw Z-2300, bo o nim mowa, złożony jest z 05 **subwoofera** oraz dwóch głośników satelitarnych. Pierwszy z nich ma dysponować mocą 120 W, natomiast satelity ponoć wydobędą z siebie dźwięk o mocy 80 W. Cena – niestety jak to zwykle w wypadku produktów Logitecha – jest wyższa od cen konkurencyjnych zestawów dostępnych na naszym rynku.

Info: Logitech, tel. (022) 8448278, ➜ www.logitech.com cena: ok. 670 zł

Szlaban dla hakera

Sprzętowy firewall

Ochronę pojedynczego peceta lub sieci komputerowej przed atakami hakerów ma zapewnić DFL-200. Jest to rodzaj sprzętowego

Firewall firmy D-Link ma dać nam poczucie bezpieczeństwa podczas surfowania po ulubionych stronach WWW

06 **firewalla**. Producent, firma D-Link, twierdzi, że zastosowane w urządzeniu technologie skutecznie blokują dostęp do naszego komputera osobom niepowołanym. Dodatkowa funkcja firewalla ma pozwalać na śledzenie, jakie strony WWW otwierają inni użytkownicy sieci (na przykład dzieci siedzące przed swoim pecetem). W skrzynkę wmontowano cztery porty, do których można podłączyć kilka komputerów. Ale pies na hakerów będzie nas bardzo drogo kosztował...

Info: D-Link Polska, tel. (022) 4255647, ➜ www.dlink.pl cena: ok. 1400 zł

na plusie

Intel na studiach

Znany producent procesorów, firma Intela, postanowiła wesprzeć Politechnikę Gdańską. Koncern przeznaczył ponad 500 tysięcy złotych na wyposażenie jednej z uczelnianych pracowni w 12 komputerów z procesorami IXP2400. Koncern ufundował także roczne stypendia dla dwudziestki studentów i pięciu doktorantów. Inną formą pomocy politechnice ma być udostępnienie przez Intela materiałów edukacyjnych dotyczących technologii bezprzewodowych.

na minusie

Kłótnia przed monitorem

Prawdopodobnie przed sądem zakończy się spór między firmą Honeywell a 34 producentami, którzy w swych urządzeniach wykorzystują wyświetlacze LCD. O co chodzi? Honeywell od 1994 roku jest właścicielem technologii, która wykorzystywana jest w wyświetlaczach do zwiększenia kąta, pod którym widoczny jest obraz na ekranie. Wśród oskarżonych są takie potęgi IT, jak Apple, Dell czy Nokia. Oby tylko spór nie doprowadził do wzrostu cen wyświetlaczy LCD...

Duży plecak skorpiona

Dysk twardy do notebooka

Rozmiar 2,5 cala mają nowe dyski twarde oferowane przez firmę Western Digital. Rodzina małych twardzieli nosi wspólną nazwę Scorpio (skorpion). Gromadzące dane talerze wewnątrz dysków mają wirować z prędkością 5400 obrotów na minutę. Producent zwraca uwagę na ważną dla użytkowników notebooków cechę skorpionów – do działania zużywają tyle samo energii co dyski pracujące z mniejszą prędkością (4200 obrotów na minutę). Przed uszkodzeniami, które powodują wstrząsy urządzenia, ma chronić technologia o nazwie ShockGuard. Do wyboru są modele o pojemnościach 40, 60 i 80 GB.

Dysk twardy Scorpio bez trudu zmieści się w dłoni. Na talerzach twardziela zmieścimy sporo danych, a ich duża prędkość obrotowa gwarantuje sprawną wymianę danych z komputerem

Info: California Computer, tel. (022) 6680200, ➜ www.california.pl ceny: jeszcze nieznane

Wyścigówka Plextora

Szybka nagrywarka DVD

Większość dostępnych dzisiaj na rynku nagrywarek DVD potrafiących zapisywać płyty dwuwarstwowe rejestruje dane na takich nośnikach z prędkością 2,4x. Firma Plextor twierdzi, że jest szybsza. Jej napęd PX-716A ma nagrywać takie krążki (o pojemności 8,5 GB) w czterokrotnym tempie. Nośniki typu DVD-R/+R można zapisać z prędkością 16x. W wypadku płyt DVD-RW tempo nagrywania wynosi 4x, a krążków DVD+RW – 8x. Cena – wyższa od cen wielu konkurentów.

Szybkie tempo zapisywania dwuwarstwowych krążków DVD to główna zaleta napędu firmy Plextor

Info: Alstor, tel. (022) 6755515, ➜ www.alstor.com.pl cena: ok. 800 zł

Co to właściwie jest...

01 rozdzielczość drukarki
Liczba podawana w dpi (punktach na cal), która określa, z jaką dokładnością (wiernością) drukarka może tworzyć wydruki. Punkty widoczne są na ilustracji poniżej.

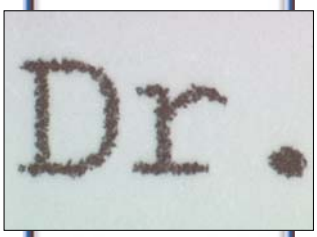

02 monitor LCD
Monitor, który jest wyposażony w wyświetlacz ciekłokrystaliczny. Tego typu monitory mają cienkie obudowy, gdyż są pozbawione kineskopu.

03 sensor optyczny
Element, który w myszach optycznych zastępuje tradycyjną kulkę.

04 7.1
Oznaczenie stosowane przy zestawach głośników. Liczba przed kropką oznacza liczbę głośników wysoko- i średniotowych. Może wynosić od 2 do 7. Jedynka po kropce oznacza obecność głośnika niskotonowego.

05 subwoofer
Określenie oznaczające w zestawach głośnikowych specjalny głośnik przeznaczony do odtwarzania najniższych częstotliwości dźwięku (tak zwanych basów).

06 firewall
Ang. ściana przeciwogniowa.Urządzenie mające za zadanie zabezpieczyć komputer lub sieć przed dostępem i działaniami osób niepowołanych z zewnątrz. Firewall najczęściej lokowany jest na styku sieci lokalnej oraz internetu.

DVD z fajerwerkami

Firma Gigabyte dopiero wchodzi na rynek napędów optycznych. Robi to jednak wystrzałowo – wyposażyła nowy napęd w wiele fajerwerków. Komputer ŚWIAT sprawdził, czy jest on rzeczywiście godny uwagi

Napędy DVD-ROM wychodzą już z użycia – są zastępowane przez nagrywarki DVD±R/RW lub napędy combo (nagrywarki CD-R/RW z możliwością odczytu płyt DVD). Osobny napęd DVD może jednak jeszcze być użyteczny, zwłaszcza tak nietypowy model jak Gigabyte GO-M1600B. Łączy on funkcje komputerowego napędu DVD-ROM oraz stacjonarnego odtwarzacza płyt muzycznych i plików w formacie MP3, a także radia. Aby działał, nie trzeba włączać peceta – urządzenie pracuje z oddzielnym zasilaczem.

W komplecie z napędem otrzymujemy niewielki moduł przykręcany wewnątrz obudowy peceta – tak jak karta rozszerzeń.

Podłączamy do niego zasilacz, antenę radia oraz wąską (i niestety nietypową, a więc trudną do kupienia, jeżeli ulegnie uszkodzeniu) taśmę sygnałową, którą jest przesyłany dźwięk między innymi do wyjścia słuchawkowego i do CD Audio znajdującego się na module.

Tacka na płytę napędu Gigabyte GO-M1600B jest ukryta za wyświetlaczem ciekłokrystalicznym, który służy jako wskaźnik odtwarzanej ścieżki audio, pliku MP3, częstotliwości stacji radiowej albo po prostu – wskazuje aktualną godzinę.

Urządzenie zostało wyposażone w pilot zdalnego sterowania. Niestety, w komplecie nie znajdziemy baterii potrzebnej do jego działania. Zabrakło też drugiej baterii niezbędnej do działania modułu montowanego w obudowie. Dopóki jej nie kupimy i zamontujemy, po każdym odłączeniu zasilacza od prądu musimy na nowo ustawić zegar i wyszukać stacje radiowe.

Aby słuchać muzyki lub radia w czasie, gdy komputer jest wyłączony, musimy podłączyć głośniki bezpośrednio do wyjścia audio w module łączącym wszystkie elementy zestawu. Przy włączonym pececie sygnał z radia i odtwarzacza MP3 przechodzi przez kartę dźwiękową, więc można korzystać z głośników lub słuchawek do niej podłączonych.

Napęd Gigabyte GO-M1600B to ciekawe urządzenie, ale funkcje przez niego oferowane przydadzą się tylko tym użytkownikom peceta, którzy chcą zamienić swój komputer w domowe centrum audio i korzystać z niego jak ze stacjonarnego radia czy odtwarzacza CD/MP3. Dla nich możliwość słuchania płyt czy radia bez konieczności włączania całego peceta będzie sporym atutem. Za taką funkcję trzeba niestety słono zapłacić, zwykły napęd DVD (wyniki testu takich napędów Komputer ŚWIAT opublikował w numerze 19/2004) kosztuje bowiem trzy razy mniej niż model oferowany przez Gigabyte.

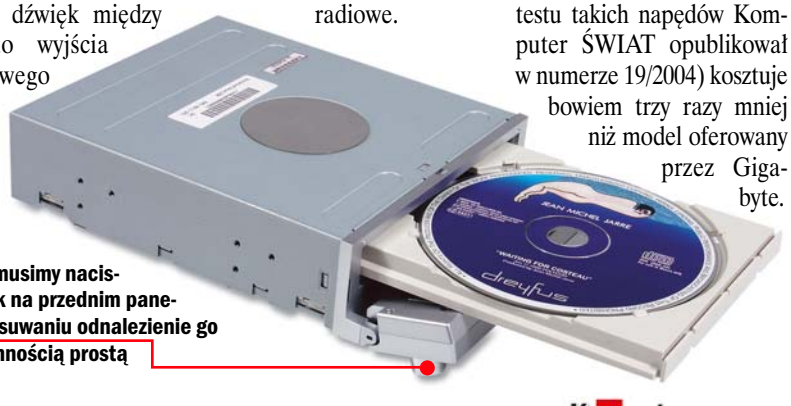

Aby wysunąć tackę napędu Gigabyte GO-M1600B, musimy nacisnąć przycisk na przednim panelu. Przy wsuwaniu odnalezienie go nie jest czynnością prostą

Producent / Model	Waga	Gigabyte GO-M1600B	Ocena
Dystrybutor		Gigabyte Polska	
Telefon		(071) 7975782	
Strona WWW		www.gigabyte.pl	
Serwis	**8%**		**3,00**
Okres gwarancji[1]	4%	2 lata	4
Rodzaj gwarancji	2%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
Telefon pomocy	2%	brak	1
Adres strony internetowej producenta		www.gigabyte.pl	
Szybkość	**42%**		**4,14**
Maksymalna szybkość odczytu DVD-ROM/CD-ROM		16x/48x	
Czas kopiowania 700 MB z CD-ROM-u na dysk twardy	6%	2 minuty 52 sekundy	6
Czas kopiowania 700 MB z CD-R/CD-RW na dysk twardy	6%	2 minuty 54 sekundy/ 3 minuty 46 sekund	5
Czas kopiowania 3,39 GB z DVD-ROM-u na dysk twardy	6%	5 minut 29 sekund	5
Czas kopiowania 3,39 GB z DVD-R/DVD-RW na dysk twardy	6%	10 minut 30 sekund/ 11 minut 13 sekund	2
Czas kopiowania 3,39 GB z DVD+R/DVD+RW na dysk twardy	6%	10 minut 34 sekundy/ 11 minut 3 sekundy	2
Czas kopiowania 74 minut muzyki z CD Audio na dysk twardy	6%	2 minuty 45 sekund	5
Średni czas dostępu CD/DVD	2%	75 milisekund/111 milisekund	6
Czas od włożenia płyty CD-ROM/CD-R/CD-RW/DVD-ROM/DVD-R/DVD-RW/DVD+R/DVD+RW do jej uruchomienia	4%	12 sekund/11 sekund/ 11 sekund/11 sekund/11 sekund/16 sekund/ 11 sekund / 11 sekund	3
Jakość	**27%**		**4,33**
Korekcja błędów dla płyty CD-ROM	8%	przeciętna (55%)	4
Korekcja błędów dla płyty DVD-ROM	8%	bardzo dobra (88%)	6
Możliwość odczytu płyt DVD-R	1%	jest	6
Możliwość odczytu płyt DVD-RW	1%	jest	6
Możliwość odczytu płyt DVD+R	1%	jest	6
Możliwość odczytu płyt DVD+RW	1%	jest	6
Możliwość odczytu płyt DVD-RAM	1%	brak	1
Poziom hałasu podczas pracy	6%	bardzo wysoki (60 dBA)	2
Pozostałe	**23%**		**3,61**
Instrukcja obsługi	3%	angielska, kompletna	1
Cyfrowe wyjście audio	1%	brak	1
Analogowe wyjście audio	2%	jest	6
Wyjście słuchawkowe	2%	jest	1
Awaryjne wyjmowanie płyty	1%	jest	6
Tryb pracy kontrolera IDE	1%	ATA33	5
Wielkość bufora pamięci		512 kilobajtów	
Sposób podawania płyty do napędu		tacka	
Przyciski do sterowania odtwarzaniem płyt audio na przednim panelu	1%	tak	6
Dołączone wyposażenie: kabel audio/kable danych/śrubki do przykręcenia	2%	tak / nie / tak	4
Dołączone oprogramowanie	10%	Cyberlink PowerDVD 5	4
Wersja firmware		1015	
Ocena pośrednia jakości	**100%**		**3,98**
Punkty dodatnie/ujemne		działa przy wyłączonym komputerze jako odtwarzacz kompaktowy i radio FM	+0,30
		pilot zdalnego sterowania	+0,10
		brak baterii do pilota i podtrzymującej zegar	-0,05
Ocena końcowa			**4,33**
Jakość[2]			**dobra**
Cena			**429 zł**

Wyniki testu

[1] Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji kupującemu przysługuje prawo do roszczenia z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach oraz o zmianie kc) [2] Testy pojedynczych urządzeń nie stanowią przeglądu rynku, więc nie jest wyliczany parametr Cena/Jakość

Maksymalna wartość rabatu to 30 zł.

TERAZ!!!

ODBIERZ 30% ZNIŻKI

NA NAJNOWSZĄ KOLEKCJĘ CROPPA!

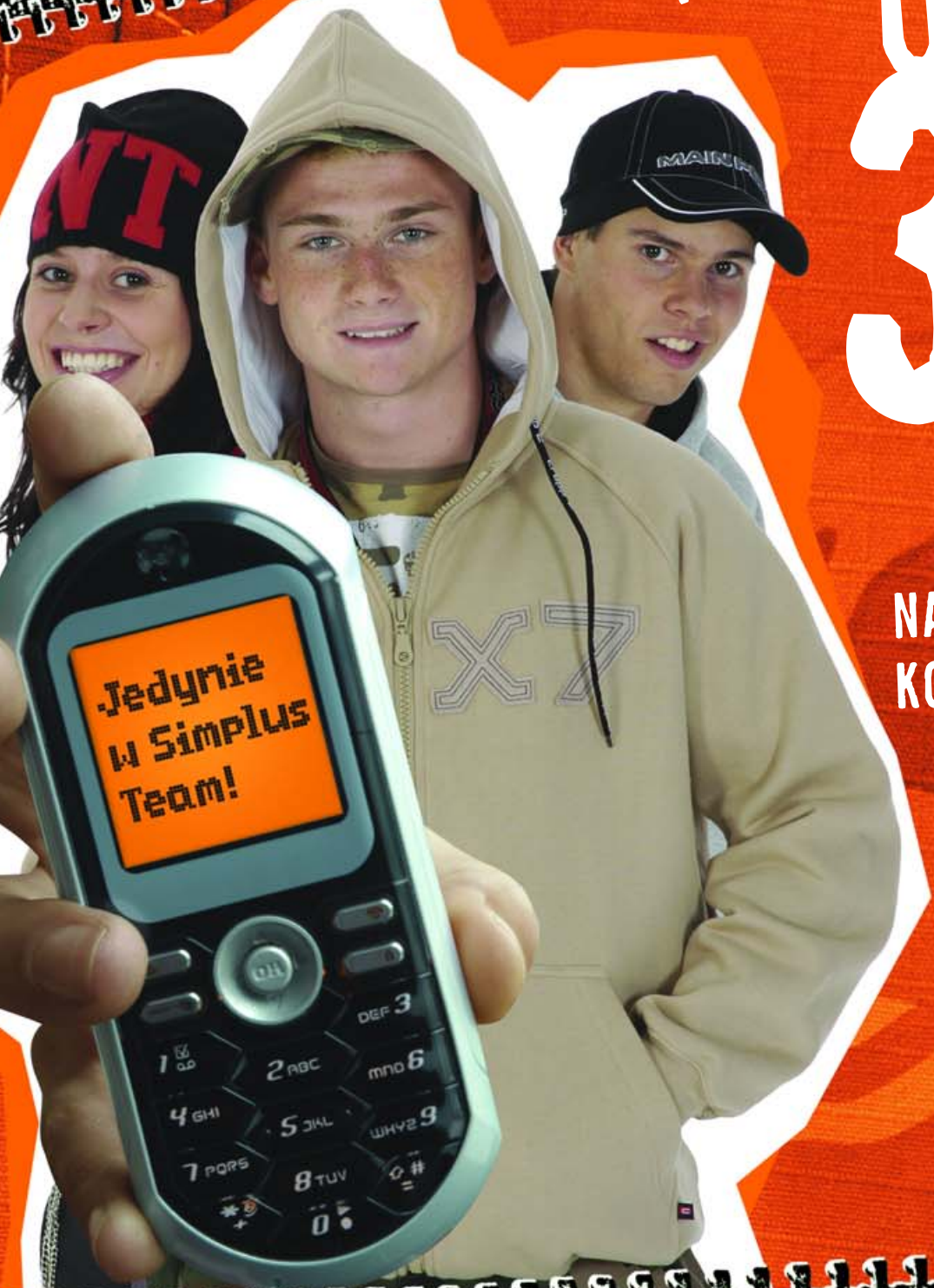

WEŹ TELEFON I IDŹ
DO NAJBLIŻSZEGO
SKLEPU CROPP TOWN.
WYBIERZ CIUCHY, IDŹ DO KASY
I ODBIERZ ZNIŻKĘ.
W KOŃCU TRZEBA SIĘ UBRAĆ!
SPIESZ SIĘ! MASZ CZAS TYLKO
DO KOŃCA PAŹDZIERNIKA.

Regulamin promocji dostępny w sklepach Cropp Town oraz na stronach:

www.cropptown.pl

www.simplusteam.pl

cropp

simplus TEAM

ekspresem

Uzależnieni od Redmond

Z badań firmy analitycznej IDC wynika, że w Europie co trzecia z 19 milionów osób z branży IT pracuje przy tworzeniu programów czy projektów powiązanych z koncernem Microsoft. Chodzi w dużej mierze o aplikacje pisane z myślą o funkcjonowaniu w systemie operacyjnym Windows. Przodują Rosjanie – aż 55 procent tamtejszych pracowników IT jest powiązanych z firmą Billa Gatesa.

Info: ➜ www.idc.com

Szpiegom po kieszeni

Rząd USA rozważa wprowadzenie przepisów, które nakładałyby kary finansowe na osoby piszące programy typu spyware (aplikacje takie zbierają i przesyłają przez internet informacje na przykład o tym, jakie strony WWW odwiedzamy lub jakich używamy programów). Grzywny miałyby sięgać nawet sum rzędu trzech milionów dolarów. Kiedy przepisy wejdą w życie – jeszcze nie wiadomo.

Info: ➜ www.bbc.com

Fabryka krążków

DVDFab 2.25 – to nazwa aplikacji, która ma się przydać amatorom wypałki. Program ma umożliwiać tworzenie kopii zapasowych płyt DVD. Za darmo dostępny jest 30-dniowy shareware DVDFab. Pełna wersja kosztuje około 160 złotych.

Info: ➜ www.dvdidle.com

Żebyś wiedział...

Nowa Encyklopedia PWN

Światło dzienne ujrzała najnowsza edycja znanej już użytkownikom Encyklopedii PWN. Na trzech krążkach CD-ROM znalazło się 100 tysięcy haseł i 160 tysięcy definicji wzbogaconych o ilustracje w postaci zdjęć, rysunków i animacji (ma ich być ponad 6500), a także 500 tabel oraz wykresów. Producent, Wydawnictwo Naukowe PWN, dołączył do encyklopedii Atlas geograficzny z ponad 140 mapami i dwie galerie multimediów: Świat przyrody i Świat kultury. Naszą wiedzę o świecie mają uzupełniać wykłady oraz eseje.

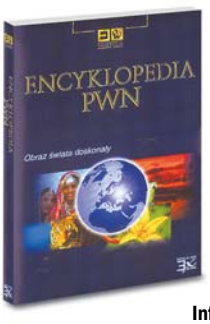

Info: Wydawnictwo Naukowe PWN, tel. (061) 8736255, ➜ www.ksiegarnia.pwn.pl cena: ok. 150 zł

Przejrzyste okna GetRighta nie sprawią nam kłopotów w obsłudze

Ściągaj zdrów...

Kolejna odsłona GetRighta

Użytkownikom, którzy często ściągają pliki z internetu, może się przydać nowa wersja programu GetRight. Edycja 5.2 ma przynosić kilka nowości. Chodzi o lepszą współpracę aplikacji z przeglądarkami stron WWW Netscape i Opera oraz obsługę **01 serwerów FTP**. Usunięto też błędy (zawieszanie się programu przy ściąganiu danych podzielonych na porcje). GetRight 5.2 dostępny jest za darmo jako **02 shareware**. Pełna edycja – płatna.

Info: GetRight, ➜ www.getright.com cena: ok. 100 zł

Miś w okienku

Program do obróbki filmów

Coś dla użytkowników z filmowym zacięciem... Program Koala Film Studio 2DV ma pomagać nam w montażu i obróbce zapisanych metodą cyfrową filmów (na przykład w formacie **03 AVI** lub **04 WAV**). Aplikacja obsługuje trzy ścieżki wideo i trzy ścieżki audio, umożliwia wycinanie i przestawianie fragmentów filmowych, tworzenie efektów przejść między scenami, a także dodawanie do obrazów napisów. Program zawiera także funkcje do tworzenia animacji. Aplikacja ma współpracować z kamerami cyfrowymi, ale pod warunkiem, że w naszym pececie zamontowana jest karta z wbudowanym złączem **05 FireWire**.

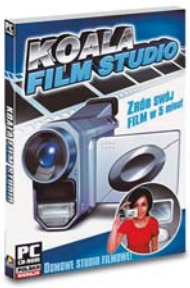

Do obsługi programu Koala Film Studio potrzeba nie tylko zacięcia montażysty, lecz także nieco wprawy...

Info: Play, tel. (022) 8325430, ➜ www.play.com.pl cena: ok. 20 zł

hity Komputer Świat — Bestsellery 24.09 – 7.10.2004

Ranking najlepiej sprzedających się programów w sieci sklepów Media Markt od 24 września do 7 października 2004

Źródło: Media Markt

			cena*	ocena w teście	
1	**Norton AntiVirus 2005 PL** Symantec	antywirusowy	219	-	
2	**Norton Internet Security 2005 PL** Symantec	narzędziowy	329	-	
3	**Panda Antivirus Platinum 7.0** Panda Software	antywirusowy	259	bardzo dobra	
4	**CorelDRAW 9 PL** Corel	graficzny	799	dobra	
5	**Norton Internet Security 2004 PL** Symantec	edukacyjny	399	-	
6	**AntiVirenKit 2004** G DATA	antywirusowy	119	bardzo dobra	
7	**Tell Me More 5 Angielski Pack** Techland	edukacyjny	269	bardzo dobra	
8	**Subiekt GT** Insert	do prowadzenia firmy	679	-	
9	**Norton SystemWorks 2004 PL Prof.** Symantec	narzędziowy	549	-	
10	**CorelDRAW 11 EDU** Corel	graficzny	279	-	

*Obowiązuje w Media Markt

Żuraw w portfelu

Prowadzenie domowego budżetu

W internecie pojawiła się niewielka aplikacja, która ma nas wyręczać w żmudnej roli księgowego. Program o nazwie AceMoney Lite 3.5.8 pomaga w kontrolowaniu przychodów i wydatków, dokonywaniu rozliczeń i transakcji. Na życzenie użytkownika narzędzie ma pokazywać zbiorcze raporty dotyczące przepływu gotówki przez nasze konto, może też sporządzać zestawienia według różnych kryteriów. Program obsługuje polską walutę, jest dostępny za darmo w polskiej wersji.

Info: AceMoney Lite, ➜ www.mechcad.com

Pecet na mękach

Nowa wersja 3DMark

Do testowania wydajności komputera przeznaczona jest najnowsza edycja znanego wielu użytkownikom 06 **benchmarka** – 3DMark-05. Aplikacja przeprowadza testy dotyczące zachowania się procesora i karty graficznej w trzech grach. Jednak uwaga! Program przystosowany jest wyłącznie do obsługi komputerów z zainstalowanym pakietem Directx 9.0c. Użytkownicy takich kart graficznych, jak GeForce3 czy Radon 8500, nie będą mogli cieszyć się nowym 3DMarkiem. Program dostępny jest za darmo w wersji shareware (z mocno ograniczonymi funkcjami). Za pełną edycję trzeba zapłacić.

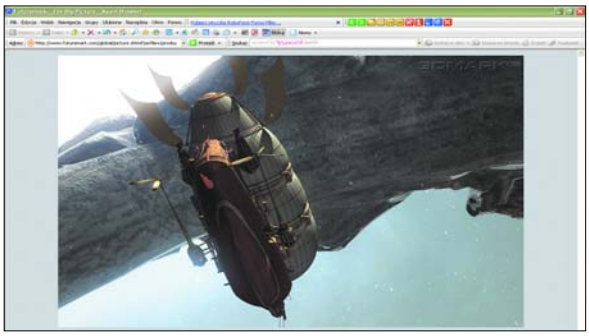

3DMark05 pokazuje w trakcie testów dopieszczone grafiki

Info: Futuremark, ➜ www.futuremark.com
cena: ok. 80 zł

na plusie

Pecet pod ochroną

Po raz pierwszy w Polsce, 12 października 2004 roku, odbył się Dzień Bezpiecznego Komputera. Akcję zorganizowały organizacje rządowe (Ministerstwo Nauki i Informatyzacji oraz Edukacji Narodowej i Sportu) przy wsparciu firm zajmujących się bezpieczeństwem sieci. Z badań wynika, że Polacy wciąż nie są w pełni świadomi zagrożeń płynących w internetu – tylko 55 procent naszych rodaków używa programów antywirusowych. W Dniu Bezpiecznego Komputera zorganizowano szkolenia, seminaria i konkursy dotyczące ochrony komputera w internecie. W szkołach i na wyższych uczelniach prowadzono na ten temat specjalne lekcje i wykłady. Akcja ma być cykliczna.

na minusie

Skośnoocy hakerzy

Ministerstwo Obrony Korei Południowej przekazało niepokojące informacje na temat cybernetycznej wojny, do której szykuje się Korea Północna. W tym komunistycznym państwie od kilku lat szkoli się profesjonalnych hakerów, których zadaniem ma być atakowanie systemów komputerowych w Stanach Zjednoczonych, Korei Południowej i Japonii. Do dzisiaj ponoć wyszkolono już pięciuset specjalistów od komputerowych włamań. Odpowiedni kurs ma trwać pięć lat. Korea Południowa doświadczyła już zmasowanej hakerskiej ofensywy w lecie 2004 roku. Zostało wówczas zaatakowanych ponad 200 komputerów z dziesięciu tamtejszych agencji rządowych.

Patrolowanie okien

Program do ochrony peceta przed zagrożeniami

Wymowną militarną nazwę WinPatrol 8.0.1.0 nosi program, który ma chronić komputer przed wszelkim złem krążącym w internecie. Aplikacja ma między innymi zabezpieczyć pecet przed dialerami (programami łączącymi nas z internetem przez kosztowne numery dostępowe 0700). W sferze zainteresowań WinPatrola są także programy szpiegujące oraz konie trojańskie (te ostatnie to rodzaj wirusów, które umożliwiają hakerom dostęp do komputera). Użytkownik aplikacji może w każdej chwili przejrzeć listę działających w systemie programów i w razie wykrycia na przykład dialera zablokować jego działanie. Monitorowana ma być też lista zadań w Windows. WinPatrol dostępny jest za darmo na stronie WWW o poniższym adresie.

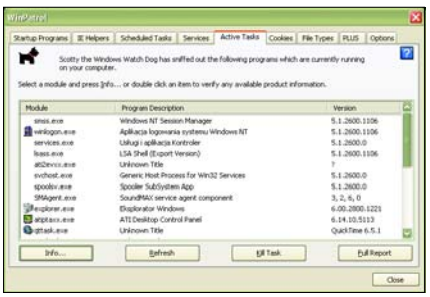

WinPatrol wyświetla na nasze życzenie listę aplikacji uruchomionych w pececie

Info: WinPatrol, ➜ www.winpatrol.com

Obrazki z wystawy

Program do obróbki zdjęć

Firma Ulead wprowadziła na rynek program o nazwie PhotoImpact 10. Narzędzie ma się przydać fotoamatorom – dzięki tej aplikacji można pobierać zdjęcia bezpośrednio ze skanera lub cyfrowego aparatu fotograficznego, a następnie poddać zdjęcia rozmaitym zabiegom upiększającym. Do dyspozycji użytkownika są narzędzia pozwalające na usuwanie z fotografii niechcianych elementów, poprawianie ich ostrości czy kontrastu. Program może funkcjonować w trybie zwanym Basic, który ma służyć mniej doświadczonym użytkownikom do prostej obróbki zdjęć. Aplikacja w 30-dniowej wersji próbnej (zwanej z angielska trial) dostępna jest za darmo na stronie WWW firmy Ulead. Pełna edycja jest płatna.

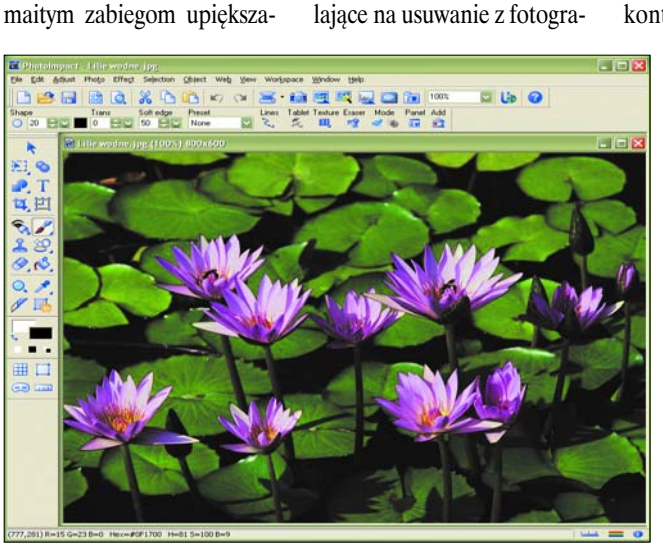

PhotoImpact 10 oferuje użytkownikowi wiele narzędzi pozwalających zmodyfikować cyfrowe fotografie

Info: Ulead, ➜ www.ulead.com
cena: ok. 360 zł

Co to właściwie jest...

01 serwer FTP
Serwer umożliwiający użytkownikowi korzystającemu z klienta FTP ściąganie z niego plików, a niekiedy także wgrywanie danych na jego dysk twardy przy użyciu protokołu FTP.

02 shareware
Program, który można otrzymać i rozpowszechniać za darmo. Jeżeli po upływie okresu testowego (często 30-dniowego) użytkownik zdecyduje się zatrzymać aplikację, powinien zapłacić jej autorowi.

03 AVI
Format pliku multimedialnego. W AVI można zapisać jednocześnie dźwięk i obraz. Pliki z rozszerzeniem *.avi* są charakterystyczne dla Windows.

04 WAV
Format zapisu plików muzycznych. Pliki te mogą być zarówno monofoniczne, jak i stereofoniczne. W zależności od jakości jedna minuta muzyki może zająć od 0,6 do 27 megabajtów.

05 FireWire
Standard szybkiego portu szeregowego. Jego prędkość transmisji wynosi 400 Mbps. Jednym z zastosowań FireWire'a jest przyłączanie do peceta cyfrowych kamer wideo i odtwarzaczy DVD.

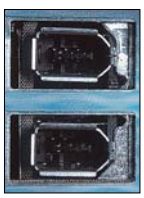

06 benchmark
Zbiorcze określenie programów użytkowych, które mierzą szybkość działania poszczególnych podzespołów komputera – najczęściej szybkość dysku twardego, karty graficznej, procesora i CD-ROM-u.

KONICA MINOLTA
DYNAX 7D

Pierwsza na świecie lustrzanka cyfrowa z ubudowanym systemem stabilizacji obrazu Anti-Shake
metalowa obudowa
2,5 calowy monitor LCD
5 klatek błyskowych
10 obiektywów wymiennych
780 gramów
6 000 000 pikseli
oraz możliwości
DiMAGE A2

Rozdzielczość 8 mln pikseli
Obiektyw APO GT 28-200 mm
Stabilizacja obrazu Anti-Shake
TIPA
EISA
CHIP TIP
DiMAGE Z3

Rozdzielczość 4 mln pikseli
Obiektyw APO GT 35-420 mm
Stabilizacja obrazu Anti-Shake
KONICA MINOLTA
PHOTO IMAGING POLSKA Sp. z o.o.
ul. Nowoliplie 7a; 00-148 Warszawa,
tel. (0 22) 660 33 74 do 78
fax (0 22) 660 33 72
www.konicaminolta.pl
e-mail: camera@konicaminolta.pl
KONICA MINOLTA

Historia na wyciągnięcie ręki

Szekspir w sieci

Dobra informacja dla wielbicieli angielskiej literatury i osób interesujących się historią. British Library uruchomiła specjalny serwis zawierający zdjęcia najstarszych wydań Hamleta, Otella, Romeo i Julii oraz Snu nocy letniej autorstwa Williama Szekspira. Na witrynie biblioteki dostępnych jest ponad dziewięćdziesiąt fotografii dzieł najsłynniejszego angielskiego dramaturga. Dzięki wygodnemu narzędziu można czytać w jednym oknie dwie różne wersje tekstów sztuk Szekspira. Pozwala to na śledzenie zmian, jakie Szekspir nanosił w tekstach swoich słynnych dzieł.

Info: ➜ www.bl.uk/treasures/shakespeare/homepage.html

Klikając na przyciski, możemy kartkować historyczne wydania dzieł Szekspira

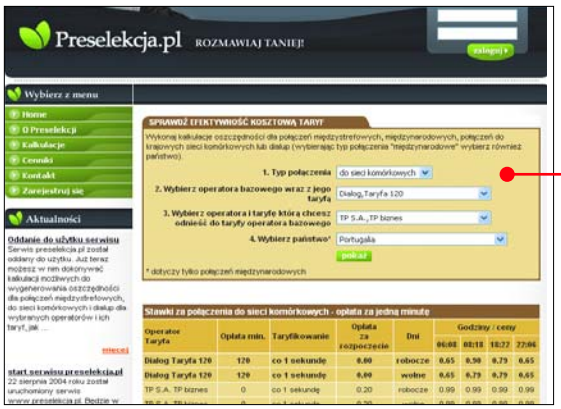

Porównanie taryf ułatwia prosty kalkulator

Ty wybierasz, ty decydujesz

Porównaj oferty operatorów

Od września można korzystać z usług serwisu Preselekcja. Kierowany jest on do osób, które zastanawiają się nad wyborem operatora telekomunikacyjnego. Na łamach witryny zgromadzono aktualne informacje dotyczące taryf wszystkich polskich dostawców internetu i telefonii bezprzewodowej. Dzięki opcji porównania ofert operatorów możemy sprawdzić, który z nich oferuje najbardziej konkurencyjne taryfy. Możliwe jest też sprawdzenie, czy opłaca nam się zmienić dostawcę usług telekomunikacyjnych.

Info: ➜ www.preselekcja.pl

Wilki

Nowa płyta, nowa strona

Nowa strona zespołu Wilki została uruchomiona w związku z premierą płyty pod tytułem Watra. W serwisie znajdziemy biografie artystów grających w tej grupie. Nie zabrakło także najnowszych informacji dotyczących Wilków oraz terminów ich koncertów. Interesująca jest część multimedialna serwisu. Znajdziemy w niej między innymi fragmenty utworów.

Info: ➜ www.wilki.com.pl

Strona wykonana jest profesjonalnie, ale mało estetycznie

Praca z sieci

Darmowe oferty dla poszukujących zatrudnienia

Darmowa giełda pracy to nowa propozycja portalu SerwisKariery.pl. Z usług witryny mogą korzystać zarówno osoby szukające zatrudnienia, jak i firmy, którym są potrzebni pracownicy. W pierwszym tygodniu istnienia strony pojawiło się na niej ponad sto ofert pracy.

Info: ➜ http://serwiskariery.pl/?site=gieldapracy

Nowe wirusy w internecie

Komputer ŚWIAT i firma Trend Micro prezentują najnowszą porcję groźnych komputerowych wirusów.

Nazwa wirusa	Opis	Ryzyko infekcji	Szkodliwość
TROJ_STARTPGE. B	Biblioteka DLL, która modyfikuje ustawienia przeglądarki IE. Zmienia stronę startową oraz domyślne strony wyszukiwania.	☠	☠☠
WORM_WOOTBOT. U	Niebezpieczny robak, który rozprzestrzenia się przez niezabezpieczone udziały sieciowe. Aby zalogować się, używa listy popularnych loginów i haseł. Podobnie jak Sasser, wykorzystuje lukę w zabezpieczeniach usługi LSASS w systemach Windows 2000 i XP. Umożliwia zdalne przejęcie kontroli nad komputerem.	☠☠☠	☠☠☠
TROJ_LDPINCH. K	Zwykle dociera do użytkownika jako załącznik do e-maila. Rejestruje sekwencję wciśniętych klawiszy i w ten sposób wykrada hasła i loginy użytkownika.	☠	☠☠☠
EXPLOIT-MS04-028	Niebezpieczna luka w zabezpieczeniach jednego z najpopularniejszych formatów graficznych. Umożliwia zawarcie w pliku JPEG kodu wykonywalnego (na przykład wirusa), który automatycznie uruchamia się w momencie otworzenia pliku.	☠☠☠	☠☠☠
WORM_MUMU. D	Robak, który może się rozprzestrzeniać przez udziały sieciowe. Jest narzędziem hakerskim, umożliwiającym uruchamianie procesów na innym komputerze. Umożliwia także upload i uruchomienie plików do innego komputera.	☠☠☠	☠☠☠
TROJ_SMALL. FZ	Trojan, który pobiera z określonych stron WWW szkodliwe programy i dialery. Ściąga też pliki adware, które doinstalowuje do Internet Explorera, zakłócając jego pracę.	☠	☠☠

Stopień zagrożenia: ☠ – małe ☠☠ – duże ☠☠☠ – bardzo duże

Znośna lekkość bytu

Kolejny notebook Acera

TravelMate TM382T-Ci: taszcząc tę walizkę, przynajmniej się nie spocimy...

Tylko nieco ponad 1,5 kilograma wagi to jedna z najbardziej charakterystycznych cech nowego komputera przenośnego ze znanej serii TravelMate. Model oznaczony jako TM382TCi ma pracować pod dyktando procesora Pentium M o prędkości 1,6 GHz, który wspomaga 512 MB pamięci DDR. Do tego dysk twardy o pojemności 40 GB. Coś za coś – niewielka waga notebooka wymusiła na producencie zastosowanie niezbyt wielkiego (12,1 cala) wyświetlacza o rozdzielczości 1024x768 pikseli.

Info: Acer Computer Polska, tel. (022) 6062590, ➜ www.acer.pl cena: ok. 7200 zł

Karta firmy Microcom: o kablach możemy zapomnieć...

Dane w powietrzu

Bezprzewodowe karty Microcom

Komunikację komputera z innymi urządzeniami czy też internetem w bezprzewodowej technologii WiFi mają zapewniać nowe karty firmy Microcom. Urządzenie Travel Card WiFi 11g przeznaczone jest dla użytkowników notebooków – kartę montuje się w gnieździe PCMCIA. Natomiast PCI Card WiFi 11g ma współpracować ze stacjonarnym pecetem przez złącze PCI. Zastosowana w kartach technologia Turbo G przyspiesza ponoć wymianę danych do 108 Mb/s.

Info: Fincom Poland, tel. (022) 8434919, ➜ www.fincom.pl ceny: Ravel Card – ok. 170 zł, PCI Card – ok. 200 zł

HP w przebieralni

Nowy kombajn biurowy

W różne kostiumy stroi się Officejet 7310 – nowe urządzenie wielofunkcyjne przeznaczone do małych biur. Przebrany za laserową drukarkę kombajn ma drukować na minutę 30 stron czarno-białych i 20 kartek kolorowych dokumentów w rozdzielczości 4800x1200 dpi. Rozdzielczość skanera sięga natomiast 2400x4800 dpi.

Podajniki papieru w kombajnie mają mieścić 400 arkuszy

Do dyspozycji użytkownika są także funkcje kopiarki i faksu o prędkości 33,6 kb/s.

Info: Hewlett-Packard Polska, tel. (022) 5657700, ➜ www.hp.pl cena: ok. 2500 zł

Procek w przeciągu

Nowe zestawy do chłodzenia

Firma GlacialTech zapewnia, że jej nowe wentylatory otrą pot z czoła zapracowanym procesorom. Model Limba 2000 przeznaczony jest do jednostek Sempron i Athlon firmy AMD. Drugi zestaw – Turbine 4500 – ma ulżyć Pentium 4. Prędkość wiatraków nie jest imponująca: 1900 obrotów na minutę. Są za to ponoć ciche – emitują dźwięk o natężeniu 20 dBA.

Info: nTec Poland, tel. (032) 2374323, ➜ www.GlacialTech.pl, ceny: jeszcze nieznane

Wiatraki Limba 2000 i Turbine 4500 – ochłoda procesorów w naszych pecetach

Nowy kurs językowy z renomowanej serii EuroPlus+ już w sprzedaży!

ekspresem

Zapowiedzi wydawnicze na listopad

CDPROJEKT

Worms Forts: Oblężenie, Football Manager 2005 Sega
Rollercoaster Tycoon 3, Sid Meier's Pirates! Atari
Pro Evolution Soccer 4 Konami

CENEGA

Myst IV UbiSoft
Championship Manager 5 Eidos

techland

Uplink Introversion
Medieval Lords Monte Christo

LEM

Tony Hawk's Underground 2, Doom 3 PL Activision

Ekstremalne sporty

Tony Hawk's Underground 2

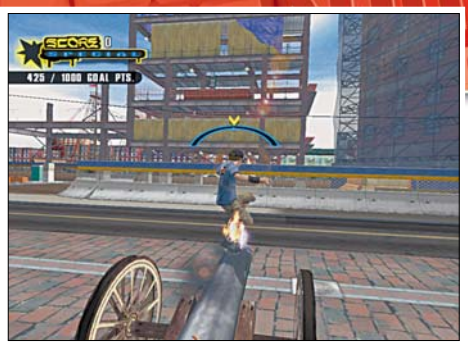

Ślizg płonącą deską po armacie powoduje wystrzał i odblokowanie nowych elementów planszy

Kolejna edycja gry sportowej ma pojawić się w listopadzie tego roku w polskiej wersji językowej. Zadaniem gracza jest jazda na wirtualnej deskorolce – musimy wykonywać między innymi skoki, obroty i ślizgi na poręczach. Po raz pierwszy można korzystać z opcji spowolnienia czasu. Dzięki niej łatwiej jest przeprowadzać skomplikowane ewolucje.

Wymagania sprzętowe: nieznane **Info:** Licomp Empik Multimedia, tel. (022) 6517324, ➜ www.lem.com.pl cena: nieznana

Walki w mieście

Full Spectrum Warrior

Gra taktyczna, w której przejmujemy dowództwo nad dwoma oddziałami żołnierzy – Alfa i Brawo. Nasi żołnierze zostają wysłani na misję do fikcyjnego państwa Zakistanu, a zadaniem ich ma być przywrócenie porządku w tym opanowanym przez wojska partyzanckie kraju. W trakcie zabawy tylko wydajemy rozkazy naszym podkomendnym – obserwując ruchy żołnierzy, prowadzimy ich do zwycięstwa. Większość operacji przeprowadzamy na terenach miejskich.

Gra ma zostać wydana pod koniec października w polskiej wersji językowej

Wymagania sprzętowe: Pentium IV 1 GHz, 256 MB RAM, karta graficzna 32 MB z akceleratorem 3D
Info: CD Projekt, tel. (022) 5196966, ➜ www.cdprojekt.info cena: 99 zł

hity Komputer Świat — Bestsellery 10.09 – 7.10.2004

Prezentujemy ranking najlepiej sprzedających się gier w dniach od 10 września do 7 października 2004

Źródło: MediaMarkt

			cena*	ocena w teście
1	The Sims 2 EA Polska	strategiczna	139	bardzo dobra
2	Codename Panzers Cenega	strategiczna	99	bardzo dobra
3	Xpand R ally Techland	rajdy samochodowe	59	-
4	Shrek 2 LEM	platformowa	79	dobra
5	Spider-Man 2 LEM	zręcznościowa	69	dobra
6	Tony Hawk's Pro Skater 4 CD Projekt	sportowa	19	dobra
7	ToCA Race Driver 2 CD Projekt	wyścigi samochodowe	89	bardzo dobra
8	Heroes IV Złota kolekcja CD Projekt	strategiczna	59	-
9	Hidden&Dangerous 2 Cenega	gra akcji	49	-
10	Soldiers – Ludzie Honoru CD Projekt	strategiczna	89	dobra

Dwa piloty, jeden bezprzewodowy, drugi na kabelku, pozwalają wygodnie sterować wszystkimi funkcjami odtwarzacza

Dla ucha i dla oka

Odtwarzacz MP3/VCD

Odtwarzacz przenośny MANTA VCD-003 GAMBLER oprócz odtwarzania płyt Audio CD i krążków CD-R/RW z plikami MP3/WMA pozwala po podłączeniu do telewizora wyświetlać filmy Video CD. System antywstrząsowy z pamięcią: 80 sek. dla MP3 i 30 dla CD zapewnia prawidłowe odtwarzanie muzyki nawet w trakcie intensywnego spaceru. Dodatkowo, urządzenie ma wbudowaną funkcję konsoli do gier, a w komplecie otrzymujemy krążek CD zawierający 300 gier oraz dwa gamepady do gry.

Info: Manta Multimedia, tel. (022) 332 34 61,
➜ www.manta.com.pl cena: 199 zł

Zoom optyczny 2,8-krotny uzyskiwany jest bez wysuwania obiektywu z korpusu aparatu

Do damskiej torebki

Elegancka cyfrówka Olympusa

Metalowa obudowa o grubości zaledwie dwóch centymetrów i wadze 160 gramów, matryca o rozdzielczości czterech megapikseli to cechy najnowszej cyfrówki Olympus AZ-2 Zoom. Duży 2,5-calowy ekran LCD pozwala na przeglądanie zdjęć nawet przy bardzo jasnym świetle słonecznym. Zdjęcia zapisywane są na kartach pamięci xD. W komplecie otrzymujemy niestety tylko szesnastomegabajtową kartę.

Info: Olympus Polska, tel. (022) 8600077,
➜ www.olympus.pl cena 1799 zł

Cyfrowe oko

Kamera internetowa Creative'a

Nowa kamera WebCam Live! firmy Creative wyposażona jest w przetwornik CMOS o rozdzielczości 640x480 pikseli. Wystarcza to w zupełności do wygodnej pracy z komunikatorami internetowymi. W komplecie otrzymujemy dodatkowo mikrofon i niezbędne oprogramowanie do wideokonferencji i obróbki zdjęć.

WebCam Live! może być umieszczona zarówno na ekranach LCD, jak i na typowych monitorach CRT

Info: Creative Labs, tel. (022) 8530264,
➜ www.creative.pl cena: 235 zł

Prawdziwe fotki bez komputera

Miniaturowa drukarka do zdjęć

Drukarka DPP-FP30 firmy Sony drukuje zdjęcia w formacie pocztówkowym o jakości tradycyjnych odbitek (300 dpi). Dzięki zgodności z PictBridge wydruki możemy robić też bezpośrednio z aparatu cyfrowego zgodnego z tym standardem. Komplet 40 arkuszy papieru wraz ze specjalnym wkładem barwiącym do drukarki kosztuje około 100 złotych.

Info: Sony Polska, (022) 6538333,
➜ www.sony.pl cena: 599 zł

Drukując wprost z aparatu, na gotową fotkę poczekamy około dwóch minut

Klapka górą

Nowe telefony LG

Firma LG, debiutująca na polskim rynku, preferuje modele z klapką – model LG G7050 ma odsuwaną klawiaturę, pod którą kryje się duży kolorowy wyświetlacz. Telefon wyposażony jest w aparat fotograficzny, polifoniczne dzwonki, obsługuje MMS-y i gry Java oraz dysponuje wybieraniem głosowym. Model LG C1200 (z odchylaną klapką) zaprojektowano dla pań – świadczy o tym... wbudowane lusterko. Cena obu modeli wynosi w promocjach od 1,22 złotego.

Klapka może być odchylana jak w modelu C1200 lub przesuwana – jak w G7050

Info: LG, tel. (022) 6061451, ➜ www.lge.pl

Więcej niż telefon

Brakuje tylko UMTS

Nokia zaprezentowała urządzenie łączące funkcje telefonu komórkowego i cyfrowego asystenta. Model 9300 działa w sieciach GSM/GPRS/EDGE. Ma zestaw głośno mówiący, obsługuje pocztę elektroniczną (z załącznikami) i strony WWW. Wbudowane aplikacje umożliwiają pracę z dokumentami tekstowymi, arkuszami kalkulacyjnymi, prezentacjami, plikami PDF oraz słuchanie MP3. Wbudowaną pamięć można powiększyć kartą MMC. Przesyłanie danych między telefonem a komputerem możliwe jest za pośrednictwem USB i Bluetooth. Aparat pojawi się w sprzedaży na początku 2005 roku. Cena – nieznana.

Po rozłożeniu obudowy dostępna jest pełna klawiatura oraz duży kolorowy ekran

Info: Nokia, tel. (022) 6547686, ➜ www.nokia.pl

Limity Neostrady mniej groźne

Można dokupić gigabajty

Zostały zwiększone krytykowane przez internautów miesięczne limity pobierania danych w Neostradzie (Komputer ŚWIAT pisał o limitach w numerze 20/2004). Nowe limity transferu wynoszą 7 GB miesięcznie dla opcji 128 i 320, 15 GB dla opcji 512 oraz 25 GB dla wersji 1024 (poprzednio od 5 GB do 15 GB). Jedynie wersja 640 Neostrady pozostaje bez limitów. Od połowy października można też rozszerzać limit o kolejne 2 GB za 9,91 złotego (do końca roku w ramach promocji o 4 GB). Doładowania konta można dokonać za pośrednictwem numeru 0300 900300 (9,91 złotego za połączenie) lub specjalnej karty zdrapki dostępnej w Telepunktach. Barbara Górska rzecznik TP: *[...] Nie ukrywam, że zwiększenie możliwości transferu danych w ramach usługi Neostrada TP było w dużym stopniu odpowiedzią na krytyczne głosy tych użytkowników internetu, którzy poprzednio zaproponowane możliwości uznali za niewystarczające.*

O korzystnych dla abonentów zmianach w Neostradzie TP informuje na stronie www.tp.pl

Info: TP, tel. 0801 321123, ➜ www.tp.pl

Rosnący Niebieski Kieł

Sukcesy sprzedaży bezprzewodowej technologii

Bluetooth, technologia bezprzewodowego przesyłu danych, jeszcze niedawno skazywana była przez specjalistów na rynkową porażkę. Tymczasem okazuje się, że Niebieski Kieł coraz lepiej radzi sobie na rynku. W połowie tego roku tygodniowo sprzedawało się ponad trzy miliony urządzeń wyposażonych w tę bezprzewodową formę przesyłania danych. To wzrost o trzydzieści procent w porównaniu z pierwszymi miesiącami tego roku. W przeciągu najbliższych czterech lat wartość sprzedaży omawianej technologii ma wynieść blisko dwa miliardy dolarów rocznie. I jak tu ufać specjalistom?

Czy czekają nas czasy, w których do uruchomienia samochodu potrzebny będzie informatyk?

Komputer za kierownicą

Systemowy sojusz gigantów

Firmy Toyota i Nissan zamierzają stworzyć standard oprogramowania dla samochodowych komputerów pokładowych. Ma być to uniwersalna platforma, analogiczna do tej, którą stworzył dla komputerów osobistych Microsoft. Jaki jest powód tego nagłego aliansu konkurentów, do którego już wkrótce przystąpić mają kolejni producenci? Otóż, jeden wspólny system oznacza obniżenie kosztów serwisowania samochodów. Co za tym idzie, na oszczędności mogą liczyć klienci, którzy szybciej i taniej będą mogli naprawiać swoje auta.

Info: ➜ www.toyota.com, ➜ www.nissan.com

Na parkiet czas

Informatycy na giełdzie

Pod koniec września debiutowała na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych rzeszowska firma Comp. Zajmuje się ona tworzeniem systemów informatycznych dla polskich przedsiębiorstw i plasuje się na trzecim miejscu wśród producentów oprogramowania dla banków. Na giełdę trafiły dwa miliony akcji tej spółki.

Info: ➜ www.comprze.com.pl

Na stronie firmy można znaleźć oferty pracy dla informatyków

na plusie

Muzyka z aukcji

Teksańska orkiestra The James Bowie High School Marching Band daje przykład nietypowego wykorzystania aukcji internetowych i oferuje swoje usługi za pośrednictwem serwisu eBay. Koszt wynajęcia zespołu to pięć tysięcy dolarów. Jak dotąd nikt nie skorzystał z oferty. Możliwe, że powodem jest fakt, że orkiestra składa się z dwustu pięćdziesięciu muzyków. Artyści są jednak dobrej myśli i liczą na osoby posiadające naprawdę duże mieszkania.

na minusie

PIN do lamusa

Dzięki łatwo dostępnym w internecie programom nawet kompletni amatorzy mogą z łatwością wykraść hasła dostępu do kont bankowych – donosi niemiecki Der Spiegel. Banki coraz częściej mówią więc o konieczności stworzenia nowego sposobu logowania się do bankomatów i kont internetowych. PIN, który narodził się na początku ery elektronicznej bankowości, nie gwarantuje dziś bezpieczeństwa naszym pieniądzom. Ciekawe, co go zastąpi?

Hollywood atakuje

Ważą się losy p2p

Amerykańscy użytkownicy systemów wymiany plików ponownie przeżywają chwile niepewności. Firmy zajmujące się produkcją filmów złożyły w połowie października petycję do Sądu Najwyższego USA. Domagają się w niej unieważnienia decyzji sądu federalnego, na mocy której zalegalizowano w Stanach używanie oprogramowania typu p2p.

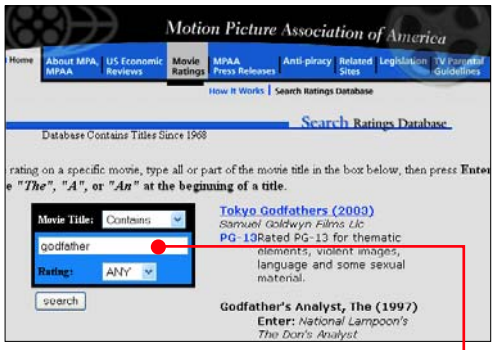

Na stronie MPAA znajduje się wyszukiwarka filmów, pozwalająca sprawdzić, dla jakiej kategorii wiekowej przeznaczony jest dowolny tytuł stworzony w USA

Wytwórnie filmowe, reprezentowane w sądzie przez Motion Picture Association of America (MPAA) i Recording Industry Association of America (RIAA), domagają się zobowiązania producentów systemów wymiany plików do współpracy z wymienionymi powyżej instytucjami. Oznacza to złagodzenie stanowiska Hollywood, które do tej pory żądało pełnej delegalizacji sieciowej wymiany plików audiowizualnych.

Nowa, bardziej ustępliwa postawa amerykańskich organizacji antypirackich może mieć związek z ich dwoma dużymi wpadkami, do jakich doszło w ostatnim czasie. RIAA została posądzona we wrześniu o piractwo – szczegóły w numerze 21/2004 Komputer ŚWIATA. MPAA przegrała zaś w norweskim sądzie proces wytoczony twórcy programu do kopiowania płyt DVD. Ta poważna, wydawać by się mogło, organizacja przeoczyła w pozwie fakt, że tworzenie kopii bezpieczeństwa legalnie zakupionych filmów jest zgodne z prawem zarówno w USA, jak i w Europie. Amerykanie zostali zmuszeni do pokrycia kosztów procesu i publicznego przeproszenia pozwanego Norwega.

Info: ➜ www.mpaa.org ➜ www.riaa.com

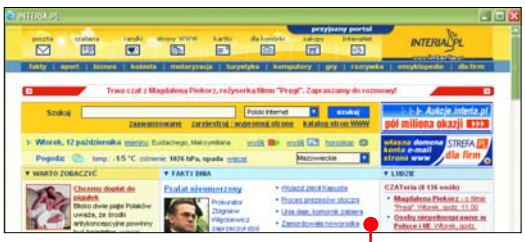

Zmiana warty pod Wawelem

Nowy szef w Interia.pl

W krakowskiej irmie Interia.pl SA prowadzącej jeden z największych polskich portali internetowych przyszedł czas na zmiany. 8 października 2004 roku po burzliwym walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Tomasz Jażdżyński przestał być prezesem zarządu. Jego miejsce zajął Jacek Pasławski. Powody odejścia Jażdżyńskiego nie są do końca znane. Według niektórych analityków rynku były prezes miał inną wizję rozwoju firmy niż szefowie ComArchu – jednego z udziałowców Interii.pl. Oficjalny komunikat mówi o tym, że powołanie nowego prezesa nastąpiło w związku ze zmiananami na rynku internetowym w Polsce. W rozmowie z Komputer ŚWIATEM Jacek Pasławski przyznał, że Interia.pl zamierza walczyć o lepszą niż dotąd pozycję portalu w rankingach (dzisiaj jest on na trzecim miejscu pod względem popularności wśród internautów). Jednym ze sposobów na przyciągnięcie użytkowników ma być uruchomienie w Interii.pl internetowego sklepu z muzyką. *Chcielibyśmy udostępnić go do końca 2004 roku, ale wiele zależy tutaj od właścicieli praw do muzyki* – mówi Pasławski. Prezes jest optymistą – zmiana pozycji w rankingach według niego ma się dokonać w ciągu najbliższych 18 miesięcy. Interia.pl zamierza też pośredniczyć w sprzedaży szerokopasmowego dostępu do internetu.

Info: ➜ www.interia.pl

PHOTON
OFENSYWA FOTOGRAFII CYFROWEJ
BESTSELLERY 2004

PHOTON 484
"nowy produkt spod znaku Pentagram nie ma realnej konkurencji oferującej tak wiele za podobną cenę."
- TwojePC.pl sierpień 2004
NOWOŚĆ
8 X ZOOM OPTYCZNY
matryca rzeczywista 4 megapiksele, CCD
matryca interpolowana 8 megapikseli
obiektyw szklany
zoom optyczny 8x (odpowiednik 40-352 mm dla filmu 35mm)
zoom cyfrowy 4x
pamięć wbudowana 16 MB
pamięć wymienna karty SD
nagrywanie video tak (z dźwiękiem)
B99 zł
„Słowo uznania należy się producentowi za bogactwo, a może wręcz przepych cyfrowych funkcji, programów tematycznych i funkcji dodatkowych. Zazwyczaj spragnieni ich zaawansowani fotoamatorzy powinni być w siódmym niebie."
- DigiCam 5-6/2004
„Photon 484 to solidnie wykonana cyfrówka z rozbudowanym menu, oferująca wiele zaawansowanych funkcji zazwyczaj niedostępnych w tej klasie sprzętu. Przekonują do jej zakupu nie tylko niewygórowana cena, ale przede wszystkim oferowane parametry. 8-krotny zoom optyczny, sprawnie działający balans bieli i poprawnie dobierana moc błysku to niewątpliwe atuty aparatu."
- DigiCam 5-6/2004

PHOTON 434
„Aparat polecany wszystkim, którzy chcą zamienić swój analogowy kompakt na cyfrówkę."
- PC World Komputer 2/2004
4 MP, SUPER SZYBKI
matryca rzeczywista 4 megapiksele, CCD
matryca interpolowana 5,5 megapiksela
obiektyw szklany
zoom optyczny/cyfrowy 3x / 4x
pamięć wbudowana 16 MB
pamięć wymienna karty SD
nagrywanie video tak (z dźwiękiem)
TERAZ W SUPER CENIE !!! 799 zł
„robi bardzo dobre zdjęcia"
- Newsweek 28/2004
„Urządzenie zostało liderem w swojej grupie cenowej, nokautując rywali pod kilkoma względami"
- magazyn ZOOM 1/2004
„Mając na uwadze funkcjonalność, jaką oferują testowane aparaty, niedoścignionym wzorem okazał się aparat PENTAGRAM PHOTON 434"
- CHIP 4/2004

PHOTON 41 ZOOM-3
"Idealne dla początkujących użytkowników (...) wielką zaletą jest bardzo przystępna cena przy wysokiej jakości rejestrowanych zdjęć"
- fotopolis.pl
WYSOKA JAKOŚĆ ZDJĘĆ
matryca rzeczywista 4 megapiksele, CCD
obiektyw szklany Ricoh
zoom optyczny/cyfrowy 3x / 2x
karta pamięci w zestawie 32 MB
pamięć wymienna karty CF
TERAZ W SUPER CENIE !!! 699 zł
"Za dobre parametry i przystępną cenę"
"Jakość matrycy w połączeniu z optyką (...) pozwalają na wykonywanie dobrej jakości zdjęć zarówno w sprzyjających, jak i w gorszych warunkach oświetleniowych (...) Photon 41 Zoom-3 to aparat fotograficzny oferujący spore możliwości"
- CD Action 10/2003

W reklamie podano sugerowane ceny detaliczne. Realne ceny występujące na rynku mogą się od nich różnić.

Autoryzowany wyłączny dystrybutor:
MULTIMEDIA VISION
tel. (022) 338 9000 www.pentagram.pl
PENTAGRAM THE PERFECT SIMPLICITY

Numery w sieci

Rozmowa z Allanem Wodzyńskim, Prezesem Zarządu firmy eCard

FOT.: PARKIET

Komputer ŚWIAT: eCard zajmuje się autoryzacją transakcji dokonywanych przez internet z użyciem kart kredytowych. Jak często Pan sam robi zakupy w taki właśnie sposób?

Allan Wodzyński: Dosyć często. Tą drogą kupuję na przykład książki w internetowych księgarniach, filmy DVD czy płyty CD w sklepach muzycznych oraz bilety lotnicze.

Jest Pan pod tym względem przeciętnym klientem czy raczej wyjątkiem wśród naszych rodaków? Jaki odsetek Polaków korzysta dzisiaj regularnie z zakupów w internecie, płacąc kartą?

Według ostatnich badań dostęp do internetu ma obecnie ponad siedem milionów Polaków. Nie znamy dokładnych danych na temat tego, ile z tych osób dokonuje regularnych zakupów internetowych, choć 15 do 20 procent internautów deklaruje, że korzysta z handlu w sieci. Dzisiaj sytuacja na polskim rynku jest taka: z prawie 16 milionów wydanych kart tylko około dwóch milionów to tak zwane karty wypukłe, którymi można płacić w internecie. To limituje obrót opłacony kartą w handlu wirtualnym.

Co stoi na przeszkodzie, by w Polsce Kowalski do zakupów w sieci mógł używać popularnej – tak zwanej płaskiej – karty bankowej?

W zasadzie nic. Suwerenne decyzje w tej sprawie podejmuje każda z firm emitujących karty. I to do nich trzeba skierować pytanie, dlaczego nad Wisłą wciąż płaskie karty są wyłączone z obrotu w sieci. Jest jeszcze inna kwestia – nawyk kupujących. Z naszych wyliczeń wynika, że tylko około 25 procent zakupów internetowych w Polsce odbywa się za pośrednictwem kart – większość klientów wciąż woli płacić gotówką przy odbiorze towaru. Trzeba jednak zauważyć, że liczba osób płacących kartami w internecie dynamicznie rośnie. Rośnie też wartość takich transakcji – dzisiaj pojedynczy zakup z udziałem karty przekracza zwykle 500 złotych.

Na co więc wydajemy tak wysokie sumy w sieci?

Sektorem, który rozwija się najprężniej w handlu elektronicznym, są teraz tanie linie lotnicze i biura turystyczne. A tam jednostkowa wartość biletu na samolot czy też wycieczki przekracza właśnie wymienione 500 złotych.

25 procent zakupów opłaconych kartami to wciąż niezbyt imponujący odsetek. Szczególnie w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej...

Sztandarowym przykładem powodzenia kart w handlu internetowym jest Wielka Brytania – tam są one obecne w 73 procentach wirtualnych transakcji. Z kolei w Hiszpanii, do której Polska jest często przyrównywana, ten odsetek wynosi około 50 procent. Moim zdaniem nie jest to przepaść nie do pokonania.

Ostatnimi czasy internet zaczął uchodzić za środowisko niezbyt bezpieczne – mnożą się w nim na przykład wirusy, grasują hakerzy i oszuści. Jaką mamy gwarancję, że kiedy płacimy w sieci za zakupy, nie grozi nam na przykład kradzież numeru karty i ogołocenie konta ze wszystkich pieniędzy?

Przede wszystkim należy uważać na to, co robimy ze swoją kartą w realnym środowisku. Starałbym się nie tracić karty ani na chwilę z oczu, zabierałbym także z bankomatu wydruki – na nich figuruje część numeru karty. Natomiast kiedy już dokonujemy zakupów w internencie, dla własnego dobra powinniśmy zwrócić uwagę na kilka szczegółów. Po pierwsze: starajmy się korzystać z oferty witryn o ustalonej renomie – takich, które już wcześniej odwiedzaliśmy, i takich, które są internetowym oddziałem fizycznie istniejących sklepów. Wchodząc na witrynę sklepową, zwróćmy też uwagę na to, czy ma ona system autoryzacji kart płatniczych, pod którym podpisane są licencjonowane centra rozliczeniowe. Dlaczego to jest ważne? Centra rozliczeniowe, na przykład eCard, mają własny system weryfikacji sklepów w sieci. Pozytywną opinię zdobywają tylko rzetelni sprzedawcy – dzisiaj nasza firma współpracuje z około 380 sklepami internetowymi w Polsce. Podczas zakupów warto też zwrócić uwagę, czy komunikacja ze sklepem jest szyfrowana – w systemie Windows znakiem tego jest ikona żółtej kłódki w dole ekranu. Następny krok: zwróćmy uwagę na to, czy podczas zawierania transakcji zostaniemy przekierowani na stronę firmy zajmującej się autoryzacją. Jeżeli tak, to możemy być pewni, że sklep nie otrzyma danych dotyczących naszej karty, lecz jedynie informację, że transakcja zakończyła się sukcesem.

> **Około 25 procent zakupów internetowych w Polsce odbywa się za pośrednictwem kart**

Każdy szyfr jest do złamania...

Oczywiście. Potencjalni złodzieje mogliby rozszyfrować konkretną transakcję. Ale koszty zakupu systemów przeznaczonych do przechwytywania kilkusekundowych impulsów transakcyjnych są tak wysokie, że wielokrotnie przewyższają zyski z kradzieży. Przy okazji: największa kradzież numerów kart kredytowych w internecie nie polegała na przechwytywaniu transakcji, tylko na włamaniu do serwera hotelowego, gdzie numery były zdeponowane jako forma płatności za pokoje.

Jak długo dane dotyczące klientów są przetrzymywane na serwerze w eCard?

Co godzinę sporządzamy zapasowe kopie danych i przenosimy je na inne serwery, niedostępne z sieci.

Jak wiele prób włamań do Waszych serwerów notujecie w ciągu miesiąca?

Tego nie mogę zdradzić. Raz zdarzył się atak, który zablokował nasze serwery na pięć godzin. Ale nie doszło do kradzieży danych klientów. A trzeba pamiętać, że w ciągu ostatnich czterech lat eCard autoryzował 600 tysięcy transakcji o łącznej wartości ponad 200 milionów złotych.

Dziękujemy za rozmowę.

Allan Wodzyński uważa, że bardziej niebezpieczne jest płacenie w restauracji, gdzie kelner z kartą znika nam z oczu, niż przez internet

REKLAMA

Instaluj bez stresu

Drogowskaz

Instaluj bez stresu	18
Kopia zapasowa ważnych danych w Windows XP	19
Instalacja systemu	20
Konfiguracja Windows	26
Obraz dysku	28

FOT.: EAST NEWS/montaż Komputer ŚWIAT

Instalacja i konfiguracja Windows to proces złożony. Z Komputer ŚWIATEM wszystko staje się jednak proste. Nie tylko bez problemu podołamy wszystkim czynnościom, ale też stworzymy system naszych marzeń, któremu żadna awaria nie będzie groźna

Instalacja systemu operacyjnego to czynność, którą należy wykonać po zakupie nowego komputera lub dysku twardego. 01 **Reinstalację** (której towarzyszy czasami 02 **formatowanie** dysku) przeprowadzamy wówczas, gdy system wymaga naprawy (nie działa stabilnie lub nie uruchamia się). Komputer ŚWIAT krok po kroku objaśni obie procedury, pokazując przebieg instalacji i reinstalacji systemu Windows XP. W wypadku reinstalacji przeprowadzimy również proces tworzenia kopii takich danych, jak wiadomości e-mail, dokumenty czy 03 **Ulubione**.

Po udanej instalacji systemu nadchodzi czas na zainstalowanie niezbędnych poprawek do Windows i pakietu biurowego Microsoft Office oraz najnowszych 04 **sterowników** do takich urządzeń, jak karty graficzna i dźwiękowa.

Gdy to zrobimy, powinniśmy dostosować system operacyjny do naszych upodobań i zainstalować podstawowe aplikacje, które są potrzebne w czasie pracy – na przykład program graficzny czy 05 **kodeki** do odtwarzania filmów.

Kiedy wykonamy wszystkie te czynności, przyjdzie czas na stworzenie kopii bezpieczeństwa systemu operacyjnego. Kopię zrobimy za pomocą programu Paragon Hard Disk Manager znajdującego się na krążku wydania z płytą. Dzięki temu, gdyby pecet nie chciał się uruchomić lub gdybyśmy zdecydowali się na ponowne instalowanie systemu, przywrócimy 06 **obraz dysku**.

Gdzie szukać programów użytych w tym poradniku

program	na płycie
Paragon Hard Disk Manager 5.6	Komputer ŚWIAT 23/2004

Jak czytać poradnik?

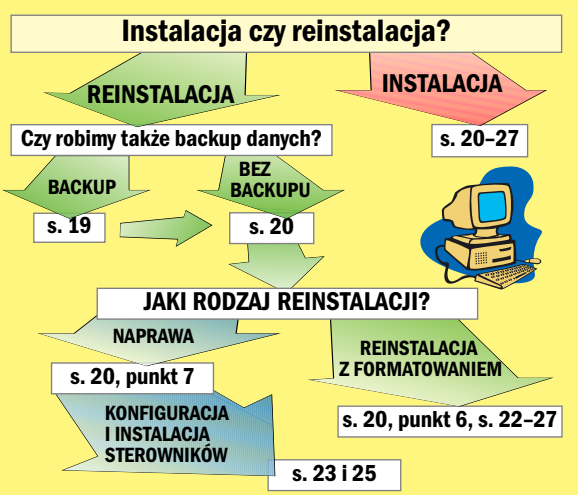

Co to właściwie jest...

01 reinstalacja
Ponowna instalacja programu lub systemu operacyjnego. Przeprowadzana jest zwykle, gdy oprogramowanie przestaje działać poprawnie.

02 formatowanie
Przygotowanie nośnika danych (zwykle dyskietki magnetycznej lub dysku twardego) do zapisu i późniejszego odczytu danych. Niesformatowany dysk nie nadaje się do użytku. W czasie formatowania wszystkie informacje, które znajdowały się na dysku, zostają usunięte.

03 Ulubione
Folder, w którym znajdują się skróty do ulubionych stron internetowych. Do katalogu Ulubionych możemy za pośrednictwem przeglądarki internetowej dodać każdą witrynę.

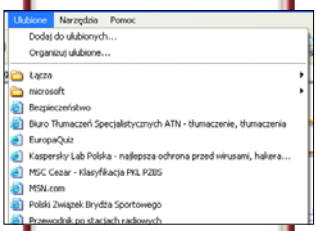

04 sterownik
Niewielki program sterujący współpracą komputera i danego urządzenia. Przy kartach graficznych sterowniki są współodpowiedzialne za jakość i szybkość tworzenia obrazu.

05 kodek
Ang. codec (od compression-decompression). Program, który wykonuje proces kompresji i dekompresji sygnału audio lub wideo. Przykładem działania kodeka jest kompresja pliku dźwiękowego do formatu MP3.

06 obraz dysku
Plik lub pliki zapisane na nośniku danych zawierające dokładne odbicie zawartości dysku – zarówno dane, jak i ich logiczną strukturę.

Kopia zapasowa ważnych danych w Windows XP

Ta część poradnika przeznaczona jest dla Czytelników, którzy mają już zainstalowany Windows XP i chcą dokonać naprawy lub ponownej instalacji połączonej z formatowaniem dysku. Należy wtedy zrobić kopię potrzebnych ustawień i dokumentów, aby nie uległy one zniszczeniu podczas formatowania. Dane te możemy zapisać na innej niż systemowa **07 partycji** lub na płytach nagrywalnych (więcej wiadomości na ten temat znajdziemy w artykule z numeru 16/2004 pod tytułem **Bezpieczne bity** umieszczonym na krążku dołączonym do wydania z płytą).

Poczta e-mail

Jeżeli korzystamy z poczty e-mail, na pewno nie chcemy stracić wiadomości i ustawień. Wskazówki dotyczą programu Outlook Express.

Ustawienia kont

1 Uruchamiamy Outlook Express. W menu Narzędzia klikamy na Konta... i Poczta. Zaznaczamy kliknięciem nasze konto i klikamy na Eksportuj... Wybieramy miejsce zapisu (na drugiej partycji lub na pulpicie) i klikamy na przycisk.

2 Aby po reinstalacji Windows dokonać importu, zamiast Eksportuj... wybieramy Importuj... i wskazujemy zapisany plik.

Wiadomości

Przed wykonaniem kopii wiadomości warto zastanowić się, czy na pewno wszystkie chcemy kopiować (niepotrzebne lepiej skasować).

1 Z menu Narzędzia wybieramy polecenie Opcje... Następnie na zakładce Konserwacja klikamy na przycisk Folder magazynu... Klikamy w oknie prawym przyciskiem myszy i wskazujemy Zaznacz wszystko. Jeszcze raz klikamy prawym przyciskiem i wybieramy Kopiuj. Naciskamy klawisz Esc.

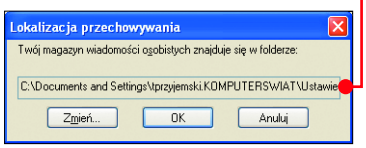

2 Klikamy na Start i na polecenie Uruchom... W polu Otwórz: klikamy prawym przyciskiem myszy i wybieramy Wklej. Naciskamy Enter. Na ekranie pojawia się zawartość folderu poczty. Kopiujemy ją do folderu na drugiej partycji.

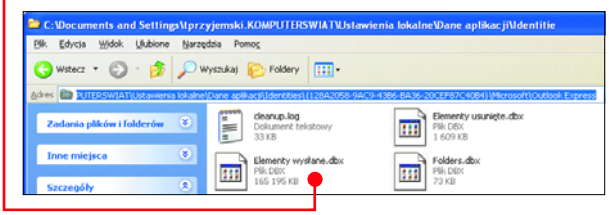

3 Po ponownej instalacji systemu klikamy na menu Plik, Importuj oraz na Wiadomości... Wybieramy Microsoft Outlook Express 6 i Dalej. Zaznaczamy opcję o nazwie i klikamy na OK. Po kliknięciu na Przeglądaj... wskazujemy na folder, w którym zapisaliśmy nasze pliki pocztowe.

Dokumenty i ustawienia

Warto zachować także najważniejsze dokumenty, teksty, zdjęcia, filmy, pliki muzyczne oraz ustawienia programów.

Profil

Najwięcej danych, które są nam potrzebne, znajdziemy w katalogu naszego **08 profilu**.

1 Klikamy myszą na przycisk Start, a następnie na ikonę folderu Moje obrazy, aby upewnić się, jak nazywa się nasz profil. Jego nazwę znajdziemy na ścieżce na pasku adresu. Ustawiamy kursor na końcu wiersza i klawiszem Delete kasujemy. Naciskamy Enter, by przejść do folderu profilu.

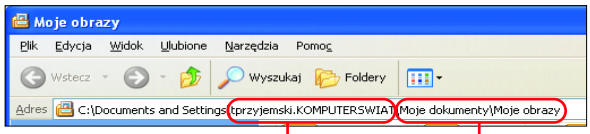

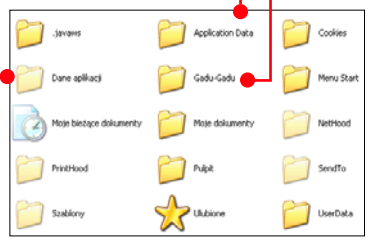

2 Warto skopiować dane z katalogów:

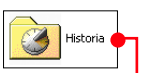

- w folderze znajdziemy **09 historię** odwiedzin stron WWW;
- kopiujemy także ulubione strony WWW – Ulubione;
- ustawienia wielu programów znajdziemy w folderach Dane aplikacji;
- stworzone przez nas dokumenty umieszczone są w folderze Moje dokumenty;
- folder Pulpit mieści zawartość pulpitu, na którym wielu użytkowników zapisuje pliki ściągniętych programów i tworzy dokumenty. Przed skopiowaniem zawartości folderu możemy usunąć z niego niepotrzebne nam po dokonaniu nowej instalacji skróty;
- programy mogą przechowywać ustawienia bezpośrednio w folderze profilu – tak jest w wypadku programu.

Dane spoza profilu

Ważne dla nas dane mogą być także w innych niż profil miejscach na dysku. Może to być na przykład kolekcja plików muzycznych.

Najlepiej skorzystać z wyszukiwarki Windows (najprościej uruchomić ją za pomocą klawisza F3). Szukajmy dokumentów, obrazów i filmów.

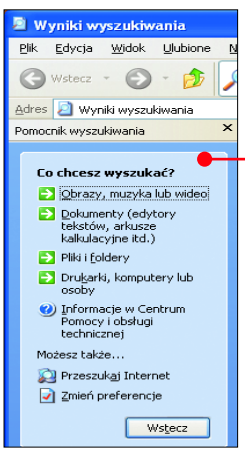

Czcionki

Jeśli zainstalowaliśmy nietypowe czcionki, które są nam potrzebne (na przykład czcionki programu graficznego Corel), pobieramy je z folderu.

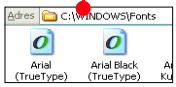

Stany gier

Jeśli gramy w gry komputerowe, pamiętajmy, aby zachować ich zapisane stany – mogą one znajdować się w folderze profilu albo też w folderach gier zapisanych w C:\Program Files. Podfoldery te zwykle noszą nazwę Save lub Saves.

Co to właściwie jest...

07 partycja
Wydzielona część dysku twardego traktowana przez system operacyjny jako oddzielny dysk.

08 profil
Indywidualne ustawienia użytkownika korzystającego z systemu operacyjnego lub programu.

09 historia
Lista czynności, które wykonaliśmy w programie komputerowym. Na przykład lista odwiedzonych przez nas stron internetowych.

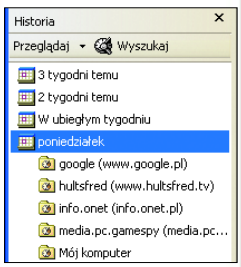

10 bootowanie
Wieloetapowy proces uruchamiania komputera i jego systemu operacyjnego.

11 BIOS
Program zapisany w pamięci ROM każdego peceta. Testuje sprzęt po włączeniu komputera, uruchamia system operacyjny, kontroluje transfer danych między komponentami, takimi jak dysk twardy, procesor czy napęd CD-ROM.

12 system plików
Sposób, w jaki komputer organizuje pliki i katalogi na nośniku danych.

13 FAT
Potoczna nazwa jednego z dwóch systemów plików: FAT16 (obsługiwany przez MS-DOS i systemy Windows) lub FAT32 (obsługiwany przez systemy Windows od Windows 95 OSR 2).

14 NTFS
System plików obsługiwany przez wersje Windows z rodziny NT/2000/XP.

Instalacja systemu

Komputer ŚWIAT pokaże teraz, jak rozpocząć instalację systemu operacyjnego Windows w nowym komputerze lub w starym po wykonaniu wskazówek ze strony 19.

Przygotowanie do uruchomienia systemu z płyty CD

Gdy uruchamiamy komputer, rozpoczyna się proces 10 (s. 19) **bootowania** – pecet szuka systemu operacyjnego na podłączonych do komputera nośnikach i po znalezieniu uruchamia go. Jeżeli systemu operacyjnego brak, na ekranie pokazuje się informujący o tym komunikat.

Korzystając z danych zawartych w 11 (s. 19) **BIOS-ie**, pecet ustala, które nośniki i w jakiej kolejności mają być przeszukiwane. Ponieważ instalujemy system operacyjny z krążka, powinniśmy uaktywnić w BIOS-ie przeszukiwanie napędu płyt.

Ustawienia w BIOS-ie

Komputer ŚWIAT pokaże, jak obsługiwać najbardziej popularny BIOS firmy Award. Jeżeli nasz BIOS różni się od przedstawianego, należy zajrzeć do instrukcji dołączonej do płyty głównej komputera.

1 Aby dostać się do BIOS-u, bezpośrednio po włączeniu komputera naciskamy klawisz wskazany w komunikacie, który pojawia się przy starcie. Najczęściej jest to klawisz Delete.

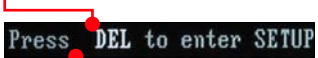

Rada Komputer ŚWIATA

Jeżeli mamy kłopoty z odczytaniem informacji, możemy zatrzymać szybko zmieniające się komunikaty, naciskając klawisz Pause/Break. Po przeczytaniu kontynuujemy proces bootowania, wciskając dowolny klawisz, na przykład Enter.

2 Po wciśnięciu klawisza Delete widzimy program odpowiedzialny za konfigurację BIOS-u.

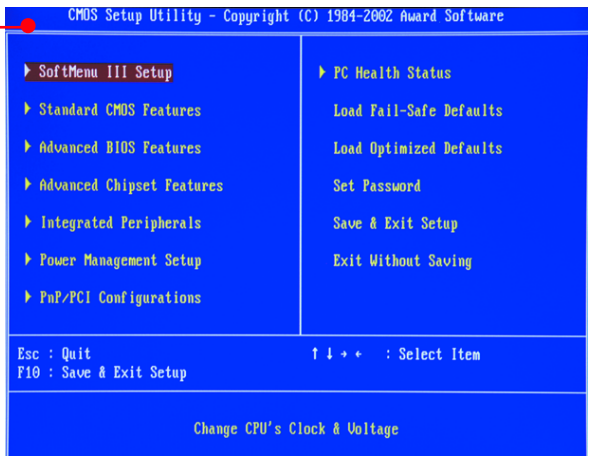

3 Korzystając z klawiszy strzałek, zaznaczamy pozycję o nazwie Advanced BIOS Features, a następnie naciskamy klawisz Enter.

4 Widzimy okno konfiguracji zaawansowanych funkcji BIOS-u, a w nim kolejno: pierwszy, drugi i trzeci napęd, w którym komputer szuka systemu operacyjnego. Zaznaczamy opcję First Boot Device i naciskając wielokrotnie klawisze Page Up lub Page down, ustawiamy First Boot Device CDROM.

Dzięki temu komputer uruchamia system operacyjny z płyty.

Gdy zmiany zostaną wprowadzone, naciskamy klawisz Esc, aby opuścić okno zaawansowanych opcji.

5 Wracamy do głównego okna BIOS-u. Za pomocą klawiszy strzałek zaznaczamy polecenie o nazwie Save & Exit Setup, co oznacza Zapisz i opuść program konfiguracyjny. Wciskamy klawisz Enter. Na ekranie pojawia się prośba o potwierdzenie, czy rzeczywiście życzymy sobie zapisać zmiany i opuścić BIOS. Obok miga litera Y – skrót od angielskiego yes, czyli tak. Gdy wciśniemy klawisz Enter, komputer uruchomi się od nowa. Zanim to zrobimy, wkładamy do napędu płyt krążek instalacyjny Windows.

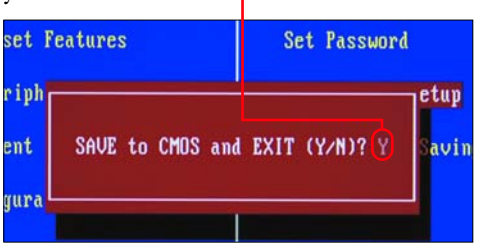

Uruchomienie instalatora systemu

Po restarcie rozpoczyna się proces uruchamiania systemu z płyty i jego instalacja na dysku twardym peceta.

1 Gdy na ekranie zobaczymy komunikat, naciskamy dowolny klawisz, na przykład Enter. Może się również zdarzyć, że instalator zostanie uruchomiony automatycznie. Przechodzimy wówczas od razu do punktu 2.

2 Na ekranie widzimy napis, a u dołu wyświetlane są komunikaty informujące o ładowanych przez instalator plikach.

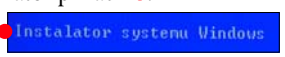

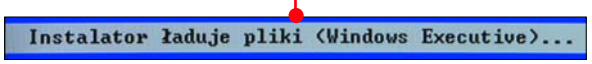

3 Wreszcie na ekranie pojawia się okno zapraszające do korzystania z programu instalacyjnego. Do wyboru mamy trzy możliwości: instalację systemu, naprawę i poniechanie instalacji. Wciskamy klawisz Enter, aby zainstalować Windows.

4 Na ekranie ukazuje się treść umowy licencyjnej użytkownika Windows XP, której kolejne fragmenty możemy czytać, naciskając klawisz Page down. Po zapoznaniu się z treścią umowy wciskamy klawisz F8.

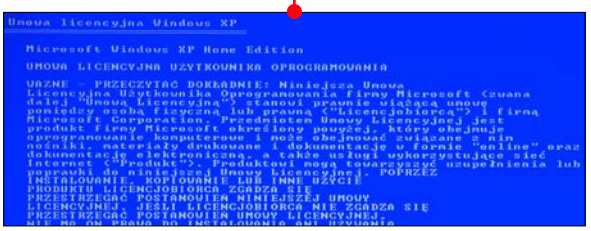

Rada Komputer ŚWIATA

Opcja naprawy z punktu 3 przenosi nas do konsoli odzyskiwania systemu. Tym razem nie będziemy korzystać z tej funkcji. Więcej informacji na temat działania konsoli znajdziemy w Ekspercie numer 5/2004.

5 Jeżeli instalujemy Windows na nowym dysku, od razu przechodzimy do ekranu, na którym wybieramy partycję do zainstalowania Windows (patrz strona 22).

6 Jeśli na dysku znajduje się już instalacja Windows, widzimy ekran, który oferuje opcję naprawy systemu. Jeżeli nie chcemy w ten sposób naprawiać systemu, naciskamy Esc i przechodzimy do części poświęconej partycjonowaniu (patrz strona 22).

7 Zamiast przeprowadzać pełną instalację systemu, możemy go tylko naprawić. Po wybraniu instalacji Windows, którą chcemy zreperować, naciskamy klawisz Enter oraz R. Następnie wykonujemy kroki opisane we wskazówkach znajdujących się na stronie 23.

Ponad **połowa** dorosłych Polaków **(56%)** nie potrafi porozumieć się w **ŻADNYM** języku obcym*

*Na podstawie: CBOS, Wyjazdy zagraniczne Polaków i znajomość języków obcych. Komunikat z badań, czerwiec 2004

Nowość! – dynamiczny tryb nauki dopasowujący się do Twoich postępów!

Ponad 250 godzin nauki i 1200 ćwiczeń dla każdego z poziomów

Przygotowanie do egzaminu językowego TELC

Pełnoekranowe filmy i animacje

S.E.T.S. – unikalny system śledzenia i korekcji błędów wymowy

Trójwymiarowe animacje fonetyczne

Indywidualne planowanie ścieżki nauki i pełna kontrola postępów

Tell me More

WERSJA 7.0

SPRZEDAŻ WYSYŁKOWA: -10% na hasło: Komputer Świat

ANGIELSKI NIEMIECKI FRANCUSKI

SPRZEDAŻ WYSYŁKOWA: Tel. (0 prefiks 62) 73 72 739 e-mail: sprzedaz@techland.pl Zakupy on-line: www.msw.pl Więcej informacji: www.techland.pl

Kolejna rewolucja w nauczaniu języków?

Nowa wersja kursu Tell Me More, francuskiej firmy Auralog, to milowy krok na drodze do zastąpienia nauczyciela języka przez komputer. Znane z intuicyjności a jednocześnie nowatorskie na rynku programy serii Tell Me More stały się już w Polsce bardzo popularne.

Prawdziwa interaktywność

Seria TMM, od początku wyróżniała się spośród innych programów językowych. Już pierwsza wersja oparta w większości na autorskim systemie rozpoznawania mowy, kładła nacisk na aktywne ćwiczenie języka podczas nauki. Cechy te wyróżniały serię TMM na tle innych produktów, które były, a i najczęściej są do dziś, zwykłymi podręcznikami do nauki języka a nie nowoczesnym kursem multimedialnym.

Ciągły rozwój

TMM to najpopularniejszy pakiet do nauki języków na świecie. Sprzedawany jest obecnie w ponad 60 krajach. Również w Polsce TMM jest jednym z najlepiej sprzedających się programów do nauki języków. Z roku na rok powiększa się grono zadowolonych użytkowników serii.

Wszechobecny S.E.T.S.

System nauki przez rozmowę z komputerem to jedna z głównych cech programu, dzięki której daje on tak doskonałe efekty edukacyjne. Kolejne modyfikacje i unowocześnienia tego systemu pozwoliły rok po roku zwiększać skuteczność tej metody nauki. Również najnowsza wersja TMM 7.0 wprowadza w tym zakresie istotne unowocześnienia, pozwalając między innym natychmiastowo korygować błędy wymowy popełniane przez ucznia.

Komputerowy nauczyciel

Nowością TMM 7.0 jest tryb Dynamiczny – inteligentny system dostosowywania programu do tempa postępów w nauce. Tryb Dynamiczny to pierwsza udana próba symulacji pracy prawdziwego nauczyciela. Program nieustannie analizuje wyniki ucznia, optymalnie dostosowując kurs do jego indywidualnych preferencji i predyspozycji. Pozwala to znacząco skrócić czas niezbędny do nauki języka.

Rozbudowany jeszcze bardziej

Istotnie zwiększona została ilość godzin nauki oferowanych przez program. Dla każdego z języków przewidziano teraz do 750 godzin interaktywnej nauki, w tym ponad 3600 ćwiczeń.

TMM 7.0 oferuje również kompletne przygotowanie do egzaminu językowego TELC, który sprzedawany jest przez Unię Europejską.

Prostota i elegancja

Programy serii TMM zawsze cechowały się wyjątkowo przyjaznym interfejsem obsługi. Zupełnie nowy interfejs użytkownika, zastosowany w wersji 7.0, podkreśla tę tradycję oferując nowe możliwości. TMM pracuje teraz w wyższej rozdzielczości, co podnosi wygodę i estetykę programu. Dodatkowe zmiany interfejsu sprawiają, że TMM 7.0 jest jeszcze bardziej intuicyjny i czytelny niż dotychczas pozwalając skupić się wyłącznie na nauce.

(sł)

REKLAMA

Tworzymy partycje

Instalator Windows umożliwia nam podzielenie dysku na partycje i sformatowanie go w 12 (s. 19) systemie plików 13 (s. 19) FAT lub 14 (s. 19) NTFS.

Informacje w dolnej części okna zależą od tego, ile dysków i partycji mamy zainstalowanych w systemie. Jeżeli dysk jest nowy (nie był na nim nigdy instalowany system), informacje na ekranie wyglądają tak. Gdy na dysku był już system, widzimy na przykład takie informacje.

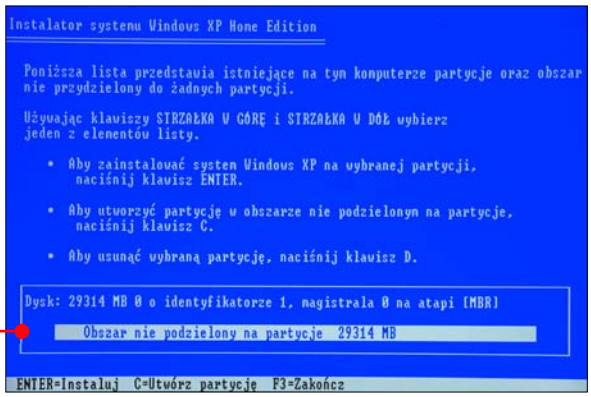

Stary dysk

Ostatnią metodą reinstalacji jest zapisanie Windows do tego samego folderu. Najlepiej połączyć ją z formatowaniem dysku. Zaznaczamy pierwszą partycję i naciskamy Enter. Następnie przechodzimy do części Formatowanie na tej stronie.

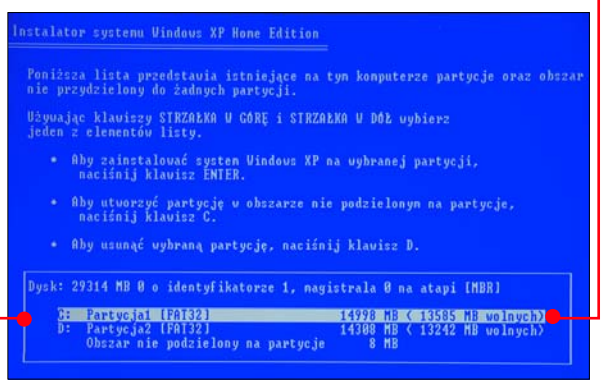

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli na drugiej partycji nie ma kopii zapasowej (patrz strona 19), możemy wykorzystać instalator do zmiany liczby i rozmiarów dostępnych partycji. Aby usunąć daną partycję w oknie powyżej, zaznaczamy ją, naciskamy klawisze D i L oraz wykonujemy kroki jak w poradzie Nowy dysk.

Nowy dysk

Przy instalacji systemu Windows na nowym komputerze przed formatowaniem musimy stworzyć partycje.

1 Jeśli na dysku nie ma żadnych partycji, należy je utworzyć. W przykładzie Komputer ŚWIATA naszym zadaniem będzie założenie dwóch partycji – drugą przeznaczymy na obraz dysku.

Naciskamy klawisz D, aby stworzyć partycję.

Rada Komputer ŚWIATA

Jeżeli w pececie znajduje się więcej niż jeden dysk twardy (co widać na ekranie), możemy nie tworzyć drugiej partycji na pierwszym dysku. Obraz (patrz strona 28) zapiszemy później na drugim dysku.

2 Na ekranie pojawia się nowa plansza. Instalator pokazuje nam rozmiar naszego dysku twardego, który zamierzamy podzielić na partycje. W okienku jest wpisany maksymalny rozmiar partycji. Zmniejszamy go, wpisując liczbę megabajtów. Należy pamiętać, że chcemy na pozostałej powierzchni utworzyć mniejszą partycję przeznaczoną na stworzenie obrazu dysku (patrz strona 28). Po podaniu odpowiadającego nam rozmiaru (najprościej podzielić dysk na dwie równe części) naciskamy klawisz Enter. Partycja pierwsza zostaje utworzona.

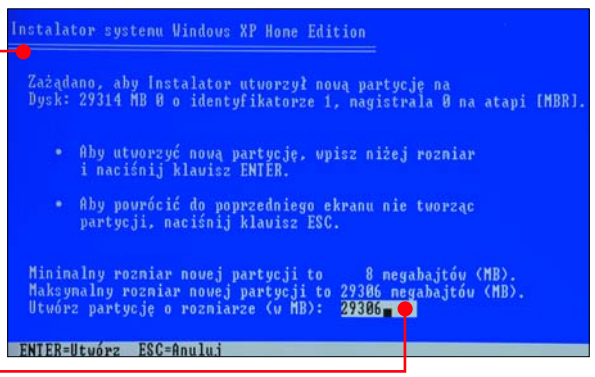

3 Korzystając ze strzałek G, zaznaczamy niepodzielony na partycje obszar dysku i naciskając klawisze D oraz Enter, tworzymy drugą partycję.

4 Gdy mamy już dwie partycje, zaznaczamy pierwszą i naciskamy Enter, aby zainstalować na niej system.

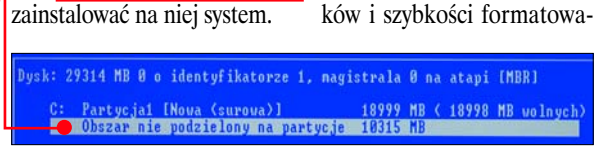

Jaki system plików wybrać?

Komputer ŚWIAT radzi wybrać system NTFS, jeżeli chcemy tworzyć pliki bardzo dużych rozmiarów oraz korzystać z uprawnień i przydziałów dysków. System FAT polecany jest tylko wówczas, gdy planujemy zainstalowanie później starszego systemu Windows, na przykład Windows 98, który nie rozpoznaje dysków sformatowanych w systemie NTFS.

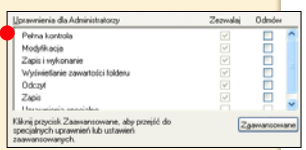

3 Jeżeli formatujemy partycję w systemie plików FAT, Windows automatycznie wybiera FAT32, gdy partycja ma więcej niż dwa gigabajty (taki właśnie rozmiar powinna mieć – mniej niż dwa gigabajty to stanowczo za mało jak na partycję systemową). Na ekranie pokazuje się informacja. Należy nacisnąć klawisz Enter.

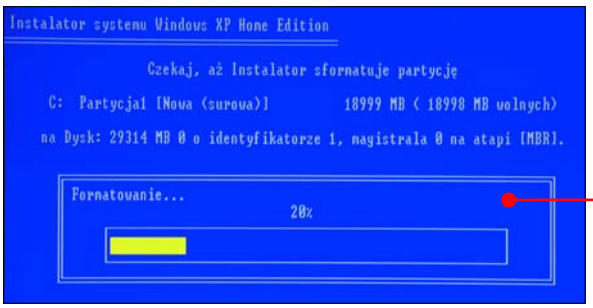

C: Partycja1 [Nowa (surowa)]

Formatowanie

Partycja, na której instalujemy system, musi zostać sformatowana.

1 Zostajemy poproszeni o wybranie systemu plików i szybkości formatowania partycji. Wskazujemy jedną z czterech opcji po przeczytaniu obydwu ramek na stronie i naciskamy klawisz Enter.

2 Potwierdzamy chęć formatowania, naciskając klawisz F (**Uwaga!** Formatowanie usuwa wszystkie dane z formatowanej partycji).

W oknie możemy obserwować postęp procesu formatowania.

Druga stworzona przez nas partycja pozostaje na razie niesformatowana. Zapiszemy na niej później obraz dysku, a formatowanie przeprowadzimy już po instalacji systemu operacyjnego Windows. Jak to zrobić, Komputer ŚWIAT opisuje na stronie 26.

Szybko czy wolno?

Komputer ŚWIAT poleca wolne formatowanie połączone ze skanowaniem dysku w poszukiwaniu uszkodzonych sektorów.

VIVA! POPCORN Komputer FRY dosledos gazeta.pl RMF FM

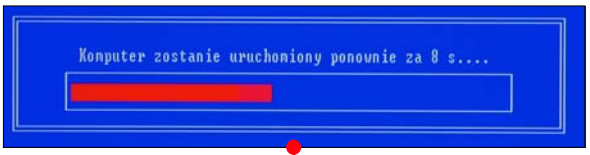

Konfiguracja podczas instalacji w trybie graficznym

Kiedy formatowanie partycji zostanie zakończone, w nowym oknie możemy obserwować postęp procesu kopiowania plików na dysk twardy. Następnie po kolejnych 15 sekundach komputer zostaje uruchomiony ponownie. Tym razem instalacja systemu operacyjnego Windows XP jest kontynuowana już w bardziej zaawansowanym graficznie systemie okienek.

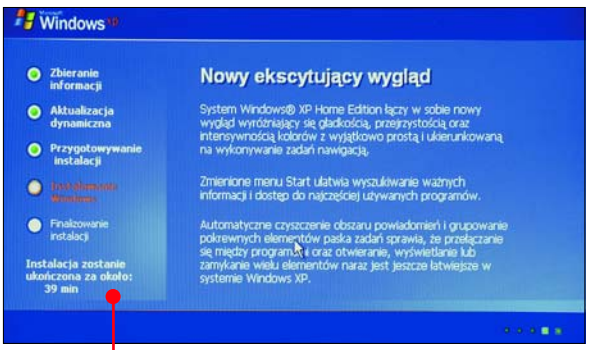

Po restarcie na ekranie pojawiają się szczegółowe informacje o stanie instalacji i czasie, który pozostał do jej zakończenia.

1 Po kilku minutach na ekranie widzimy okno oferujące możliwość wyboru języka i układu klawiatury. Dokonamy pewnej korekty w stosunku do ustawień standardowych. Klikamy na przycisk.

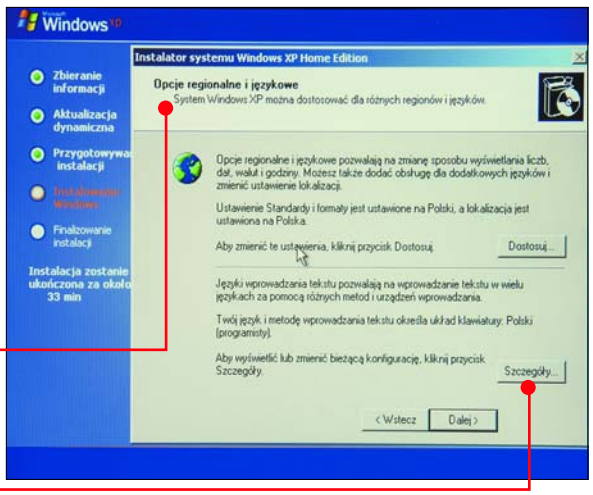

2 W oknie zaznaczamy kliknięciem i klikamy na Usuń, a następnie w podobny sposób usuwamy. Klikamy na OK. Te czynności oszczędzą nam kłopotu z przypadkowo przełączającym się układem klawiatury i niepotrzebnym paskiem klawiatury po zainstalowaniu systemu. Najlepiej wykonać je już teraz – podczas instalacji. Klikamy na Dalej.

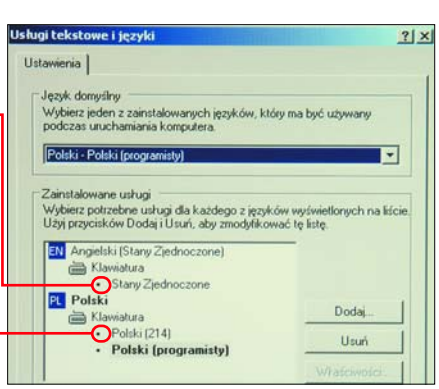

3 W kolejnym oknie wpisujemy swoje dane i klikamy na Dalej.

4 W następnym oknie jesteśmy proszeni o wpisanie kodu dołączonego do naszej wersji systemu operacyjnego. Gdy to uczynimy, klikamy na Dalej.

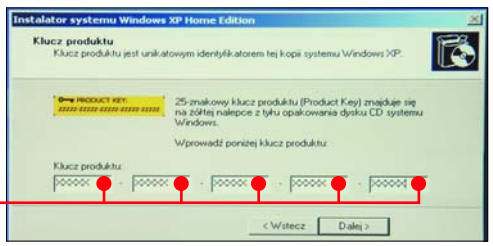

5 Zgodnie z instrukcjami nadajemy naszemu komputerowi nazwę i klikamy ponownie na Dalej.

6 Naszym kolejnym zadaniem jest ustawienie daty oraz czasu w Windows. Gdy to zrobimy, kolejny raz wybieramy przycisk Dalej.

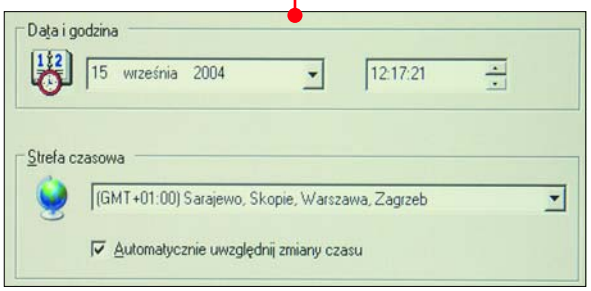

1 Klikamy na Dalej. W nowym oknie określamy, w jaki sposób pecet ma łączyć się z internetem (jeśli nie korzystamy z sieci, klikamy na Pomiń). Jeżeli nasz pecet nie jest częścią sieci lokalnej, wybieramy. Klikamy na.

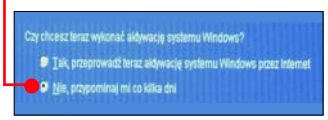

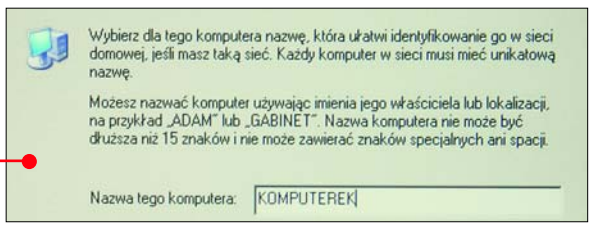

2 Jeżeli konfigurujemy pecet w sieci lokalnej (na przykład w firmie), zwykle po wybraniu opcji zaznaczamy kliknięciem i klikamy na.

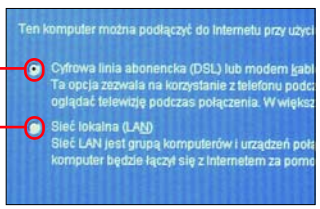

3 Instalator pyta, czy chcemy dokonać aktywacji systemu Windows. Lepiej odłożyć ten krok na później (patrz strona 26). Zaznaczamy i klikamy na.

4 W kolejnym etapie instalacji tworzone są konta użytkowników. Musimy stworzyć przynajmniej jedno takie konto. Wpisujemy wymyśloną przez siebie nazwę i klikamy na przyciski w dwóch kolejnych oknach.

Nowe konta będziemy mogli stworzyć, gdy system Windows zostanie już zainstalowany.

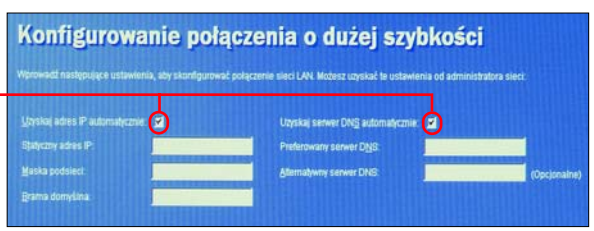

7 Zaznaczamy i jeszcze raz klikamy na Dalej. Komputer zostaje ponownie uruchomiony.

Przed uruchomieniem

Tuż przed pierwszym uruchomieniem systemu Windows XP dokonujemy ostatnich ustawień konfiguracyjnych.

POŁĄCZENIA ZA **20** GR NAKRĘCĄ TWOJĄ FIRMĘ

OFERTA DLA NOWYCH I OBECNYCH KLIENTÓW ERA BIZNES

NOKIA 6610i

OD 1 PLN NETTO
(1,22 Z VAT)

MINUTA POŁĄCZENIA MIĘDZY WSZYSTKIMI PRACOWNIKAMI FIRMY KOSZTUJE CIĘ TYLKO 20 GROSZY (24 GR Z VAT)

OFERTA WSPIERAJĄCA ROZWÓJ
DUŻYCH, MAŁYCH, NOWYCH
ORAZ OBECNYCH KLIENTÓW ERA BIZNES

DLA ERA BIZNES WSZYSCY SĄ WYJĄTKOWI

era
BIZNES
MOŻESZ WIĘCEJ

SPRAWDŹ NA STRONIE WWW.ERA.PL LUB DZWOŃ 0 801 602 602

OPŁATA ZGODNA Z CENNIKIEM OPERATORA SIECI, Z KTÓREJ WYKONYWANE JEST POŁĄCZENIE.
SZCZEGÓŁY OFERTY W REGULAMINIE DOSTĘPNYM W PUNKTACH SPRZEDAŻY SIECI ERA.

Konfiguracja Windows

Windows uruchamia się po raz pierwszy – możemy zacząć konfigurację systemu, czyli przystąpić do aktywacji, instalacji poprawek, sterowników, oprogramowania i dostosowywania systemu do naszych potrzeb.

Druga partycja

Na stronie 22 została zapowiedziana konieczność sformatowania drugiej partycji.

1 Klikamy na Start i na Mój komputer. Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę dysku Dysk lokalny (D:) i wybieramy polecenie Właściwości.

2 Dysk należy formatować wyłącznie wtedy, gdy zobaczymy zapis System plików: RAW. Klikamy wtedy prawym przyciskiem myszy na Dysk lokalny (D:), wybieramy Formatuj..., klikamy na Rozpocznij, na dwa przyciski OK i na Zamknij.

Aktywacja

1 Aby dokonać aktywacji, klikamy kolejno na przycisk Start, Wszystkie programy, Akcesoria, Narzędzia systemowe i wreszcie na Aktywacja systemu Windows.

Zaznaczamy kliknięciem pozycję Tak, wykonajmy teraz aktywację systemu Windows przez Internet i klikamy na Dalej. Łączymy się z internetem. Zaznaczamy, że nie chcemy przeprowadzać rejestracji – Nie, nie chcę się teraz rejestrować, przeprowadźmy tylko aktywację systemu Windows. Klikamy na Dalej. Po chwili Windows zostaje zaktywowany. Klikamy na OK.

2 Jeżeli aktywacja przez internet nie powiodła się, możemy aktywować system telefonicznie. Dzwonimy pod numer 0801 308801 (koszt połączenia lokalnego), wybieramy numer wewnętrzny 1, a następnie wykonujemy wskazówki pracownika Microsoftu.

Poprawki do Windows

1 Łączymy się z internetem. Klikamy na przycisk Start, na Pomoc i obsługa techniczna i na Bądź na bieżąco dzięki witrynie Windows Update.

2 Jeżeli operacje te wykonujemy po raz pierwszy, Windows poprosi o zgodę na pobranie plików Windows Update. Klikamy na Tak.

3 Gdy instalacja zostaje zakończona, klikamy na Zainstaluj teraz, aby pobrać najnowszą wersję oprogramowania Windows Update.

4 Wybieramy opcję, żeby zainstalować aktualizacje krytyczne. Komputer szuka dostępnych aktualizacji i porównuje z zainstalowanymi na naszym pececie.

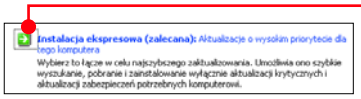

5 Wyświetlona jest lista dostępnych uaktualnień wraz z szacowanym rozmiarem i czasem ich pobierania poprzez modem. Klikamy na przycisk Pobierz teraz i zainstaluj. Gdy instalacja się zakończy, zobaczymy na ekranie prośbę o ponowne uruchomienie komputera, klikamy na przycisk Uruchom ponownie teraz.

6 Powtarzamy kroki 1 i 4, aby kontynuować instalacje poprawek. Klikamy na.

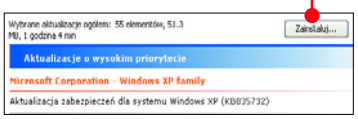

Gdy aktualizacje zostaną pobrane i zainstalowane, ponownie klikamy na Uruchom ponownie teraz. Ponieważ w miarę instalacji poprawek będą pojawiać się nowe, kontynuujemy powtarzanie kroków 1 i 4.

7 Gdy okaże się, że okno aktualizacji jest puste, czas nadszedł na zainstalowanie aktualizacji opcjonalnych. Jeszcze raz wykonujemy kroki 1–4, tym razem wybierając polecenie.

Wśród dostępnych uaktualnień zobaczymy także takie, które trzeba instalować oddzielnie (a nie razem z wieloma innymi poprawkami). Aby zainstalować takie uaktualnienie, należy zaznaczyć znajdującą się przy nim opcję.

Powtarzamy ten krok, aż zainstalowane zostaną wszystkie aktualizacje. Możemy zainstalować także sterowniki do niektórych urządzeń, takich jak karty graficzne. Komputer ŚWIAT nie poleca tego, gdyż z reguły nie są to sterowniki najnowsze. Lepiej zajrzeć na strony producentów urządzeń. Więcej w dziale Sterowniki (patrz strona 27).

Rada Komputer ŚWIATA

Podczas instalacji aktualizacji niektóre z nich mogą nam być oferowane poprzez moduł aktualizacji automatycznych, reprezentowany przez znajdującą się w zasobniku systemowym ikonę 13:13. Gdy na ekranie pojawi się dymek informujący o aktualizacjach automatycznych do zainstalowania, klikamy na tę ikonę i instalujemy aktualizacje, korzystając z kreatora.

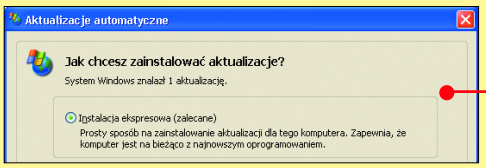

Office Update

Po zainstalowaniu pakietu biurowego Microsoft Office należy uaktualnić go tak samo jak system operacyjny Windows.

1 Uruchamiamy Windows Update, klikając na przycisk Start, na Pomoc i obsługa techniczna i na Bądź na bieżąco dzięki witrynie Windows Update. Klikamy na zakładkę.

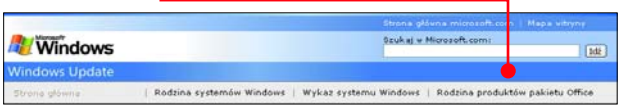

2 Klikamy na przycisk, aby poszukać aktualizacji Office.

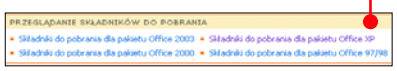

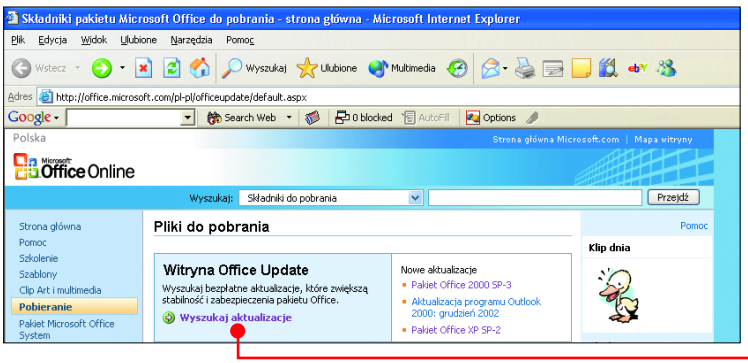

3 Jeżeli instalujemy poprawki do Office'a po raz pierwszy, pojawia się okno. Klikamy na Tak. Pobieramy aktualizacje, klikając na przycisk Rozpocznij instalację.

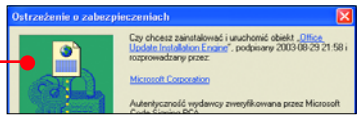

4 Oprócz aktualizacji możemy także doinstalować dodatki do różnych programów Microsoft Office. W tym celu korzystamy z linków znajdujących się na tej samej stronie WWW.

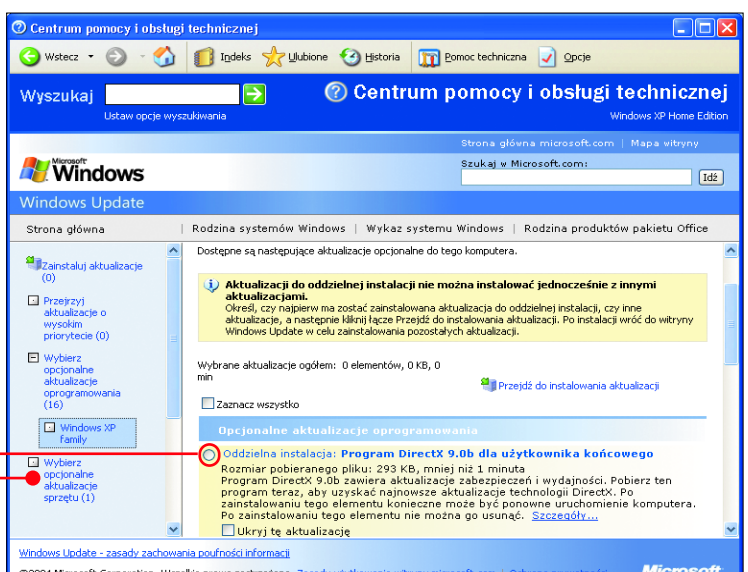

Sterowniki

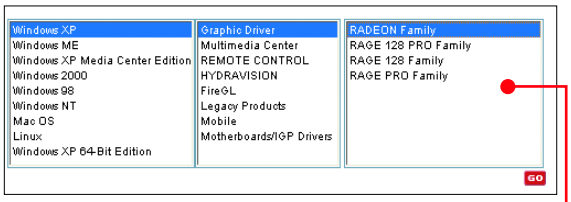

Sięgamy teraz po sterowniki do wszystkich urządzeń: skanera, karty telewizyjnej, drukarki. Instalujemy je z dodanych do tych urządzeń płyt lub dyskietek. Wkładamy każdą płytę ze sterownikiem do napędu i uruchamiamy program instalacyjny. Przy okazji warto zorientować się, czy w internecie nie znajdują się nowsze, czyli lepiej i szybciej działające sterowniki.

Komputer ŚWIAT pokaże, jak pobrać i zainstalować sterowniki kart graficznych. Sterowniki do innych urządzeń zainstalujemy w podobny sposób. W parzystych numerach Komputer ŚWIAT w dziale rynek znajdziemy stronę zawierającą potrzebne adresy.

Sterowniki do popularnych kart graficznych znajdziemy na płycie wydania z krążkiem. Można je także pobrać z sieci. Łączymy się z internetem i wchodzimy na stronę producenta (w wypadku kart wykorzystujących układ graficzny firmy ATI – marka Radeon – jest to www.ati.com, a dla kart NVIDIA – marka GeForce – www.nvidia.com).

nie podwójnie na ikonę ściągniętego pliku.

Karty graficzne ATI

Jeżeli chcemy pobrać sterowniki ze strony ATI, klikamy na łącze DRIVERS & SOFTWARE. Na ekranie pojawia się bardzo podobny kreator, jak w przypadku kart NVIDIA.

Rada Komputer ŚWIATA

Rodzaj karty graficznej sprawdzimy, klikając na Start prawym przyciskiem myszy na Mój komputer, na Właściwości, na zakładkę Sprzęt i na Menedżer urządzeń. Rozwijamy menu i widzimy, że nasza karta to przykładowo. W podobny sposób możemy sprawdzić typy wszystkich innych urządzeń, na przykład karty dźwiękowej.

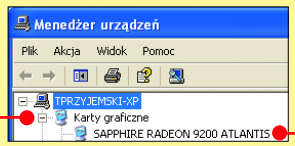

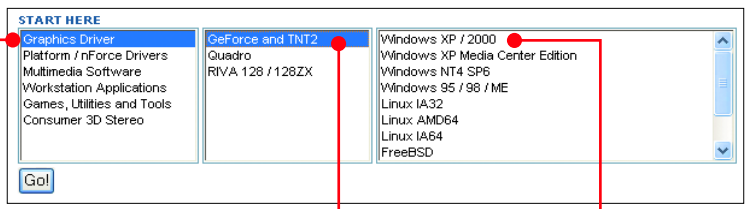

Karty graficzne NVIDIA

1 Na stronie znajduje się kreator pobierania sterowników. Najpierw klikamy na DOWNLOAD DRIVERS i Download Drivers. Kliknięciami zaznaczamy, że chcemy pobrać sterowniki, wybieramy typ karty i system operacyjny, którego używamy. Klikamy na Go!.

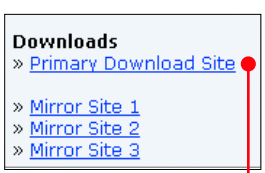

2 Wybieramy, przewijamy w dół tekst w okienku i klikamy na Accept. Klikamy na Zapisz i wybieramy pulpit jako miejsce zapisu, ponownie klikamy na Zapisz, a następnie podwójnie na ikonę ściągniętego pliku.

Dostosowanie Windows do naszych wymagań

Aby było łatwiej korzystać z Windows, warto wprowadzić pewne zmiany – patrz artykuł **Programy na miarę** na krążku dołączonym do wydania z CD oraz w numerze 21/2004.

Rada Komputer ŚWIATA

W czasie instalacji sterowników może pojawić się okienko ostrzegające, że sterowniki mogą źle działać z systemem Windows. Ignorujemy ostrzeżenie i klikamy na.

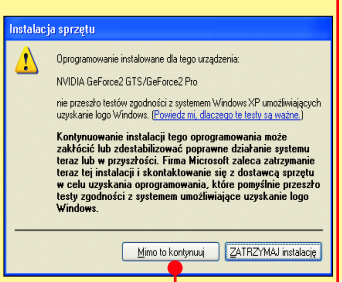

Dowiedz się więcej:
www.gigabyte.pl
GIGABYTE TECHNOLOGY
Czy wiesz kto jest numerem 1 na świecie wśród producentów płyt głównych?

Programy, które powinniśmy zainstalować

Pakiet biurowy
Microsoft Office to najbardziej popularny zestaw programów wykorzystywanych wbrew nazwie nie tylko w biurach, ale także przez wielu użytkowników prywatnych. Są to przede wszystkim: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, zaawansowany program pocztowy i program do tworzenia prezentacji. Główną wadą Microsoft Office jest wysoka cena 1500–2000 złotych w zależności od zawartości pakietu. Stosunkowo tanio (za 450 złotych) można kupić wersję do użytku niekomercyjnego. Darmową alternatywą jest pakiet biurowy OpenOffice.org, który można pobrać ze strony www.openoffice.pl – objętość około 60 MB.

Przeglądarka graficzna
Choć Windows XP zawiera dość wygodną przeglądarkę graficzną, warto zainstalować bardziej zaawansowany program. Darmowy (do użytku niekomercyjnego) i dobry jest IrfanView (znajdziemy go na krążku dołączonym do wydania z płytą). Aplikacja (850 kB) dostępna jest na stronie www.irfanview.com Warto pobrać jeszcze znajdujące się na tej samej stronie wtyczki (4,2 MB), które zwiększają możliwości tej przeglądarki.

Program graficzny
Zaawansowany program do obróbki grafiki znajdziemy pod adresem www.jasc.com Jest to wersja shareware programu Paint Shop Pro (możemy z niej korzystać 60 dni, po upływie tego terminu program należy usunąć z dysku lub kupić za około 450 złotych). Kurs obsługi tej aplikacji znajdziemy w numerach Komputer ŚWIATA 19–22/2004.

Pliki umożliwiające oglądanie filmów DVD, DivX i XviD
Do odtwarzania niektórych filmów potrzebne są kodeki. Najlepiej zainstalować DirectShowPack (1,81 MB) umieszczony na krążku wydania z płytą lub pobrać go z witryny www.komputerswiat.pl – DOWNLOAD -> Programy -> -> **Kodeki**.

Program do odtwarzania filmów DVD
Jeżeli mamy pełną wersję programu do odtwarzania DVD (na przykład WinDVD lub PowerDVD), warto ją zainstalować w systemie.

Programy do oglądania zawartości stron internetowych
Flash Player (www.macromedia.com) i Java (www.java.com) umożliwiają oglądanie stron opartych na Javie i Flashu. Programy te zawiera też alternatywna przeglądarka stron WWW Opera (znajdziemy ją na krążku dołączonym do wydania z płytą)

Odtwarzacze Real Media i Quicktime
Potrzebny nam jest Quicktime (12 MB, www.quicktime.com) oraz Real Player (10 MB, do pobrania ze strony www.real.com) lub odpowiednik Real Playera znajdujący się na krążku dołączonym do wydania z płytą: Real Alternative. Dzięki nim można uruchamiać filmy i nagrania dźwiękowe w formatach, które nie są obsługiwane przez Windows Media Player – standardowy odtwarzacz Windows XP.

Oglądanie dokumentów PDF
W tym formacie zapisywane są podręczniki użytkownika oprogramowania i dokumenty umieszczane w internecie. Do oglądania PDF-ów służy Acrobat Reader (20 MB, znajdziemy go na krążku dołączonym do wydania z płytą oraz na stronie internetowej pod adresem www.adobe.com).

Program antywirusowy
Aplikacje tego typu znajdziemy na krążkach Niezbędnika, Eksperta i na płycie dodanej do poprzedniego numeru Komputer ŚWIATA.

Program archiwizujący
Wiele plików w internecie jest spakowanych za pomocą programu WinRAR (na krążku dołączonym do wydania z płytą). Archiwów takich nie otwiera program do rozpakowywania w Windows. WinRAR zajmuje 1 MB.

Program do nagrywania płyt
Jeżeli mamy nagrywarkę płyt CD, przyda nam się dobry program do nagrywania. Gdy mamy nagrywarkę DVD, taki program jest wręcz niezbędny – Windows XP nie nagrywa płyt tego typu. Na stronie www.ahead.de znajduje się demo Nero Burning ROM (61,4 MB), program ten umieszczono też na krążku wydania z płytą.

Menedżer plików
Korzystanie z alternatywnych menedżerów plików ułatwia pracę z Windows. Warto korzystać z umieszczonego na witrynie www.ghisler.com programu Total Commander (1,41 MB, także na krążku wydania z płytą).

Ulubione programy lub dane
Może to być na przykład ulubiony program do tworzenia muzyki czy też zestaw zdjęć i plików MP3, które zawsze chcemy mieć na dysku.

Obraz dysku

Stworzyliśmy już Windows swoich marzeń – wypada teraz zabezpieczyć go tak, by można było łatwo odtworzyć idealny stan, gdy coś się popsuje. W tym celu instalujemy aplikację Paragon Hard Disk Manager z krążka dołączonego do wydania z płytą. Porady, jak tworzyć obraz przy użyciu innych programów, znajdziemy w artykule Kopia doskonała (wydanie z CD).

Tworzymy obraz

1 By uruchomić zainstalowany z płyty Komputer ŚWIATA Paragon Hard Disk Manager, klikamy na Start, Wszystkie programy, Paragon Hard Disk Manager 5.6, Składniki, Drive Backup i Drive Backup.

2 Na ekranie widać komunikat. Zgodnie z sugestią programu Paragon Drive Backup (komponent Paragon Hard Disk Manager) zamykamy okna nieużywanych aplikacji, zapisując otwarte dokumenty. Klikamy na OK.

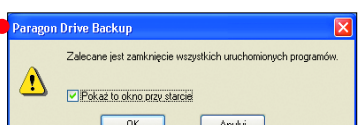

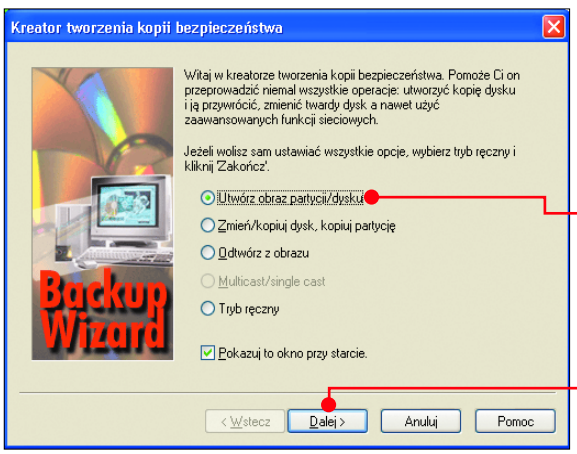

3 Na ekranie widzimy okno kreatora tworzenia kopii bezpieczeństwa. Zaznaczamy i klikamy na przycisk Dalej >.

4 Program pyta, czy chcemy skopiować partycję czy też cały dysk. Ponieważ w naszym scenariuszu podzieliliśmy nasz jedyny dysk na dwie partycje, wybieramy opcję Partycja i klikamy na Dalej >.

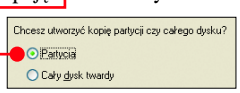

5 W kolejnym oknie wybieramy najpierw dysk, a potem partycję, której obraz chcemy zrobić. W naszym wypadku jest to partycja C. Klikamy na Dalej >.

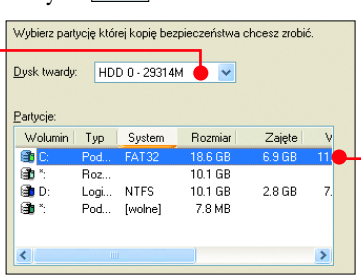

6 W nowym oknie jesteśmy proszeni o podanie ścieżki do miejsca na drugiej partycji, gdzie mają być zapisane pliki obrazu (program automatycznie proponuje inną partycję niż ta, której obraz robimy ●). Należy pamiętać, że rozmiar tej partycji musi być większy od objętości danych na dysku (Windows, Office, poprawki i programy). W przykładzie Komputer ŚWIATA dane zajęły blisko 7 GB. Klikamy na Dalej >.

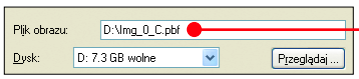

7 Zostajemy poinformowani, jakie czynności powinniśmy wykonać. Sprawdźmy, czy nie ma tu błędu ● (gdyby tak było, możemy cofnąć się do poprzednich kroków, klikając na < Wstecz). Klikamy na polecenie Zakończ.

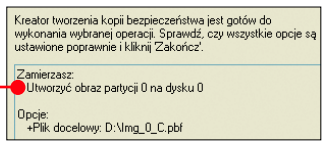

8 Wpisujemy teraz etykietę ● – komentarz, który w przyszłości pomoże nam zorientować się, co jest zapisane w obrazie. Klikamy na ●. Komputer zostaje uruchomiony ponownie po kliknięciu na Tak.

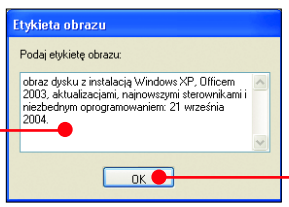

9 Program robi obraz dysku, a następnie ponownie uruchamia system Windows.

Przywracamy obraz

Po stworzeniu obrazu dysku w sytuacji awaryjnej możemy go łatwo przywrócić.

Z poziomu Windows

1 Powtarzamy krok **1** i **2** wskazówki Tworzymy obraz, a w kroku **3** wybieramy opcję Odtwórz z obrazu i klikamy na Dalej >.

2 Program prosi nas o wskazanie miejsca położenia pliku z obrazem. Klikamy podwójnie na jego ikonę ●.

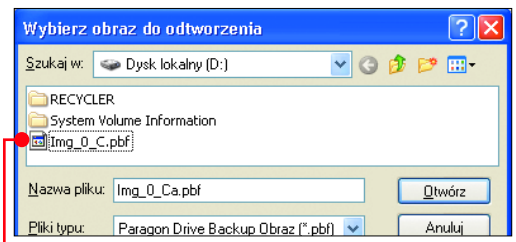

3 W kolejnym oknie przedstawione są dokładne informacje dotyczące przeznaczonego do odzyskania obrazu ● – dzięki temu możemy upewnić się, czy o ten obraz nam chodzi. Klikamy na przycisk Dalej >.

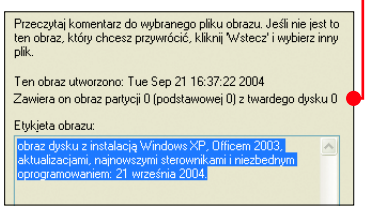

4 Wybieramy, na którą partycję chcemy przywrócić stworzony wcześniej obraz – w naszym wypadku będzie to pierwsza partycja dysku oznaczona literą C ●.

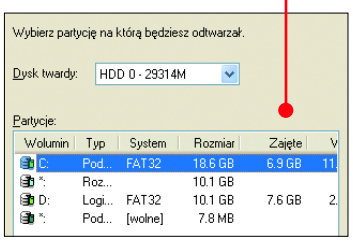

5 Program informuje o tym, jakie czynności zamierzamy wykonać. Możemy wrócić do poprzednich kroków kreatora, klikając na < Wstecz. Klikamy na przycisk Zakończ.

6 Klikamy na Tak, aby ponownie uruchomić komputer. Podczas uruchamiania Windows włącza się program przywracający obraz dysku. Po zakończeniu jego działania Windows uruchomi się normalnie.

Gdy Windows XP nie chce się uruchomić

Istnieją dwie metody przywracania obrazu w sytuacji, gdy Windows się nie uruchamia. Pierwsza to przygotowanie za pomocą narzędzi dołączonych do Hard Disk Managera specjalnej płyty startowej, uruchomienie z niej peceta i przywrócenie obrazu w specjalnym środowisku Linux. Druga metoda to instalacja Windows, Hard Disk Managera i przywrócenie obrazu. Druga metoda jest, zdaniem Komputer ŚWIATA, nie tylko szybsza, ale i pewniejsza.

FOT. THE IMAGE BANK/FLASH PRESS MEDIA/MAURITIUS/BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Niewielki pendrive pomieści tyle informacji, co cała sterta książek, a jest przy tym znacznie poręczniejszy. Komputer ŚWIAT sprawdził, który najlepiej sprawdzi się w codziennym użytkowaniu

Drogowskaz

Mały może więcej	30
USB a szybkość pracy pendrive'a	30
Ciekawe pendrive'y	31
Wyniki testu	32

Mały może więcej

Gdy chcemy przenieść pomiędzy komputerami niewielkie ilości danych, nie ma sensu nagrywać ich na płytę CD. Krążek ma dużą pojemność (700 MB) i wraz ze swoim ochronnym opakowaniem jest dosyć duży. Wygodniej jest skorzystać z podłączanego do popularnego portu **01 USB**, przenośnego urządzenia pendrive. Co kryje się pod tą nazwą? Pendrive to nic innego, jak miniaturowy nośnik danych oparty na module pamięci flash. Pamięć taka zachowuje zapisane informacje także po odłączeniu zasilania, a więc nie ma obawy, że utracimy nasze dane podczas ich przenoszenia. Nawet wówczas, gdy długo przebywają w pamięci pendrive'a.

Lexar oferuje także specjalne czytniki do kart pamięci, które przypominają duży pendrive. Ten model akceptuje karty MMC, SD i MS

Ogromnymi zaletami tych urządzeń są bardzo małe rozmiary i waga (testowane urządzenia ważą od 2 do 18 gramów) oraz dość duży zakres pojemności – zależnie od potrzeb i zasobności portfela możemy kupić modele od 32 MB aż do 2 GB. Warto tu zauważyć, że ceny podstawowych modeli pendrive'ów (o pojemności 32–256 MB) ostatnio znacznie spadły.

Z myślą o Czytelnikach, którzy potrzebują miniaturowego, osobistego nośnika danych Komputer ŚWIAT przetestował 22 modele o rozsądnej pojemności 128 MB. Za takie urządzenie zapłacimy też rozsądne pieniądze – od 85 do 169 złotych. Nie zawsze jednak wyższą cenę usprawiedliwiają możliwości czy bogate wyposażenie pendrive'a.

Atrakcyjność wykonania urządzenia ma często decydujący wpływ na zakup. Miłośnicy oryginalnych rozwią-

USB a szybkość pracy pendrive'a

Wybierając pendrive, należy pamiętać, że osiąganie dużych szybkości transferu danych do i z urządzenia zależy w dużej mierze od tego, czy mamy w komputerze gniazdo szybkiego interfejsu USB 2.0 oraz od tego, czy nasze urządzenie jest zgodne ze specyfikacją USB Hi-Speed (USB 2.0). Jeżeli nasz pendrive pracuje wyłącznie w wolniejszym trybie USB 1.1 lub tylko takie gniazdo mamy w komputerze (mimo posiadania modelu USB 2.0 Hi-Speed), to transfer danych będzie znacznie wolniejszy.

Co to właściwie jest...

01 USB
Ang. Universal Serial Bus. Jest to standard połączenia między komputerem a urządzeniami zewnętrznymi (skanerami, drukarkami, monitorami, myszami itp.). Część urządzeń USB nie potrzebuje oddzielnego zasilacza, a ich instalacja jest bardzo prosta. Rozszerzeniem standardu USB jest specyfikacja USB 2.0 oznaczana także jako USB Hi-Speed. Takie połączenie umożliwia szybszy transfer danych – do 480 Mb/s. Starszy typ o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesłanie do 12 Mb/s. Nowy port jest zgodny ze starszymi urządzeniami.

02 MP3
Pełna nazwa to MPEG-1 Audio Layer-3. Jest to typ kompresji plików dźwiękowych. Tak skompresowany dźwięk zajmuje nawet 10 razy mniej miejsca niż dźwięk oryginalnie zapisany na płycie kompaktowej, zachowując przy tym akceptowalną jakość dźwięku.

03 WMA
Ang. Windows Media Audio. Opracowany przez Microsoft format kompresji dźwięku porównywalny z MP3, jeżeli chodzi o stopień kompresji oraz jakość dźwięku. Pliki WMA mają rozszerzenie *.wma*

04 FM
Ang. Frequency Modulation – modulacja częstotliwości. W wypadku odbiorników radiowych oznaczenie FM stosowane jest do określenia, że tuner pracuje z zakresem fal ultrakrótkich (88–108 MHz).

zań zwrócą zapewne uwagę na modele PQI Inteligent Stick oraz Pretec I-Disk TINY 2.0. Pierwszy z nich jest bardzo cienki (3 mm) i lekki (tylko 2 gramy), ale jego konstrukcja jest dość delikatna. Dlatego warto korzystać z dołączanego w komplecie plastikowego adaptera ochronnego (razem z nim komplet waży 9 gramów). Natomiast Pretec to pendrive o bardzo małych rozmiarach, który z łatwością zmieści się w każdej damskiej torebce. Osoby poszukujące solidności i eleganckiego wykonania spojrzą przychylnym okiem na takie modele, jak Lexar JumpDrive Elite, Sony MicroVault, Apacer Handy Steno, Kingston DataTraveler 2.0 Hi-Speed, Freecom DataBar czy PQI Traveling Disc Cool Drive. Urządzenia te mają obudowy wykonane z dobrej jakości plastiku lub z aluminium. Niestety, zwykle są przez to droższe od konkurencji.

Użytkownicy ceniący głównie funkcjonalność będą zapewne poszukiwać modelu tańszego, mniej ekstrawagancyjnego, ale o dobrych parametrach zapisu i odczytu danych. Taki jest na przykład zwycięzca Cena/Jakość – model Actina USB Bar.

Podobnie jak w wypadku kart pamięci, producentom miniaturowych nośników danych powinno głównie zależeć na tym, aby ich urządzenia uzyskiwały dobre wyniki podczas zapisywania i odczytywania danych. W tej kategorii najlepiej zbalansowanymi modelami okazały się Lexar JumpDrive Elite i Lexar JumpDrive Sport. Komputer ŚWIAT badał szybkość urządzeń, wykorzystując programy SiSoft Sandra Standard 2004 (9.133) oraz HD Tach 3.

Eleganckie wykonanie przyciąga uwagę

Warto inwestować w urządzenie USB 2.0

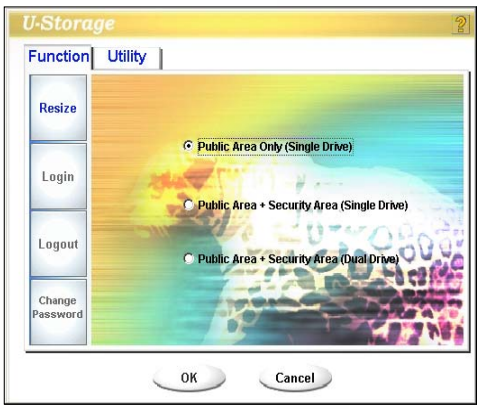

Dołączany do wielu urządzeń program U-Storage pozwala między innymi na zabezpieczenie hasłem poufnych danych

PQI Inteligent Stick przypomina kartę pamięci z wyprowadzonymi stykami USB. Jednak plastikowy futerał całkowicie zmienia jego oblicze

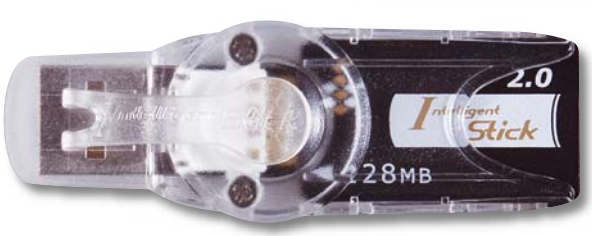

Ciekawe pendrive'y

Miniaturowe nośniki danych są stale rozwijane, a ich możliwości często łączą w sobie kilka funkcji. Niektórzy producenci, jak choćby firma Freecom, lubią tworzyć urządzenia dla wymagających. W jej ofercie możemy znaleźć na przykład model FM10 Pro odporny na wilgoć i wstrząsy, który ponoć wytrzyma nawet przejechanie przez samochód.

Innym ciekawym rozwiązaniem firmy Freecom jest moduł pamięci o nazwie USB Card zamknięty w ekskluzywnej aluminiowej obudowie o wymiarach karty kredytowej.

Ta propozycja przeznaczona jest zapewne głównie dla biznesmenów. Miłośnicy muzyki mogą wybrać połączenie odtwarzacza 02 MP3 z pendrive'em. Przykładem takiego urządzenia może być choćby Creative MuVo TX FM, który mieści od 128 do 512 MB danych, odtwarza pliki MP3 i 03 WMA oraz ma wbudowane radio 04 FM. Wszystko to mieści się w obudowie wielkości standardowego pendrive'a. MuVo TX FM można wykorzystywać jako pamięć/odtwarzacz MP3 podłączony do portu USB lub po podłączeniu modułu zasilającego jako przenośny odtwarzacz.

Wielbicieli sieci bezprzewodowych powinno zainteresować zintegrowanie pendrive'a z kartą sieci bezprzewodowej Wi-Fi, a naśladowcy Jamesa Bonda z pewnością chętnie kupiliby pendrive z wbudowanym aparatem cyfrowym o rozdzielczości VGA. Takie rozwiązania proponuje na przykład firma Transcend (www.transcendusa.com).

Jeżeli lubimy niecodzienne rozwiązania, przyjrzyjmy się propozycji firmy PQI (www.pqi. com.tw). Elegancki pendrive przypominający biedronkę także może znaleźć wielu zwolenników.

W pierwszym test szybkości zapisu i odczytu danych wykonywany jest dla pięciu wielkości pliku. Trzy z tych wyników są prezentowane i oceniane w tabeli.

Wszystkie testowane modele mają nominalną pojemność 128 MB, w praktyce jednak potrafią one zapisać od 117 MB (Kingston DataTraveler 2.0) do 125 MB (WMG USB 2.0 i Actina USB Bar).

Wyposażenie testowanych urządzeń jest bardzo różne. Jeżeli jesteśmy użytkownikami systemu Windows 98, wówczas niezbędne stają się sterowniki. W systemach Windows Me czy XP pendrive nie wymaga instalacji dodatkowego oprogramowania. Producenci dołączają jednak czasem aplikacje pozwalające zabezpieczyć dostęp do danych hasłem czy wykonywać kompresję danych w czasie ich przenoszenia do nośnika. Przydatnymi gadżetami mogą okazać się także smycze na szyję, uchwyty breloka czy różnokolorowe skuwki (gdy mamy kilka takich samych urządzeń).

celująca	poniżej 5,66
bardzo dobra	od 5,66 do 7,06
dobra	od 7,07 do 8,48
dostateczna	od 8,49 do 9,89
mierna	od 9,90 do 11,32
niedostateczna	powyżej 11,32

Oto skala, na podstawie której przyznawane są w tym teście oceny w kategorii Cena/Jakość

Zdarza się, że ułożenie gniazd USB na płycie głównej uniemożliwia bezpośrednie podłączenie pendrive'a. W takiej sytuacji pomocne są przedłużacze USB. Pozwalają one także wyprowadzić port USB na blat biurka, aby nie trzeba było wchodzić pod nie za każdym razem, gdy podłączamy nośnik.

W kategorii Jakość zwyciężył Kingston DataTraveler 2.0 Hi-Speed. Jest to szybko działające urządzenie o solidnej, estetycznej obudowie. Jest nieco duże, ale za to nie trzeba go długo szukać w torbie. Ma bogate wyposażenie i dobre warunki gwarancji.

W kategorii Cena/Jakość zwyciężył Actina USB Bar. Atrakcyjna cena, szybki transfer danych oraz największa w teście realna pojemność urządzenia zrekompensują niezbyt nowoczesny wygląd i przeciętne wykonanie obudowy.

Miniaturowe nośniki danych

Im większa waga w danej kategorii, tym większy jej wpływ na końcową ocenę ogólną

Wyniki testu	Waga	1. miejsce	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce	4. miejsce
Producent		**Kingston**	**Lexar**	**TraxData**	**PQI**	**WMG**
Nazwa		**DataTraveler 2.0 Hi-Speed**	**JumpDrive Elite**	**EZ Drive 2.0**	**Traveling Disk USB 2.0 (U339)**	**USB 2.0**
Do testu dostarczył		**Sirius.pl**	**K-Consult**	**Bestcom**	**Konsorcjum FEN**	**Multioffice**
Telefon do dystrybutora		**(033) 8732559**	**(058) 6648351**	**(061) 6649929**	**(061) 8468720**	**(012) 2999777**
Ocena						
Serwis	**10%**	**4,60**	**3,50**	**5,20**	**4,10**	**3,10**
Okres gwarancji*	5%	5 lat / 6	2 lata / 4	5 lat / 6	3 lata / 5	1 rok / 3
Sposób realizacji naprawy	3%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	wymiana na nowy u sprzedawcy / 5	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3
Telefon pomocy technicznej	1%	(033) 8235211 / 4	(058) 6648351 / 3	(061) 6649924 / 4	(061) 8468725 / 4	(012) 2999732 / 4
Strona WWW producenta	1%	www.kingston.com / 3	www.lexarmedia.com / 3	www.traxdata.com / 3	www.pqi.com.tw / 3	www.wmg.com.tw / 3
Szybkość pracy	**65%**	**4,92**	**5,38**	**4,00**	**4,00**	**4,15**
Szybkość zapisu małych plików (512 B)	10%	71 kB/s / 6	46 kB/s / 5	5 kB/s / 2	4 kB/s / 2	7 kB/s / 2
Szybkość odczytu małych plików (512 B)	10%	535 kB/s / 3	533 kB/s / 3	434 kB/s / 3	490 kB/s / 3	497 kB/s / 3
Szybkość zapisu średnich plików (256 KB)	10%	2897 kB/s / 3	5589 kB/s / 6	1988 kB/s / 2	1698 kB/s / 2	2308 kB/s / 3
Szybkość odczytu średnich plików (256 KB)	10%	8384 kB/s / 6	8333 kB/s / 6	7689 kB/s / 5	7578 kB/s / 5	7731 kB/s / 5
Szybkość zapisu dużych plików (64 MB)	10%	4369 kB/s / 5	6554 kB/s / 6	5461 kB/s / 6	5461 kB/s / 6	5461 kB/s / 6
Szybkość odczytu dużych plików (64 MB)	10%	8738 kB/s / 6	8738 kB/s / 6	7646 kB/s / 5	7646 kB/s / 5	7646 kB/s / 5
Czas dostępu do danych	5%	0,4 ms / 6	0,5 ms / 6	0,7 ms / 6	0,5 ms / 6	0,5 ms / 6
Inne	**25%**	**3,36**	**1,96**	**4,60**	**5,00**	**5,00**
Pojemność	5%	117 MB / 2	123 MB / 5	123 MB / 5	124 MB / 5	125 MB / 5
Mechaniczna blokada zapisu/dioda[1]	2%	brak/jest / 3	brak/jest / 3	jest/jest / 6	jest/jest / 6	jest/jest / 6
Kabel przedłużający gniazda USB	5%	jest (5 cm) / 2	brak / 1	jest (53 cm) / 4	jest (83 cm) / 6	jest (94 cm) / 6
Dołączone oprogramowanie	2%	MyTraveler, Traveler Safe / 6	brak / 1	DiskSave / 6	U-Storage / 6	U-Storage / 6
Sterowniki dla systemu Windows 98	5%	są / 6	brak / 1	są / 6	są / 6	są / 6
Instrukcja obsługi	4%	po angielsku / 1	po angielsku / 1	po angielsku / 1	po angielsku / 1	po angielsku / 1
Wymiary (dł x szer x gr)/waga		97x25x17 mm/22 g	70x21x11 mm/13 g	72x24x9 mm/18 g	63x17x11 mm/8 g	73x25x10 mm/14 g
Dołączony pasek do noszenia	2%	jest / 6	brak / 1	jest / 6	jest / 6	jest / 6
Inne wyposażenie		brak	brak	brak	brak	brak
Ocena pośrednia	**100%**	**4,50**	**4,34**	**4,27**	**4,26**	**4,26**
Punkty dodatnie/ujemne						
Ocena końcowa jakości		**4,50**	**4,34**	**4,27**	**4,26**	**4,26**
Jakość		**bardzo dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**
Cena/Jakość		**dobra**	**bardzo dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**	**celująca**
Cena		**149 zł**	**129 zł**	**113 zł**	**94 zł**	**99 zł**
Cena/Jakość - wyliczenie		**149/4,50² = 7,36**	**129 zł/4,34² = 6,85**	**113/4,27² = 6,20**	**94/4,26² = 5,18**	**99/4,26² = 5,46**

[1] Sygnalizująca zapis/odczyt

Im większa waga w danej kategorii, tym większy jej wpływ na końcową ocenę ogólną

Wyniki testu	Waga	12. miejsce	13. miejsce	14. miejsce	15. miejsce	16. miejsce
Producent		**PQI**	**Kingston**	**Apacer**	**Pretec**	**Lexar**
Nazwa		**Inteligent Stick**	**DataTraveler I**	**Handy Steno (HT202)**	**i-Disk TINY 2.0**	**JumpDrive Secure**
Do testu dostarczył		**Konsorcjum FEN**	**Komputronik**	**AB**	**Sirius.pl**	**K-Consult**
Telefon do dystrybutora		**(061) 8468720**	**(061) 8359400**	**(071) 3240500**	**(033) 8732559**	**(058) 6648351**
Ocena						
Serwis	**10%**	**4,10**	**5,20**	**4,00**	**3,10**	**3,50**
Okres gwarancji*	5%	3 lata / 5	5 lat / 6	3 lata / 5	1 rok / 3	2 lata / 4
Sposób realizacji naprawy	3%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	wymiana na nowy u sprzedawcy / 5	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy / 3
Telefon pomocy technicznej	1%	(061) 8468725 / 4	(022) 8359484 / 4	(071) 3240500 / 3	(033) 8235211 / 4	(058) 6648351 / 3
Strona WWW producenta	1%	www.pqi.com.tw / 3	www.kingston.com / 3	www.apacer.com / 3	www.pretec.com / 3	www.lexarmedia.com / 3
Szybkość pracy	**65%**	**3,85**	**3,85**	**3,54**	**3,85**	**4,46**
Szybkość zapisu małych plików (512 B)	10%	4 kB/s / 2	1 kB/s / 2	4 KB/s / 2	4 kB/s / 2	2,8 kB/s / 2
Szybkość odczytu małych plików (512 B)	10%	485 kB/s / 3	1067 kB/s / 6	413 kB/s / 3	488 kB/s / 3	991 kB/s / 5
Szybkość zapisu średnich plików (256 KB)	10%	1562 kB/s / 2	397 kB/s / 2	1510 kB/s / 2	1655 kB/s / 2	1195 kB/s / 2
Szybkość odczytu średnich plików (256 KB)	10%	7556 kB/s / 5	6217 kB/s / 5	5410 kB/s / 4	7548 kB/s / 5	8499 kB/s / 6
Szybkość zapisu dużych plików (64 MB)	10%	4369 kB/s / 5	1092 kB/s / 2	4369 kB/s / 5	4369 kB/s / 5	4369 kB/s / 5
Szybkość odczytu dużych plików (64 MB)	10%	7646 kB/s / 5	6554 kB/s / 5	5461 kB/s / 4	7646 kB/s / 5	8738 kB/s / 6
Czas dostępu do danych	5%	0,5 ms / 6	0,6 ms / 6	0,6 ms / 6	0,5 ms / 6	0,5 ms / 6
Inne	**25%**	**4,36**	**3,56**	**4,36**	**3,76**	**1,96**
Pojemność	5%	124 MB / 5	123 MB / 5	124 MB / 5	124 MB / 5	121 MB / 3
Mechaniczna blokada zapisu/dioda[1]	2%	brak/jest / 3	brak/jest / 3	brak/jest / 3	brak/jest / 3	brak/jest / 3
Kabel przedłużający gniazda USB	5%	jest (83 cm) / 6	jest (5 cm) / 2	jest (93 cm) / 6	brak / 1	brak / 1
Dołączone oprogramowanie	2%	Manager 2 / 6	brak / 1	Flash Disk Utility / 6	FlashMail, MobileLock, SecretZip, U-Storage / 6	SafeGuard / 6
Sterowniki dla systemu Windows 98	5%	są / 6	są / 6	są / 6	są / 6	brak / 1
Instrukcja obsługi	4%	po angielsku / 1	po angielsku / 1	po angielsku na CD / 1	po angielsku / 1	po angielsku / 1
Wymiary (dł x szer x gr)/waga		43x17x3/2 g (9 w dodatkowej obudowie)	73x25x10 mm/14 g	83x28x9 mm/16 g	44x19x9 mm/7 g	70x30x11 mm/15 g
Dołączony pasek do noszenia	2%	brak / 1	jest / 6	brak / 1	jest / 6	brak / 1
Inne wyposażenie		futerał na dwa pendrive'y/obudowa ochronna	uchwyt breloka	brak	uchwyt breloka	brak
Ocena pośrednia	**100%**	**4,00**	**3,91**	**3,79**	**3,75**	**3,74**
Punkty dodatnie/ujemne						
Ocena końcowa jakości		**4,00**	**3,91**	**3,79**	**3,75**	**3,74**
Jakość		**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**
Cena/Jakość		**bardzo dobra**	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**niedostateczna**
Cena		**94 zł**	**98 zł**	**103 zł**	**125 zł**	**159 zł**
Cena/Jakość - wyliczenie		**94/4,00² = 5,88**	**98 zł/3,91² = 6,41**	**103/3,79² = 7,17**	**125/3,75² = 8,89**	**159/3,74² = 11,37**

[1] Sygnalizująca zapis/odczyt

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje prawo do roszczenia z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

6. miejsce

Lexar
JumpDrive Sport
K-Consult
(058) 6648351

	Ocena
	3,50
2 lata	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(058) 6648351	3
www.lexarmedia.com	3
	5,38
46 kB/s	5
528 kB/s	3
5487 kB/s	6
8461 kB/s	6
6554 kB/s	6
8738 kB/s	6
0,5 ms	6
	1,56
121 MB	3
brak/jest	3
brak	1
brak	1
brak	1
po angielsku	1
84x22x12 mm/14 g	
brak	1
brak	
	4,24
	4,24

dobra

dobra

128 zł

128/4,24² = 7,12

7. miejsce

PQI
Traveling Disk Cool Drive
Konsorcjum FEN
(061) 8468720

	Ocena
	4,10
3 lata	5
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(061) 8468725	4
www.pqi.com.tw	3
	4,00
5 kB/s	2
489 kB/s	3
1860 kB/s	2
7595 kB/s	5
5461 kB/s	6
7646 kB/s	5
0,5 ms	6
	4,76
124 MB	5
brak/jest	3
jest (83 cm)	6
U-Storage	6
są	6
po angielsku	1
68x18x8 mm/12 g	
jest	6
brak	
	4,20
	4,20

dobra

celująca

95 zł

95/4,20² = 5,39

8. miejsce

Emtec
USB 2.0 Disk Pen Drive
Logos
(091) 4699063

	Ocena
	3,80
2 lata	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(091) 4699069	4
www.emtec-group.pl	5
	4,00
5 kB/s	2
502 kB/s	3
1801 kB/s	2
7607 kB/s	5
5461 kB/s	6
7646 kB/s	5
0,5 ms	6
	4,60
124 MB	5
jest/jest	6
jest (95 cm)	6
Tiny Disk Tools 1.0	6
są	6
po angielsku na CD	1
68x19x10 mm/9 g	
brak	1
brak	
	4,13
	4,13

dobra

mierna

169 zł

169 zł/4,13² = 9,91

9. miejsce

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

Actina
USB Bar
Action
(022) 3321600

	Ocena
	3,40
1 rok	3
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(022) 5322090	4
www.actina.pl	6
	3,85
4 kB/s	2
493 kB/s	3
1604 kB/s	2
7582 kB/s	5
4369 kB/s	5
7646 kB/s	5
0,5 ms	6
	5,00
125 MB	5
jest/jest	6
jest (94 cm)	6
U-Storage	6
są	6
po angielsku	1
78x24x16 mm/12 g	
jest	6
brak	
	4,09
	4,09

dobra

celująca

85 zł

85/4,09² = 5,08

10. miejsce

Sony
MicroVault
Sony Poland
(022) 5202401

	Ocena
	3,90
1 rok	3
wymiana na nowy u sprzedawcy	5
(022) 6538333	4
www.sony.pl	5
	4,31
4 kB/s	2
443 kB/s	3
1673 kB/s	2
10692 kB/s	6
5461 kB/s	6
10923 kB/s	6
0,7 ms	6
	3,52
124 MB	5
brak/jest	3
brak	1
Auto ZIP, Auto Login, Pasword Lock	6
są	6
po polsku na CD	2
78x19x11 mm/12 g	
brak	1
brak	
	4,07
	4,07

dobra

dostateczna

149 zł

149/4,07² = 8,99

11. miejsce

Transcend
JetFlash USB 2.0
Isotec
(022) 6483692

	Ocena
	3,50
2 lata	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(022) 6483692	3
www.transcendusa.com	3
	3,85
4 kB/s	2
447 kB/s	3
1463 kB/s	2
7539 kB/s	5
4369 kB/s	5
7646 kB/s	5
0,5 ms	6
	4,80
124 MB	5
jest/jest	6
jest (71 cm)	5
U-Storage	6
są	6
po angielsku	1
75x22x10 mm/11 g	
jest	6
naklejki na pendrive	
	4,05
	4,05

dobra

dobra

128 zł

128/4,05² = 7,80

17. miejsce

AVACS
FlashDisk Ultra Speed
Megabajt
(022) 6331199

	Ocena
	3,20
1 rok	3
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(022) 6331199	3
www.avacs.com.pl	5
	3,23
2,6 kB/s	2
413 kB/s	3
538 kB/s	2
4685 kB/s	4
3277 kB/s	4
3277 kB/s	3
0,6 ms	6
	5,24
124 MB	5
jest/jest	6
jest (100 cm)	6
brak	1
są	6
po polsku, kompletna	5
78x24x13 mm/10 g	
jest	6
brak	
	3,73
	3,73

dobra

dobra

99 zł

99/3,73² = 7,12

18. miejsce

Freecom
DataBar
April Business Computer
(022) 6754510

	Ocena
	4,00
2 lata	4
wymiana na nowy u sprzedawcy	5
(022) 6754510	3
www.freecom.com	2
	4,00
4 kB/s	2
530 kB/s	3
1668 kB/s	2
7561 kB/s	5
5461 kB/s	6
7646 kB/s	5
0,5 ms	6
	1,96
124 MB	5
brak/jest	3
brak	1
brak	1
brak	1
po angielsku	1
65x19x7 mm/9 g	
brak	1
brak	
	3,49
	3,49

dostateczna

niedostateczna

139 zł

139/3,49² = 11,41

19. miejsce

Lexar
JumpDrive Traveler
K-Consult
(058) 6648351

	Ocena
	3,50
2 lata	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(058) 6648351	3
www.lexarmedia.com	3
	4,15
3 kB/s	2
545 kB/s	3
1173 kB/s	2
8482 kB/s	6
4369 kB/s	5
8738 kB/s	6
0,5 ms	6
	1,56
121MB	3
brak/jest	3
brak	1
brak	1
brak	1
po angielsku	1
70x21x11 mm/13 g	
brak	1
brak	
	3,44
	3,44

dostateczna

niedostateczna

159 zł

159 zł/3,44² = 13,44

20. miejsce

SanDisk
Cruzer Mini 128 MB
CSI
(012) 6371355

	Ocena
	4,20
2 lata	4
wymiana na nowy u sprzedawcy	5
(012) 6371355 w.166	4
www.sandisk.com	3
	3,62
2,9 kB/s	2
535 kB/s	3
819 kB/s	2
8380 kB/s	6
1092 kB/s	2
8738 kB/s	6
8,2 ms	5
	2,16
122 MB	4
brak/jest	3
brak	1
brak	1
brak	1
po angielsku	1
72x9x7 mm/9 g	
jest	6
dwie dodatkowe kolorowe skuwki, naklejka na pendrive	
	3,31
	3,31

dostateczna

niedostateczna

125 zł

125/3,31² = 11,41

21. miejsce

Sirius
Pen Drive 128 MB
Sirius.pl
(033) 8732559

	Ocena
	3,90
3 lata	5
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(033) 8235211	4
brak	1
	3,23
2,3 kB/s	2
400 kB/s	2
913 kB/s	2
4757 kB/s	4
3277 kB/s	4
4369 kB/s	4
0,6 ms	6
	1,96
123 MB	5
brak/jest	3
brak	1
brak	1
brak	1
brak	1
66x16x8 mm/9 g	
brak	1
brak	
	2,98
	2,98

dostateczna

niedostateczna

148 zł

148/2,98² = 16,67

22. miejsce

AQR
USB 2.0 Flash
AB
(071) 3240500

	Ocena
	3,00
1 rok	3
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(071) 3240500	3
www.aqr.com.tw	3
	2,92
0,5 KB/s	2
267 kB/s	2
192 kB/s	2
5030 kB/s	4
1092 kB/s	2
5461 kB/s	4
0,7 ms	6
	2,36
124 MB	5
brak/jest	3
brak	1
U-Storage	6
brak	1
po angielsku na CD	1
89x17x8 mm/12 g	
brak	1
brak	
	2,79
	2,79

dostateczna

niedostateczna

91 zł

91/2,79² = 11,69

Co to właściwie jest...

01 dysk twardy
Element komputera służący do trwałego przechowywania danych – zostają one na nim zachowane także po wyłączeniu komputera.

02 klucz
Ciąg znaków wykorzystywany do szyfrowania i rozszyfrowywania danych.

03 BMP
Format plików graficznych stosowany między innymi do zapisu obrazów w systemie Windows.

04 WAV
Popularny format zapisu plików dźwiękowych. Powszechnie stosowany między innymi przez producentów gier.

05 MP3
Typ kompresji plików dźwiękowych. Pliki MP3 zajmują nawet 10 razy mniej miejsca niż nieskompresowany dźwięk zapisany na płycie CD.

06 DivX
Format kompresji pozwalający na zapisanie filmów z jakością porównywalną do DVD w plikach od 8 do 12 razy mniejszych niż na płycie DVD. Aby zapisać film w formacie DivX, potrzebny jest specjalny kodek.

07 menedżer plików
Program, którego zadaniem jest ułatwienie pracy z plikami i folderami. Usuwa je, kopiuje i zmienia ich nazwy. Popularnym menedżerem plików jest Eksplorator Windows. Innym, który już musimy kupić, jest na przykład Total Commander.

FOT.: THE IMAGE BANK/FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer ŚWIAT

Drogowskaz

Jak to spakować? 34
Jak czytać tabelę testu 35
Tak Komputer ŚWIAT testował programy archiwizujące 38
Wyniki testu 38
Wskazówki dotyczące zwycięzcy testu 39

Jak to spakować?

Jak do małej walizki wcisnąć całą szafę, a na dysku zmieścić zawartość kilku komputerów? Z pomocą przyjdą programy archiwizujące – Komputer ŚWIAT przetestował 11 najciekawszych

Nieważne, jak duży mamy **01 dysk twardy**. Nieważne, że nagrywarki CD-R i DVD stają się tak popularne, jak kiedyś stacje dyskietek. Miejsca na dane zawsze brakuje. Pliki warto kompresować. Dzięki temu można zaoszczędzić nawet kilkadziesiąt procent pojemności dysku. Komputer ŚWIAT przetestował 11 programów archiwizujących. Na kolejnych stronach znajdziemy większą część testu. Cały test w wersji elektronicznej umieszczono na płycie dołączonej do wydania z krążkiem w dziale Z czasopisma.

Archiwa z internetu

Pliki umieszczone w internecie i przesyłane pocztą elektroniczną są często skompresowane – ich przesłanie zajmuje wtedy mniej czasu. Najczęściej internetowe archiwa są zapisane w formacie ZIP lub RAR, coraz częściej 7Z. Jeżeli nie będziemy mieli odpowiedniego programu, istnieje ryzyko, że nie otworzymy przysłanego do nas pliku. Jedynie format ZIP jest rozpoznawany i odczytywany przez system Windows (i to wyłącznie wersje Me i XP).

Poza tym archiwizowanie plików to świetny sposób na ochronę poufnych danych. Większość archiwizatorów szyfruje na nasze żądanie archiwa **02 kluczem** 128- lub 256-bitowym, a to jest pewne zabezpieczenie.

Różny stopień kompresji

Tworząc archiwa, warto pamiętać, że nie wszystkie rodzaje danych można kompresować w taki sam sposób. Pliki **03 BMP** i dokumenty Worda dają się wyśmienicie pakować (ich rozmiary można zmniejszyć o 90 procent!). Gorzej wychodzi kompresowanie filmów zapisanych w AVI i plików **04 WAV** (maksymalnie do 50 procent), a najgorzej – plików **05 MP3**, filmów **06 DivX** i zdjęć JPG.

Gdzie szukać programów z tego testu

program	internet	na płycie
WinRAR 3.30 PL	www.win-rar.com	KŚ 23/2004
PowerArchiwer 2004	www.powerarchiwer.com	KŚ 23/2004
ZipGenius 5.5	www.zipgenius.it	KŚ 23/2004
WinZip 9.0	www.winzip.com	KŚ 23/2004
WinAce Archiwer v2.5	www.winace.com	KŚ 23/2004
7-Zip 3.13	www.7-zip.prg/pl	KŚ 23/2004
PowerZip 7.03	www.powerzip.biz	KŚ 23/2004
TUGZip 3.0	www.tugzip.com	KŚ 23/2004
PKZIP for Windows v8	www.pkware.com	KŚ 23/2004
ACDZIP 1.0	www.acdsystems.com	KŚ 23/2004
Stuffit Standard 8.5	www.stuffit.com	KŚ 23/2004

Kompresja plików muzycznych

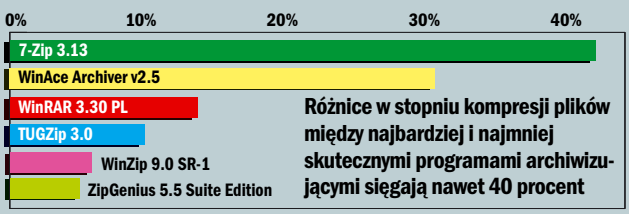

Różnice w stopniu kompresji plików między najbardziej i najmniej skutecznymi programami archiwizującymi sięgają nawet 40 procent

1. miejsce WinRAR 3.30 PL

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

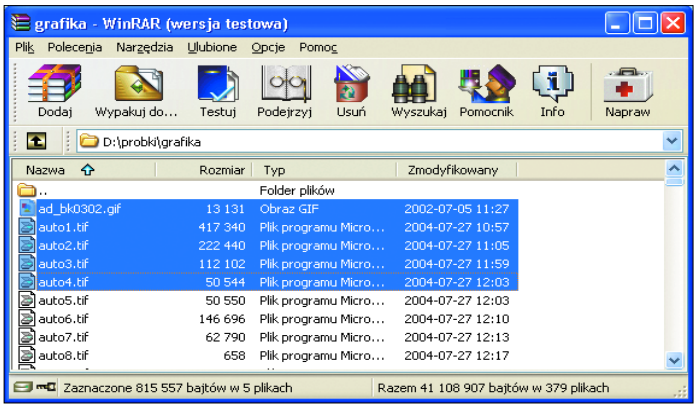

By skompresować pliki, w większości aplikacji najpierw trzeba założyć archiwum. W programie WinRAR jest inaczej – zaczynamy od wybrania danych do kompresji

Program WinRAR (umieszczony na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) to obok WinZipa najbardziej znany archiwizator. Dużo lepiej od konkurenta kompresuje pliki, zwłaszcza graficzne i muzyczne. Różnica jest spora – sięga ponad 15 procent w wypadku plików graficznych.

Zalety programu nie kończą się jednak na wysokim stopniu kompresji. WinRAR zawiera ciekawą funkcję prognozy kompresji, która pozwala ocenić, czy archiwizacja wybranych danych w ogóle ma sens. Aplikacja tworzy archiwa w formacie ZIP, integruje się z systemem operacyjnym i współpracuje z programem antywirusowym.

Obsługa WinRAR-a jest komfortowa, trudno jej coś zarzucić. Bardzo dobre jest też polskie tłumaczenie programu i dołączonych do niego plików z pomocą elektroniczną. Niestety, WinRAR nie jest szybki. Spakowanie 40 MB plików graficznych za jego pomocą zajmuje około minuty. Większość konkurencyjnych aplikacji robi to prawie cztery razy szybciej!

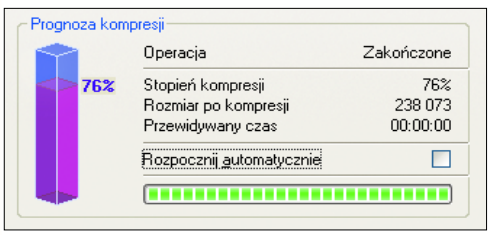

Prognoza kompresji to jedna z ciekawszych funkcji programu

- wysoki stopień kompresji
- komfortowa obsługa

- niewielka szybkość kompresji
- wysoka cena

Jakość: dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 133 zł

Wymagania według producenta: Windows 95/98/Me/XP/NT 4./2000, Pentium, 64 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

2. miejsce PowerArchiver 2004, ver. 9.01

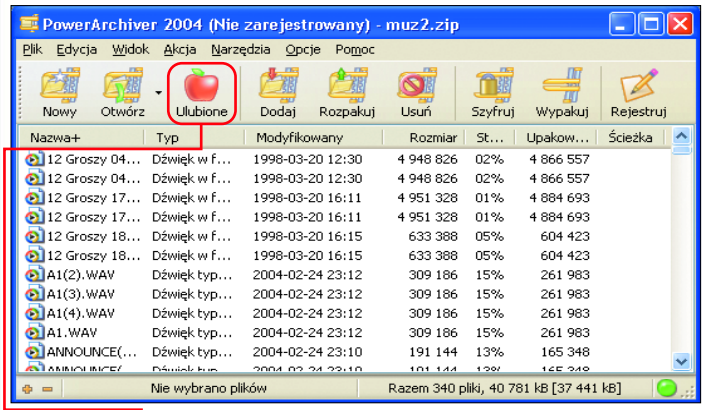

Dzięki ikonie ● szybko otworzymy w programie PowerArchiver archiwum, z którego najczęściej korzystamy – na przykład przechowujemy stare obrazki

Aplikacja o nazwie PowerArchiver (na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) to udany i rozbudowany program archiwizujący. Jedną z jego największych zalet jest możliwość tworzenia archiwów w kilku formatach, w tym w popularnym ZIP-ie. Program odczytuje pliki skompresowane w aż 26 formatach. Dzięki temu po instalacji rozpakujemy każde archiwum, które trafi na nasz dysk twardy. Stopień standardowej kompresji nie jest jednak wysoki. Nie zachwyca też opcja maksymalnej kompresji – niewiele ona daje.

Ciekawie wypadł test szybkości pakowania. PowerAchiver szybko archiwizuje duże pliki. Zwalnia natomiast wyraźnie, kiedy ma skompresować dużą liczbę niewielkich zbiorów danych.

Obsługa aplikacji jest komfortowa. Cieszy polska wersja, choć niestety w tłumaczeniu nie ustrzeżono się drobnych błędów. Można też zaakceptować cenę programu. 73 złote to znośna propozycja.

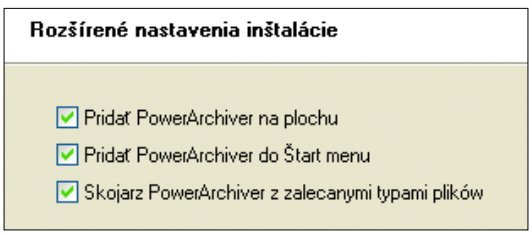

Niestety, czasem w programie zamiast polskich komunikatów widzimy obcojęzyczne napisy

- tworzenie archiwów w kilku formatach
- integracja z systemem operacyjnym

- niewielka szybkość kompresji małych plików

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 73 zł

Wymagania według producenta: Windows 95/98/Me/XP/NT 4./2000, Pentium 150, 16 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

Jak czytać tabelę testu

1 W internecie najczęściej spotykamy pliki w formatach RAR i ZIP. Program archiwizujący powinien nie tylko odczytywać pliki w tych formatach, ale również je tworzyć.

Liczba odczytywanych formatów	5%
Tworzenie archiwów ZIP i RAR	4%
Integracja z systemem operacyjnym	3%

Blokowanie dostępu do archiwów hasłem	3%
Współpraca z programem antywirusowym	3%
Tworzenie archiwów wieloczęściowych	2%

2 W archiwach mogą ukrywać się wirusy. Archiwizator powinien razem z programem antywirusowym sprawdzać, czy w skopiowanym z sieci pliku nie ukrywają się złośliwe mikroby.

3 Czasem warto stworzyć archiwum, które rozpakuje się samo na każdym komputerze. W programach kompresujących nie może brakować funkcji tworzenia takich archiwów.

Tworzenie archiwów wieloczęściowych	2%
Aktualizacja archiwów (usuwanie i dodawanie plików)	2%
Tworzenie archiwów samorozpakowujących się	2%

Programy archiwizujące

3. miejsce ZipGenius 5.5 Suite Edition

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

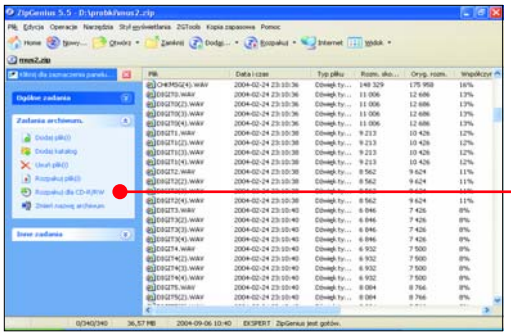

Program w Windows XP może rozpakować archiwum bezpośrednio na płytę CD-R/RW

Bezpłatny ZipGenius (znajdziemy go na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) najprawdopodobniej wygrałby test, gdyby jego domyślnym formatem pakowania był 7Z, a nie ZIP. Ma komfortową obsługę i zawiera komplet narzędzi do tworzenia oraz modyfikowania cyfrowych archiwów.

Aplikacja pozwala osiągnąć niewielki stopień kompresji. Można go zwiększyć, zmieniając w programie format zapisu pliku – jednak tego ZipGenius, niestety, domyślnie nie robi.

- + komfortowy sposób obsługi
- − źle dobrany domyślny format archiwów

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/XP/2000, Pentium, 16 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

4. miejsce WinZip 9.0 SR-1

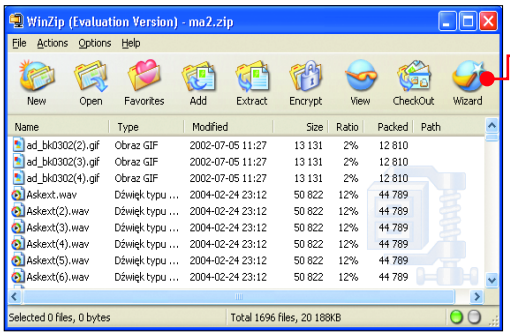

Po kliknięciu na ikonę uruchamia się kreator ułatwiający obsługę programu początkującym użytkownikom komputerów

Program WinZip umieszczony na krążku dołączonym do wydania z płytą to klasyka wśród programów archiwizujących. Doczekał się już dziewiątej wersji!

Jego obsługa jest wygodna – szczególnie cieszy integracja programu z systemem operacyjnym i możliwość pracy z użyciem bardzo przyjaznego kreatora. Bez kłopotu rozpakowuje archiwa utworzone w kilkunastu formatach. Nie zachwyca jednak stopniem kompresji – wiele programów jest skuteczniejszych i szybszych. Irytuje brak oficjalnej polskiej wersji aplikacji.

- + komfortowy sposób obsługi
- − brak polskiej wersji językowej

Jakość: dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 106 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/XP/NT 4./2000, 486DX/66 MHz, 16 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

5. miejsce WinAce Archiver v2.5

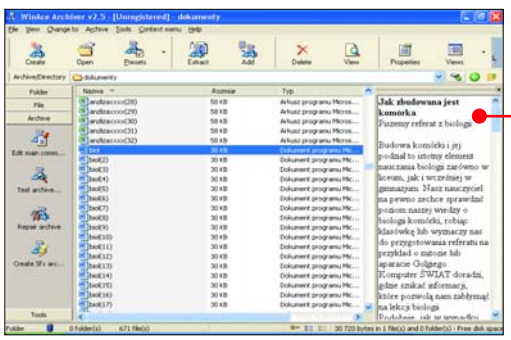

W WinAce możemy podglądać zawartość dokumentów Worda

Przed zakupem WinAce (znajduje się na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) każdy musi sobie odpowiedzieć na pytanie: co jest ważniejsze – szybkość kompresji czy jej stopień? WinAce pakuje pliki doskonale. Robi to jednak, niestety, dość długo. Wysoki stopień kompresji nie wyczerpuje listy zalet programu. Ma on wbudowane narzędzia do podglądu plików graficznych i dokumentów Worda oraz funkcje znane z 07 (s. 34) **menedżera plików**. Może więc zastąpić Eksplorator Windows.

- + wysoki stopień kompresji danych
- − brak polskiej wersji językowej

Jakość: dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 106 zł

Wymagania według producenta: Windows 95/98/Me/XP/NT 4./2000, 486DX MHz, 8 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

6. miejsce 7-Zip 3.13

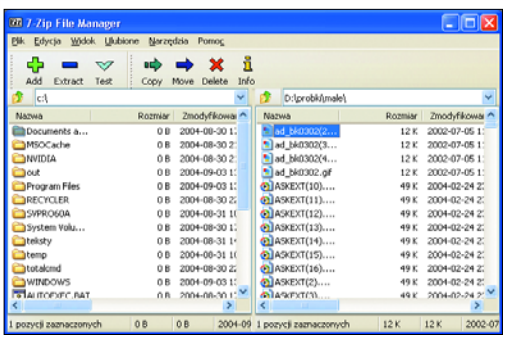

7-Zip nie jest typowym programem archiwizującym. To menedżer plików rozbudowany o funkcję kompresowania

Aplikacja 7-Zip (umieszczona na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) bije rekordy kompresji. Świetnie pakuje nie tylko pliki, które dobrze się kompresują, ale również te, które kompresji poddają się niechętnie. Niestety, jest to też program, który pakuje najdłużej. Czas kompresji dodatkowo rośnie, jeśli wybierzemy wyższy niż standardowy jej stopień.

Podczas testu nie udało się sprawdzić maksymalnego stopnia kompresji. Pakowanie plików wydłużało się w nieskończoność – po kilku godzinach zostało przerwane.

- + doskonały stopień kompresji danych
- − długi czas kompresji

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/XP/NT 4./2000, 486DX MHz, 16 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

μ-mini DIGITAL w 6 ekscytujących kolorach.
4 miliony pikseli, dwukrotny zoom optyczny i wielki LCD
w nieprzemakalnej, metalowej obudowie.

www.olympus.pl

Tak Komputer ŚWIAT testował programy archiwizujące

Test rozpoczęto od sprawdzenia, czy testowane programy mają polską wersję językową i jaka jest jakość dołączonej do nich dokumentacji. Czerwonym kolorem wyróżniono w tabeli brak polskiej wersji programu i instrukcji obsługi. Ocenie poddano też proces instalacji – jeżeli jest skomplikowany, użytkownicy mogą mieć problemy z poprawnym zainstalowaniem aplikacji.

Ważnym elementem testu była ocena stopnia kompresji danych. W tym celu Komputer ŚWIAT stworzył cztery testowe zbiory plików. Do każdego z nich trafiły pliki o ściśle określonych formatach. W wypadku próbek plików muzycznych i graficznych starano się, aby znalazły się w nich pliki, które dobrze się kompresują (na przykład w formacie BMP i WAV) oraz takie, które kompresują się źle (na przykład zdjęcie w formacie JPG). Każdy z programów pakował dane w trybie normalnej oraz maksymalnej kompresji. Jedynkę otrzymały programy, które przeprowadzały kompresję ze skutecznością poniżej 10 procent. Na zadowalające noty zasłużyły aplikacje, które uzyskały stopień kompresji powyżej 46 procent. Testy przeprowadzono na komputerze z procesorem Celeron 1,2 GHz i 192 MB RAM i systemem Windows XP Professional.

Noty w kategorii Cena/Jakość przyznano według następującej skali:

celująca	poniżej 4,17
bardzo dobra	od 4,17 do 5,21
dobra	od 5,22 do 6,25
dostateczna	od 6,26 do 7,30
mierna	od 7,31 do 8,34
niedostateczna	powyżej 8,34

FOT.: M. NELKEN

Wszystkie programy były testowane na tym samym komputerze, w identycznej konfiguracji aplikacji i systemu

Wyniki testu		1. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ		2. miejsce		3. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ		4. miejsce		5. miejsce		6. miejsce	
Nazwa programu		**WinRAR 3.30 PL**		**PowerArchiver 2004, ver. 9.01**		**ZipGenius 5.5 Suite Edition**		**WinZip 9.0 SR-1**		**WinAce Archiver v2.5**		**7-Zip 3.13**	
Producent/Autor		**Eugene Roshal**		**ConeXware, Inc.**		**M.Dev Software**		**WinZip Computing, Inc.**		**e-merge GmbH**		**Igor Pavlov**	
Adres strony WWW	**Waga**	**www.win-rar.com**	**Ocena**	**www.powerarchiver.com**	**Ocena**	**www.zipgenius.it**	**Ocena**	**www.winzip.com**	**Ocena**	**www.winace.com**	**Ocena**	**www.7-zip.org/pl**	**Ocena**
Instalacja i serwis	**30%**		**3,67**		**3,53**		**3,57**		**2,10**		**2,03**		**3,67**
Polska wersja językowa	8%	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1	jest	6
Instrukcja obsługi	8%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Instalacja programu	4%	bardzo prosta	5	prosta	4	bardzo prosta	5	prosta	4	prosta	4	wyjątkowo prosta	6
Serwis telefoniczny	3%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Ilość zajmowanego miejsca	2%	2,8 MB	6	7,1 MB	5	12 MB	5	5,1 MB	5	6,8 MB	5	3,5 MB	6
Odinstalowanie	1%	przez Panel sterowania	3	przez Panel sterowania	3	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	przez Panel sterowania	3
Dokumentacja w programie	2%	bardzo dobra/po polsku	5	doskonała/ po polsku	6	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3
Pomoc online	2%	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3	doskonała/po angielsku	3	przeciętna/po angielsku	2	doskonała/po angielsku	3
Możliwości programu	**34%**		**5,56**		**5,65**		**5,50**		**5,35**		**4,76**		**3,41**
Obsługa	10%	wyśmienita	6	wyśmienita	6	wyśmienita	6	wyśmienita	6	wygodna	4	dość wygodna	3
Liczba odczytywanych formatów	5%	12	3	26	6	25	5	18	4	16	4	12	3
Tworzenie archiwów ZIP i RAR	4%	możliwe	6	tylko ZIP	3	tylko ZIP	3	tylko ZIP	3	tylko ZIP	3	tylko ZIP	3
Integracja z systemem operacyjnym	3%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Blokowanie dostępu do archiwów hasłem	3%	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6
Współpraca z programem antywirusowym	3%	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	niemożliwa	1
Tworzenie archiwów wieloczęściowych	2%	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	niemożliwe	1
Aktualizacja archiwów (usuwanie i dodawanie plików)	2%	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	możliwa	6	nie w podstawowym formacie	3
Tworzenie archiwów samorozpakowujących się	2%	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6	możliwe	6
Jakość kompresji	**36%**		**2,92**		**3,25**		**2,75**		**3,25**		**3,67**		**3,92**
Stopień standardowej kompresji													
Pliki muzyczne MP3, WAV (40 MB)	3%	13,70%	2	5,98%	1	5,10%	1	5,98%	1	31,09%	3	42,79%	4
Pliki graficzne BMP, GIF, JPG, TIF (40 MB)	3%	52,84%	4	37,53%	3	36,58%	3	37,35%	3	56,86%	4	52,98%	4
Dokumenty DOC i XLS (20 MB)	3%	81,87%	5	80,21%	5	79,89%	5	79,98%	5	99,12%	6	99,59%	6
Małe pliki od 1 do 65 kB (różne -20 MB)	3%	41,25%	3	37,60%	3	35%	3	37,54%	3	86,47%	6	89,89%	6
Szybkość standardowej kompresji													
Pliki muzyczne MP3, WAV (40 MB)	3%	01:03	1	00:18	4	00:24	3	00:21	3	01:14	1	01:15	1
Pliki graficzne BMP, GIF, JPG, CDR, TIF (40 MB)	3%	01:00	1	00:15	5	00:24	3	00:17	4	01:02	1	01:53	1
Dokumenty DOC i XLS (20 MB)	3%	00:17	3	00:14	4	00:21	2	00:08	5	00:18	3	00:21	2
Małe pliki od 1 do 60 kB (różne - 20 MB)	3%	00:34	1	00:24	2	00:45	1	00:17	3	00:44	1	00:24	2
Stopień maksymalnej kompresji													
Pliki muzyczne MP3, WAV (40 MB)	3%	13,72%	2	5,99%	1	5,97%	1	6,11%	1	42,62%	3	66,70%	5
Pliki graficzne BMP, GIF, JPG, CDR, TIF (40 MB)	3%	52,95%	4	37,55%	3	37,54%	3	39,07%	3	55,56%	4	53,62%	4
Dokumenty DOC i XLS (20 MB)	3%	82,57%	6	80,32%	5	80,25%	5	80,51%	5	99,13%	6	99,61%	6
Małe pliki od 1 do 60 kB (różne - 20 MB)	3%	41,47%	3	37,65%	3	37,56%	3	37,74%	3	89,31%	6	90,12%	6
Ocena pośrednia	**100%**		**4,04**		**4,15**		**3,93**		**3,62**		**3,55**		**3,67**
Punkty dodatnie/ujemne		prognoza kompresji	+0,05	niekompletne tłumaczenie programu	-0,1	klient FTP	+0,05			wbudowana przeglądarka graficzna	+0,05	bardzo długi czas maksymalnej kompresji	-0,1
						szacowanie wolnego miejsca na dysku	+0,05						
Ogólna ocena jakości			**4,09**		**4,05**		**4,03**		**3,62**		**3,60**		**3,57**
Jakość		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**	
Cena/Jakość		**mierna**		**bardzo dobra**		**celująca**		**mierna**		**mierna**		**celująca**	
Cena		**133 zł**		**73 zł**		**darmowy**		**106 zł**		**106 zł**		**darmowy**	
Cena/Jakość - wyliczenie		**133/4,09² = 7,95**		**73/4,05² = 4,45**		**0/4,03² = 0,00**		**106/3,62² = 8,09**		**106/3,60² = 8,18**		**0/3,57² = 0,00**	

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 35

Wskazówki dotyczące zwycięzcy testu

Tworzymy i rozpakowujemy archiwa w programie WinRAR

Możliwości WinRAR-a są bardzo duże. Komputer ŚWIAT pokaże, jak wykorzystać część z nich.

Z pulpitu do archiwum

Nauczymy się korzystać z nowych poleceń umieszczonych w menu kontekstowym Windows. Dzięki nim skompresujemy szybko dokument zapisany wcześniej na pulpicie.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę dokumentu, który chcemy spakować, i wybieramy z menu polecenie.

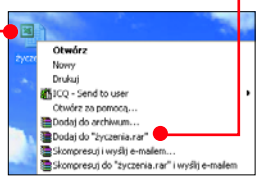

2 Na pulpicie pojawia się nowa ikona. To gotowe archiwum z wybranym przez nas przed chwilą plikiem. WinRAR sam nadaje nazwę archiwum na podstawie nazwy dokumentu przed kompresją.

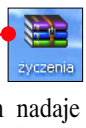

3 Opisany w punktach 1–2 sposób kompresji jest bardzo szybki. Ma jednak pewne poważne wady. To program, a nie my, nadaje nazwę archiwum. Nie możemy też zmienić domyślnych parametrów kompresji. Jeżeli zależy nam na tym, aby mieć większą kontrolę nad tworzeniem archiwum, w punkcie pierwszym tej wskazówki z menu wybieramy Dodaj do archiwum...

4 Pojawia się okno z ustawieniami WinRAR-a. Możemy zmienić wiele parametrów kompresji. My jednak tylko nadamy inną od domyślnej nazwę archiwum i zwiększymy stopień kompresji. W pole wpisujemy nową nazwę archiwum. Klikamy na i z listy, która się pojawia, wybieramy opcję najlepsza. Klikamy na przycisk.

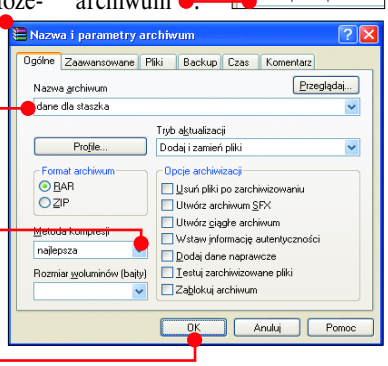

5 WinRAR tworzy nowe archiwum. Na pulpicie pojawia się jego ikona.

Tworzymy archiwum ZIP

Komputer ŚWIAT pokaże, jak szybko utworzyć archiwum w formacie ZIP. Pliki zapisane w nim mogą zostać rozpakowane w każdym komputerze z systemem Windows Me oraz XP bez zainstalowanego programu kompresującego. W naszym przykładzie skompresujemy kilka plików graficznych umieszczonych w jednym z folderów na dysku twardym.

1 Uruchamiamy Eksplorator Windows, klikając kolejno na Start, Wszystkie programy, Akcesoria i w końcu na Eksplorator Windows.

2 Wybieramy folder, w którym znajdują się dane przeznaczone do kompresji. Następnie, trzymając wciśnięty klawisz Ctrl, zaznaczamy myszą interesujące nas pliki.

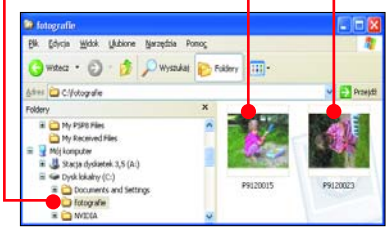

3 Klikamy prawym przyciskiem myszy na dowolny z zaznaczonych plików i z menu wybieramy Dodaj do archiwum...

4 W górnej części okna wpisujemy tytuł dla naszego archiwum.

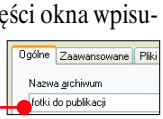

5 Poniżej zaznaczamy opcję – dzięki temu WinRAR skompresuje pliki w formacie ZIP, a nie RAR. Klikamy na OK. Program tworzy archiwum. W wybranym w punkcie 2 folderze pojawia się skompresowany plik.

Szybkie rozpakowanie

Korzystając z poleceń dodanych przez WinRAR do menu kontekstowego Windows, możemy również szybko rozpakować zapisany na przykład na pulpicie plik. Oto przepis, jak to zrobić.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na skompresowany plik. Widzimy trzy polecenia służące do dekompresji plików. Jeśli wybierzemy Wypakuj tutaj, plik z archiwum zostanie rozpakowany bezpośrednio na pulpit. Jeżeli wskażemy natomiast polecenie Wypakuj do życzenia\, rozpakowany dokument trafi do folderu założonego przez WinRAR na pulpicie.

2 Jeżeli chcemy wskazać konkretny folder, do którego ma być rozpakowane archiwum, z menu kontekstowego w punkcie 1 wybieramy Wypakuj pliki... Zaznaczamy pojedynczym kliknięciem interesujący nas folder.

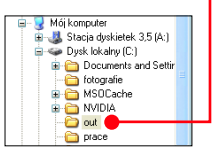

3 Dobrze jest też zaznaczyć opcję – dzięki niej, jeżeli w katalogu, do którego wypakowujemy pliki, znajdzie się choć jeden o takiej samej nazwie, WinRAR zanim go skasuje, zapyta nas o zgodę na jego nadpisanie. Klikamy na OK.

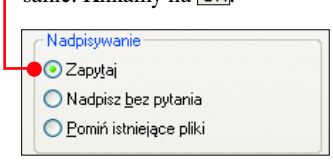

Do hipermarketu w fotelu

Kupowanie jeszcze nigdy nie było tak proste. Siedzimy w fotelu przed komputerem, wybieramy potrzebne nam towary i ustalamy termin dostawy. Szybko, łatwo i przyjemnie

FOT.: MASTER FILE/EAST NEWS

Drogowskaz

Do hipermarketu w fotelu	40
Zakupy w Hipernet24.pl	40
Hipernet24 dla niewidomych	41
Zdrowa żywność	41
Koszty dostawy na terenie Warszawy i Polski	42

Zamiast do tradycyjnego supermarketu warto się wybrać do jego internetowego odpowiednika. Zakupy w internecie mają swoje zalety. Nie musimy się przeciskać między wąskimi półkami i stać w kilometrowych kolejkach do kasy. Bez pośpiechu możemy obejrzeć towary i przeczytać ich opis. Możemy od razu skierować się do interesującego nas działu, a nie przedzierać się przez tłumy w ogromnym sklepie. Supermarket działa 24 godziny na dobę i nikt nas nie będzie poganiał do wyjścia. Cały czas możemy kontrolować sumę, jaką wydamy, oraz zawartość naszego koszyka. Znacznie słabszy efekt wywierają na nas rozmaite sztuczki marketingowe. W internecie wszystkie produkty są równe, nie ma niższych

Zakupy w internecie to spokój i wygoda

i wyższych półek. Przed samą kasą nie będą nas kusiły towary impulsywne: gumy do żucia, batony, proszki przeciwbólowe. Dawniej to była wizja, teraz to rzeczywistość.

Oczywiście takie zakupy mają też wady. Wybierając świeże towary, zdajemy się na uczciwość i rzetelność sprzedawcy. Nie wskażemy bowiem konkretnego arbuza, chleba lub kawałka szynki, lecz otrzymamy to, co zapakują dla nas pracownicy supermarketu. Z powodu ograniczeń technicznych komputera nie możemy kierować się niektórymi zmysłami, na przykład węchem czy dotykiem.

Kto może skorzystać na zakupach w Hipernecie24? Wydaje się, że jest to interesująca propozycja dla osób zapracowanych, które nie mogą sobie pozwolić na kilkugodzinną wyprawę do sklepu. Dostęp online pozwala im oszczędzić czas i nerwy. 15 minut wystarczy, aby wypełnić koszyk po brzegi. Potem

Pracusie i zapobiegliwi docenią zalety Hipernetu

godzina oczekiwania na kuriera i zakupy są gotowe.

Z oferty Hipernetu24 ucieszą się również osoby zapobiegliwe. Mieszkańcy Warszawy i okolic mogą zamówić towary tydzień wcześniej, pozostali klienci zaś nawet z dziesięciodniowym wyprzedzeniem, co pozwala uniknąć na przykład przedświątecznych kolejek.

Komputer ŚWIAT sprawdził rzetelność Hipernetu24. Zamówiono paczkę ze świeżymi towarami za kwotę 60 złotych. Jednym z etapów weryfikacji jakości była degustacja otrzymanych wiktuałów (patrz zdjęcie i tabela na stronie 42).

Zakupy w Hipernet24.pl

Pora wyruszyć na wielkie zakupy. Jedną z ciekawszych propozycji dla miłośników sieciowych zakupów jest oferta warszawskiego Leclerca. W Hipernecie24 znajdziemy wybór towarów z prawdziwego sklepu.

Po wpisaniu w oknie przeglądarki www.hipernet24.pl zostajemy przeniesieni na główną stronę sklepu. Najbardziej rzucającym się w oczy elementem są cztery okna, w których widzimy promocje. Oprócz nich warto zwrócić uwagę na górne menu oraz na informacje znajdujące się po prawej stronie ekranu.

Kto i co kupi w Hipernet24

Obszar dostawy	Dostępne towary
1. Warszawa i okolice w promieniu 50 km od sklepu	pełna oferta
2. Pozostała część Polski	niedostępne działy: garmażeria, kwiaty, mięso, drób, wędliny, mrożonki, nabiał, lody, pieczywo, ryby, warzywa i owoce, wędliny
3. Kraje należące do Unii Europejskiej	niedostępne działy: garmażeria, kwiaty, mięso, drób, wędliny, mrożonki, nabiał, lody, pieczywo, ryby, warzywa i owoce, wędliny

Rejestracja w sklepie

1 Zanim rozpoczniemy podbój internetowych półek, trzeba się zarejestrować. W tym celu klikamy na odnośnik Zarejestruj się!, znaj-

dujący się po prawej stronie. Otwiera się strona ●, na której jesteśmy proszeni o podanie imienia, nazwiska, numeru telefonu, adresu e-mail oraz dwukrotnie hasła. Informacje, które wpisujemy, powinny być zgodne z prawdą, ponieważ do skrzynki pocztowej jest przysyłane potwierdzenie zamówienia. Obsługa sklepu w razie wątpliwości lub braku wybranych przez nas towarów kontaktuje się z nami telefonicznie.

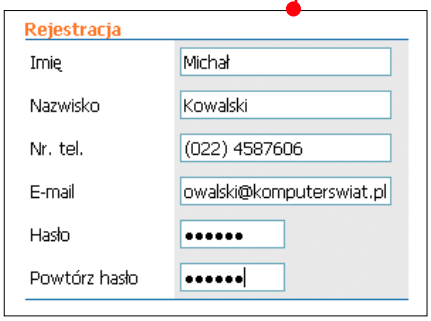

2 Po wpisaniu danych zatwierdzamy je, klikając na Wyślij. Właśnie się zalogowaliśmy, a potwierdzenie tego faktu znajdujemy w prawej części ekranu ●. Jeżeli ustawienia domyślne naszego komputera pozwalają na zapis plików cookies, to od tego momentu przy każdej wizycie sklep nas rozpozna. Osoby, które nie wyraziły zgody na zapisywanie plików cookies, będą się musiały każdorazowo ponownie logować. W tym celu należy wpisać w okno znajdujące się po prawej stronie ekranu adres e-mail oraz hasło i kliknąć na OK.

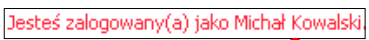

Wybór towarów

1 Najważniejszym krokiem przed rozpoczęciem zakupów w Hipernecie24 jest podanie kodu pocztowego odbiorcy przesyłki. Wpisujemy go w ramce ●.

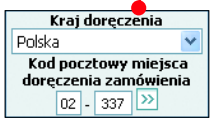

Jeżeli zamierzamy wysłać paczkę poza granice Polski, to możemy wybrać z rozwijanej listy dowolny z 25 krajów należących do Unii Europejskiej.

Obszar dostawy został ustalony indywidualnie dla każdego działu. Tylko klienci z Warszawy i okolic mają dostęp do pełnej oferty. W wypadku mieszkańców innych części kraju system na podstawie kodu pocztowego wyświetla dostępne towary. Podobnie po wybraniu innego państwa niż Polska lista dostępnych artykułów zostaje automatycznie skrócona.

Co prawda internetowe półki uginają się pod różnymi towarami, ale bywalcy tradycyjnego sklepu będą kręcić nosem. Wybór w Hipernecie-24 jest znacznie mniejszy, na przykład łakomczuchy mogą nie odnaleźć swoich ulubionych ciasteczek. To spory mankament, ale można mu zaradzić – patrz rada Komputer ŚWIATA.

2 Towary zgromadzone w Hipernecie24 zostały podzielone na 24 działy. W każdym z nich znajdziemy wiele podkategorii, które ułatwią nam wyszukiwanie. Po kliknięciu na dowolny towar zapoznamy się z jego opisem.

Na stronie pojawia się zdjęcie towaru, a po prawej stronie jego opis ●. Warto zwrócić uwagę, że na końcu opisu znajduje się przeliczona cena za jeden kilogram/litr. To ułatwia porównanie rzeczywistych kosztów zakupu.

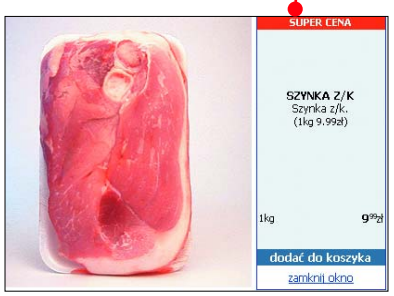

3 Jeżeli wybrany artykuł nam odpowiada, to klikamy na dodać do koszyka. W oknie, które się otwiera, wpisujemy liczbę sztuk lub oczekiwaną wagę. Wagę podajemy w kilogramach (jeżeli chcemy 20 dekagramów szynki, to musimy wpisać do rubryki Waga: 0.2, oddzielając cyfry kropką. Następnie klikamy na Wyślij.

W podobny sposób postępujemy z kolejnymi produktami.

4 W trakcie zakupów nie musimy drobiazgowo odliczać kolejnych towarów. Wystarczy, że dany produkt znajdzie się w koszyku, a oczekiwaną ilość możemy wprowadzić na końcu. W każdej chwili możemy skontrolować, jak wypełniony jest nasz wirtualny wózek. W tym celu na stronie głównej klikamy na ●. W nowym oknie zostaje wyświetlona pełna lista zakupów.

5 Podczas przeglądania listy naszych sprawunków możemy w prosty sposób usunąć z niej niepotrzebne

Hipernet24 dla niewidomych

Właściciele sklepu Hipernet24 przygotowali również wersję dla niewidomych ●. Możemy ją zobaczyć, klikając na ● lub wpisując w oknie przeglądarki www.hipernet24.pl/tekst.php. Aby z niej skorzystać, musimy jednak posiadać komputer z odpowiednim, często bardzo drogim (od 150 do 6000 złotych) programem. Na szczęście aplikacje te mają darmowe wersje testowe. Przykładowy program Window-Eyes znajdziemy na witrynie www. gwmicro. com, Aplikację Supernova w serwisie www. dolphin. co. uk, a Jaws na www. freedomscientific.com Dzięki nim zawartość strony jest odczytywana na głos przez komputer, co umożliwia skorzystanie z witryny niewidomym.

Komputer ŚWIAT zwrócił się do Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi, które znajduje się w Laskach, z prośbą o sprawdzenie, czy strona Hipernetu24 została rzetelnie przygotowana.

Andrzej Cuber – Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

Hipernet w wersji dla niewidomych jest dostępny zarówno dla osób niewidomych, jak i słabo widzących. Testowałem to wraz z niewidomym kolegą i jednoznacznie stwierdziliśmy, że strona została wykonana bardzo porządnie.

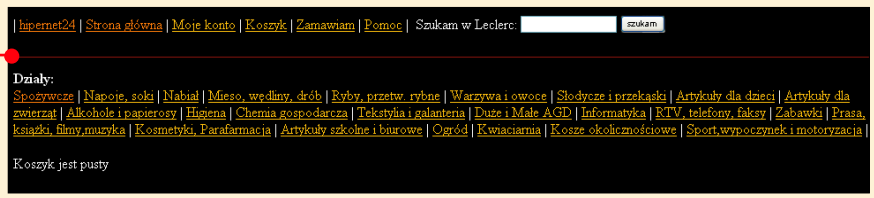

Rada Komputer ŚWIATA

Nie wszystkie towary umieszczone na prawdziwych półkach Leclerca znalazły się w internetowym sklepie. Możemy jednak poprosić o dodanie do naszego koszyka nieobecnego produktu. W tym celu najlepiej skontaktować się z telefoniczną obsługą klienta pod numerem (022) 5128701 lub dopisać odpowiedni komentarz w uwagach do zamówienia. Musimy również pamiętać, że dodatkowy artykuł zmieni wartość zamówienia (może się również zmienić koszt dostawy).

Zdrowa żywność

Mieszkańcy Warszawy i okolic, po kliknięciu na ●, mogą skorzystać z interesującej propozycji. Hipernet24 przygotował ofertę dla miłośników zdrowego trybu życia. Paczka ekologiczna waży około dziesięciu kilogramów, a jej zawartość jest uaktualniana co tydzień. Zapłacimy za nią 55 złotych. Komputer ŚWIAT mógł nabyć czerwone buraki, cebulę, ogórki, pory, marchew, pomidory, zieloną fasolkę, maliny, jeżyny, cukinie, melony, ziemniaki, patisony, chleb oraz jaja. Kupujący nie może modyfikować zawartości paczki. Żywność pochodzi z gospodarstw, w których nie stosuje się nawozów sztucznych, pestycydów i herbicydów, a w hodowli zwierząt nie używa się syntetycznych hormonów wzrostu i antybiotyków.

Zamów paczkę ekologiczną

Koszty dostawy na terenie Warszawy i Polski

Warszawa
Klienci oprócz kosztów produktów muszą dodatkowo opłacić przesyłkę. Cena zostały ustalona w zależności od strefy dostawy. Najtańszy jest odbiór własny i kosztuje 5 złotych. Na terenie Warszawy i okolic obowiązują stawki przedstawione w tabeli.
Są to ceny za przewóz przesyłki o wadze do 10 kilogramów.

Strefa	Dzień powszedni	Dzień świąteczny
1 - w promieniu do 6 km	7,00	11,00
2 - w promieniu do 11 km	11,50	15,50
3 - w promieniu do 20 km	14,00	18,00
4 - w promieniu do 30 km	17,00	21,00
5 - w promieniu do 50 km	20,00	24,00

Po przekroczeniu tego ciężaru, kwota wzrasta o 3,00 złote za każde następne 15 kilogramów.
Czas dostawy w strefach 1-3 wynosi 120-180 minut, natomiast w sterfie 4 i 5 180-240 minut.

Polska
Cena przesyłki krajowej uzależniona jest tylko od jej wagi.
Do 15 kg - 13,42 zł
Do 25 kg - 17,08 zł
Do 50 kg - 19,52 zł
Powyżej 50 kg - 0,70 złotego za każdy kilogram
Dostawy odbywają się w dni powszednie, we wtorki, środy, czwartki i piątki. Czas realizacji wynosi 24 godziny, ale tylko wtedy, gdy zamówienie zostanie złożone i potwierdzone przed godziną 16.00.

Rada Komputer ŚWIATA
Ta wskazówka dotyczy wyłącznie dostaw kurierem krajowym. Jeżeli zamawiamy towary, które ważą więcej niż 50 kilogramów, to w miarę możliwości rozdzielmy je na więcej paczek, tak aby żadna z nich nie była cięższa niż 50 kilogramów. Dzięki temu zaoszczędzimy sporo pieniędzy. Na przykład za jedną paczkę osiemdziesięciokilogramową zapłacimy 56 złotych, a za dwie czterdziestokilogramowe tylko 39,04 złotego.

artykuły. Wystarczy w polu Ilość 0 przy odpowiednim produkcie wpisać cyfrę zero, a następnie kliknąć na przycisk Przelicz zawartość koszyka. Komputer automatycznie usuwa z wirtualnego koszyka niechcianą rzecz. Jeżeli uznamy, że wybraliśmy już wszystkie niezbędne wiktuały, to możemy przejść do finalizowania transakcji.

Finalizujemy zakupy

Po wypełnieniu koszyka pora się udać do wirtualnej kasy. W tym celu klikamy na zamawiam.

1 Dalsze kroki są podobne zarówno dla klientów z Warszawy, jak i z reszty Polski. Zmienia się tylko kolejność podawania danych. Mieszkańcy województwa mazowieckiego postępują następująco. W nowym oknie jest sześć punktów.

1 W pierwszym znajdują się nasze dane – nie trzeba tam nic wpisywać ani poprawiać.

2 Następnie podajemy dane odbiorcy: imię, nazwisko, ulicę, numer domu, mieszkania oraz miasto (zauważmy, że kod pocztowy jest wpisany automatycznie).

Komputer ŚWIAT sprawdził, czy Hipernet24 przysyła pełnowartościowe towary. Kanapki zostały przygotowane z dostarczonych bagietek, chałki, serów, wędliny, warzyw, masła i dżemu. Można było również spróbować jogurtów i soków. Skromna uczta wprawiła dziennikarzy w znakomity nastrój

3 Wybieramy sposób dostawy: odbiór własny lub przesyłka kurierem.

4 Kolejnym krokiem jest wybranie odpowiadającej nam daty dostawy przesyłki. Ustalamy dzień oraz przedział czasowy. Standardowo jest to jedna godzina pomiędzy 11.00 a 21.00. Aby otrzymać przesyłkę w innych godzinach, trzeba skontaktować się z biurem obsługi klienta (taka dostawa wiąże się z dodatkowymi kosztami).

5 Hipernet24 akceptuje trzy rodzaje płatności: kartą płatniczą, przelewem lub gotówką przy odbiorze przesyłki. Ta ostatnia możliwość jest zarezerwowana wyłącznie dla mieszkańców Warszawy i okolic (towary dostarczane przez kurierów Leclerca).

Płatność przelewem polega na przesłaniu na konto sklepu całej należnej sumy. Wysyłka następuje dopiero po dotarciu kwoty na rachunek Hipernetu24.

W przypadku pierwszej transakcji kartą musimy się uzbroić w cierpliwość. Hipernet24 sprawdza nowych klientów i żąda potwierdzenia wiarygodności przez bank. To sprawia, że procedura zakupów mocno się wydłuża (zakupy zamówione przez dziennikarza Komputer ŚWIATA, które powinny dotrzeć do celu 3 września, w wyniku procedury weryfikacyjnej znalazły się u odbiorcy 6 września). Podczas kolejnych płatności nie powinniśmy już napotkać takich problemów.

6 W ostatnim punkcie znajduje się pole, w którym możemy uwzględnić niestandardowe życzenia. W tym miejscu zamawiamy artykuły, które nie znalazły się w ofercie umieszczonej na stronie WWW. Jeżeli tylko wybrane produkty będą się znajdowały w sklepie, to zostaną dołączone do zamówienia.

2 Po wypełnieniu tego formularza i kliknięciu na Przejdź dalej... znajduje się potwierdzenie naszego zamówienia. Teraz należy sprawdzić zarówno dane, jak i zamówione towary. Jeżeli wszystko się zgadza, klikamy na Zatwierdzam zamówienie i nasze zamówienie zaczyna być realizowane.

Wyspa skarbów

Przy niektórych produktach możemy zauważyć czerwone adnotacje, które informują nas, ile zdobędziemy punktów za zakup określonych dóbr. Jest to program lojalnościowy Hipernetu24. Zebrane punkty będziemy mogli wymienić na Wyspie Skarbów na towary w atrakcyjnych cenach, dopłacając różnicę w zdobytych punktach.

Czy towary w sklepie są świeże

Uczciwość sprzedawców czasami może budzić wątpliwości. Komputer ŚWIAT sprawdził, czy towary otrzymane w przesyłce są w dobrym stanie. Dostawa dotarła do redakcji 7.09.2004, wszystkie produkty były świeże, a termin przydatności do spożycia równie odległy co w sklepie. Hipernet24 nie zawiódł naszych oczekiwań.

Produkt	Data przydatności do spożycia w dostawie	Data przydatności do spożycia w sklepie Leclerc	Data przydatności do spożycia w dużym supermarkecie	Ocena
Masło Mlekovita	26.09.2004	26.09.2004	26.09.2004	bardzo dobra
Jogurt jagodowy Bakoma	29.09.2004	25.09.2004	03.10.2004	celująca
Jogurt jabłkowy Danone	27.09.2004	25.09.2004	27.09.2004	celująca
Twaróg tłusty FIG AND	11.09.2004	11.09.2004	14.09.2004[1]	bardzo dobra
Dżem truskawkowy Andros	15.06.2006	15.06.2006	23.03.2006[2]	bardzo dobra
Pomidory	jakość - bardzo dobra	nie dotyczy	nie dotyczy	bardzo dobra

[1] Inny, porównywalny twaróg, [2] Data przydatności dżemu wiśniowego (truskawkowego nie było w asortymencie)

Komputer Świat

Biblioteczka

Microsoft Office 2003

Najpopularniejszy pakiet programów biurowych bez tajemnic!

Tylko w Biblioteczce CD-ROM z 30-dniową wersją programu **oraz 130 stron praktycznych wskazówek do programu**

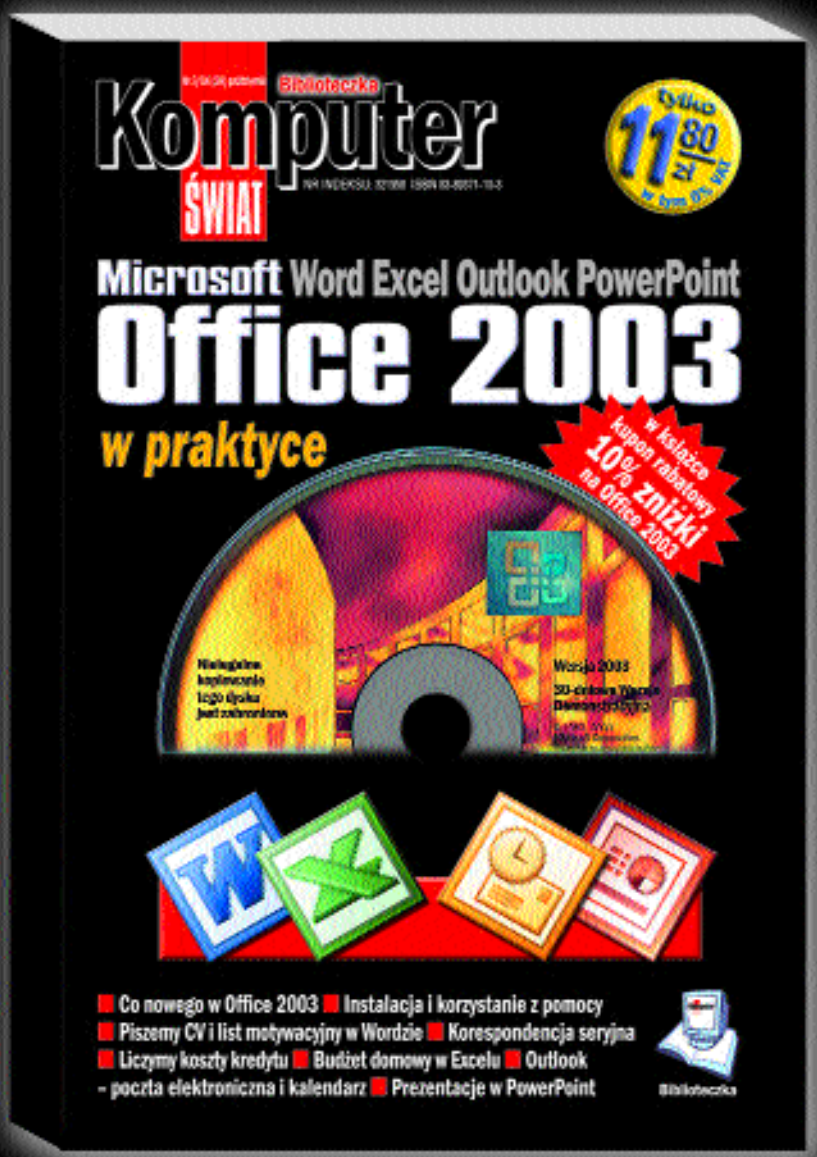

Dział sprzedaży wysyłkowej: 0801 120 003

UWAGA! Wyłącznie dla Czytelników Biblioteczki kupon upoważniający do 10% zniżki na pełną wersję programu Microsoft Office 2003 OEM

W sprzedaży od 13 października! **Tylko 11,80 zł!**

FOT.: STONE/FPM/montaż Komputer ŚWIAT

Znak wodny na stronie

Gdy chcemy, aby na naszej stronie dowolny tekst lub grafika zawsze znajdowała się w tym samym miejscu, wstawmy na nią znak wodny. Nie zmieni on swojej pozycji nawet wtedy, gdy internauta przewinie zawartość strony czy zmieni wielkość okna przeglądarki internetowej

Znak wodny na stronie WWW to często półprzezroczysty element graficzny lub tekstowy widoczny zawsze w tym samym

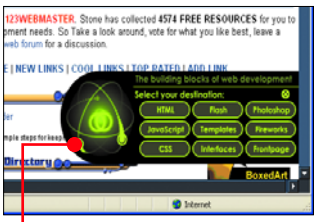

miejscu witryny (na przykład w prawym dolnym rogu okna przeglądarki) – nawet podczas przewijania jej zawartości. Znak wodny może spełniać wiele zadań – możemy umieścić w nim logo strony, baner reklamowy, a nawet menu naszej witryny (przykład pochodzi ze strony www.123webmaster.com). Co prawda to ostatnie zadanie wymaga sporej wiedzy i doświadczenia, jednak dzięki darmowemu generatorowi →❶ stworzenie prostego znaku wodnego zajmie tylko parę sekund. Komputer ŚWIAT pokaże, jak to zrobić.

1 Łączymy się z internetem, uruchamiamy przeglądarkę i otwieramy stronę →❶.

2 Aby stworzyć znak wodny, wystarczy wypełnić formularz, a następnie wygenerowany kod wstawić na naszą stronę. Za pomocą opcji wybieramy rodzaj znaku wodnego – tekstowy (na przykład taki ●) lub graficzny (na przykład ●). Komputer ŚWIAT podpowie, jak wygenerować kod obu znaków wodnych.

Znak tekstowy

Jeśli chcemy stworzyć tekstowy znak wodny, zaznaczamy opcję Use Text Watermark

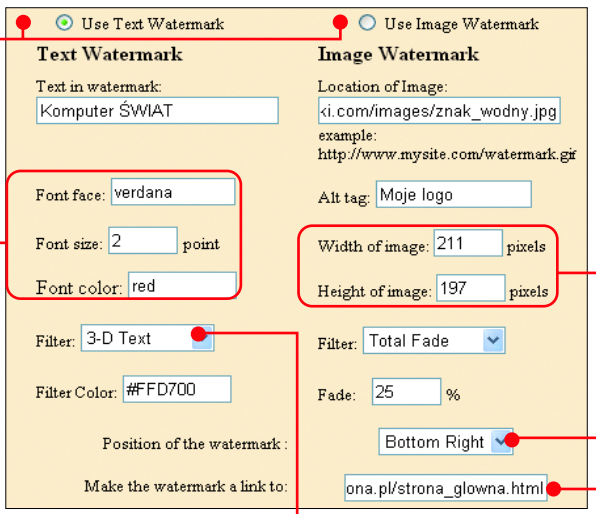

i wypełniamy znajdujący się poniżej niej formularz.

1 W pole Text in watermark: wpisujemy tekst znaku.

2 W polach określamy rodzaj i wielkość czcionki oraz kolor napisu. Wielkość czcionki podajemy jako liczbę od 1 (najmniejsza) do 5 (największa). W pole koloru możemy wpisać angielską nazwę barwy lub kod RGB (przykładowe kody znajdziemy na stronie →❷). Niestety, ze względu na błąd w skrypcie generatora, aby tekst został wyświetlony w ustawionym przez nas kolorze, musimy wprowadzić wewnątrz wygenerowanego kodu drobną zmianę – więcej informacji znajdziemy w ramce Błąd w generatorze.

3 Z listy możemy wybrać jeden z dwóch możliwych do uzyskania efektów. Jeśli wybierzemy pozycję 3-D Text, do liter tekstu zostanie dodany efekt 3D (w kolorze zdefiniowanym przez nas w polu poniżej). Gdy wybierzemy pozycję Glowing Text, tekst

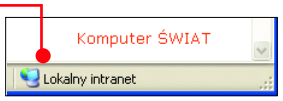

zostanie otoczony poświatą w kolorze ustalonym przez nas w polu poniżej.

4 Na zakończenie z listy Position of the watermark : wybieramy pozycję znaku wodnego na stronie (patrz tabela Położenie znaku wodnego). Dodatkowo, w pole możemy wpisać adres witryny, która zostanie otwarta po kliknięciu na znak wodny.

Znak graficzny

Aby stworzyć graficzny znak wodny, umieszczamy plik grafiki na serwerze z naszą witryną. Zaznaczamy opcję Use Image Watermark i wypełniamy znajdujący się poniżej niej formularz.

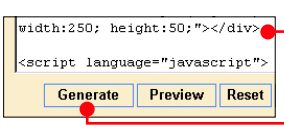

1 Najpierw w pole o nazwie Location of Image: wpisujemy lokalizację umieszczonej przez nas na serwerze grafiki, z której zostanie stworzony znak wodny (wpisujemy adres serwera, ścieżkę dostępu i nazwę pliku).

2 W pole Alt tag: wpisujemy tekst alternatywny (pojawi się po ustawieniu kursora na znaku wodnym).

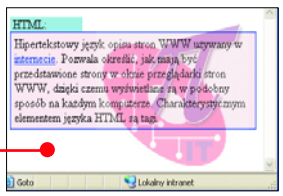

3 W pola wpisujemy w pikselach szerokość i wysokość grafiki (najlepiej podać dokładną rozdzielczość naszej grafiki).

4 Aby nadać naszemu znakowi wodnemu przezroczystość, z listy Filter: wybieramy Total Fade (możemy również wypróbować pozostałe efekty). Następnie ustalamy stopień przezroczystości – w pole Fade: wpisujemy liczbę od 0 (całkowita przezroczystość) do 100 (obrazek nie będzie prześwitywał).

5 Na koniec, z listy wybieramy położenie znaku wodnego na stronie (patrz tabela Położenie znaku wodnego). Jeśli chcemy, aby po kliknięciu na znak wodny została otwierana jakaś strona, jej adres wpisujemy w pole poniżej.

Wstawienie znaku na stronę

Po ustawieniu wszystkich opcji znaku wodnego klikamy na przycisk ●. Teraz wystarczy już tylko skopiować cały kod z pola ● i wstawić do kodu HTML naszej strony (w sekcji <body>).

Błąd w generatorze

Niestety, do generatora kodu znaku wodnego wkradł się błąd. W jego wyniku tekstowy znak wodny będzie miał zawsze kolor czarny (niezależnie od wpisanej przez nas barwy w pole Font color:). Aby go naprawić, z wygenerowanego kodu usuwamy zapis ●.

```
<div align=left id="watermark" style="position: absolute;
left:0px; top:0px; z-index:20; visibility:hidden">
<font face="verdana" size="2" color="red" style="width:120;
color:#000000;padding:3px">My Page</font></div>
```

Położenie znaku wodnego

pozycja z listy	położenie na stronie
Top Left	lewy górny róg strony
Top Right	prawy górny róg strony
Bottom Left	lewy dolny róg strony
Bottom Right	prawy dolny róg strony

Adresy online

→❶ http://webmaster-free.co.uk/online-tools/watermark-generator-tool/watermark-generator.php
→❷ http://webmaster.helion.pl/kurshtml/kolory/kolory.htm

Masters of Heavy Metal

Wszystko o zespole Metallica

Spis i opisy wszystkich teledysków zespołu powinny zainteresować fanów Metalliki

Metallica to najbardziej znany zespół wykonujący muzykę heavymetalową. Strona poświęcona jest jego historii. Znajdziemy na niej między innymi pełną dyskografię, spis teledysków, zdjęcia z koncertów. Nie zabrakło oczywiście recenzji i informacji prasowych o grupie. Najciekawszą część witryny stanowią jednak teksty piosenek. Zostały one opublikowane zarówno w wersjach oryginalnych, jak i z polskimi tłumaczeniami. Ta witryna to pełne kompendium wiedzy na temat zespołu, który od ponad dwudziestu lat jest jednym z najważniejszych przedstawicieli metalu na świecie.

Info: ➜ www.metallica.vel.pl

Wakacje na dwóch kółkach

Rowerem przez Hiszpanię

Pomnik Don Kichota to jedna z wielu atrakcji, jakie uwiecznił autor strony

Camino de Santiago to po hiszpańsku Droga do Santiago. Pod tą nazwą kryje się szlak, a w zasadzie siatka szlaków kierujących z całej Europy do grobu świętego Jakuba znajdującego się w mieście Santiago de Compostella w Hiszpanii. Witryna prezentuje relację z rowerowej wycieczki do tego miejsca. Znajdziemy na niej ciekawe zdjęcia i krótkie opisy miejsc, które autor strony odwiedził w trakcie swej podróży.

Info: ➜ www.andzel.net/camino

Daj na luz

Gry online i nie tylko

Serwis przeznaczony dla osób, które lubią spędzać czas nad niebanalnymi grami. Znajdziemy w nim całą gamę gier logicznych. Nie zabrakło oczywiście zręcznościówek i strzelanek. Każda z nich jest starannie dopracowana, ma ciekawą grafikę i doskonały dźwięk. Co ciekawe, wszystkie zostały stworzone na dwie platformy sprzętowe. Dzięki temu może w nie grać zarówno posiadacz zwykłego peceta, jak i właściciel palmtopa. Dostępne na stronie gry zawierają ograniczenia – by grać w pełne edycje, należy wykupić licencje. Korzystając z nich, możemy jednak liczyć na długie godziny doskonałej rozrywki. Jeśli wybierzemy grę w opcji online, do dyspozycji mamy pełne wersje zamieszczonych na witrynie aplikacji. Wymagają one wtyczek Java lub Flash. Minusem tych edycji gier jest jednak słabsza od oryginałów grafika.

Szalone akwarium to jeden z przebojów na stronie. Grając w tę grę, można zapomnieć o bożym świecie

Info: ➜ www.popcap.com

Podążaj za technologią

www.eizo.pl

EIZO

Co to właściwie jest...

01 karta muzyczna
Karta rozszerzeń pozwalająca na odgrywanie oraz nagrywanie na komputerze dźwięku w formie plików muzycznych. Karty muzyczne umożliwiają także

podłączenie do nich komputerowych głośników, wzmacniacza, mikrofonu. Prawie wszystkie karty wyposażone są w game port, do którego można także podłączyć urządzenia MIDI.

02 płyta główna
Prostokątna płyta stanowiąca podłoże, na którym umieszcza się układy elektroniczne komputera, takie jak procesor, pamięć RAM czy karty rozszerzeń. Oprócz tego na płycie głównej znajdują się między innymi kontrolery, chipset, BIOS, gniazda rozszerzeń, gniazda do podłączenia pamięci masowych.

03 przeglądarka stron WWW
Program, który umożliwia wyświetlenie na ekranie zawartości strony WWW.

04 pakiet biurowy
Zbiór programów, które można z powodzeniem stosować nie tylko w biurze, ale także w komputerach działających w domach użytkowników. W skład pakietu biurowego zawsze wchodzi: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny i prawie zawsze terminarz. Najbardziej rozpowszechnionym pakietem biurowym jest Office sprzedawany przez Microsoft.

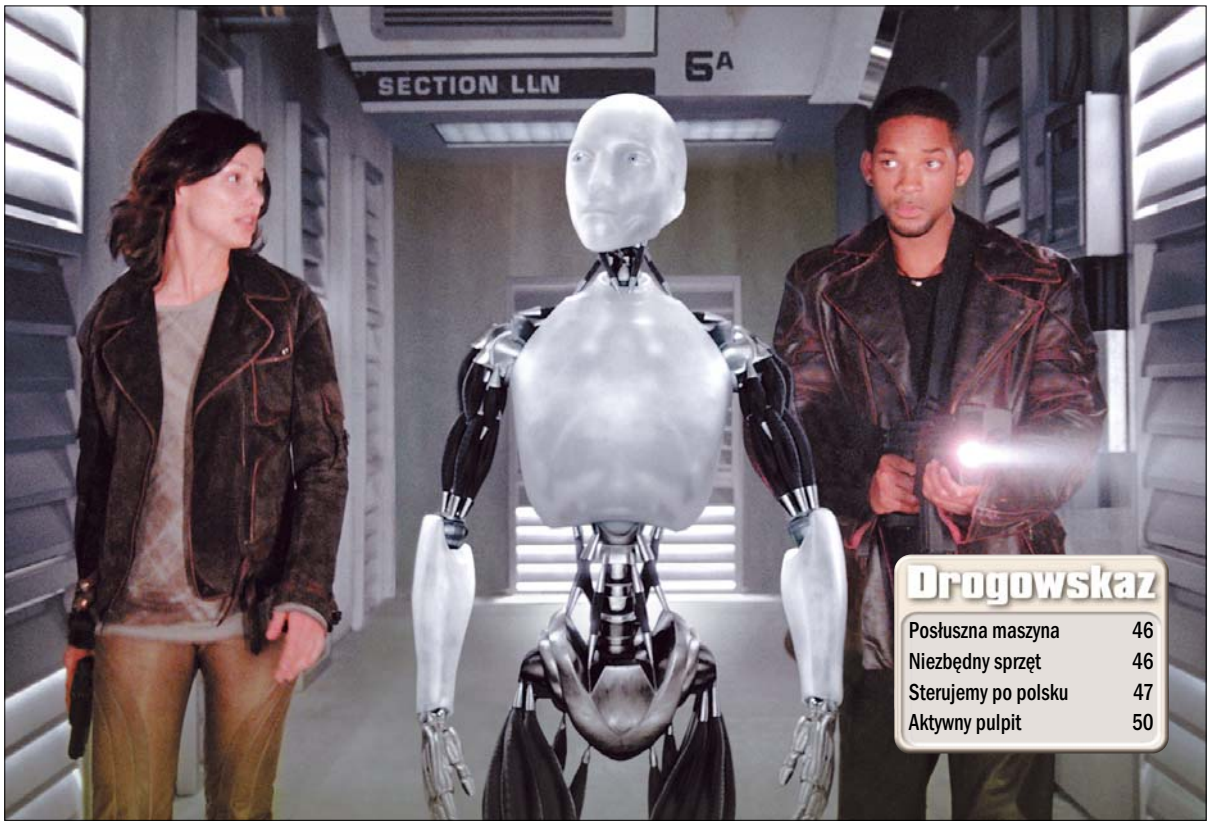

FOT.: CINE PIX

Drogowskaz

Posłuszna maszyna	46
Niezbędny sprzęt	46
Sterujemy po polsku	47
Aktywny pulpit	50

Posłuszna maszyna

Robot wykonujący rozkazy wydawane głosem to filmowa fikcja. Pecetowi można rozkazywać naprawdę

Zdarza się, że pomysły twórców filmów science fiction stają się rzeczywistością, a dzisiejsza technologia pozwala puścić wodze fantazji. Dzięki odpowiedniemu oprogramowaniu możemy sterować funkcjami peceta za pomocą głosu. Profesjonalne programy do rozpoznawania mowy umożliwiają też między innymi dyktowanie tekstu programowi do edycji.

Pierwszy z opisanych programów – KM Remote (na krążku dołączonym do wydania Komputer ŚWIATA z płytą) – pozwala na wydawanie pecetowi wcześniej nagranych komend. Nie musimy za niego płacić i ma polską wersję. Druga aplikacja to Talk2 Desktop (również na krążku dołączonym do wydania z płytą), korzystający z angielskiego słownika. Jest dostępny w 14-dniowej wersji trial. Po upływie tego okresu licencja na jego używanie kosztuje około 20 dolarów.

Gdzie szukać programów użytych w tym poradniku

program	w internecie	na płycie
KM Remote v. 2.4	www.kmr.pojan.net	KŚ 23/2004
Talk 2Desktop v1.0	http://4developers.com/talk2d	KŚ 23/2004

Niezbędny sprzęt

Aby móc korzystać ze sterowania głosem, musimy mieć niezbędne do tego urządzenia. Są to **01 karta muzyczna** zainstalowana w komputerze i mikrofon, który możemy do niej podłączyć.

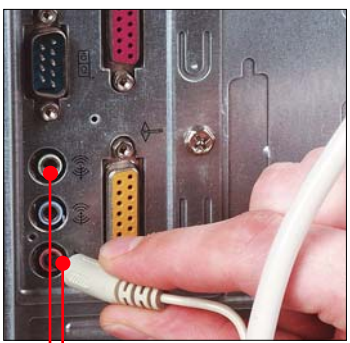

Karta umożliwia pecetowi generowanie i nagrywanie dźwięku. Dzięki niej słyszymy dźwięk z gier czy filmów.

Większość obecnie produkowanych **02 płyt głównych** ma wbudowane takie karty. Aby uniknąć niepotrzebnego wydatku, sprawdźmy, czy nasza płyta ma zintegrowaną kartę dźwiękową. Możemy to poznać po wejściach i wyjściach z tyłu obudowy komputera. Wejście mikrofonowe ● ma przeważnie kolor różowy lub czerwony, a wyjście na głośniki lub słuchawki ● – zielony. Jeśli nie jesteśmy pewni przeznaczenia wejść lub wyjść naszej

Profesjonalne sterowanie

Profesjonalne programy rozpoznające mowę pozwalają nie tylko sterować funkcjami systemu, 03 **przeglądarką stron WWW** i 04 **pakietami biurowymi**. Umożliwiają też dyktowanie tekstu. Najpopularniejsze z nich to Dragon Naturally Speaking i IBM ViaVoice. Możemy z nimi pracować w językach angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim i hiszpańskim. Wciąż brakuje programów rozpoznających ciągłą mowę w języku polskim.

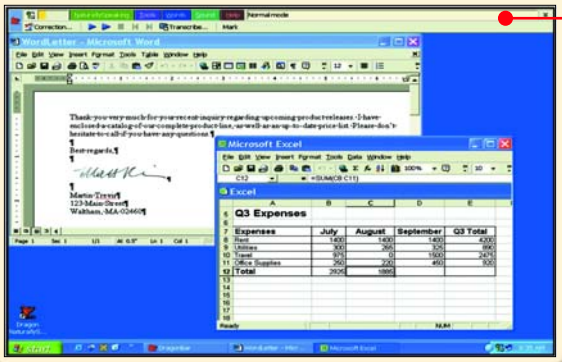

karty, powinniśmy zapoznać się z jej instrukcją obsługi.

Mikrofon umożliwia przeniesienie głosu do komputera. Możemy do tego celu używać mikrofonu z zestawu słuchawkowego. Korzystanie z niego nie zapewnia jednak zbyt wysokiej jakości nagrywanych wzorców. Jakość tego urządzenia ma wpływ

na późniejszą skuteczność rozpoznawania komend. Lepiej zaopatrzyć się w mikrofon wyższej klasy.

Powinniśmy też mieć możliwość odsłuchania komend, za pomocą których będziemy później sterować pecetem. Pozwoli to nam stwierdzić, czy nagrania są dosyć wyraźne i nie zawierają zbyt głośnych odgłosów otoczenia. Ma to znaczenie przy późniejszym ich rozpoznawaniu. Jeżeli nie korzystamy ze słuchawek, musimy podłączyć komputer do domowego systemu audio lub zaopatrzyć się w głośniki komputerowe.

Ustawienia mikrofonu

Aby opisywane programy poprawnie rozpoznawały wypowiadane przez nas komendy, powinniśmy odpowiednio skonfigurować mikrofon w systemie. Musi być włączony oraz nagrywać z dużą czułością. W tym celu ustawimy dla niego wzmocnienie.

1 Klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę głośnika w zasobniku systemowym. Jeżeli jest ona niewidoczna, klikamy na Start i wybieramy Uruchom... Otwiera się okno, w którym wpisujemy komendę i zatwierdzamy klawiszem Enter.

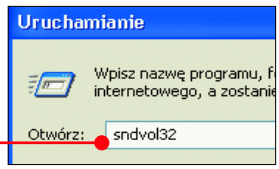

2 Jeśli widzimy suwak regulacji głośności mikrofonu i przycisk, pomijamy tę i następną wskazówkę. Jeżeli nie widzimy tych ustawień, klikamy na Opcje, a następnie wybieramy opcję Właściwości.

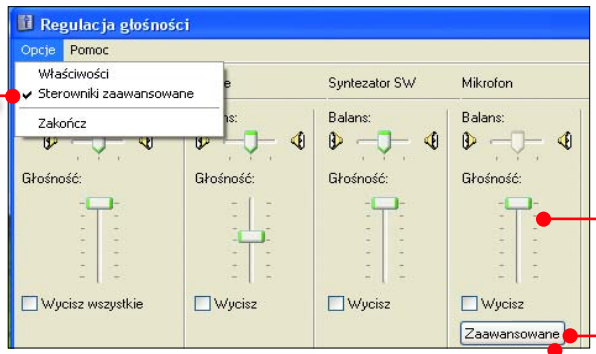

3 Zaznaczamy opcję, następnie i klikamy na OK.

4 Umieszczamy zaznaczenie przy. Klikamy na przycisk, zaznaczamy Zwiększenie wydajności mikrofonu (w wypadku niektórych kart dźwiękowych może się ona nazywać 1 Mic Boost) i zamykamy okno.

5 Ponownie wybieramy Opcje i Właściwości. Zaznaczamy pole Nagrywanie i opcję Mikrofon i klikamy na przycisk OK.

6 Ustawiamy maksymalną głośność nagrywania i zamykamy okno.

Sterujemy po polsku

KM Remote działa wyłącznie w systemach Windows 2000/XP. Program umożliwia sterowanie programami za pomocą nagranych przez nas komend głosowych. Za jego pomocą tworzymy wirtualne przyciski i definiujemy dla nich akcje. Do jednego przycisku możemy przypisać kilka akcji. Oznacza to, że za pomocą jednego polecenia głosowego jesteśmy w stanie sterować funkcjami kilku programów. Przykładowo, możemy zatrzymywać odtwarzanie filmu w różnych odtwarzaczach.

Komputer ŚWIAT pokaże, jak najlepiej korzystać z KM Remote'a, na przykładzie odtwarzacza Winamp.

Pobieranie programu

Jeśli kupiliśmy wydanie z płytą CD, instalujemy program z krążka. Jeżeli nie, możemy pobrać go z internetu. Przy połączeniu modemowym trwa to około półtorej minuty.

1 Łączymy się z internetem. Następnie uruchamiamy przeglądarkę stron WWW, wpisujemy w niej adres i wciskamy klawisz Enter.

2 Gdy strona się wczyta, w menu po lewej stronie klikamy na link.

3 Na kolejnej stronie widzimy odnośniki do kilku wersji programu. Klikamy na.

4 W oknie dialogowym zapisu pliku klikamy na Zapisz, a następnie wybieramy lokalizację dla zapisywanego pliku. W tym celu klikamy na

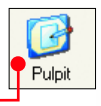

i na Zapisz (plik zostanie zapisany na pulpicie).

Instalacja KM Remote'a

1 Klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę, która znajduje się na pulpicie.

2 Otwiera się okno informujące nas, że System Rozpoznawania Izolowanych Słów jest w fazie beta, a następnie z informacjami o programie. W obu oknach klikamy na OK.

3 W następnych dwóch oknach klikamy odpowiednio na Dalej i Instaluj.

Sterowanie głosowe w komórkach

Wiele telefonów komórkowych dostępnych na rynku pozwala na sterowanie częścią funkcji za pomocą głosu. Niektóre z nich umożliwiają też głosowe wybieranie numerów z książki telefonicznej. Funkcje te wpływają na atrakcyjność marketingową telefonu, ale nie zwiększają jego funkcjonalności. Po pierwsze musimy najpierw nagrać wzorce wszystkich komend, a po drugie skuteczność ich rozpoznawania jest mała. Sprawia to, że użytkownicy telefonów rzadko stosują te funkcje.

Sterowanie głosem w komórkach jest niepraktyczne

Sterowanie głosem

4 Po zakończeniu instalacji pokazuje się pytanie, czy chcemy teraz uruchomić program. Klikamy na Tak.

Konfiguracja

Po zainstalowaniu musimy poświęcić chwilę na konfigurację. Komputer ŚWIAT pokaże, jak ustawić parametry mechanizmu rozpoznawania mowy, aby program prawidłowo reagował na komendy.

1 Po uruchomieniu programu otwiera się okno ze wskazówką dnia. Jeśli nie chcemy, aby pojawiało się ono podczas każdego uruchomienia programu, usuwamy zaznaczenie z pola i klikamy na .

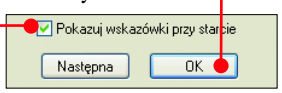

2 Klikamy na Opcje i wybieramy Ustawienia...

3 Na zakładce konfigurujemy parametry mechanizmu rozpoznawania mowy. Klikamy na , wypowiadamy kilka słów do mikrofonu i klikamy na OK. Program ustala w ten sposób czułość naszego mikrofonu i ustawia wartość parametru SNR .

4 Wartość podobieństwa (poniżej) ma wpływ na poprawność odrzucania słów, które nie istnieją w słowniku wzorców. 100 procent oznacza dużą zgodność z rozpoznanym słowem. Parametr KNN określa, spośród ilu najbardziej podobnych wzorców system wybiera ten właściwy. Komputer ŚWIAT radzi ustawiać tę wartość w granicach 4–8 dla co najmniej dwukrotnie większej liczby wzorców nagranych dla każdej komendy. Jeśli suwakiem ustawimy wartość , oznacza to, że rozpoznane słowo może różnić się od KNN najbliższych wzorców maksymalnie o 50 procent. Im więcej nagramy wzorców dla wybranego polecenia, tym większa będzie skuteczność jego rozpoznawania (patrz wskazówka poniżej). Klikamy na przycisk OK.

Wartość Podobieństwa jest wyświetlana w pasku na dole okna programu.

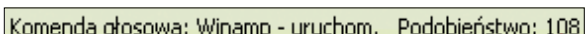

5 Jeżeli nie będziemy używać sterowania skrótami klawiszowymi i myszą, usuwamy zaznaczenie z pola oraz .

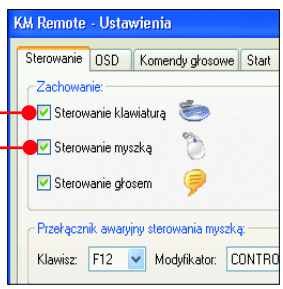

Uruchamiamy Winamp

KM Remote'a możemy używać do sterowania różnymi programami. Komputer ŚWIAT pokaże, jak za pomocą głosu uruchomić odtwarzanie w Winampie i sterować nim.

Aby otworzyć Winamp głosem, tworzymy wirtualny przycisk. Musimy nagrać komendę, której wypowiedzenie będzie symulowało jego naciśnięcie. Na końcu definiujemy akcję uruchamiającą wskazany przez nas program.

1 W głównym oknie programu KM Remote klikamy lewym przyciskiem myszy na Nagraj i dwukrotnie na ikonę Domyślny przycisk.

W pole wpisujemy nazwę, która będzie nam się kojarzyła z wykonywaną

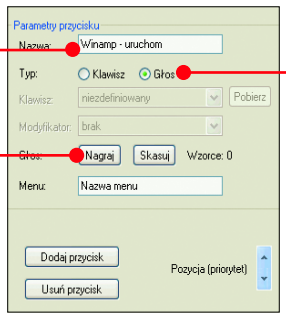

przez wirtualny przycisk funkcją. Zaznaczamy pole i klikamy na .

2 Klikamy na i wypowiadamy komendę, którą będziemy uruchamiać program Winamp. Jeśli będzie wypowiedziana głośno i wyraźnie, uaktywnią się przyciski oraz . Możemy odsłuchać wzorzec, klikając na Słuchaj, lub od razu go zapamiętać, klikając na polecenie Zapamiętaj. Musimy zapamiętać cztery wzorce komendy. Aby nagrać więcej, powtarzamy tę wskazówkę kilkakrotnie. Liczba nagranych wzorców ma związek z parametrem KNN (patrz poprzednia wskazówka).

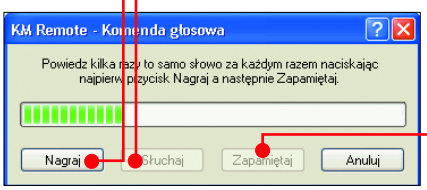

3 Jeśli podczas nagrywania zobaczymy komunikat , klikamy na OK, następnie na Nagraj i ponownie wypowiadamy komendę.

Rada Komputer ŚWIATA

Komendy wprowadzamy bezpośrednio po kliknięciu na przycisk Nagraj. Nagrany wzorzec nie może zawierać w tle odgłosów otoczenia. Powinien być nagrany w całości bez poprzedzającej go lub następującej po nim ciszy. Jeżeli program ma problemy z wykrywaniem początku i końca słowa, należy zmienić wartość parametru SNR.

4 Teraz zdefiniujemy, jaki program będzie uruchamiać nagrana komenda. Klikamy na i w pole wpisujemy nazwę akcji, która będzie wykonywana po rozpoznaniu polecenia.

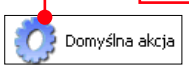

Akcja ma uruchamiać program, więc jako jej typ zaznaczamy .

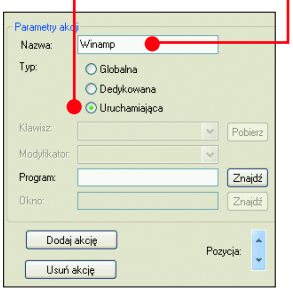

5 Klikamy na przycisk Znajdź i otwieramy folder, w którym znajduje się plik winamp.exe. Domyślnie jest to folder C:\Program Files\Winamp. Wskazujemy plik wykonywalny i klikamy na Otwórz.

6 Klikamy na Aktywuj i już możemy uruchamiać Winamp zdefiniowaną wcześniej komendą głosową.

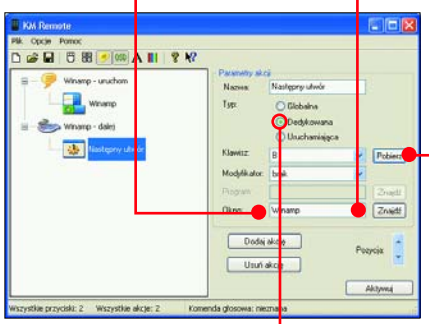

Zmiana utworu na kolejny

Komputer ŚWIAT pokaże, jak za pomocą głosu zmieniać utwór w Winampie. Wypowiedziane przez nas polecenie będzie symulowało naciśnięcie klawisza .

1 Powtarzamy wskazówki 1, 2 i 3 z poprzedniej porady, z tą różnicą, że nagrywamy komendę, która będzie zmieniać utwór na kolejny.

2 Jako typ wykonywanej akcji zaznaczamy . Nagrana przez nas komenda zadziała dla programu, którego nazwa okna zawiera ciąg znaków zdefiniowany w polu .

3 W odtwarzaczu Winamp zmiana na kolejny utwór następuje po naciśnięciu klawisza . Musimy więc zdefiniować w KM Remote, że wypowiedzenie nagranej wcześniej komendy będzie symulowało naciśnięcie właśnie tego klawisza. W tym celu klikamy na i wciskamy klawisz .

4 W pole wpisujemy Winamp. Komenda zadziała, nawet jeśli okno programu Winamp będzie nieaktywne. Oznacza to, że możemy sterować głosowo pracą odtwarzacza, nie przerywając na przykład pracy z edytorem tekstu czy programem pocztowym. Klikamy na Aktywuj i już możemy za pomocą nagranej komendy zmienić utwór na kolejny.

5 Musimy jeszcze zapisać utworzoną przez nas konfigurację, żeby po ponownym uruchomieniu programu nie wprowadzać ustawień od nowa. W tym celu w menu Plik klikamy na Zapisz konfigurację jako... Wybieramy lokalizację, gdzie zapiszemy plik konfiguracji, wpisujemy wybraną przez nas nazwę i klikamy na przycisk Zapisz.

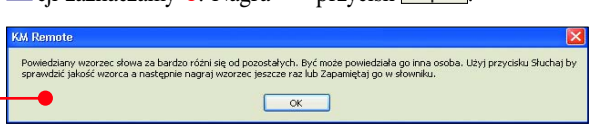

REKLAMA

Aktywny pulpit

Dzięki Talk 2Desktop sterujemy programami za pomocą poleceń głosowych w ich angielskim brzmieniu. Podczas definiowania komendy możemy ją odsłuchać. Dzięki tej opcji możemy nauczyć się prawidłowo wymawiać polecenie, jeśli nie znamy języka angielskiego. Program pozwala też wczytywać ulubione strony WWW i otwierać dokumenty. Umożliwia też szybkie wstawianie do edytowanych dokumentów często powtarzanych słów lub fraz. Podczas korzystania z Talk 2Desktop towarzyszy nam animowany czarodziej Merlin, który potwierdza rozpoznanie polecenia.

Pobieranie

Jeśli kupiliśmy wydanie z płytą CD, instalujemy program z krążka. Jeżeli nie, pobierzemy go z internetu. Przy połączeniu modemowym trwa to około 30 minut.

1 Łączymy się z internetem. Uruchamiamy przeglądarkę stron WWW i wpisujemy w niej adres.

2 Po wczytaniu strony klikamy na link.

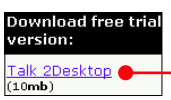

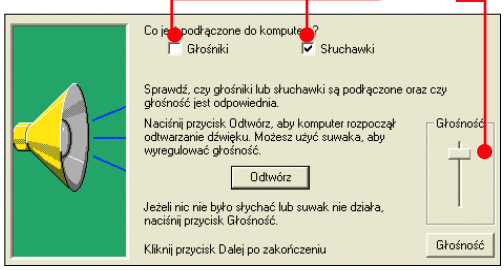

3 W oknie dialogowym zapisu pliku klikamy na Zapisz, następnie wybieramy lokalizację dla zapisywanego pliku. W tym celu klikamy na i na Zapisz (plik zostanie zapisany na pulpicie).

Instalacja

Oprócz instalacji samego programu będziemy musieli przejść przez Kreator ustawień mikrofonu. Komputer ŚWIAT pokaże, jak to zrobić.

1 Klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę, która znajduje się na pulpicie.

2 Otwiera się okno instalatora. W pięciu kolejnych oknach klikamy na przycisk Next >.

3 Jeśli instalator zapyta nas, czy zastąpić pliki istniejące na dysku ich starszymi wersjami, klikamy na.

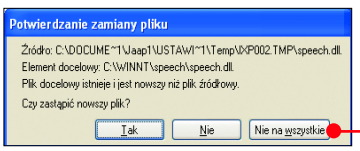

4 Pojawia się ekran powitalny kreatora. Klikamy na Dalej.

5 Następnie zaznaczamy, czy korzystamy z głośników czy ze słuchawek. W celu sprawdzenia głośności odtwarzanego dźwięku klikamy na Odtwórz.

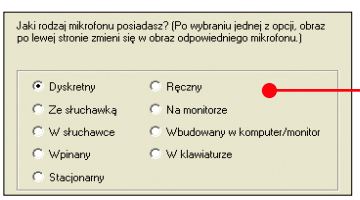

Jeżeli głośność jest niedostateczna lub zbyt duża, regulujemy ją suwakiem. Po dobraniu odpowiedniej wartości klikamy na Dalej.

6 Upewniamy się, że mikrofon jest podłączony do właściwego wejścia karty dźwiękowej i klikamy na Dalej. Następnie wybieramy rodzaj używanego urządzenia i klikamy na Dalej.

7 W pomieszczeniu, w którym jesteśmy, powinno być cicho. Klikamy na Dalej. Teraz musimy przeczytać do mikrofonu tekst. Po przeczytaniu klikamy na przycisk Dalej. Kreator dopasuje poziom głośności naszego mikrofonu.

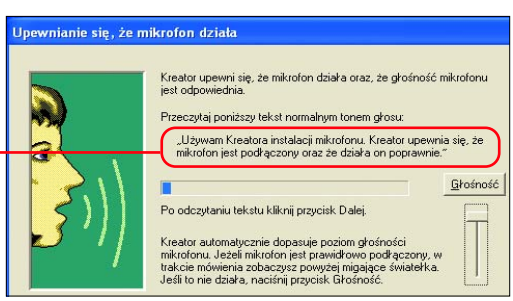

8 Kreator prosi nas o przetestowanie położenia mikrofonu względem naszych ust. Ważne jest, aby mikrofon, którego używamy, nie znajdował się bezpośrednio naprzeciwko twarzy. Dzięki temu unikniemy zakłóceń związanych z odgłosami oddychania. Wypowiadamy do mikrofonu wskazany tekst i klikamy na Dalej, a następnie na Zakończ i Finish >.

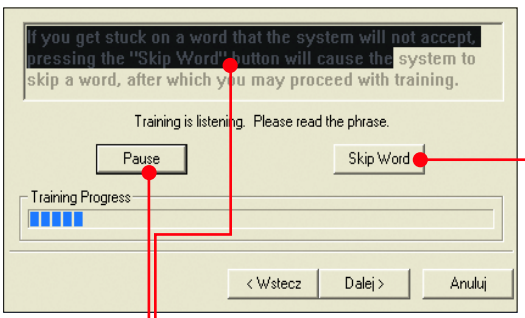

Trening

Podczas pierwszego uruchomienia Talk 2Desktop jesteśmy proszeni o przeprowadzenie treningu Systemu Rozpoznawania Mowy. Ma to na celu dopasowanie parametrów systemu do naszego sposobu mówienia.

1 Uruchamiamy program, klikając dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę.

2 Pojawiają się informacje o licencji i rejestracji programu. W głośnikach lub słuchawkach słyszymy tekst czytany przez Merlina. Klikamy na przycisk Skip This.

3 Otwiera się okno powitalne z informacjami o funkcjach programu. Aby nie pojawiało się ono podczas każdego uruchamiania, zaznaczamy pole i klikamy na przycisk OK.

4 Pojawia się okno informacyjne kreatora. Klikamy na OK. Potem pojawia się okno powitalne. Klikamy na przycisk Dalej.

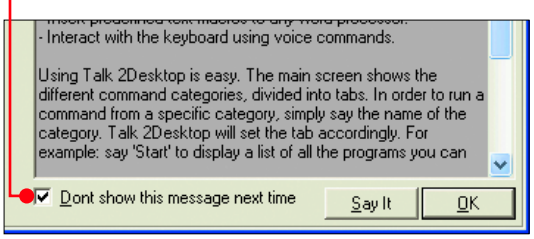

5 W następnym oknie określamy nasz wiek, płeć i klikamy Dalej w dwóch kolejnych oknach.

6 Otwiera się okno treningu. Czytamy wskazany tekst do mikrofonu naszym naturalnym tonem. Rozpoznane słowo zostaje podświetlone. Jeśli system, pomimo kilku prób, nie może rozpoznać wypowiadanego przez nas słowa, klikamy na, aby przejść do następnego wyrazu.

Możemy na chwilę zatrzymać trening, klikając na. Jeżeli po przerwie chcemy powrócić do treningu, klikamy na Resume, który uaktywnia się po kliknięciu na przycisk Pause.

7 Jeśli przed zakończeniem treningu klikniemy na Dalej >, system zachowa uzyskane do tej pory dane na temat naszego głosu. Klikając na Anuluj lub < Wstecz, spowodujemy, że zebrane informacje zostaną utracone. Po zakończeniu treningu klikamy na przycisk Dalej.

8 W celu przeprowadzenia dodatkowego treningu klikamy na. Jeśli uważamy, że przeprowadzony trening wystarczy, klikamy na Zakończ.

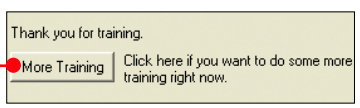

Konfiguracja

1 Talk 2Desktop automatycznie przyporządkowuje komendy aplikacjom umieszczonym w menu Start, Panelu sterowania i na pulpicie. Czasami jest ich dużo i program może mylić uruchamiające je polecenia, z tymi wprowadzonymi przez nas. Komputer ŚWIAT radzi wyłączyć przyporządkowanie. W tym celu w głównym oknie programu klikamy na zakładkę Settings, a następnie na

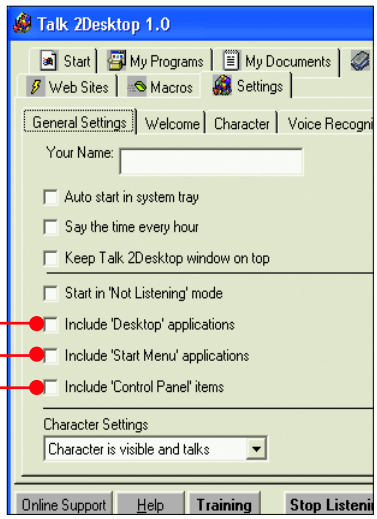

General Settings, usuwamy zaznaczenie z pól ● i klikamy na **OK**.

Aby zmiany przyniosły efekt, musimy ponownie uruchomić program. W tym celu w zasobniku systemowym klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę i klikamy na **Exit**.

Uruchamiamy ponownie program.

2 Możemy zwiększyć skuteczność rozpoznawania komend. W tym celu klikamy na zakładkę **Voice Recognition** i zwiększamy wartość, przesuwając suwak w prawą stronę ●. Powoduje to wydłużenie czasu oczekiwania na

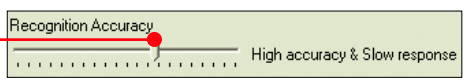

wykonanie komendy. Wartość musimy dobrać tak, by program prawidłowo reagował na wydawane polecenia.

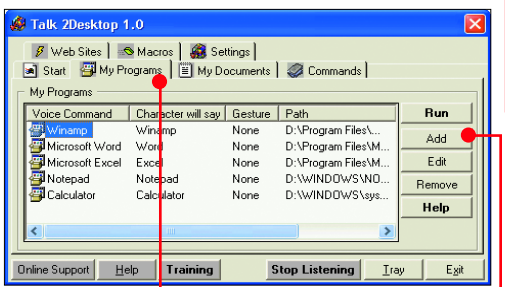

Uruchamianie programów

W tej wskazówce Komputer ŚWIAT pokaże, jak definiować komendy głosowe uruchamiające programy. Nauczymy się sterować arkuszem kalkulacyjnym Microsoft Excel z pakietu MS Office.

1 Klikamy na zakładkę ●. Aby dodać nową komendę głosową uruchamiającą program, klikamy na ●.

2 Otwiera się okno, w którym wpisujemy komendę ● uruchamiającą program. Następnie klikamy na ● i wybieramy lokalizację pliku ● (domyślnie jest to ●).

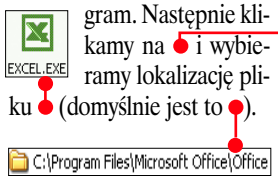

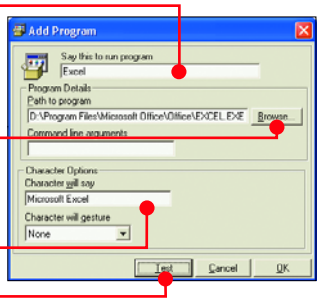

3 Wpisujemy też sekwencję ●, którą będzie wypowiadał Merlin, potwierdzając rozpoznanie komendy. Klikamy na ●, aby sprawdzić, czy program się uruchamia i jak w rzeczywistości brzmi wpisana przez nas w punkcie 2 komenda. Będziemy wtedy wiedzieć, jak ją wymawiać, aby została rozpoznana. Na koniec klikamy na przycisk **OK**.

Rada Komputer ŚWIATA

Możemy definiować komendy składające się z kilku słów. Jednak podczas używania programu powinniśmy je wypowiadać bez wyraźnych przerw między wyrazami. Zmniejszy to prawdopodobieństwo pomylenia z inną komendą.

Otwieranie stron WWW

Program Talk 2Desktop umożliwia również otwieranie za pomocą głosu określonych przez nas stron WWW. Domyślnie mamy zdefiniowanych kilka stron związanych z producentem programu. Komputer ŚWIAT pokaże, jak dodać nowe strony.

1 Klikamy na zakładkę **Web Sites** oraz na przycisk **Add**.

2 Otwiera się okno, w którym wpisujemy komendę, wczytującą wybraną stronę WWW ●. W pole ● wpisujemy adres URL strony, a w pole ●

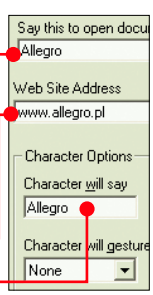

sekwencję wypowiadaną przez Merlina podczas wykonywania polecenia.

3 Klikamy na **Test**, aby przetestować działanie wprowadzonej komendy, lub na **OK**, by zapisać zmiany.

Po wypowiedzeniu zdefiniowanego polecenia w naszej przeglądarce WWW powinna się otworzyć oczekiwana strona internetowa.

Dodawanie bloków tekstowych

Zdarza się, że pracując z edytorem tekstu, wielokrotnie używamy tych samych zwrotów, na przykład *Z wyrazami szacunku, Paweł Gajewski*. Możemy zdefiniować aktywowane głosem zwroty, które będą automatycznie umieszczane w dokumencie.

1 Klikamy na zakładkę ● i wpisujemy komendę ●, która będzie kopiować blok do schowka.

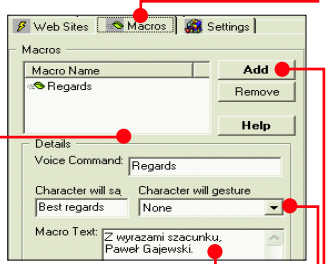

2 Następnie definiujemy zachowanie Merlina ●, wpisujemy tekst naszego bloku ● i klikamy na przycisk ●.

3 Kiedy program rozpozna polecenie przyporządkowane do danego bloku, skopiuje go do schowka. Żeby wstawić tekst do edytowanego dokumentu, klikamy prawym przyciskiem myszy w wybranym miejscu i wybieramy **Wklej**.

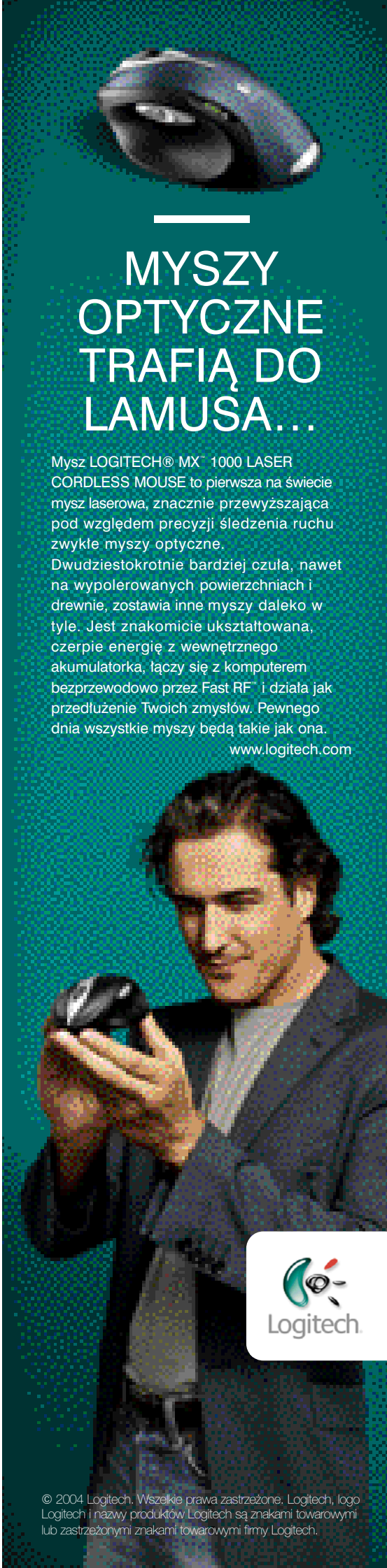

Bajty pod maską

FOT.: PORSCHE

Jeszcze kilkanaście lat temu nikt nie śnił o komputerze w samochodzie. Dziś trudno sobie wyobrazić jakiekolwiek auto bez elektronicznego sterowania

Mariaż komputera z samochodem nikogo dziś nie powinien dziwić. W każdym współcześnie produkowanym aucie jest choćby jeden komputer sprawujący nad nim kontrolę. Nie jest to wbrew pozorom przejaw kaprysów konstruktorów, ale konieczność. Samochody stają się bowiem coraz bardziej zaawansowanymi technicznie maszynami, a lista wyposażenia wydłuża się w nieskończoność. Aby sprawnie zarządzać różnymi urządzeniami w aucie, przyda się co najmniej kilka komputerów.

Wszystko pod kontrolą

Do sprawowania właściwego nadzoru i zarządzania konstruktorzy wykorzystują technologię systemu multipleksowego. Jest to podobny do sieci komputerowej układ elektryczny auta, w którym zamiast kilometrów przewodów elektrycznych zastosowano instalację z ograniczoną liczbą kabli, która służy do cyfrowego przesyłania danych (strumień bitów zamiast impulsów elektrycznych) wprost z komputera centralnego do poszczególnych odbiorników. Wszystko po to, by sterować najważniejszymi funkcjami elektrycznymi samochodu.

Inwigilacja?

O tym, jak niezbędny jest jeden centralny komputer i kilkanaście podległych mu modułów, łatwo się przekonać, udając się samochodem na przegląd do stacji obsługi. Mechanik, zanim skorzysta z narzędzi, wykorzysta komputer diagnostyczny (na przykład laptop) do połączenia z samochodem, by uzyskać szybką spowiedź maszyny. Awarie podzespołów silnika, instalacji elektrycznej czy nawet zawieszenia są automatycznie wpisywane na listę, podobnie jak sygnały niedomagania (na przykład spalona żarówka). W pamięci mogą być też zachowane próby ingerencji w instalację.

FOT.: BOSCH

FOT.: FIAT

Górne zdjęcie: moduł sterujący wtryskiwaczami paliwa. Poniżej nowoczesna nawigacja satelitarna GPS

Upgrade na nowsze i lepsze?

Nawet najlepsze i najszybsze oprogramowanie sterujące komputerami samochodu dziś, będzie mało atrakcyjne w przyszłości. Czy można je zatem wymienić na lepsze? Można, ale niestety nie jest to takie proste. Jeśli producent samochodu przygotował dla tego samego modelu auta nowszy software, to potrzebny jest jeszcze specjalistyczny komputer do przesłania danych, jak również dostęp do programów, których nigdzie nie można kupić. Od zasady blokady dostępu do specjalistycznego oprogramowania jest jednakże jeden wyjątek. Specjaliści mogą programować systemy sterowania silnikiem, co ma bezpośredni wpływ na poprawę osiągów. W prawdzie twórcy fabrycznego oprogramowania (na przykład Bosch i Siemens) udoskonalają standardy zabezpieczeń, ale i tak specjaliści z firm tuningowych sprawnie radzą sobie z nowymi zabezpieczeniami.

Moda na poprawianie osią-

Gdzie znajdują się komputery w nowym aucie

1. System stałej kontroli ciśnienia w oponach
2. System nadzorujący pracę zawieszenia pneumatycznego
3. Układ kontrolujący wychylenia karoserii
4. Elektroniczna regulacja twardości amortyzatorów
5. Elektroniczny hamulec postojowy
6. Centralny komputer sterujący samochodu
7. Automatyczne utrzymywanie ustalonej prędkości auta
8. Kontrola trakcji pojazdu w sytuacjach awaryjnych
9. Programowanie przycisków na kierownicy

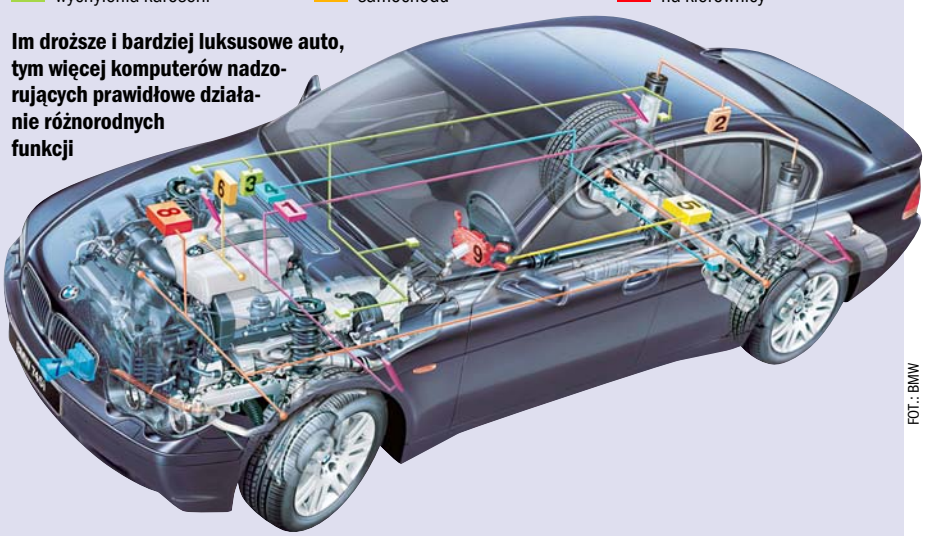

Im droższe i bardziej luksusowe auto, tym więcej komputerów nadzorujących prawidłowe działanie różnorodnych funkcji

FOT.: BMW

Ciekawe adresy

- www.chiptronic.com.pl
- www.vtech.pl
- www.chiptuning.pl
- www.upsolute.pl

FOT.: CITROËN

gów dotyczy w szczególności sterowników EDC 15 (standard programowania mikroprocesorów sterujących pracą silników diesla) i ich następcy, czyli EDC 16 stosowanych przez wiele firm, między innymi Alfę Romeo i VW. Najbardziej skuteczną, ale też i kosztowną metodą jest wymiana chipa (zaprogramowany procesor) na nowy ze zmodyfikowanym oprogramowaniem (programy są tworzone między innymi w krakowskiej firmie V-Tech i niemieckiej Chiptronic). Zmiany oprogramowania można też dokonać bez demontażu chipa. Wystarczy odpowiednią przejściówkę z modułem wpiąć między komputer sterujący a instalację wtryskiwaczy paliwa. Wówczas parametry wysyłane z komputera do wtryskiwaczy są na bieżąco korygowane w module. Efekt to przyrost mocy (dla turbodiesla do 20 procent, a turbobenzyny do 10 procent) i jeszcze więcej przyjemności z jazdy. Ale nie ma nic za darmo. Wymiana oprogramowania bez akceptacji producenta auta wiąże się z utratą gwarancji.

FOT.: BOSCH

Komputery diagnostyczne mogą być zwykłymi pecetami z odpowiednim oprogramowaniem lub specjalnymi komputerami opracowanymi według indywidualnych życzeń producenta auta. Na zdjęciu stacja Citroëna

Bezpieczniej?

Dostępność coraz lepszych, szybszych, a przede wszystkim tańszych procesorów to niezła zachęta dla konstruktorów aut przyszłości. Elektronika jest wykorzystywana do zwiększenia bezpieczeństwa podróżujących. Inwestuje się w rozwiązania, które mają aktywnie chronić przed wypadkiem. Upowszechnia się zaawansowane systemy ESP (kontrola trakcji pojazdu w sytuacjach awaryjnych) oraz rozwiązania podobne do autopilota samolotu. Wirtualny kierowca może pojawić się szybciej, niż mogłoby się wydawać.

Zdaniem ekspertów

Marek Nawarecki, Citroën Polska

Precyzyjna diagnostyka systemu bez odpowiednich urządzeń i oprogramowania, a także odpowiedniej bazy danych, nie jest już możliwa. Próba naprawy bez diagnozy uszkodzeń często prowadzi do kosztownej wymiany niewłaściwych elementów.

Robert Bednarek, VTG/CHIPTRONIC

Chiptuning – czyli modyfikacja oprogramowania w sterowniku silnika – jest metodą optymalizacji pracy silnika. Przez zmianę programu sterującego silnikiem, czyli tak zwanego chipa, można łatwo i bezpiecznie podnieść moc i moment obrotowy. Chiptuning wykorzystuje technologiczne rezerwy mocy silnika i nie nadwyręża go.

Rozrywka

Krzyżówka co tydzień również na stronie www.komputerswiat.pl

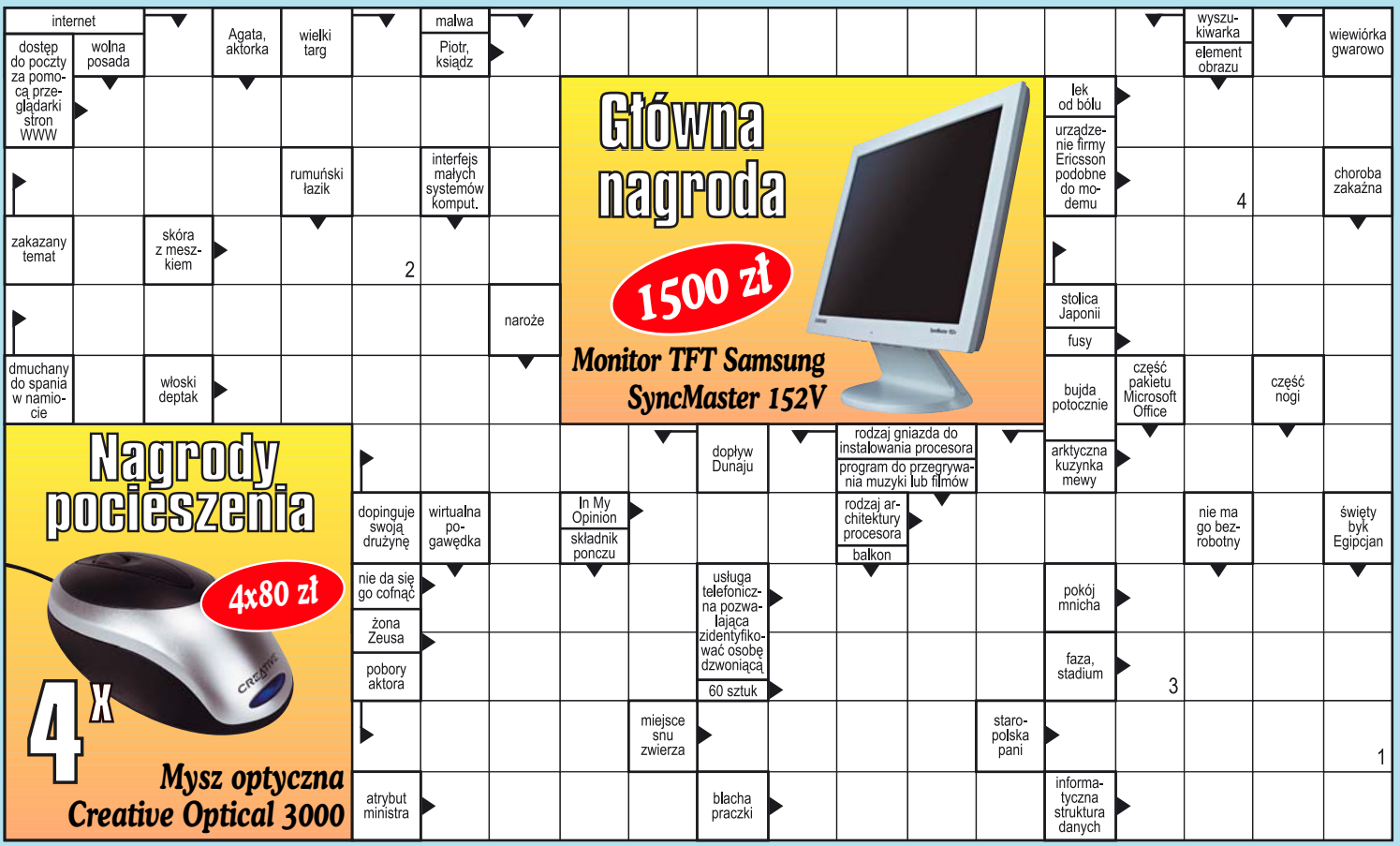

Wypełnij, wyślij, wygraj

23/2004

nazwisko .....

imię .....

Adres

ulica ..... nr domu .....

miasto ..... kod pocztowy .....

telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa, danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych). Jednocześnie informujemy, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 8.11.2004 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

..... (czytelny podpis)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 4 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4

Uwaga! Możesz wysłać hasło SMS-em!

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer ŚWIATA, mogą przesyłać hasło także SMS-em. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: **KS HASŁO** pod numer 7192 (ERA/IDEA/PLUS). Nie należy używać polskich znaków, a jeśli hasło składa się z kilku wyrazów, należy napisać je łącznie. Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCHSWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 8.11.2004 roku. **Koszt wysłania jednego SMS-a to 1 zł + VAT (1,22 zł z VAT).**

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Litery z pól oznaczonych numerami w prawym dolnym rogu należy ustawić w kolejności i wpisać w odpowiednie kratki na kuponie krzyżówkowym, powstanie wówczas hasło-rozwiązanie krzyżówki

Jak wygrać, wysyłając kupon na karcie pocztowej

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. **2.** Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres: **Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skrytka pocztowa 110**

3. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 12.11.2004 roku. **4.** Nagrody (główna – monitor TFT Samsung SyncMaster 152V o wartości 1500 złotych, i pocieszenia – cztery myszy optyczne Creative Optical 3000 o wartości 80 złotych każda) zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów. **5.** Nagrody podlegające opodatkowaniu składają się z części rzeczowej oraz pieniężnej. Część pieniężna stanowi pokrycie podatku i potrącana jest przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. **6.** Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie swojego imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania.

LAUREACI KRZYŻÓWKI Z NUMERU 20/2004

Hasło-rozwiązanie krzyżówki: **Mirror**

Nagrodę główną, komputer kieszonkowy HP iPAQ 1930, otrzymuje: **Michał Szaforz z Inowrocławia.**

Nagrody pocieszenia, głośniki Creative Inspire P380 2.1, otrzymują: **Sebastian Nowakowski ze Zgierza, Marek Oleś z Będzina, Wacław Siwek z Krakowa i Marek Ferens z Wołomina.**

Mama

Moja mama zabrania mi korzystania z komputera. Twierdzi, że to narzędzie szatana, a ona nie chce, żebym stał się złym człowiekiem. Leniwym, egoistycznym i pozbawionym uczuć. Droga redakcjo, jak mam jej wytłumaczyć, że swojego peceta używam wyłącznie w zacnych celach? – taki wstrząsający list przysłał do Komputer ŚWIATA Jurek z Łęczycy.

Drogi Jurku, pozwól, że miast rozpisywać się nad tym, co oczywiste, spojrzymy na sprawę z drugiej strony. Postaw się w roli swej rodzicielki. Poczuj jej troskę o syna, zastanów się, czym jest powodowana, ba, cofnij się w czasie do lat, kiedy była w twoim wieku. Co zobaczysz?

Radosne lata młodości twojej mamy upływały głównie na staniu w kolejkach, na zebraniach ZSMP lub szydełkowaniu w miejscowym Kole Gospodyń Wiejskich. Dzięki temu zapewniony miała codzienny kontakt z ludźmi. Niezależnie więc od tego, czy chciała kupić mydło, wykazać się na pochodzie pierwszomajowym czy też wydziergać sobie ciepłe, zimowe skarpety, zewsząd otaczali ją najbliżsi, przyjaciele i znajomi. Takie to były czasy. W kolejkach nawiązywało się romanse, na zebraniach rodziły sie kariery, a przy robótkach ręcznych dyskutowano o modzie. Jednym słowem kwitło życie towarzyskie, a ponuracy siedzący w domach traktowani byli jak wyrzutki społeczeństwa niepotrafiące czerpać radości z życia.

A teraz spójrz na siebie. Z pewnością nie wychodzisz zbyt wiele z domu. Znajomości z rówieśnikami nawiązujesz głównie za pomocą komunikatorów i poczty elektronicznej. Mało tego, zakupy robisz w sieci. Sklepy online dostarczają coraz więcej możliwości, z których na pewno korzystasz. Nowa karta graficzna? Internet. Koszulki? Internet. Chleb? Tu zapewne większość czytelników się zaśmieje, ale chleb też można kupić za pomocą internetu. Sam pomyśl, co może sądzić o tym twoja mama? Biedna kobieta jest z pewnością załamana faktem, że jej ukochane dziecko nie potrafi nawiązać kontaktu z otoczeniem i gnuśnieje w domu, zamiast wybrać się po zakupy czy na randkę. No bo przecież nie podejrzewasz jej chyba, iż wierzy, że w twoim kompie mieszka szatan?

Osobiście zazdroszczę naszym matkom. Kolejkowe dysputy, szturmówki czy szydełkowanie odeszły w przeszłość, a elektronika zabiera nam sporo człowieczeństwa. I chyba o to chodzi twojej mamie. **Minimal**

Kreska śmiechu

© Olsen. Distributed by Bulls

Czy czujesz się bezpiecznie? Symantec zna się na ochronie.

Teraz nowa cena niższa o 20%

Program Norton AntiVirus™ 2005 firmy Symantec to cieszące się największym zaufaniem rozwiązanie antywirusowe, które bez przerywania pracy użytkownika automatycznie usuwa wirusy, robaki oraz konie trojańskie.

Program Norton AntiVirus chroni przed złośliwym kodem rozprzestrzeniającym się za pośrednictwem wiadomości e-mail i załączników do wiadomości przesyłanych przy użyciu komunikatorów internetowych oraz przed zagrożeniami pochodzącymi z innych źródeł.

Nowa funkcja ochrony przed robakami internetowymi (Norton™ Internet Worm Protection) blokuje bardziej zaawansowane robaki, takie jak Blaster i Sasser, już w punkcie wejścia (zanim dostaną się do systemu).

Program ten może także wykryć oprogramowanie typu „spyware" oraz zagrożenia inne niż wirusy.

Oprócz wersji podstawowej dostępne są także pakiety dla małych biur.

Zapewnij ochronę swojego komputera przed wirusami i robakami za pomocą programu Norton AntiVirus 2005.

Lista naszych Autoryzowanych Partnerów na stronie www.symantec.pl

symantec.

Symantec i logo Symantec są zastrzeżonymi w Stanach Zjednoczonych znakami towarowymi. Symantec AntiVirus jest znakiem towarowym firmy Symantec Corporation. ©2004 Symantec Corporation. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nie potrzebujemy przyłbicy i miecza, by nasz komputer ochronić przed innymi osobami. Wystarczy skorzystać ze wskazówek. Dowiemy się z nich, jak zabezpieczyć pecet przed dostępem do niego osób niepowołanych

FOT.: MASTERFILE/EAST NEWS/montaż Komputer ŚWIAT

Drogowskaz

Na straży danych	56
Windows 98/Me/XP	56
Windows XP/Outlook Express	57
Word 97/2000/XP/2003	58
FlashGet 1.6	58
Internet Explorer 5/6	60
IrfanView	60
Total Commander 6.03	61

Na straży danych

Nikt nie lubi, jak ktoś obcy robi mu porządki na biurku. Aby się przed tym chronić, zamykamy nasz pokój w pracy albo zostawiamy kartkę z odpowiednią prośbą. Na szczęście komputer można skuteczniej zabezpieczyć. Korzystając z prostych sztuczek łatwo zablokujemy wyświetlanie okna z ustawieniami dotyczącymi paska zadań, menu startowego czy strony startowej w przeglądarce Internet Explorer. Komputer ŚWIAT pokaże kilka sposobów ochrony komputera. Poznamy też inne ciekawe triki.

Na początku prosta wskazówka – nauczymy się szybko zmieniać nazwy plików i folderów. Dzięki następnej poradzie zablokujemy dostęp do ustawień paska zadań i menu startowego. Kolejna ucieszy wszystkich posiadaczy aparatów cyfrowych – dowiemy się, jak automatycznie zmniejszać i wysyłać pocztą e-mail fotografie.

Następne triki dotyczą takich Worda, Internet Explorera oraz programów zamieszczonych na krążku wydania z płytą: FlashGet, IrfanView i Total Commander.

Gdzie szukać programów użytych w tych wskazówkach

program	w internecie	na płycie
IrfanView 3.92	www.irfanview.com	KŚ 23/2004
FlashGet 1.65	www.amazesoft.com	KŚ 23/2004
Total Commander 6.03	www.ghisler.com	KŚ 23/2004

Co to właściwie jest...

01 rejestr Windows
Baza danych, w której przechowywane są wszystkie informacje niezbędne systemowi operacyjnemu do poprawnej pracy. Uszkodzenia rejestru prowadzą zwykle do niemożności korzystania z programów, a często nawet do konieczności reinstalacji systemu operacyjnego.

02 częstotliwość odświeżania
Obraz na ekranie monitora jest na nowo wyświetlany kilkadziesiąt razy na sekundę. Liczbę tych odświeżeń obrazu w ciągu sekundy nazywamy właśnie częstotliwością odświeżania. Gdy jest ona niższa od 60 Hz, oczy szybko się męczą, a stała praca przy takim monitorze może doprowadzić do pogorszenia wzroku. Nowsze monitory mogą odświeżać obraz z wystarczającą częstotliwością, od 80 do nawet 120 herców.

03 gradient
Obszar tonalnego przejścia pomiędzy kolorami.

04 tekstura
Dwuwymiarowy obiekt graficzny (rysunek lub fotografia) nakładany na inną powierzchnię (najczęściej trójwymiarowych elementów). Tekstur używa się między innymi do dekorowania ścian pomieszczeń w grach komputerowych.

05 skórka
Zbiór plików graficznych pozwalających na błyskawiczną zmianę wyglądu okienek programu.

06 GIF, JPG, BMP
Popularne formaty plików graficznych.

Windows 98/Me/XP

Brak dostępu do ustawień

Włączamy blokadę ustawień paska zadań

Jeśli z naszego komputera korzysta wiele osób, warto wyłączyć możliwość zmiany ustawień menu startowego i paska zadań. Dzięki temu będziemy mieli pewność, że nikt nie zmieni dopasowanych do naszych potrzeb opcji wyglądu i zachowania tych ważnych elementów systemu Windows.

1 Aby zablokować dostęp do opcji menu Start i paska zadań, musimy dokonać modyfikacji w **01 rejestrze Windows**. Uruchamiamy więc Edytor rejestru – klikamy na Start, wybieramy Uruchom... i w pole wpisujemy polecenie regedit. Po uruchomieniu Edytora zgodnie z informacjami z ramki na stronie 60, tworzymy kopię zapasową rejestru.

2 Następnie rozwijamy kolejne klucze rejestru (dwukrotnie na nie klikając): HKEY_CURRENT_USER, Software, Microsoft, Windows, CurrentVersion i Policies. Na końcu klikamy na klucz Explorer

i upewniamy się, że ścieżka znajdująca się na dolnym pasku naszego Edytora rejestru jest taka sama, jak ścieżka.

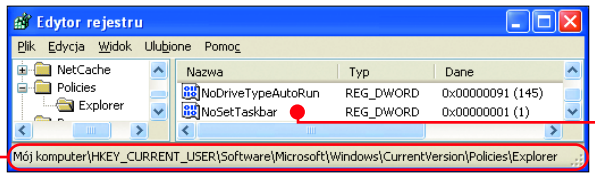

3 Utworzymy teraz wartość, która uniemożliwi dostęp do opcji paska zadań i menu startowego. Z menu Edycja wybieramy Nowy i klikamy na Wartość DWORD. Wpisujemy NoSetTaskbar i wciskamy Enter.

4 Następnie dwukrotnie klikamy na stworzoną właśnie wartość. W oknie, które się wyświetla, w pole wpisujemy liczbę 1 i klikamy na OK. Zamykamy Edytor rejestru i restartujemy system. Od tej pory, po kliknięciu prawym przyciskiem na Start lub pasek zadań i wybraniu z menu kontekstowego Właściwości, na ekranie, zamiast okna z ustawieniami, pojawia się komunikat.

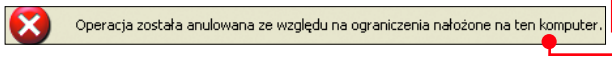

Aby przywrócić wyświetlanie okna z opcjami, w pole wpisujemy liczbę 0.

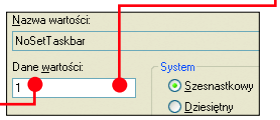

Szybka zmiana nazwy

Poznajemy różne sposoby na zmianę nazwy pliku i folderu

Każdy plik i folder ma swoją nazwę, którą w każdej chwili możemy zmienić. Komputer ŚWIAT pokaże, jak to zrobić najprościej.

Pliki i foldery systemowe

Pamiętajmy, że nie powinniśmy zmieniać nazwy plików i folderów systemowych (na przykład folderu WINDOWS czy Program Files oraz katalogów i plików znajdujących się w tych folderach). W przeciwnym wypadku system lub aplikacje mogą przestać poprawnie działać. Najlepiej więc modyfikować nazwę tylko utworzonych przez nas plików.

1 Klikamy na ikonę pliku lub folderu, którego nazwę chcemy zmienić. Następnie wciskamy klawisz F2. Cała nazwa pliku lub katalogu zostaje zaznaczona.

2 Aby ustawić dla elementu całkiem nową nazwę, po prostu ją wpisujemy. Gdy jednak chcemy dokonać tylko modyfikacji nazwy (na przykład coś do niej dopisać), wciskamy klawisz. Kursor zostaje ustawiony na końcu nazwy pliku. Za pomocą klawiszy i możemy go przemieścić w dowolne miejsce nazwy i dopisać lub usunąć litery czy wyrazy (na przykład). Na końcu wciskamy Enter.

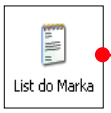

Uwaga na rozszerzenia

Jeśli w systemie włączone jest wyświetlanie rozszerzeń dla plików, pamiętajmy, aby modyfikując nazwę, pozostawić rozszerzenie pliku bez zmian. W innym wypadku system nie rozpozna typu pliku, a więc nie będzie wiedział, jakiej aplikacji użyć do jego otwarcia. Na szczęście, przy próbie zmiany lub usunięcia rozszerzenia system wyświetla okno z prośbą o potwierdzenie wykonania tej czynności. Jeśli pojawi się takie okno, klikamy na Nie – dzięki temu zostanie przywrócona stara nazwa wraz z rozszerzeniem.

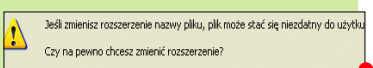

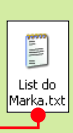

Windows XP/Outlook Express

Automat do wysyłania zdjęć

Przesyłamy zmniejszone fotografie pocztą e-mail

Jeśli korzystamy z systemu Windows XP, a do poczty elektronicznej używamy Outlook Expressa, zapoznajmy się z tą wskazówką. Dowiemy się z niej, w jaki sposób błyskawicznie za pomocą Eksploratora przesłać cyfrowe fotografie pocztą e-mail. Korzystając ze specjalnego, wbudowanego w system Windows XP, narzędzia, automatycznie zmienimy rozdzielczość zdjęć – dzięki temu będziemy mogli przesłać więcej fotografii w jednej wiadomości e-mail.

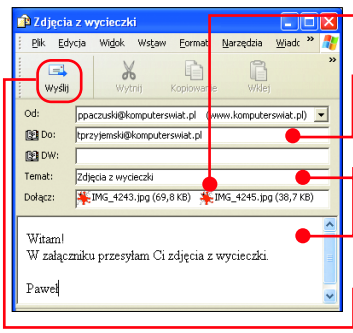

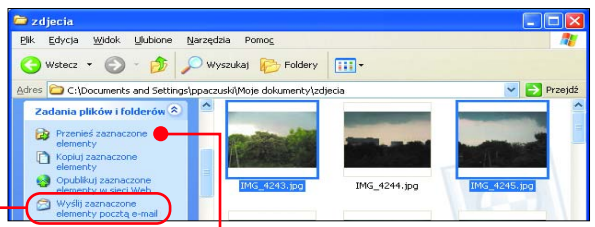

1 Uruchamiamy Eksplorator Windows – klikamy kolejno na Start, wybieramy Wszystkie programy oraz Akcesoria i ikonę Eksplorator Windows. Następnie otwieramy folder ze zdjęciami (na przykład).

2 Zaznaczamy fotografie, które chcemy przesłać. Aby to zrobić, wciskamy klawisz Ctrl i klikamy na kolejne pliki zdjęć. Na końcu zwalniamy przycisk Ctrl.

3 Następnie klikając na ikonę, zamykamy panel z folderami. W oknie zamiast niego pojawia się panel z popularnymi zadaniami (jeśli nie widzimy tego panelu, zapoznajmy się z ramką Panel z zadaniami). Klikamy w nim na przycisk. W oknie, które się pojawia, klikamy na odnośnik Pokaż więcej opcji...

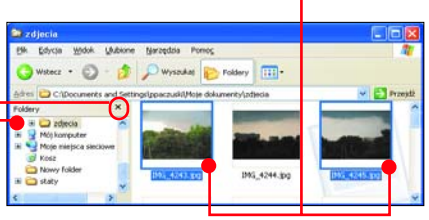

4 Zaznaczamy opcję. Za pomocą opcji możemy zdecydować o rozmiarach, do jakich zostaną zmniejszone wysyłane fotografie (te znajdujące się na naszym dysku nie zostaną zmodyfikowane). Komputer ŚWIAT poleca zaznaczenie drugiej opcji – nasze zdjęcia zostaną wtedy zmniejszone do rozdzielczości 800 na 600. Ich jakość będzie zadowalająca, ale będą zajmowały bardzo mało miejsca. Klikamy na przycisk OK.

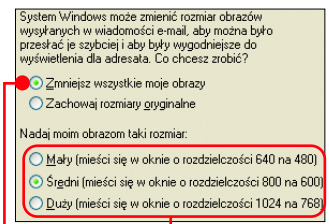

5 Pojawia się okno nowej wiadomości, z załączonymi do niej zmniejszonymi zdjęciami. Wystarczy już tylko w pole wpisać adres e-mail osoby, do której chcemy przesłać zdjęcia, a w pola wpisać temat i treść wiadomości. Po połączeniu z internetem i kliknięciu na przycisk poczta z fotografiami zostaje wysłana.

Panel z zadaniami

Jeśli w oknie Eksploratora nie widać panelu z popularnymi zadaniami, z menu Narzędzia wybieramy Opcje folderów... W oknie, które się wyświetla, zaznaczamy opcję i klikamy na OK. Gdy panelu dalej nie widać, spróbujmy nieco powiększyć okno Eksploratora.

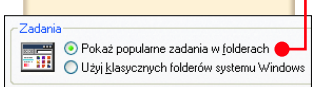

Word 97/2000/XP/2003

Kolorowe tło pod tekstem

Zmieniamy kolor dokumentu

Dokumenty tworzone za pomocą aplikacji Word mogą być kolorowe. Możemy jednak ustawić nie tylko barwę czcionki, ale również tła strony. Dzięki tej możliwości, nasze dokumenty mogą być ładniejsze, a w wypadku starszych monitorów również bardziej czytelne (białe tło przy niskiej 02 (s. 56) **częstotliwości odświeżania** monitora mocno męczy wzrok). Komputer ŚWIAT pokaże, jak zmienić w Wordzie tło dokumentu.

1 Uruchamiamy Microsoft Word – z menu Start wybieramy Programy (Wszystkie programy w Windows XP), w wypadku Microsoft Office 2003 dodatkowo klikamy na ikonę Microsoft Office i na końcu na Microsoft Office Word.

2 Aby zmienić kolor tła, z menu Format wybieramy podmenu Tło. Pojawia się lista. Możemy z niej wybrać brak wypełnienia lub jeden ze standardowych kolorów. Jeśli natomiast wybierzemy pozycję Więcej kolorów..., pojawi się okno, w którym po kliknięciu na zakładkę będziemy mogli wybrać dowolny kolor (zatwierdzając wybór kliknięciem na przycisk OK).

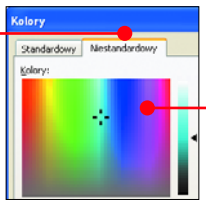

3 Kolor tła stron naszego dokumentu zmienia się. Jednak w wypadku wersji starszych niż Microsoft Word 2003, zostanie przełączony również sposób wyświetlania dokumentu na Układ sieci Web (zwany również Układem Online). Wybór innego widoku (możemy go wybrać z menu Widok, klikając na jedną z pozycji) spowoduje powrót do standardowego, białego tła dokumentu.

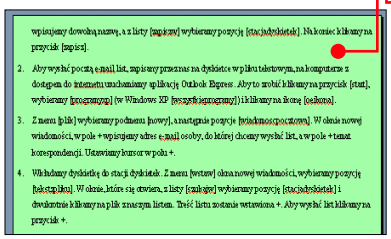

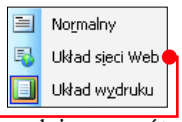

Drukowanie tła w Wordzie 2003

W Wordzie 2003 można włączyć opcję, dzięki której ustawione przez nas tło zostanie wydrukowane. Pamiętajmy jednak, że drukowanie tła zużyje sporo tuszu w drukarce. Aby włączyć opcję drukowania tła, z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje... Następnie przechodzimy do zakładki Drukowanie i zaznaczamy opcję.

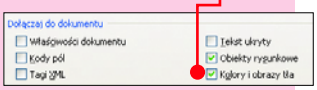

Ciekawe wypełnienie

Oprócz jednolitego koloru możemy także ustawić jeden z wielu rodzajów wypełnienia – 03 (s. 56) **gradient**, 04 (s. 56) **teksturę** lub deseń. Aby to zrobić, klikamy na pozycję. Otwiera się okno, w którym możemy ustalić parametry wypełnienia.

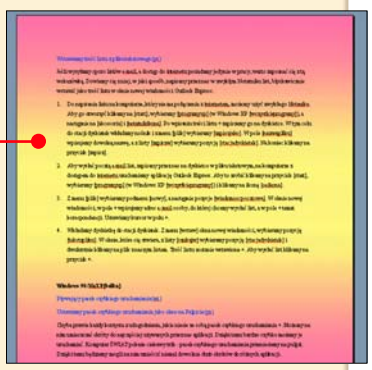

Po kliknięciu na zakładkę Gradient możemy na przykład ustawić tło, w którym przenikają się wzajemnie dwa kolory. Aby to zrobić, zaznaczamy opcję i z list wybieramy dowolne barwy. Następnie wybieramy styl i wariant gradientu. Po kliknięciu na OK tło dokumentu zmieni się.

Jeśli chcemy na stronie jako tło ustawić teksturę, klikamy na zakładkę Tekstura i na obrazek interesującej nas tekstury. Po kliknięciu na OK w tle strony pojawia się ciekawy motyw.

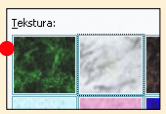

Gdy klikniemy na zakładkę Deseń, będziemy mogli wybrać jeden z deseni, który zostanie ustawiony jako tło naszego dokumentu. Dodatkowo możemy za pomocą list zdefiniować jego kolory. Po kliknięciu na OK tło dokumentu zmieni się.

FlashGet 1.6

Szybko, a w dodatku ładnie

Zmieniamy wygląd aplikacji

FlashGet to bardzo pożyteczny program – przyspiesza ściąganie plików z internetu i ułatwia zarządzanie nimi. To jednak nie są jedyne zalety tej aplikacji. FlashGet, dzięki możliwości zmiany 05 (s. 56) **skórki**, może być również ozdobą naszego ekranu. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób zmienić wygląd tej aplikacji.

1 Aby uruchomić FlashGet, klikamy na Start. Następnie z menu wybieramy pozycję Programy (Wszystkie programy w Windows XP) oraz klikamy na grupę FlashGet i ikonę FlashGet.

2 Aby zmienić standardowy wygląd aplikacji, z menu Widok wybieramy podmenu Skiny. Pojawia się lista dostępnych skinów. Wybór jednej z pozycji spowoduje zmianę wyglądu programu (na przykład jeśli klikniemy na pozycję XP_Luna(Gradient), FlashGet będzie wyglądał tak). Aby przywrócić wygląd standardowy, wybieramy pozycję (brak).

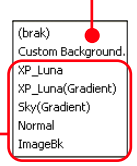

3 Jeśli dostępne skórki nas nie zadowalają, możemy jako tło aplikacji ustawić dowolną grafikę lub zdjęcie. Aby to zrobić, wybieramy pozycję. W oknie, które się pojawia, odnajdujemy na naszym dysku dowolny plik graficzny (06 (s. 56) **GIF, JPG** lub **BMP**) i dwukrotnie na niego klikamy. W oknie FlashGeta pojawia się wybrany obrazek (na przykład).

4 Oprócz zmiany wyglądu okna aplikacji możemy dokonać również modyfikacji kolorów wykresu przedstawiającego szybkość ściągania plików. Aby to zrobić, z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje... W oknie, które się wyświetla, klikamy na zakładkę Wykres/Raport. Z listy wybieramy kolor wykresu, a z listy jego tło. W ten sposób możemy łatwo urozmaicić wygląd aplikacji.

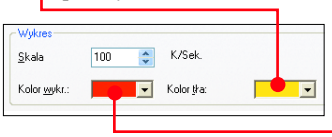

CYBORG EVO
FORCE FEEDBACK
OD 11.2004

CYBORG EVO

Saitek
www.saitek.pl

Komputer ŚWIAT

Wspieramy Młodych Twórców

WAKACJE ZA JEDNO ZDJĘCIE

Wielki konkurs fotograficzny HP i Komputer ŚWIATA

Poniżej prezentujemy prace nagrodzone we wrześniowej edycji konkursu

Nagroda główna:

WYCIECZKA DO TAJLANDII

Co zrobić, aby wygrać?
Wydrukuj na papierze fotograficznym HP zrobione przez siebie zdjęcie miejsca, które Twoim zdaniem, warto zobaczyć. Do zdjęcia dołącz opis, dlaczego właśnie to miejsce wybrałeś. Szczegóły konkursu: www.hp.pl/konkurs_foto

hp invent

Internet Explorer 5/6

Blokada ustawień

Uniemożliwiamy zmianę strony startowej przeglądarki

Jeśli nie chcemy, aby program, strona internetowa czy inni użytkownicy naszego komputera mogli zmieniać ustawioną przez nas stronę domową, skorzystajmy z tej wskazówki. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób, dokonując modyfikacji w rejestrze Windows, zablokować możliwość zmiany strony początkowej.

1 Zamykamy wszystkie okna aplikacji Internet Explorer i uruchamiamy Edytor rejestru Windows. W tym celu klikamy na przycisk Start i wybieramy pozycję Uruchom... W pole Otwórz: wpisujemy polecenie regedit i klikamy na OK.

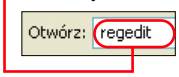

2 Dwukrotnie klikając na klucz o nazwie HKEY_CURRENT_USER, rozwijamy go. Podobnie postępujemy z kolejnymi kluczami: Software, Policies i Microsoft. Jeśli wewnątrz tego ostatniego znajduje się klucz Internet Explorer, przechodzimy do punktu **4**, w przeciwnym wypadku musimy ten klucz stworzyć.

3 Aby stworzyć klucz Internet Explorer wewnątrz klucza Microsoft, klikamy na klucz Microsoft i z menu Edycja wybieramy podmenu Nowy, a następnie pozycję Klucz. Wpisujemy nazwę Internet Explorer i wciskamy klawisz Enter.

4 Rozwijamy istniejący wcześniej lub właśnie stworzony przez nas klucz Internet Explorer. Jeśli znajduje się w nim klucz Control Panel, rozwijamy go i przechodzimy do następnego punktu. Jeśli klucz Control Panel nie istnieje, identycznie jak w punkcie **3** tworzymy go (wewnątrz klucza Internet Explorer).

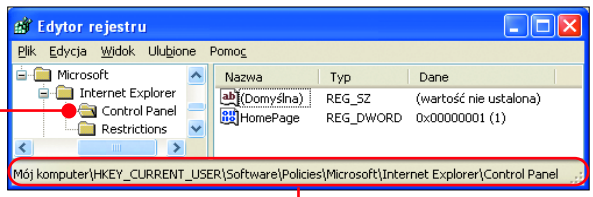

5 Klikamy na klucz o nazwie Control Panel. Upewniamy się, że w naszym Edytorze rejestru zapis na dolnej belce wygląda tak. Wewnątrz klucza Control Panel stworzymy ciąg o nazwie HomePage. Aby to zrobić, z menu Edycja wybieramy podmenu Nowy i pozycję Wartość DWORD. Pojawia się wartość. Wpisujemy więc nazwę HomePage i wciskamy klawisz Enter. Następnie dwukrotnie klikamy na stworzoną właśnie wartość. W oknie, które się pojawia, w pole wpisujemy liczbę 1 i klikamy na przycisk OK.

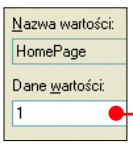

6 Zamykamy Edytor rejestru Windows. Od tej pory, po wybraniu z menu Narzędzia Internet Explorera pozycji Opcje internetowe... i zakładki, nie można zmienić opcji dotyczących strony domowej (wszystkie przyciski i pola są nieaktywne). Nie będą tego mogły zrobić również programy i wirusy.

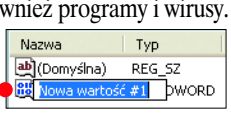

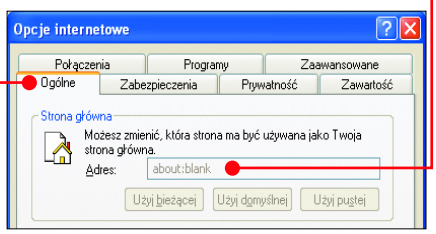

Rada Komputer ŚWIATA

Aby odblokować opcje dotyczące strony domowej, dwukrotnie klikamy na stworzony przez nas klucz HomePage i w pole Dane wartości: wpisujemy cyfrę 0, potwierdzając to kliknięciem na przycisk OK.

Rada Komputer ŚWIATA

Zanim dokonamy jakichkolwiek zmian w rejestrze, powinniśmy stworzyć jego kopię zapasową. Jest to ważne, ponieważ popełnienie błędów podczas edycji może spowodować wadliwe działanie systemu operacyjnego. W Edytorze rejestru klikamy na menu Plik oraz na Eksportuj... W nowo otwartym oknie wpisujemy nazwę pliku (najlepiej datę utworzenia). Jako miejsce zapisu wybieramy Pulpit. Zaznaczamy opcję Wszystko. Klikamy na przycisk Zapisz. Na pulpicie pojawia się plik. Jeżeli po zmianie w rejestrze przestanie poprawnie działać system lub jakiś program, możemy przywrócić poprzednią wersję rejestru, klikając na ten plik dwukrotnie. Pamiętajmy jednak, że dodane przez nas klucze i wartości nie zostaną usunięte. Musimy sami je wykasować. W tym celu klikamy prawym przyciskiem myszy na klucz lub wartość i wybieramy Usuń, a potem Tak.

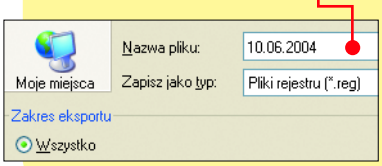

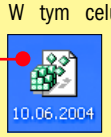

IrfanView

Indeks zdjęć

Tworzymy jeden obraz z miniaturkami wielu zdjęć

Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób za pomocą IrfanView na jednym obrazku umieścić miniaturki wielu fotografii. Taki cyfrowy indeks zdjęć możemy przesłać za pomocą poczty e-mail znajomym i szybko dowiedzieć się, którymi zdjęciami są zainteresowani.

1 Uruchamiamy aplikację IrfanView. W tym celu klikamy na przycisk Start i wybieramy kolejno pozycje: Programy (w Windows XP Wszystkie programy), IrfanView i IrfanView. Następnie włączamy widok miniatur (z menu Plik wybieramy pozycję Miniatury).

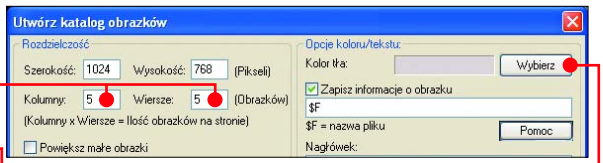

2 W panelu klikamy na folder ze zdjęciami, które chcemy umieścić jako miniaturki na jednym obrazku. Potem zaznaczamy wszystkie lub tylko wybrane zdjęcia. Aby zaznaczyć wszystkie, z menu Opcje wybieramy pozycję Zaznacz wszystko. Jeśli chcemy zaznaczyć tylko wybrane fotografie, wciskamy i przytrzymujemy wciśnięty klawisz Ctrl, a następnie klikamy na kolejne fotografie i na końcu zwalniamy Ctrl.

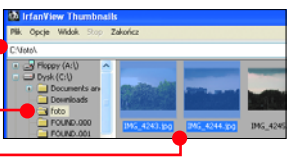

3 Następnie rozwijamy menu Plik i wybieramy Utwórz jeden duży obraz z wybranych miniatur. Pojawia się okno, w którym ustawimy opcje dotyczące tworzenia obrazka z miniaturkami zdjęć.

4 W pola wpisujemy liczbę obrazków w poziomie i w pionie. Na przykład, jeśli wpiszemy w oba pola liczbę 5, na jednym obrazku zmieści się 25 miniatur. Aby wybrać kolor tła indeksu zdjęć, klikamy na przycisk i w oknie, które się wyświetla, klikamy na interesujący nas kolor i na przycisk OK. Na koniec zaznaczamy opcję. Dzięki temu obrazek (lub obrazki, jeśli zdjęć jest dużo) z miniaturami fotografii zostaną zapisane jako pliki JPG w folderze określonym przez nas w polu (możemy na przykład podać folder). Klikamy na przycisk Utwórz. W zdefiniowanym przez nas folderze utworzony zostaje plik (lub pliki) z miniaturami zdjęć. Możemy je teraz łatwo wysłać pocztą e-mail lub wydrukować.

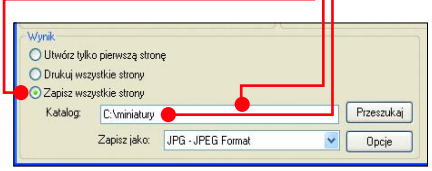

Total Commander 6.03

Panele bez równouprawnienia

Ustawiamy różną szerokość paneli

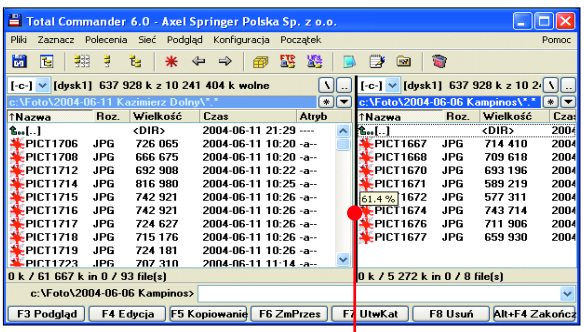

Warto więc powiększyć taki panel kosztem drugiego. Aby to zrobić, ustawiamy kursor na linii oddzielającej oba panele (kursor zmienia wygląd ●).

Tak jak każdy menedżer plików, Total Commander (na krążku wydania z CD) jest wyposażony w położone obok siebie dwa panele ●. Możemy w nich otworzyć różne foldery i dzięki temu w łatwy sposób kopiować czy przenosić pomiędzy nimi pliki i katalogi. Zobaczmy, jak jeden z paneli rozszerzyć (kosztem drugiego) oraz w jaki sposób zmienić ustawienie paneli z pionowego na poziome.

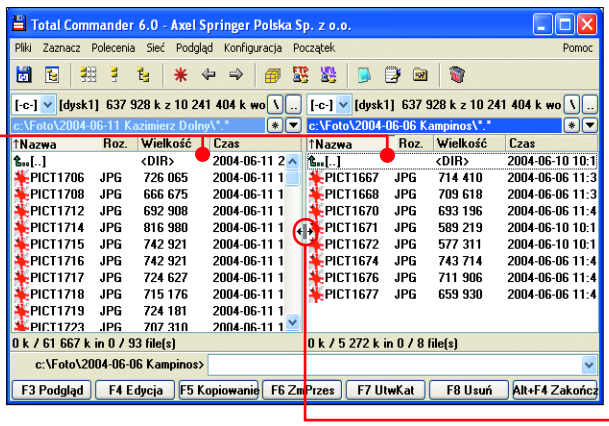

1 Uruchamiamy Total Commander. W tym celu klikamy kolejno na: Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), grupę Total Commander i ikonę aplikacji Total Commander 32.

2 Czasami w jednym z paneli chcemy mieć podgląd na różne właściwości plików (na przykład na datę i czas stworzenia). Następnie klikamy i przytrzymujemy wciśnięty lewy przycisk myszy. Z podpowiedzi ● możemy dowiedzieć się, jaką część okna aplikacji zajmuje lewy panel. Przemieszczając kursor myszy, ustawiamy żądaną szerokość panelu.

3 Jeśli jednak nazwy plików są na tyle długie, że nie mieszczą się nawet w rozszerzonym panelu ●, możemy zmienić sposób ułożenia paneli na poziomy. Aby to zrobić, z menu Podgląd wybieramy pozycję Pionowe ułożenie. Ułożenie folderów zmienia się i nawet najdłuższe nazwy plików będą już teraz widoczne ●. Aby przywrócić pionowe ułożenie paneli, z menu Podgląd ponownie wybieramy pozycję Pionowe ułożenie.

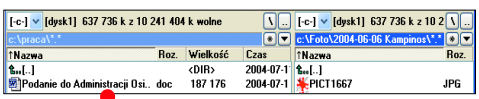

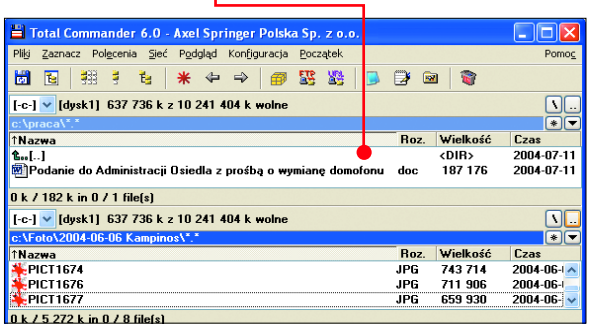

Komputer Świat ekspert

Pełne wersje programów:

DVDRip 2.0
Kompletne narzędzie do kopiowania płyt DVD i nagrywania filmów na płytach CD i DVD

Panda Antivirus 7.0 Platinum
Ochrona antywirusowa za darmo!

Temat numeru:

Internet jak na talerzu
Jak i na którym serwerze uruchomić własny portal, blog i forum dyskusyjne? Jak tworzyć efektowne strony we Flashu

Własna bryka
Profesjonalne tworzenie w 3ds max modelu samochodu. Uwaga! Ekspert przygotował konkurs na najlepszy tuning auta. Do wygrania cyfrowe aparaty i drukarki HP

Magiczny krążek
Jak z dostępnych nagrywarek DVD wycisnąć maksimum? Przerobimy je na dwuwarstwowe, wieloformatowe i znacznie szybsze

Dla programistów
Kursy C++, Delphi, VBA oraz ciekawe kody JavaScript i PHP

Oko szefa
Pracodawcy w imię większych zysków śledzą każde nasze wejście i wyjście, czas pracy, a także treść e-maili i zachowania w internecie. Gdzie przebiega granica między monitoringiem a inwigilacją?

Dział Prenumeraty: 0 801 120 003, (022) 608 40 02
prenumerata@axelspringer.com.pl

Drogowskaz
Gry na medal 62
Nie testowano 62
Wyniki testu 66
Tak Komputer
ŚWIAT testował hity 67

Gry na medal

Czy najchętniej kupowane gry są także najciekawsze? Komputer ŚWIAT przetestował 10 bestsellerów z ostatnich kilku miesięcy

Dawniej gry komputerowe były tworzone przez pasjonatów w domowym zaciszu. Obecnie największe korporacje porównywane są nawet do gigantycznych hollywoodzkich studiów filmowych! Trudno się temu dziwić – obroty ze sprzedaży gier w 2003 roku w USA sięgnęły kwoty 7 miliardów dolarów (czyli prawie 28 miliardów złotych). W miarę rozwoju technologii koszty produkcji gry znacznie wzrosły (wynoszą od kilku do kilkunastu milionów dolarów), więc firmy zajmujące się produkcją gier starają się skupić na tworzeniu jak najlepiej sprzedających się tytułów.

W tym celu współpracują z filmowymi potentatami i tworzą gry oparte na fabule kasowych przebojów z Hollywood. Dzięki temu, że mają doskonale znany tytuł, nie trzeba dużo inwestować w reklamę, a sprzedaż nie stanowi problemu. W teście są trzy aplikacje oparte na filmowych hitach – Shrek 2, Harry Potter i Więzień Azkabanu, Spider-Man 2 The Game.

Inny sposób na pomnożenie zysków to produkcja kolejnych wersji gier – najczęściej wystarczy dopracować grafikę i zmodyfikować fabułę, by tysiące fanów kupiło znany im wcześniej tytuł. Reguła ta dotyczy przede wszystkim gier, których poprzednie edycje odniosły sukces.

Na pierwszym miejscu znalazła się nowa wersja The Sims 2 – wysoka jakość grafiki, kilka nowych pomysłów i doskonała grywalność zadecydowały o sukcesie. W kategorii Cena/Jakość zwyciężyła gra Tony Hawk's Pro Skater 4 – ciekawa gra sportowa, sprzedawana w Polsce za 20 złotych.

Co to właściwie jest...

01 RTS
Ang. Real Time Strategy – strategia czasu rzeczywistego. Typ gry strategicznej. Strategie czasu rzeczywistego wyodrębniły się z grupy gier strategicznych kilka lat temu. Od klasycznych strategii odróżnia je to, że akcja rozgrywa się w czasie rzeczywistym – realnie upływającym, bez podziału na tury. Dzięki temu są bardziej dynamiczne i efektowne.

02 gra platformowa
Rodzaj gry polegający na przemieszczaniu bohatera po różnych poziomach, zwanych inaczej platformami. Zadaniem gracza jest zazwyczaj zbieranie przedmiotów i unikanie pułapek.

03 gamepad
Płaskie urządzenie sterujące używane w grach komputerowych. Ze względu na swoje właściwości (możliwość dynamicznej obsługi) jest chętnie wykorzystywany w grach zręcznościowych.

04 procesor
Układ elektroniczny, którego działanie polega na wykonywaniu instrukcji programów – jego rolę można porównać do mózgu człowieka. Procesor nadzoruje i synchronizuje pracę wszystkich urządzeń w komputerze.

05 karta graficzna
Element komputera, który odpowiada za wyświetlanie obrazu. Karty graficzne mogą być wbudowane w płytę główną lub mieć postać osobnego podzespołu. Karty graficzne różnią się między sobą szybkością pracy.

Nie testowano

W teście hitów zabrakło kilku doskonale sprzedających się gier. Test gier przygodowych (Syberia II) zostanie opublikowany w jednym z najbliższych numerów, podobnie jak symulacji rajdowych (Richard Burns Rally, Colin McRae Rally 2005 i Xpand Rally). Nie przetestowano też polskiej wersji Dooma 3. Gdy przeprowadzano test, gra była jeszcze nieukończona.

Premiera polskiej wersji Doom 3 powinna nastąpić pod koniec września

[1]Ang. Simowie 2

1. miejsce

The Sims 2[1]

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

strategiczna

W grze pojawią się także dosyć gwałtowne konflikty między naszymi podopiecznymi

Wydana przed kilkoma laty gra The Sims oczarowała graczy nowatorskimi rozwiązaniami – po raz pierwszy naszym zadaniem była opieka nad wirtualnymi ludźmi. Musieliśmy dbać o ich nastrój, zapewniać im rozrywki, układać kontakty towarzyskie oraz karmić.

W drugiej części gry stali się oni bardziej samodzielni. Gdy są głodni, pójdą do kuchni zrobić sobie coś do jedzenia, a gdy chce się im spać, nie zasypiają jak dawniej na podłodze, ale kładą się sami do łóżka. Tym samym autorom gry udało się dopracować najbardziej irytujący element poprzedniej wersji The Sims – ograniczoną sztuczną inteligencję postaci.

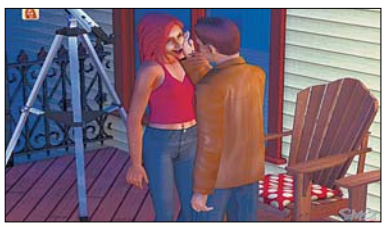

Pierwszy pocałunek to jedno z najważniejszych wydarzeń w życiu naszych Simów!

Na początku zabawy mamy do wyboru trzy miasta (Miłowo, Dziwnowo i Werona). Możemy zaopiekować się rodzinami stworzonymi przez autorów gry i tym samym pomóc im w rozwiązaniu istniejących problemów (na przykład kryzysu małżeńskiego) lub stworzyć własną rodzinę.

Największą zmianą w stosunku do poprzedniej edycji gry jest pojawienie się cyklu życiowego – nasi bohaterowie, podobnie jak w rzeczywistości, rodzą się, dorastają, starzeją się i umierają. Każdy z etapów życia wymaga od nas zupełnie innego podejścia – dzieci wysyłamy do szkoły i dbamy, by się dobrze uczyły, dorosłych przysposabiamy do pracy i opiekujemy się ich karierą zawodową. To oczywiście nie wszystkie aspekty życia, o których musimy pamiętać – nasi Simowie potrzebują towarzystwa, romansów, zabawy czy wypoczynku. Każdy z nich obdarzony został innym charakterem – jeden dąży do zdobycia bogactwa, celem życia drugiego jest posiadanie grona znajomych. Te cele, ukryte w grze pod hasłem aspiracje, musimy realizować, by nasz Sim był szczęśliwy. Dodatkowo, poza planami długofalowymi w grze pojawiają się pragnienia i obawy – to rzeczy, o których nasz bohater marzy (lub się ich boi) w danej chwili. Marzenia są dosyć różne – poczynając od nowego stołu do salonu, aż po romans z trzema kobietami. Realizując je, sprawiamy, że wskaźnik aspiracji rośnie. Dzięki temu nasz Sim staje się szczęśliwszy!

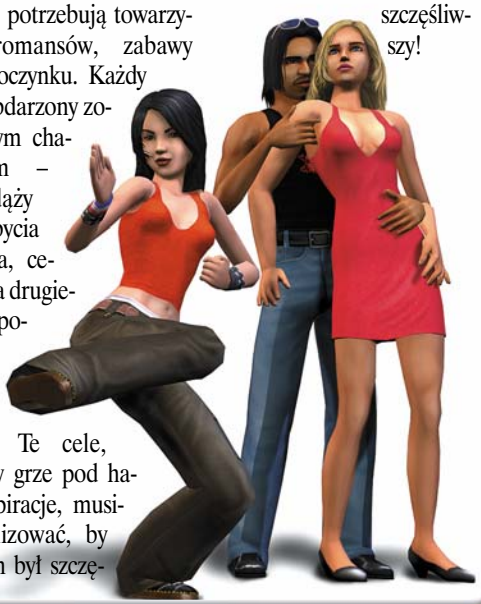

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 160 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 800, 256 MB, Win 98/Me/2000/XP

Do testu dostarczył: Electronic Arts Polska, 02-135 Warszawa, ul. Iłżecka 26, tel. (022) 5757000

[2]Ang. Kierowca wyścigowy TOCA 2

2. miejsce

TOCA Race Driver 2[2]

wyścigi samochodowe

Na początku kariery startujemy w wyścigach jednomiejscowych bolidów

Symulacja samochodowa, w której wcielamy się w postać początkującego kierowcy, stającego dopiero na początku zawodowej kariery. Naszym zadaniem jest oczywiście wygrywanie wyścigów, zdobywanie pieniędzy i awanse do coraz bardziej prestiżowych dziedzin sportów motorowych. Największym atutem TOCA Race Driver 2 jest poprawne odwzorowanie zachowania się samochodów – gdy startujemy w wyścigach starszych pojazdów, czujemy, jak silnie przechylają się one na zakrętach, a lekkie dodanie gazu powoduje poślizg tylnych napędzanych kół. Pewnym zgrzytem jest nie do końca poprawne zachowanie samochodu rajdowego (Mitsubishi Lancer) – auto wydaje się zbyt lekkie w stosunku do wagi prawdziwej rajdówki i wykonuje wyjątkowo długie skoki na wzniesieniach.

Grafika w grze jest bardzo dobra – samochody są dokładnie odwzorowane, a lśniący w słońcu lakier wygląda doskonale. Na nadwoziu naszego pojazdu widzimy też wszystkie pozostałości po kolizjach – pogięte blachy czy odpadające zderzaki to efekty walki na trasie. Pamiętano również o dokładnym przeniesieniu do pamięci komputera poszczególnych torów wyścigowych.

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 100 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 800, 256 MB, Win 98SE/ME/2000/XP

Do testu dostarczył: CD Projekt, 03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 74, tel. (022) 5196966

[3]Ang. Nazwa kodowa czołgi: Faza pierwsza

3. miejsce Codename Panzers: Faza pierwsza[3]

Spektakularne wybuchy podkreślają atmosferę prawdziwej walki

Strategia wojenna, która przenosi nas na areny walk drugiej wojny światowej. Codename Panzers: Faza pierwsza od innych 01 (s. 62) **RTS-ów** odróżnia ukierunkowanie na prowadzenie walki – nie musimy zajmować się produkcją jednostek czy zaopatrzeniem dla naszej armii. Jedyne, o czym musimy pamiętać, to realizacja celów kolejnych misji – za nie dostajemy punkty doświadczenia, które wykorzystamy, kupując nowe czołgi czy jednostki piechoty. Kolejną zmianą jest wprowadzenie bohatera – jego osoba popycha akcję gry do przodu, więc musimy bardzo uważać, by nie zginął on w trakcie walki.

Największą zaletą Codename Panzers jest ogromna liczba dostępnych jednostek – każda z armii ma do dyspozycji kilka rodzajów czołgów, różnie uzbrojoną piechotę, a nawet artylerię przeciwlotniczą. Ciekawostką jest możliwość przywołania wsparcia lotniczego.

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: dostateczna | Cena: 120 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 750, 256 MB, Win 98/ME/2000/XP
Do testu dostarczył: Cenega Poland, 02-234 Warszawa, ul. Działkowa 37, tel. (022) 8685261

4. miejsce Harry Potter i Więzień Azkabanu

Harry, Ron i Hermiona nie rozstają się ze sobą w trakcie gry

Oparta na fabule filmu, gra zręcznościowa, w której kierujemy ruchami Harry'ego, Rona i Hermiony. W porównaniu do poprzednich edycji gry zmieniono przede wszystkim oprawę graficzną – wykorzystanie programu znanego z Unreal 2 zaowocowało znacznie bardziej szczegółową grafiką. Dzięki temu podróże po Hogwarcie znacznie bardziej przypominają te znane z kinowego ekranu niż z poprzednich edycji gry.

W grze Harry Potter i Więzień Azkabanu z pomocą przychodzą nam przyjaciele. Cała trójka trzyma się razem – kierujemy trzyosobową drużyną i znacznie łatwiej jest walczyć z wrogami. Jedynie w trybie nauki, czyli na szkolnych zajęciach, wybieramy jedną postać, która ma uczyć się nowego zaklęcia. W trakcie wykonywania niektórych misji latamy wraz z Harrym na Hardodziobie oraz kierujemy ruchami małego królika.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 140 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 600, 256 MB, Win 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: Electronic Arts Polska, 02-135 Warszawa, ul. Iłżecka 26, tel. (022) 5757000

5. miejsce Shrek 2

Shrek 2 to gra stworzona z myślą o dzieciach – dorośli mogą się nudzić

Prosta 02 (s. 62) **gra platformowa**, której fabuła oparta została na wydarzeniach znanych z filmu Shrek 2. Zabawa polega na skakaniu po kolejnych przeszkodach, zbieraniu monet oraz walce z atakującymi nas przeciwnikami. Dzięki uproszczonemu sterowaniu nawet młodsi gracze nie będą mieli problemów z opanowaniem Shreka 2.

Grafikę oceniono na dostateczną – postacie są mało szczegółowe, a kolejne poziomy wyglądają jak zbudowane z ogromnych sześcianów. Cieszą za to stosunkowo niskie wymagania sprzętowe – gra bez problemów zadziałała na dwóch z trzech testowych pecetów. Największą zaletą Shreka 2 jest doskonała polska wersja językowa – dzięki zatrudnieniu aktorów występujących w filmie (Osioł przemawia do nas głosem Jerzego Stuhra) oraz tłumaczeniu Bartosza Wierzbięty dialogi w grze są równie zabawne jak te znane z kinowego ekranu.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 89 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 450, 128 MB, Win 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: Licomp Empik Multimedia, 02-948 Warszawa, ul. Obornicka 11, tel. (022) 6517324

[4]Ang. Profesjonalny skater Tony'ego Hawka 4

6. miejsce Tony Hawk's Pro Skater 4[4]

ZWYCIĘZCA Komputer Świat CENA/JAKOŚĆ

Tony Hawk to jeden z najlepszych skaterów na świecie

Jedna z najciekawszych gier sportowych ukazała się w końcu w Polsce w wersji na pecety. W grze jeździmy na deskorolce, a naszym zadaniem jest wykonywanie różnego rodzaju skomplikowanych figur. Począwszy od efektownych skoków, przez ślizgi na murach, aż po podczepianie się do samochodów – wszystko to, praktycznie niewykonalne w rzeczywistości, możemy poćwiczyć w grze Tony Hawk's Pro Skater 4. W stosunku do poprzednich edycji gry zmieniono nieco sposób rozgrywki – nie mamy teraz ograniczonego czasu na wykonanie wszystkich zadań na danym poziomie. Po prostu jeździmy po nim i spotykamy różnych ludzi, którzy zlecają nam kolejne zadania (na przykład zerwanie plakatów).

Niestety, sterowanie za pomocą klawiatury jest bardzo niewygodne – do tej gry warto kupić 03 (s. 62) **gamepad**, wtedy zabawa staje się znacznie przyjemniejsza.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: 20 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 800, 256 MB, Win 95/98/ME/2000/XP
Do testu dostarczył: CD Projekt, 03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 74, tel. (022) 5196966

7. miejsce Soldiers – Ludzie Honoru[5]

Każda z misji wymaga od nas sprawnego dowodzenia oddziałem

Strategia czasu rzeczywistego, której akcja przenosi nas na areny drugiej wojny światowej. Do dyspozycji mamy niewielki oddział (z reguły kilku żołnierzy piechoty oraz dwa, trzy czołgi). Niestety, bardzo często musimy zmierzać się z przeważającymi siłami wroga, stąd konieczna staje się powolna eliminacja przeciwników przerywana częstym zapisywaniem stanu gry. Ciekawym rozwiązaniem jest możliwość przejmowania pojazdów wroga – dzięki temu możemy nieco uzupełnić nasze siły, zasiadając za sterami zdobycznego czołgu.

Grafika jest bardzo dobra, a co ciekawe, wszystkie obiekty w grze możemy zniszczyć. Nasi żołnierze potrafią także wykorzystać niestandardowe bronie – paczka zapałek i sucha trawa stanowią doskonałe połączenie, gdy chcemy wykurzyć kilku wrogów z okolicznych krzaków.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 100 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 1 GHz, 256 MB, Win 98SE/ME/2000/XP
Do testu dostarczył: CD Projekt, 03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 74, tel. (022) 5196966

[5]Ang. Żołnierze: Ludzie Honoru

8. miejsce Spider-Man 2 The Game[6]

W grze poruszamy się po nowojorskim Manhattanie

Gra zręcznościowa, w której wcielimy się w postać słynnego człowieka-pająka – Spider-Mana. Naszym zadaniem jest oczywiście uratowanie Nowego Jorku przed atakami różnego rodzaju zmutowanych stworów i zwykłych opryszków. W porównaniu do poprzednich edycji gry poprawiono sterowanie – tym razem gra się całkiem przyjemnie i nie trzeba zapamiętywać skomplikowanych skrótów klawiaturowych. Sama rozgrywka jest dosyć dynamiczna – nasz bohater nie ma nawet chwili na odpoczynek. Cały czas skacze na pajęczynie, goniąc przestępców, bądź walczy z nimi za pomocą pięści.

Gra jest dosyć łatwa, większość wrogów pokonujemy po kilkakrotnym uderzeniu. Trudniejszych do pokonania przeciwników spotykamy dopiero pod koniec poziomu – na szczęście na ekranie pojawiają się wówczas podpowiedzi, jak ich pokonać.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: 70 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 600, 128 MB, Win 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: Licomp Empik Multimedia, 02-948 Warszawa, ul. Obornicka 11, tel. (022) 6517324

[6]Ang. Spider-Man 2 Gra

9. miejsce Splinter Cell: Pandora Tomorrow[7]

Wskaźnik pokazuje, czy w danym momencie jesteśmy niewidoczni

W drugiej części Splinter Cell po raz kolejny wcielamy się w postać agenta służb specjalnych Sama Fishera. Tym razem jednak lądujemy w opanowanej przez terrorystów ambasadzie w Timorze. Na początku przechodzimy przez misję treningową, w której uczymy się korzystać z umiejętności naszego bohatera. Później wskazówki znikają, a my pozostajemy zdani na własne umiejętności. Splinter Cell to gra należąca do gatunku skradanek – mimo że wcielamy się w postać uzbrojonego agenta, rzadko korzystamy z broni palnej. Przez większość czasu poruszamy się w ciemnościach (przydatny okazuje się noktowizor) i ogłuszamy strażników. Musimy pamiętać, by schować ich ciała. Dzięki temu przeciwnicy nie zauważą zniknięcia kolegów – wywołanie alarmu decyduje o przegraniu danej misji. Z pomocą przychodzą nam takie gadżety jak wytrych czy kamera na światłowodzie.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 120 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): PIII 1 GHz, 128 MB, Win 98/ME/2000/XP
Do testu dostarczył: Cenega Poland, 02-234 Warszawa, ul. Działkowa 37, tel. (022) 8685261

[7]Ang. Wyodrębniona komórka: Jutro Pandory

10. miejsce Thief: Deadly Shadows[8]

Niestety Thief ma dosyć wysokie wymagania sprzętowe

Przenosimy się w czasy mrocznego średniowiecza i wcielamy w postać sprawnego złodzieja Garretta. Wraz z nim odwiedzamy domy bogaczy, kradniemy cenne przedmioty, a także ratujemy miasto przed zagładą. Z pomocą naszemu bohaterowi przychodzą jego nadzwyczajne umiejętności ukrywania się w mroku i bezszelestnego przemykania się za plecami strażników. W trakcie zabawy niezbędne okazuje się obserwowanie specjalnego kamienia – stopień, w jakim jest on rozświetlony, określa, jak dobrze w danym momencie jesteśmy ukryci. Gdy mieni się jasnym światłem, oznacza to, że przeciwnicy nas na pewno zobaczą.

W arsenale Garretta znajdujemy pałkę do ogłuszania przeciwników. Bardzo przydatny okazuje się łuk i specjalne strzały – te z grotem wodnym umożliwiają zgaszenie pochodni rozświetlających mrok, a wyposażone w strzelające petardy odciągają uwagę strażników.

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 150 zł

Wymagania sprzętowe (wg producenta): P4 1,5 GHz, 256 MB, Win 2000/XP
Do testu dostarczył: Cenega Poland, 02-234 Warszawa, ul. Działkowa 37, tel. (022) 8685261

[8]Ang. Złodziej: Śmiertelne cienie

Wyniki		1. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ		2. miejsce		3. miejsce		4. miejsce	
Nazwa gry		**The Sims 2**		**TOCA Race Driver 2**		**Codename Panzers: Faza pierwsza**		**Harry Potter i Więzień Azkabanu**	
Producent		**Electronic Arts**		**Codemasters**		**CDV**		**Electronic Arts**	
Komputer ŚWIAT zaleca od	Waga	**6 lat**	Ocena	**6 lat**	Ocena	**18 lat**	Ocena	**6 lat**	Ocena
Serwis	**4%**		**4,25**		**4,50**		**4,00**		**4,25**
Serwis telefoniczny	3%	(022) 6402334	4	(022) 5196966	4	(022) 8685261	4	(022) 6402334	4
Serwis online	1%	www.ea.pl	5	www.cdprojekt.info	6	www.cenega.com.pl	4	www.ea.pl	5
Instalacja	**22%**		**4,86**		**4,64**		**5,09**		**4,64**
Automatyczny start	1%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Inf. o ilości zajmowanego miejsca na dysku	1%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Inf. o ilości wolnego miejsca na dysku	1%	brak	1	brak	1	jest	6	brak	1
Podręcznik	5%	bardzo dobry	5	dobry	4	bardzo dobry	5	dobry	4
Język podręcznika	5%	polski	6	polski	6	polski	6	polski	6
Wybór rodzaju instalacji	3%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Wykorzystuje akcelerator 3D	3%	tak	6	tak	6	tak	6	tak	6
Odinstalowanie	3%	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
Obsługa	**29%**		**3,17**		**4,28**		**3,66**		**4,24**
Sterowanie	4%	klawiatura, mysz	4	klawiatura, dżojstik FF	5	klawiatura, mysz	4	klawiatura, mysz	4
Płynność grafiki (Pentium II 450, 128 MB RAM, Riva TNT2 16 MB)	7%	nie działa	1	nie działa	1	nie działa	1	niedostateczna	1
Płynność grafiki (Athlon 1200, 256 MB RAM, GeForce2 GTS)	7%	dostateczna	3	bardzo dobra	5	dostateczna	3	celująca	6
Płynność grafiki (Pentium 4 1600, 256 MB RAM, GeForce4 Ti 4400)	7%	dobra	4	celująca	6	celująca	6	celująca	6
Liczba opcji konfiguracyjnych	4%	bardzo duża	5	bardzo duża	5	bardzo duża	5	duża	4
Jakość gry	**45%**		**5,60**		**5,16**		**5,02**		**4,60**
Jakość grafiki	9%	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	dobra	4	dobra	4
Dźwięk i muzyka	9%	bardzo dobre	5	bardzo dobre	5	bardzo dobre	5	dobre	4
Zakres gry	7%	celujący	6	celujący	6	bardzo szeroki	5	bardzo szeroki	5
Grywalność	10%	celująca	6	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	dobra	4
Język gry	10%	polski	6	polski/napisy pod dialogami w filmach	5	polski	6	polski	6
Ocena pośrednia	**100%**		**4,68**		**4,76**		**4,60**		**4,49**
Punkty dodatnie/ujemne		minigra w trakcie instalacji	+0,05	konieczność ponownego uruchomienia komputera po instalacji	-0,05	konieczność ponownego uruchomienia komputera po instalacji	-0,05		
Ogólna ocena jakości			**4,73**		**4,71**		**4,55**		**4,49**
Jakość →		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**dobra**	
Cena/Jakość →		**mierna**		**bardzo dobra**		**dostateczna**		**mierna**	
Cena →		**160 zł**		**100 zł**		**120 zł**		**140 zł**	
Cena/Jakość – wyliczenie →		**160/4,73² =7,15**		**100/4,71² =4,51**		**120/4,55² =5,80**		**140/4,49² =6,94**	

Tak Komputer ŚWIAT testował hity

W trakcie testu hitów Komputer ŚWIAT korzystał ze standardowej tabeli testowej. Wszystkie oceny wystawione zostały według szkolnej skali ocen – najniższy stopień to jedynka (niedostateczna), najwyższy szóstka (celująca). Jednak nie wszystkie kategorie w tabeli testowej mają równie duży wpływ na ocenę końcową. Jednym z najważniejszych parametrów określających jakość gry jest grywalność. Oznacza on, jak dużą przyjemność będziemy czerpać z zabawy, czy gra przyciągnie nas do monitora, czy też wprost przeciwnie – szybko znudzi.

Posiadacze starszych pecetów powinni dokładnie przyjrzeć się wynikom testów płynności. Niestety, najnowsze gry mają dosyć duże wymagania sprzętowe – w większości przypadków rozsądnym minimum staje się komputer wyposażony w 04 (s. 62) **procesor** Pentium 4 1,6 GHz, 256 MB RAM oraz 05 (s. 62) **kartę graficzną** klasy GeForce 4. Na wolniejszych pecetach zabawa jest możliwa, lecz granie nie sprawia tak dużej frajdy.

Ważnym parametrem jest wersja językowa gry. Warto zauważyć, że w przypadku tego testu zdecydowana większość wydana została po polsku, tylko jedna gra Thief: Deadly Shadows pojawiła się w wersji angielskiej.

Oceny w kategorii Cena/Jakość Komputer ŚWIAT wystawił na podstawie poniższej tabeli:

celująca	poniżej 3,84
bardzo dobra	3,84–4,80
dobra	4,81–5,76
dostateczna	5,77–6,72
mierna	6,73–7,68
niedostateczna	powyżej 7,68

Przed rozpoczęciem gry warto przeczytać instrukcję obsługi

5. miejsce		6. miejsce		7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce		10. miejsce	
Shrek 2		**Tony Hawk's Pro Skater 4**		**Soldiers – Ludzie Honoru**		**Spider-Man 2 The Game**		**Splinter Cell: Pandora Tomorrow**		**Thief: Deadly Shadows**	
Activision	Ocena	**Activision**	Ocena	**Codemasters**	Ocena	**Activision**	Ocena	**UbiSoft**	Ocena	**Eidos**	Ocena
6 lat		**12 lat**		**18 lat**		**12 lat**		**18 lat**		**18 lat**	
	4,25		**4,50**		**4,50**		**4,25**		**4,00**		**4,00**
(022) 6517324	4	(022) 5196966	4	(022) 5196966	4	(022) 6517324	4	(022) 8685261	4	(022) 8685261	4
www.lem.com.pl	5	www.cdprojekt.info	6	www.cdprojekt.info	6	www.lem.com.pl	5	www.cenega.com.pl	4	www.cenega.com.pl	4
	4,64		**4,41**		**4,64**		**4,86**		**4,41**		**4,64**
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
jest	6	brak	1	jest	6	jest	6	brak	1	jest	6
brak	1	brak	1	brak	1	jest	6	brak	1	brak	1
dobry	4	dobry	4	dobry	4	dobry	4	dobry	4	dobry	4
polski	6	polski	6	polski	6	polski	6	polski	6	polski	6
brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
tak	6	tak	6	tak	6	tak	6	tak	6	tak	6
bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
	4,34		**3,76**		**2,93**		**4,00**		**2,90**		**2,55**
klawiatura, mysz	4	klawiatura, dżojstik	4	klawiatura, mysz	4	klawiatura, mysz	4	klawiatura, mysz	4	klawiatura, mysz	4
mierna	2	nie działa	1	nie działa	1	mierna	2	nie działa	1	nie działa	1
celująca	6	dobra	4	mierna	2	dobra	4	nie działa	1	nie działa	1
celująca	6	celująca	6	dobra	4	celująca	6	celująca	6	dobra	4
dostateczna	3	duża	4	bardzo duża	5	duża	4	dostateczna	3	duża	4
	4,44		**5,07**		**5,22**		**4,29**		**4,33**		**3,96**
dostateczna	3	dobra	4	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
bardzo dobre	5	celujące	6	bardzo dobre	5	dobre	4	bardzo dobre	5	bardzo dobre	5
szeroki	4	szeroki	4	bardzo szeroki	5	dostateczny	3	bardzo szeroki	5	szeroki	4
dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
polski	6	polski	6	polski	6	polski	6	polski/tylko napisy – wiele błędów	2	angielski	1
	4,45		**4,52**		**4,40**		**4,33**		**3,92**		**3,70**
		konieczność ponownego uruchomienia komputera po instalacji	-0,05								
		niewygodne sterowanie za pomocą klawiatury	-0,05								
	4,45		**4,42**		**4,40**		**4,33**		**3,92**		**3,70**
dobra		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**	
bardzo dobra		**celująca**		**dobra**		**celująca**		**niedostateczna**		**niedostateczna**	
89 zł		**20 zł**		**100 zł**		**70 zł**		**120 zł**		**150 zł**	
89/4,45² = 4,49		**20/4,42² = 1,02**		**100/4,40² = 5,17**		**70/4,33² = 3,73**		**120/3,92² = 7,81**		**150/3,70² = 10,96**	

Uruchom Komputer ŚWIAT na dłużej!

Prenumeratę możesz zamówić od dowolnego numeru na:
- pół roku (13 numerów) 58,50 złotych
- rok (26 numerów) 99,00 złotych

Wystarczy, że wybierzesz jedną z możliwości:
01 Zadzwonisz pod numer: (022) 4084002 lub 0801 120083
02 Wyślesz zamówienie e-mailem na adres: prenumerata@axelspringer.com.pl
03 Zamówisz w sklepiku internetowym na stronie: www.komputerswiat.pl

ZAMÓW PRENUMERATĘ KOMPUTER ŚWIATA!

DVD

Duża ryba

Dzieło nieposkromionej fantazji Tima Burtona – z pozoru nieprawdopodobne i absurdalne, a jednocześnie ciepłe i pełne prawd o ludzkiej naturze. William jest poukładanym, młodym człowiekiem – w przeciwieństwie do swojego ojca. Edward Bloom to postać niezwykła. Od zawsze zachwycał wszystkich opowieściami ze swojego bajkowego niemal życia – wszystkich oprócz własnego syna, który uważa je za stek bzdur. Teraz Edward Bloom umiera na raka. Czy syn wreszcie zaakceptuje ojca, nawet wiedząc, że z premedytacją kłamał? Czy można mijać się z prawdą tylko po to, żeby życie wydawało się mniej banalne?

Reż. Tim Burton
Wyk. Ewan McGregor, Billy Crudup

Komedia, 2003
1.85:1, DD 5.1
118 min, cena: 84 zł**

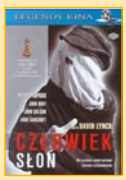

Reż. David Lynch
Wyk. Anthony Hopkins, John Hurt

Człowiek Słoń

Początek kariery reżyserskiej Davida Lyncha (Dzikość serca, Mullholland Drive) i od razu osiem nominacji do Oscara. Człowiek Słoń to oparta na faktach wstrząsająca historia potwornie zdeformowanego Johnna Merricka. Warto.

Dramat, 1980
2.35:1, DD 5.1
118 min, cena: 40 zł**

Reż. Peter Mullan
Wyk. Geraldine McEwan, Anne-Marie Duff

Siostry magdalenki

Na faktach. Konserwatywna, katolicka Irlandia. Na upadłe dziewczęta (na przykład takie, które oglądały się za chłopcami) jest jeden sposób – oddać je do rygorystycznego zakładu prowadzonego przez zakonnice. Mocne i poruszające.

Dramat, 2003
1.85:1, DD 5.1, DTS ES
119 min, cena: 50 zł**

Reż. Brian Gilbert
Wyk. Christina Ricci, Stephen Dillane

Zgromadzenie

Mała miejscowość w Anglii. Przebywająca tam młoda Amerykanka zaczyna widzieć dziwne postaci na ulicach. Jednocześnie archeolodzy w ruinach starego kościała odkrywają niesamowite rzeźby sprzed dwóch tysięcy lat...

Thriller, 2003
1.85:1, DD 5.1
87 min, cena: 50 zł**

Reż. Tim McCanlies
Wyk. Michael Caine, Robert Duvall

Wakacje Waltera

Nieśmiały dziesięciolatek (w tej roli znany z Szóstego zmysłu Haley Joel Osment) spędza wakacje z dwoma bardzo oryginalnymi wujkami. Obaj mają za sobą tajemniczą przeszłość. Co przyniesie chłopcu spędzony z nimi czas?

Komedia, 2003
1.85:1, DD 5.1
105 min, cena: 60 zł**

Reż. Woody Allen
Wyk. Woody Allen, Jason Biggs

Życie i cała reszta

Woody Allen znowu w doskonałej formie, mimo że zrezygnował z głównej roli w filmie, powierzając ją młodemu aktorowi. Życie i cała reszta to ironiczna historia nowojorskiego pisarza z pogmatwanym życiem uczuciowym.

Komedia, 1990
2.35:1, Mono
88 min, cena: 50 zł**

Reż. Jose Pozo

El Cid

Rysunkowa historia dla całej rodziny bazująca na biografii Cyda, średniowiecznego hiszpańskiego bohatera narodowego, który wsławił się walkami z Maurami. Królewski dwór, intrygi, miłość i honor, który dla rycerza jest najważniejszy.

Dla dzieci, 2003
1.85:1, DD 5.1
90 min, cena: 40 zł**

Reż. Anthony Minghella
Wyk. Nicole Kidman, Rene Zellweger

Wzgórze nadziei

Znakomita obsada i reżyser. Początek wojny secesyjnej w USA. Mężczyźni z Cold Mountain, małego miasteczka w Karolinie Północnej, wyruszyli na wojnę. Ada czeka na ukochanego i próbuje za wszelką cenę utrzymać farmę.

Dramat, 2004
2.35:1, DD 5.1
148 min, cena: 90 zł**

Reż. Leo McCarey
Wyk. Bing Crosby, Ingrid Bergman

Dzwony u Marii Panny

Dla sentymentalnych. Sequel nagrodzonego Oscarem Chodź za mną. Ojciec O'Malley, proboszcz niewielkiej parafii, dostaje zadanie ożywienia pogrążonej w kłopotach finansowych parafialnej szkoły.

Dramat, 1945
2.35:1, Mono
121 min, cena: 50 zł**

Reż. James Foley
Wyk. Dustin Hoffman, Andy Garcia

Przekręt doskonały

Dla miłośników trzymającego w napięciu kina kryminalnego. Hochsztapler Jake planuje wielki przekręt, który ma go ustawić na resztę życia. Niestety, okazuje się, że za ofiarę obrał sobie księgowego mafii. Musi oddać pieniądze...

Kryminalny, 2004
1.85:1, DD 5.1
98 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Roger Spottiswoode
Wyk. Mel Gibson, Robert Downey, Jr.

Air America

Air America to tajna jednostka CIA, działająca w czasie wojny wietnamskiej. Piloci Air America wykonują niebezpieczne, tajne misje nad terytorium pogrążonego w wojnie Laosu. Jednym z pilotów jest niepokorny Billy Covington.

Akcja, 1990
2.35:1, DD 5.1
107 min, cena: 40 zł**

Reż. Raja Gosnell
Wyk. Sarah Michelle Gellar, Freddie Prinze Jr.

Scooby Doo 2. Potwory na gigancie

Kolejne przygody ciapowatego i tchórzliwego psa oraz czwórki jego ludzkich przyjaciół. Tym razem wspólnie muszą udaremnić przebiegły plan Złego Człowieka w Masce.

Familijny, 2004
1.85:1, DD 5.1
87 min, cena: 70 zł**

Reż. Richard Dinner
Wyk. Paul Walker, Frances O'Conner

Linia czasu

Na podstawie prozy Michaela Crichtona. Grupa młodych archeologów przenosi się w czasie do XIV-wiecznej Francji. Szukają profesora, który podczas pracy nieumiejętnie skorzystał z najnowszego wynalazku – wehikułu czasu.

Przygodowy, 2003
2.35:1, DD 5.1
111 min, cena: 50 zł**

Top 10 DVD

Październik 2004

1. **Imię róży** Warner
2. **Shrek** Imperial
3. **Władca Pierścieni – Powrót króla** Warner
4. **Martwe zło 2** Vision
5. **Trzy dni Kondora** Vision
6. **Ostatni samuraj** Warner
7. **Rambo 2** Vision
8. **Looney Tunes znowu w akcji** Warner
9. **Pornografia** Vision
10. **Nieśmiertelny** Vision

źródło: ESPIK

* Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora. ** Wszystkie podane ceny to sugerowana przez dystrybutorów cena detaliczna brutto. W sklepach możliwe nieznaczne różnice.

CD

R.E.M. Around The Sun

POLECA Komputer ŚWIAT Płyty CD

W 1981 roku wydali pierwszy singel. Od tej pory amerykański R.E.M. urósł do rangi giganta alternatywnego popu, na którym wzorowały się dziesiątki następców. Oni jednak wciąż nie spoczywają na laurach. Nie dość, że wypracowali własny, niepowtarzalny muzyczny styl, to jeszcze są bystrymi i krytycznymi obserwatorami rzeczywistości. Swoim poglądom dają wyraz w tekstach piosenek. Around The Sun to piętnasta studyjna płyta zespołu. Tym razem fani dostają dwanaście premierowych piosenek, w tym znany już z rozgłośni radiowych i telewizji singel Leaving New York. Jeszcze wcześniej poznaliśmy utwór The Final Straw, który zespół opublikował w internecie po atakach na World Trade Center.

Pop
Warner Music
55,2 min, cena: 70 zł***

Kazik Czterdziesty pierwszy

Dwupłytowy album Kazika, który okazał się znowu człowiekiem-orkiestrą. Skomponował większość utworów, napisał teksty, zaśpiewał, zagrał na basie, saksofonie i zgrał całość.

Rock
SP Records
145 min, cena: 35 zł***

!DelaDap Cigani Ruzsa + Angelo

Uroczy i oryginalny debiut – mix tradycyjnej muzyki cygańskiej z elektroniką XXI wieku. Pop, jazz, klubowe brzmienia, muzyka etniczna – czego tutaj nie ma! A słucha się świetnie.

Elektroniczna
Sonic Records
62,3 min

Noconcreto Noconcreto

Prosto z warszawskiego Ursynowa. Noconcreto powstał w 1996 roku, ale dopiero teraz muzykom udało się wydać płytę. Mają za sobą występy na Przystanku Woodstock oraz kilkadziesiąt koncertów.

Rock
Embargo Nagrania
53 min, cena: 35 zł***

Rod Steward The Great American Songbook 3

Trzecia część wydawnictwa z coverami wielkich jazzowych przebojów. Śpiewa oczywiście Rod Steward, ale z towarzyszeniem znakomitych gości, jak Eric Clapton i Stevie Wonder.

Jazz/pop
BMG
68,3 min, cena: 60 zł***

Dizzee Rascal Showtime

Gwiazda angielskiej sceny hip-hopowej, producent i raper Dizzee Rascal zadebiutował w zeszłym roku. O sobie i swojej muzyce mówi: Jestem tym, czego twoi rodzice nie chcą oglądać w telewizji... Ma rację.

Hip-hop
Sonic Records
51,3 min, cena: 70 zł***

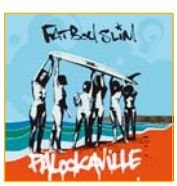

Fatboy Slim Palookaville

Fatboy Slim, czyli Norman Cook, kazał czekać fanom na nowy krążek aż cztery lata. Na czwartej płycie dużo gości – Amon Albarn z Blur, Lateef, Bootsy Collins i inni. A i sama płyta ma być zaskakująca.

Klubowa
Sony Music
53,4 min, cena: 70 zł***

Top 10 CD

27.09–3.10.2004

1. **Kazik** Czterdziesty pierwszy
2. **Brodka** Mini Album vol. 1
3. **Kasia Kowalska** Samotna w wielkim mieście
4. **Paweł Kukiz** Płyta piracka
5. **Rammstein** Reise, reise
6. **Best Smooth Jazz... Ever!** Składanka
7. **Pidżama Porno** Bułgarskie centrum
8. **Krzysztof Krawczyk** To co w życiu ważne
9. **Pidżama Porno** Bułgarskie centrum
10. **Kasia Groniec** Emigrantka

źródło: GFK

*** Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku.

Technika w TV 27 października – 8 listopada

środa, 27 października

iTV 11.00
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych
ZigZap/Hyper 20.00
Hyper – magazyn gier komputerowych (codziennie o tej samej porze)
ZigZap/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

czwartek, 28 października

Discovery Science 6.40 12.40 18.40 0.40
Na krawędzi: AIDS – gra o miłość – serial dokumentalny

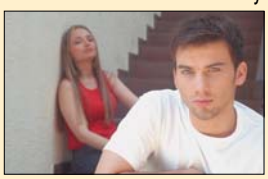

Canal+ 8.00
Życie na krawędzi – film dokumentalny, Australia 2001
Discovery 10.00
Samoloty, które nigdy nie latały – serial dokumentalny
TVN Turbo 10.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
WTK 11.00
Telekom – komputer, komórka, internet – magazyn

piątek, 29 października

iTV 11.00
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych
Discovery Science 14.05 14.30 20.05 20.35
Ultranauka (Ultra Science) – magazyn popularnonaukowy
ZigZap/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy
Discovery 21.00
Niesamowite maszyny. Samochód za milion dolarów

sobota, 30 października

Discovery Science 6.40 12.40 18.40
Na krawędzi: Dłoń zszyta przez robota – serial dokumentalny
Discovery Science 8.05 8.35
Ultranauka (Ultra Science) – magazyn popularnonaukowy
TVN Turbo 9.30 20.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

niedziela, 31 października

TVP1 9.15
Cybermysz – program komputerowy dla dzieci
TVP1 10.25
Gamebox – program poświęcony grom komputerowym i konsolowym
iTV 17.15
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych

wtorek, 2 listopada

TVN Turbo 17.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

środa, 3 listopada

iTV 11.00
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych

czwartek, 4 listopada

TV Polonia 9.05
Wirtul@ndia – program dla dzieci
TVN Turbo 10.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

piątek, 5 listopada

TVP1 9.20
Wirtul@ndia – program dla dzieci
TVP1 10.10
Gamebox – program poświęcony grom komputerowym i konsolowym
iTV 11.00
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych

sobota, 6 listopada

Discovery Science 8.05
Ultranauka (Ultra Science) – magazyn popularnonaukowy
TVN Turbo 9.30 20.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

niedziela 7 listopada

iTV 17.15
W to mi graj – interaktywny program o grach komputerowych

poniedziałek, 8 listopada

Discovery Science 11.45 17.45 23.45
Samoloty, które nigdy nie latały – serial dokumentalny
TVN Turbo 22.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

Czy w tym rozdaniu wygra faks czy telefon? Okazuje się, że dzięki cyfrowym liniom ISDN dwa urządzenia nie muszą już ze sobą konkurować. Zwycięzców może być dwóch

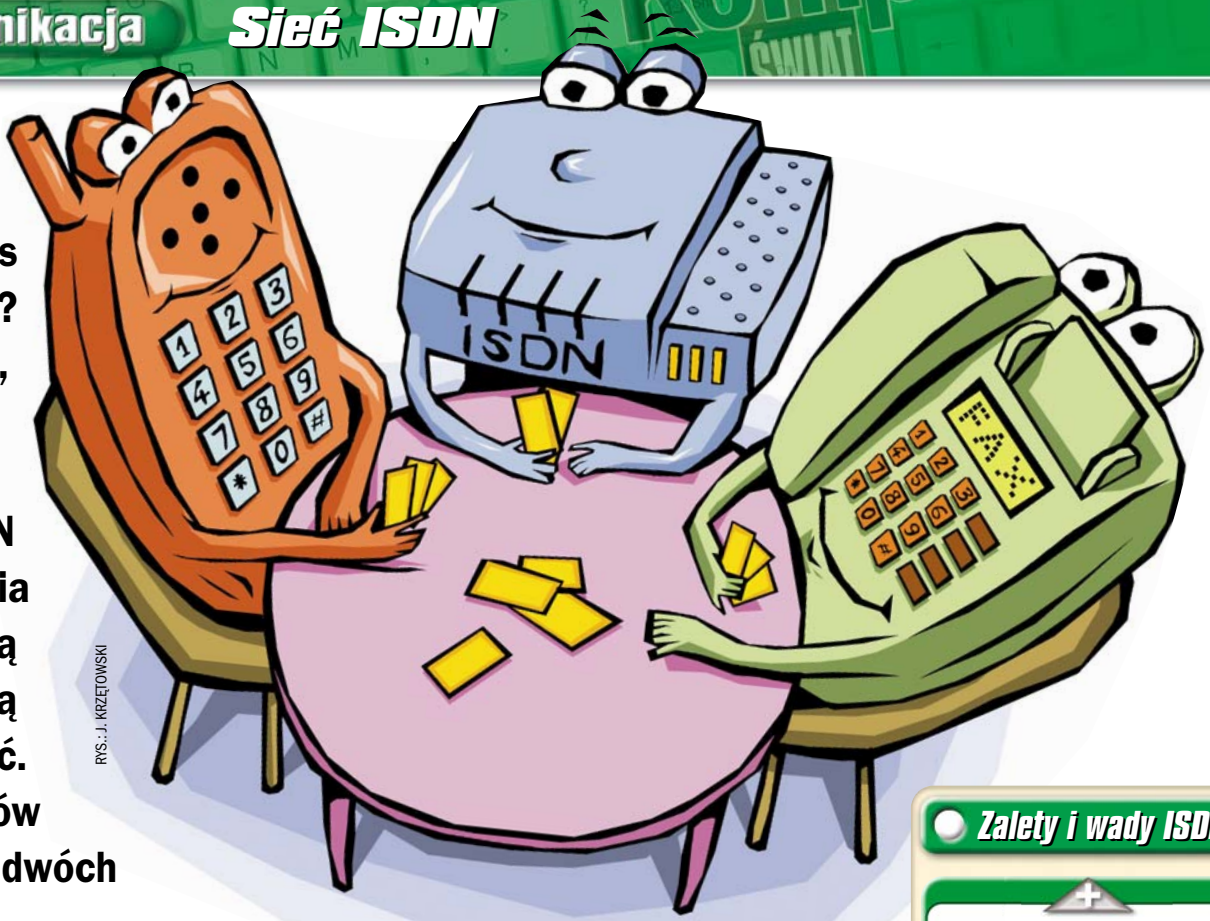

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Wspólna gra

Zwykle gdy potrzebujemy przeprowadzić pilną rozmowę, ktoś z domowników rozmawia przez telefon. Takich niedogodności pozwala uniknąć ISDN (Integrated Services Digital Network – cyfrowa sieć usług zintegrowanych). Dzięki ISDN mamy możliwość korzystania z wielu usług – poczynając od telefonii przez faksy, transmisję danych i dostęp do internetu, na wideotelefonii kończąc. Choć w dobie internetu multimedialne możliwości ISDN już nie szokują, warto wiedzieć, że ISDN ma nadal wiele do zaoferowania.

Do domu i dla firm

Istnieją dwie możliwości podłączenia ISDN. Najpopularniejszy jest dostęp podstawowy, w którym do dyspozycji pozostają dwa kanały o przepustowości 64 kbit/s każdy, przez które mogą być prowadzone rozmowy, przesyłane faksy lub transmitowane dane. Dzięki dwóm kanałom można prowadzić jednocześnie dwie rozmowy telefoniczne lub rozmawiać w czasie połączenia z internetem. Możliwe jest również wykorzystanie obu kanałów na potrzeby wideotelefonii lub internetowego połączenia – wtedy uzyskujemy szybkość 128 kbit/s.

Jeśli zależy nam tylko na możliwości wykonywania dwóch połączeń jednocześnie, nie musimy kupować kosztownych telefonów (ceny wahają się od około 400 do ponad tysiąca złotych →❶, →❷, →❸). Urządzenie będące zakończeniem linii telefonicznej w lokalu abonenta (oznaczane skrótem NT) pozwala dołączyć również dwa analogowe aparaty lub analogowy telefon i faks.

Dla dużych firm dysponujących własną centralą przeznaczony jest 30-kanałowy dostęp rozszerzony (dzięki niemu można prowadzić jednocześnie aż 30 rozmów telefonicznych).

Usługi

Telefonia ISDN oferuje wiele usług dodatkowych dostępnych w ramach abonamentu. Gdy zadzwoni telefon, na wyświetlaczu pojawia się numer dzwoniącej osoby. Usługa prezentacji numeru dołączonego pozwala sprawdzić, z jakim numerem rzeczywiście się połączyliśmy, nawet jeśli rozmówca przekierował połączenie na inny numer (jest też usługa pozwalająca zablokować prezentację tego numeru). Abonenci ISDN mogą bezpłatnie komunikować się między sobą za pomocą krótkich wiadomości tekstowych (wiadomość pojawia się na wyświetlaczu aparatu ISDN). Za

Zakończenie sieciowe (NT), które otrzymuje abonent, wyglądem przypomina zewnętrzny modem telefoniczny

Zalety i wady ISDN

+

- możliwość prowadzenia dwóch rozmów jednocześnie
- atrakcyjne usługi dodatkowe
- wysoka jakość dźwięku (brak szumów, trzasków i zakłóceń)

–

- nie można korzystać z Neostrady (w Netii i Dialogu jest dostępny ADSL na liniach ISDN)
- dość drogie urządzenia (modemy i telefony)

Usłysz i zobacz

Możliwość przesyłania przez łącze telefoniczne ruchomego obrazu budzi duże zainteresowanie. Niestety, wideotelefony ISDN nadal są bardzo kosztowne – na urządzenie za kilka tysięcy złotych stać tylko zasobne firmy. Na szczęście użytkownicy komputerów mogą wyposażyć je w karty ISDN oraz kamery i realizować połączenia wideotelefoniczne, korzystając z programów – na przykład AVM Alice (→❶, →❸ – program kosztuje około 190 złotych).

Oprogramowanie Alice dla komputerów PC to znacznie tańsza alternatywa wideotelefonów

Centralka FRITZ! X USB umożliwia podłączenie do linii ISDN ● komputera przez USB ● oraz czterech urządzeń analogowych ●, na przykład dwóch telefonów, telefaksu i automatycznej sekretarki

opłatą (w TP →4 usługa kosztuje miesięcznie około 5 złotych) można otrzymać dodatkowy numer telefoniczny, dzięki czemu dwa domowe telefony mogą mieć różne numery (osobny numer może mieć również faks i modem). Ponieważ telefony ISDN mogą używać różnych dzwonków, w zależności na który numer przychodzi wywołanie, od razu będziemy wiedzieli, kto ma odebrać połączenie.

Karta kontrolera ISDN dla komputerów umożliwia przesyłanie danych i faksów (z lewej karta do laptopów, z prawej do komputerów stacjonarnych)

Ruter ISDN, który otrzymują abonenci Interlinii (Netia). Umożliwia dostęp do internetu

Do internetu

ISDN może stanowić bramę do internetu. Połączenie z szybkością do 128 kbit/s wystarczy do zaspokojenia potrzeb małego biura. Abonenci Netii →5 mogą korzystać z usługi Interlinia, w której za nieograniczone czasowo połączenie z internetem płacą 149 złotych (bez VAT) miesięcznie (możliwe jest podłączenie do internetu wielu komputerów). W Telefonii Dialog →6 abonament za podobną usługę (Dialnet cdi) wynosi 83,20 złotego (bez VAT). Jedynie TP nie ma oferty stałego dostępu do internetu dla abonentów ISDN, a zaliczanie połączeń z internetem według czasu ich trwania jest nieopłacalne dla aktywnych internautów. Na dodatek abonenci TP na linii ISDN nie mogą korzystać z usług: Neostrada, Internet DSL i SDI. Takich problemów nie mają Abonenci Netii i Dialogu – usługi Net24 i Dialnet DSL działają na liniach ISDN.

ISDN bez przewodów

Technologie bezprzewodowe znajdują zastosowanie również w urządzeniach ISDN. BlueFRITZ! AP-ISDN udostępnia połączenie z siecią ISDN i internetem za pośrednictwem Bluetooth. Z bazą dołączoną do sieci telefonicznej ISDN może się komunikować do siedmiu komputerów z bezprzewodowymi kontrolerami USB

Adresy online

→1 www.asterix.pl
→2 www.brinet.com.pl
→3 www.hsf.pl
→4 www.tp.pl/dom/telefon_domowy/linia_cyfrowa
→5 www.netia.pl/index.html?o=&s=244&kid=2#faq
→6 www.dialog.pl/dialog/dialog_dom/dialogdom.php?id=14

Wybrane ceny ISDN

Operator	tp	netia	DIALOG
Adres WWW	www.tp.pl	www.netia.pl	www.dialog.pl
Przyłączenie/zamiana linii analogowej na ISDN	1,22 zł/1,22 zł[1]	305 zł/183 zł[2]	366/244 zł[3]
Plany taryfowe (abonament miesięczny)	ISDN tp darmowe wieczory i weekendy - 95 zł ISDN tp premium - 84,18 zł ISDN tp podstawowy - 67,10 zł	Taryfa Efektywna Pro - 62,22 zł Taryfa Efektywna - 62,22 zł Taryfa Wszechstronna - 56,12 zł	Efekt (ISDN) - 54,90 zł Profit (ISDN) - 48,80 Pionier (ISDN) - 48,80

[1]Promocja do końca 2004 roku [2]Dodatkowo 60 złotych za zachowanie numeru
[3]1,22 złotego przy jednoczesnej rezygnacji z ISDN u innego operatora (również promocje regionalne)

BlueFRITZ! (maksymalna odległość komputera i bazy nie może przekroczyć 100 m i zależy od sposobu zabudowy biura). Przesyłane drogą bezprzewodową dane są kodowane, a szybkość połączenia z internetem może osiągać nawet 240 kbit/s.

Telefon ISDN Swissvoice Eurit 4000 wyposażony jest w duży wyświetlacz (ułatwia on obsługę menu telefonu i korzystanie z książki telefonicznej) oraz pełną klawiaturę

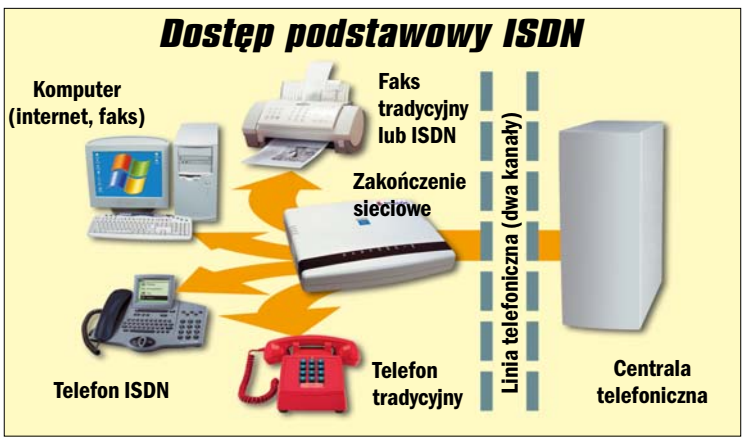

Najniższe ceny w kraju

Jak powstało zestawienie najniższych cen podzespołów komputerowych? Komputer ŚWIAT sprawdził ogłoszenia w dużych gazetach i czasopismach fachowych w Polsce oraz porównał przysłane do redakcji oferty firm komputerowych

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Cyfrowe aparaty fotograficzne				
Minolta	Dimage X20 (2.0 MPix)	Barwkomp	771	→
Pentagram	Photon 434 (4.0 MPix)	ProLine	879	↘
Canon	PowerShot A80 (4.0 MPix)	ProLine	1299	→
Kodak	DX 6490 (4.2 MPix)	Komputronik	1749	↗
HP	PhotoSmart 945 (5.0 MPix)	Elkom	1693	↘
Sony	DSC-T1 (5.0 MPix)	Agito.pl	1999	→
Olympus	C-8080 Zoom (8.0 MPix)	Agito.pl	3699	↘
Sony	DSC-F828 (8.0 MPix)	Agito.pl	3949	↘
Cyfrowe kamery wideo				
Sony	DCR-TRV 255	Elkom	1589	↘
Samsung	VP-D33i	Media Markt	2399	→
Panasonic	NV-GS22	Saysonic	2499	→
JVC	GR-D73	Saysonic	3045	↗
Drukarki atramentowe				
Lexmark	Z612	Lijo.pl	188	→
Lexmark	Z815	Elkom	294	↘
HP	PhotoSmart 7660	ProLine	449	↘
Epson	Stylus C84	Komputronik	455	→
Canon	i560	B&P System	464	↘
Epson	Stylus Photo R200	Logos	615	→
Canon	i865	Elkom	802	↘
HP	PhotoSmart 7960	B&P System	1246	↘
Drukarki laserowe				
Samsung	ML-1710P	Lijo.pl	488	↘
Lexmark	Optra E220	B&P System	712	→
HP	LaserJet 1010	ProLine	769	↘
Panasonic	KXP-7105	B&P System	822	↘
OKI	B4200	B&P System	1206	↘
HP	LaserJet 1300	ProLine	1459	↗
Dyski twarde				
Seagate	40 GB (7200)	ProLine	205	↘
Seagate	80 GB (7200)	ProLine	239	↘
Maxtor	80 GB (7200)	B&P System	243	↘
Samsung	80 GB (7200)	B&P System	254	↘
Maxtor	120 GB (7200)	ProLine	315	↘
Western Dig.	200 GB (7200)	ProLine	469	↘
Hitachi	250 GB (7200)	Lijo.pl	730	↘
Faksmodemy				
Pentagram	Navel 56i PCI wew.	Lijo.pl	51	→
Microcom	Deskporte 56k PCI wew.	WGK	59	→
Asmax	Surfer V.92 wew.	Komputronik	93	→
Głośniki komputerowe				
Media-Tech	Legato 2.1	B&P System	106	↗
Tracer	Futura 5.1	Ada	215	↗
Creative Labs	Inspire P580 5.1	Ada	239	↗
Logitech	Z640 5.1	B&P System	297	↘
Creative Labs	Inspire T7700 7.1	B&P System	401	↘
Kamery internetowe				
Labtec	Webcam	Komputronik	69	→
Media-Tech	MT-400	ProLine	79	→
Logitech	QuickCam Express USB	B&P System	110	↘
Creative Labs	PCCam 880	Komputronik	359	→
Logitech	QuickCam Sphere	B&P System	551	↘
Karty graficzne				
Prolink	GeForce FX 5200 128 MB AGP	Ada	282	⊕
Sapphire	Radeon 9200 128 MB AGP	ProLine	299	↘
Gigabyte	Radeon 9550 128 MB AGP	Lijo.pl	305	↘
Asus	Radeon X300SE 128 MB AGP	Komputronik	425	⊕
Gainward	GeForce FX 5600 256 MB AGP	Komputronik	615	⊕
Leadtek	GeForce 6800 128 MB AGP	Lijo.pl	1348	⊕

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Karty muzyczne				
Avacs	SoundMan 5.1	Sirius.pl	52	↘
Gainward	Hollywood Home 7.1	Komputronik	249	↗
Hercules	Theater XP 7.1	Sirius.pl	531	↘
Creative Labs	SB Audigy 2 ZS Platinum Pro	Ada	935	↗
Karty pamięci				
Kingston	Compact Flash 128 MB	ProLine	69	↘
Kingston	Secure Digital 128 MB	ProLine	75	↘
Kingston	Compact Flash 256 MB	Elkom	130	↘
Olympus	xD 128 MB	ProLine	195	↘
Sony	Memory Stick 128 MB	Elkom	205	↘
Sony	Memory Stick Pro 256 MB	B&P System	413	↗
Karty telewizyjne				
Avacs	Smart TV FM Nicam	B&P System	170	↘
Leadtek	WinFast TV 2000 XP Expert	B&P System	228	↘
AverMedia	Aver TV Studio	B&P System	230	→
Hercules	Smart TV	Sirius.pl	244	↘
Laptopy				
Actina	**Viper**, wyświetlacz 15,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CD-ROM 24x, faksmodem 56k, MS Windows XP HE PL	Action	3509	→
IBM	**ThinkPad R40e**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,4 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, k. sieciowa, MS Windows XP Pro PL	Karen	4757	→
Toshiba	**Satellite A10-S513**, wyświetlacz 15" TFT, procesor Intel Pentium 4 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP HE PL, torba	Karen	5600	→
HP Compaq	**nx9005**, wyświetlacz 15" TFT, procesor AMD Athlon XP 2800+, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd DVD+RW, faksmodem 56k, karta siec., MS Windows XP Pro PL	Vobis	5899	⊕
Monitory CRT				
LG	StudioWorks 773E 17"	B&P System	469	↘
Samsung	SyncMaster 765MB 17"	B&P System	569	→
Philips	107P50 17"	Elkom	742	→
NEC	FE991SB 19"	ProLine	1099	↘
Iiyama	Vision Master Pro 455 19"	Sirius.pl	1280	→
Monitory LCD				
Samsung	SyncMaster 152V 15"	B&P System	1224	↘
LG	L1511S 15"	Adder	1403	⊕
NEC	MultiSync 1560NX 15"	B&P System	1528	↗
Philips	170S5FG 17"	B&P System	1599	↘
Belinea	101920 19"	ProLine	2249	↘
Nagrywarki CD-RW				
Samsung	52/32/52x	Lijo.pl	95	↘
Sony	52/24/52x	B&P System	104	↘
LG	52/24/52x	B&P System	106	↘
Teac	52/24/52x	B&P System	143	↗
Nagrywarki DVD				
Lite-On	SOHW-832S	ProLine	305	↘
NEC	ND-3500A	ProLine	339	↘
LG	GSA-4120B	B&P System	366	↘
Sony	DRU-700A	Elkom	432	↗

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Napędy combo CD-RW/DVD				
Samsung	SM-352	B&P System	163	↘
Lite-On	LTC-48161H	ProLine	175	↗
LG	GCC-4520B	ProLine	179	↘
Sony	CRX-320	B&P System	182	↘
Oprogramowanie				
Symantec	Norton AntiVirus 2005 PL	Ada	210	↘
Symantec	Norton SystemWorks 2004 PL	Ada	320	→
Microsoft	Windows XP HE PL OEM	ProLine	359	↘
Jasc	Paint Shop Pro 9.0	Elkom	659	↗
Corel	CorelDRAW 9.0 PL	Lijo.pl	660	↗
Microsoft	Office XP Small Bus. XP PL OEM	Komputronik	1241	⊕
Corel	Graphics Suite 11 PL	Elkom	1691	↘
Macromedia	Dreamweaver MX 2004	Elkom	2018	↘
Adobe	Photoshop CS	B&P System	3875	↗
Pamięci				
Kingston	DDR 128 MB /266	Lorien	110	↗
Kingston	DDR 256 MB /333	Lorien	209	↗
Twinmos	DDR 256 MB /400	Elkom	220	↗
Twinmos	DDR 512 MB /400	ProLine	337	↘
Kingston	DDR 512 MB /333	Ada	385	↗
Kingston	DDR 1024 MB /266	Elkom	987	↘
Płyty główne				
Asus	A7V8X	B&P System	207	↘
Soltek	75FRN-L	B&P System	275	↘
Epox	8RDA+	Ada	340	↘
Microstar	865P Neo	Lijo.pl	358	→
Abit	IC7	B&P System	500	→
Procesory AMD				
AMD	Athlon XP 2000+	B&P System	233	↘
AMD	Athlon XP 2200+	B&P System	269	↘
AMD	Athlon XP 2600+	Elkom	433	↗
AMD	Athlon XP 2800+	Elkom	608	↗
AMD	Athlon XP 3000+	Ada	640	↗
AMD	Athlon XP 3200+	Ada	776	⊕
Procesory Intel				
Intel	Celeron 2,6 GHz	ProLine	355	↘
Intel	Celeron 2,8 GHz	Lijo.pl	438	→
Intel	Pentium 4 2,8 GHz	B&P System	742	↘
Intel	Pentium 4 3,0 GHz	ProLine	779	↘
Intel	Pentium 4 3,2 GHz	ProLine	945	↘
Skanery				
Umax	Astra Slim 4600	Ada	245	↘
Plustek	OpticSlim 1200	ProLine	259	↘
Canon	CS 3000	B&P System	260	↘
HP	scanjet 3670	B&P System	279	↘
Epson	Perfection 1670	Ada	366	↗
Microtek	ScanMaker 4850	B&P System	377	↘
Urządzenia wielofunkcyjne				
Lexmark	X1180	Komputronik	345	⊕
HP	PSC 1215	Sirius.pl	438	⊕
Lexmark	X4250	Komputronik	635	⊕
HP	PSC 1350	Komputronik	657	⊕
Epson	Stylus CX 5400	B&P System	815	→
Zestawy klawiatur z myszą				
Media-Tech	MT133	Ada	35	→
Labtec	Wireless Desktop	B&P System	89	↘
Creative	Desktop Wireless 6000	Komputronik	155	→
Microsoft	Wireless Optical Desktop	B&P System	243	→
Logitech	Cordless Desktop MX	B&P System	426	→

⊕ pierwszy raz w zestawieniu, → cena bez zmian, ↗ wzrost ceny, ↘ spadek ceny

Tabela nie zawiera cen zestawów komputerowych. Komputer ŚWIAT nie będzie ich prezentował, gdyż przy obecnej różnorodności dostępnych konfiguracji trudno jest je porównywać.

Telefony i adresy WWW firm komputerowych

Action Warszawa tel. (022) 5322050 www.action.pl **Ada** Żarów tel. (074) 8570380 www.ada.com.pl **Adder Group** Białystok tel. (085) 7451771 www.adder.com.pl **Agito.pl** Warszawa tel. (022) 5190160 www.agito.pl **Atom PC** Poznań tel. (061) 8264070 www.atom-pc.pl **B&P System** Olsztyn tel. (089) 5399011 www.bpsystem.pl **Barwkomp** Poznań tel. (061) 8472130 www.barwkomp.pl **Bestcom** Poznań tel. (061) 8509140 www.bestcom.com.pl **Elkom** Warszawa tel. (022) 7732698 www.elkom.pl **Karen** Warszawa tel. (022) 8739999 www.karen.com.pl **Komputronik** Poznań tel. (061) 8359400 www.komputronik.pl **Lijo.pl** Warszawa tel. (022) 8311414 www.lijo.pl **Logos** Szczecin tel. (091) 4330728 www.logos.pl **Lorien** Warszawa tel. (022) 6545070 www.lorien-komputery.com.pl **Media Markt** Warszawa tel. (022) 5338100 www.mediamarkt.pl **Multimedia Vision** Warszawa tel. (022) 3389000 www.multimedia.com.pl **ProLine** Poznań tel. (061) 8333333 www.proline.pl **Rainbow PC** Poznań tel. (061) 8484975 www.rainbow-pc.pl **Saysonic** Warszawa tel. (022) 8315384 www.saysonic.com.pl **Sirius.pl** Wadowice tel. (033) 8235211 www.sirius.pl **TedSoft** Ostrzeszów tel. (062) 7320449 www.tedsoft.pl **Trio Computers** Warszawa tel. (022) 8256254 www.triocomputers.com.pl **TTS Company** Warszawa tel. (022) 8684042 www.tts.com.pl **Ultramedia** Warszawa tel. (022) 6546122 www.ultramedia.com.pl **Vobis Microcomputer** Lubieszyn tel. (091) 4811100 www.vobis.pl

Aktualizacja: 5 października 2004

Zwycięzcy testów

W poniższym zestawieniu prezentujemy sprzęt, programy, gry i serwisy internetowe, które w testach zajęły pierwsze, drugie i trzecie miejsca (tylko w niektórych wypadkach podajemy nazwy modeli, które zajęły dalsze pozycje). Kategorie ułożono w kolejności alfabetycznej, a modele – według ocen za jakość. **Podane ceny obowiązywały w terminie publikacji testów i mogły ulec zmianie**

Test sprzętu

Zwycięzca testu miniaturowych nośników danych

Kingston DataTraveller 2.0 Hi-Speed

Szybki, bogato wyposażony i starannie wykonany pendrive. Niektórym może jednak nie przypaść do gustu dość duży rozmiar urządzenia

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Drukarki atramentowe (do 600 zł)					
1	Canon	i450	dobra	491	22/03
2	HP	deskjet 5150	dobra	469	22/03
Drukarki atramentowe (do 1000 zł)					
1	Canon	i560	dobra	849	5/04
2	HP	photosmart 7760	dobra	959	5/04
Dyski twarde					
1	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y160M0	bardzo dobra	617	11/04
2	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y200M0	bardzo dobra	815	11/04
Dżojstiki					
1	Thrustmaster	Hotas Cougar	bardzo dobra	1600	4/04
2	Saitek	Cyborg 3D Force	bardzo dobra	279	4/04
3	Logitech	Freedom 2.4 Cordless Joystick	bardzo dobra	320	4/04
Głośniki 2.1					
1	Creative	Cambridge SoundWorks MegaWorks THX 2.1 250D	bardzo dobra	945	9/04
2	Creative	I-Trigue 3300	bardzo dobra	476	11/04
Głośniki 5.1					
1	Logitech	Z-640	bardzo dobra	545	15/03
2	Tracer	Magnum II TRG-5SR-6000-A-4	bardzo dobra	799	15/03
Karty dźwiękowe					
1	Creative	Sound Blaster Audigy 2 ZS	bardzo dobra	615	25/03
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2	bardzo dobra	499	25/03
Karty dźwiękowe zewnętrzne					
1	Hercules	DJ Console	bardzo dobra	999	16/04
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2 NX	bardzo dobra	549	16/04
Karty graficzne					
1	Gainward	Silent FX PP! Ultra/980 XP Professional	bardzo dobra	1085	14/04
2	Gainward	Pro/660 TV/DVI GS	dobra	485	19/03
3	HiS	Excalibur Radeon 9200 VIVO	dobra	349	19/03
Karty telewizyjne					
1	Leadtek	WinFast TV 2000 XP Deluxe	bardzo dobra	229	21/04
2	Avermedia	AVerTV GO 007	dobra	172	21/04
3	Prolink	PlayTV Pro RC	dobra	133	21/04
Kierownice					
1	Logitech	MOMO Racing Force Feedback Wheel	bardzo dobra	569	10/03
2	Logitech	MOMO Force	bardzo dobra	777	10/03
Klawiatury multimedialne					
1	Media-Tech	Media X	bardzo dobra	100	15/04
2	BTC	BTC 8190	bardzo dobra	70	15/04
Miniaturowe nośniki danych					
1	Kingston	DataTraveller 2.0 Hi-Speed	bardzo dobra	149	23/04
2	Lexar	Jump Drive Elite	dobra	129	23/04
3	TraxData	EZ Drive 2.0	dobra	113	23/04
Modemy					
1	Pentagram	Hex 2	bardzo dobra	50	16/03
2	Avacs	Quest 56K V.92	bardzo dobra	59	16/03
Monitory CRT 17-calowe					
1	Lite-On	e1786FNST	bardzo dobra	570	1/04
2	Hivision	CT1772PF	dobra	569	1/04
Monitory LCD 15-calowe					
1	Samsung	SyncMaster 152V	bardzo dobra	1659	9/04
2	Belinea	Belinea 101551	bardzo dobra	1629	9/04

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Myszy optyczne					
1	Logitech	MX900	celująca	479	20/04
2	Logitech	Cordless Click!	bardzo dobra	199	20/04
Nagrywarki CD-R/RW					
1	Lite-On	LTR-52246S	bardzo dobra	208	18/03
Nagrywarki DVD					
1	TDK	AID+1616N	dobra	461	22/04
2	NEC	ND-2510A	dobra	389	22/04
Napędy DVD-ROM					
1	Toshiba	SD-M1802	dobra	199	19/04
2	LG	GDR-8162B	dobra	129	19/04
Procesory					
1	AMD	Athlon XP 2800+	bardzo dobra	648	13/04
2	Intel	Celeron D 335	dobra	589	18/04
Skanery					
1	Epson	Perfection 2400 Photo	bardzo dobra	895	18/04
2	Canon	LiDE 80	bardzo dobra	949	18/04
Tusze nieoryginalne do drukarek atramentowych					
1	ProColor	PE-037 (zgodny z Epson T037)	dobra	31	10/04
1	Fullmark	E036TBK (zgodny z Epson T036)	bardzo dobra	29	10/04
1	Calidad	T39 (zgodny z Epson T039)	bardzo dobra	40	10/04
1	ModeCom	zgodny z Epson T038	bardzo dobra	23	10/04
1	Calidad	T38 (zgodny z Epson T038)	bardzo dobra	30	10/04
1	InkTec	BPI-421C (zgodny z Canon BCI-21Col)	dobra	19	10/04
1	Black Point	K1002440 (zgodny z Canon BCI-21Bk)	bardzo dobra	14	10/04
1	InkTec	BPI-424C (zgodny z Canon BCI-24 Colour)	bardzo dobra	20	10/04
1	InkTec	BPI-424BK (zgodny z Canon BCI-24 Black)	bardzo dobra	12	10/04
1	Lexmark	10N0026	dostateczna	145	10/04
1	Wielokropek	L016 (zgodny z Lexmark 10N0016)	dobra	99	10/04
1	Wielokropek	L120 (zgodny z Lexmark 15M0120)	dobra	119	10/04
1	Wielokropek	LG050 (zgodny z Lexmark 17G0050)	dobra	98	10/04
1	TB	TBH-728C (zgodny z HP 28)	dobra	74	10/04
1	Black Point	zgodny z HP 27	bardzo dobra	73	10/04
1	ProOffice	Pro 57 (zgodny z HP 57)	dobra	75	10/04
1	ProOffice	Pro 56 (zgodny z HP 56)	bardzo dobra	50	10/04

Test programów

Zwycięzca testu programów archiwizujących

Eugene Roshal WinRAR 3.30 PL

Dobry program do archiwizacji, znacznie lepszy od swojego największego konkurenta WinZipa. Co najważniejsze aplikacja dostępna jest w polskiej wersji językowej

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Antydialery					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	12/03
Atlasy samochodowe					
1	PPWK	Navigo	dobra	60	1/04
2	E-mapa	Nawigator	dobra	250	1/04
Atlasy świata					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata PWN	dobra	69	13/03
2	Cartall	Atlas Świata 2003	dobra	79	13/03
Encyklopedie dla dzieci					
1	Multimedia Plus	Encyklopedia dla dzieci	dobra	55	5/03
Encyklopedie multimedialne					
1	Onet.pl	Multimedialna encyklopedia powszechna. Wiem 2004	dobra	89	26/03
Firewalle					
1	Symantec	Norton Personal Firewall 2004	bardzo dobra	289	17/04
2	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	17/04
3	Zone Labs, Inc.	Zone Alarm	dobra	darmowy	17/04
Komunikatory					
1	Wirtualna Polska	WP Kontakt 2.8.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
2	MediaOne Sp. z o.o.	Tlen 5.00.3.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
Kursy na CD					
1	Techland	Multimedialny kurs Word 2000	dobra	20	15/04
2	Techland	Multimedialny kurs Excel 2000	dobra	20	15/04
Odtwarzacze DivX					
1	Adriana Schlama/ALFA	Vplayer 0.6	bardzo dobra	darmowy	6/03
Odtwarzacze DVD					
1	InterVideo	WinDVD 5 Platinum	bardzo dobra	200	4/03
2	CyberLink	Power DVD 5 Standard	bardzo dobra	345	4/03
Odtwarzacze muzyki					
1	Peter Kunath, Florian Vorberger	DeliPlayer 2.01	bardzo dobra	darmowy	9/04
1	Nullsoft, Inc.	Winamp 5.01 Full	bardzo dobra	darmowy	9/04
Organizery					
1	Microsoft	Outlook 2003	bardzo dobra	2000	11/04
2	Draco Software	Draco Organizer 1.3.1	bardzo dobra	119	11/04
Programy antywirusowe					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	7/04
2	Symantec	Norton AntiVirus 2004	bardzo dobra	316	7/04
Programy archiwizujące					
1	Eugene Roshal	WinRAR 3.30 PL	dobra	133	23/04
2	ConeXware,Inc.	PowerArchiver 2004, ver. 9.01	dobra	73	23/04
Programy do edycji wideo					
1	Ulead	Ulead VideoStudio 7	dobra	500	16/03
2	Magix	Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469	16/03
Programy do katalogowania zdjęć					
1	G DATA Software	FotoOffice 2	bardzo dobra	139	22/03
2	Adobe	Adobe Photoshop Album	dobra	304	22/03
Programy do kontroli dostępu do internetu					
1	SoftStory	Opiekun 1.0.13	dobra	45	2/04
Programy do kopiowania muzyki					
1	Albert L. Faber	CDex 1.51	bardzo dobra	darmowy	13/04
2	Andre Wiethoff	Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5	dobra	darmowy	13/04
Programy do kopiowania zabezpieczonych płyt					
1	S.A.D. GmbH	GameJack 4.0	bardzo dobra	110	10/04
2	Alcohol Soft	Alcohol 120% 1.4	dobra	193	10/04
Programy do nagrywania CD i DVD					
1	Ahead Software AG	Nero 6	bardzo dobra	359	21/04
2	Pinnacle Systems	Instant CD/DVD 8	bardzo dobra	215	21/04
3	Jamie Osborne	burnatonce 0.99.5	dobra	darmowy	21/04
Programy do nauki języka angielskiego dla dorosłych					
1	Techland	Tell Me More Business	bardzo dobra	249	24/03
2	Techland	Tell Me More 5 Pakiet	bardzo dobra	249	24/03
Programy do nauki języka angielskiego dla dzieci					
1	Onet.pl	English+ Kids	dobra	49	24/03

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Programy do ochrony przed spamem					
1	McAfee	SpamKiller	bardzo dobra	159	11/03
2	High Mountain Software	SpamEater Pro 3.60	dobra	100	11/03
Programy do projektowania ogrodów					
1	DiComp/LK Avalon	Garden Composer 3D	bardzo dobra	100	20/03
Programy do prowadzenia budżetu domowego					
1	Intelitech	Menadżer Finansów 2004	celująca	60	14/04
2	InsERT	Skarbnik 4	bardzo dobra	98	14/04
Programy do rozpoznawania tekstu					
1	ABBYY Software House	ABBYY FineReader 7.0	bardzo dobra	690	16/04
2	ScanSoft	Recognita OmniPage Pro 14	bardzo dobra	630	16/04
Programy do tworzenia grafiki wektorowej					
1	Corel	CorelDRAW 11	celująca	2180	5/04
2	Adobe	Illustrator 11	bardzo dobra	3686	5/04
Programy do usuwania plików					
1	Symantec	CleanSweep 2002	bardzo dobra	540	18/03
2	iolo technologies	System Mechanic	dobra	222	18/03
Programy do wizażu					
1	Media Art.	Wirtualne Studio Wizażu	bardzo dobra	20	19/04
2	Broderbund	Cosmopolitan Virtual Makeover 3	dobra	19	19/04
3	FormZone	Changes – Studio Wizażu	dobra	30	19/04
Programy do zacierania śladów					
1	Webroot	Window Washer 5.5	bardzo dobra	148	22/04
2	Neoimagic Computing	Windows & Internet Cleaner Pro 3.60	dobra	148	22/04
Programy edukacyjne dla dzieci					
1	YDP	Matematyka ZOO	bardzo dobra	89	20/04
2	SILCOM Multimedia	Język polski w ZOO	bardzo dobra	20	20/04
Programy edukacyjne dla młodzieży					
1	Play	Encyklopedia przyrody	bardzo dobra	19	21/03
2	YDP	eduROM – Geografia G3	bardzo dobra	99	21/03
Programy tłumaczące					
1	KOMPAS	Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2	bardzo dobra	99	18/04
2	KOMPAS	Tłumacz i słownik języka rosyjskiego	dobra	142	18/04
Przeglądarki internetowe					
1	Microsoft	Internet Explorer 6	bardzo dobra	darmowy	7/03
Słowniki dwujęzyczne					
1	Lexland	Słowniki niemiecko-polskie...	dobra	195	19/03
Systemy operacyjne					
1	MandrakeSoft	Mandrake Linux 9.0 PowerPack	bardzo dobra	316	10/03
2	Microsoft	Windows XP Home Edition	dobra	1153	10/03

Gry

Zwycięzca testu hitów

Electronic Arts The Sims 2

Doskonała kontynuacja strategicznego hitu sprzed lat, poszerzona o wiele nowych ciekawych opcji, takich jak na przykład cykl życiowy czy większa samodzielność postaci. Przy tej grze nie można się nudzić

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Brydż					
1	GOTO Software	GotoBridge II	dobra	99	1/04
Gry do biura					
1	Hannu Rabina, Jukka Rabina	Gene Rally	dobra	darmowy	2/04
Gry freeware					
1	Edgar M Vigdal	Warblade 1.0 demo [strzelanina kosmiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	The Freeciv Team	Freeciv 1.14.0 [strategiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	AGD Interactive	King's Quest I VGA [przygodowa]	dobra	darmowy	15/04
1	Denyusha Co., Ltd.	ShadowFlare [fabularna]	dobra	darmowy	15/04
1	Activision	Wolfenstein Enemy Territory [strzelanina 3D]	dobra	darmowy	15/04
Gry hity					
1	Electronic Arts	The Sims 2	bardzo dobra	160	23/04
2	Codemasters	TOCA Race Driver 2	bardzo dobra	100	23/04
3	CVD	Codename Panzers: Faza pierwsza	bardzo dobra	120	23/04
Gry Java do komórek					
1	Macrospace	Goldminer	dobra	11	20/03
Gry przygodowe					
1	Microids	Syberia	bardzo dobra	80	24/03

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Gry RPG					
1	BioWare	Star Wars: Knights of the Old Republic	bardzo dobra	140	10/04
2	Troika Games	Greyhawk: Świątynia Pierwotnego Zła	bardzo dobra	130	10/04
3	Reflexive Entertainment	Lionheart: Legacy of the Crusader	bardzo dobra	100	10/04
Gry RTS					
1	Zuxxez Entertainment AG	Polanie II	bardzo dobra	79	20/04
2	Sierra	Homeworld 2	bardzo dobra	140	20/04
Gry sportowe					
1	Electronic Arts	NBA Live 2003	dobra	140	15/03
Gry TTP					
1	Remedy	Max Payne	bardzo dobra	70	26/02
Konsole przenośne					
1	Nintendo	GameBoy Advance SP	bardzo dobra	650	26/03
Konsole stacjonarne					
1	Sony	PlayStation 2	dobra	999	26/03
Ratowanie życia					
1	Monte Cristo	998 Pogromcy ognia	dobra	80	12/04
2	Sixteen Tons Entertainment	Emergency 2 The Ultimate Fight for Life	dobra	59	12/04
Strategie ekonomiczne					
1	Electronic Arts	Sim City 4	bardzo dobra	140	22/03
Strzelaniny 3D					
1	Croteam	Serious Sam Drugie Starcie	bardzo dobra	50	19/03
Strzelaniny lotnicze					
1	Paradox Entertainment	Airfix Dogfighter	dobra	20	16/04
2	City Interactive	Starmageddon 2	dobra	20	16/04
3	Interactive Vision	Operacja Pustynny Grom	dobra	60	16/04
Symulatory pociągów					
1	Strategy First	Trainz	dobra	50	6/03
Symulatory samolotów z drugiej wojny światowej					
1	Microsoft	Combat Flight Simulator 3	dobra	170	9/03
Symulatory wyścigów samochodów turystycznych					
1	Codemasters	ToCA Race Driver	bardzo dobra	99	14/03

Internet

Miejsce	Producent	Adres WWW/Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Banki online					
1	Fortis Bank	e-Pakiet	bardzo dobra	–	22/03
Bezpłatne skrzynki pocztowe					
1	Mail.o2.pl	http://mail.o2.pl	bardzo dobra	–	21/03
Internetowe laboratoria fotograficzne					
1	Foto Interia.pl	http://foto.interia.pl	bardzo dobra	–	23/03
Portale edukacyjne					
1	Interklasa	www.interklasa.pl	bardzo dobra	–	19/04
Serwisy sportowe					
1	Interia.pl – Sport	http://sport.interia.pl	bardzo dobra	–	26/03
Wyszukiwarki internetowe					
1	Google	www.google.com	bardzo dobra	–	11/04

Telekomunikacja

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Telefony komórkowe					
1	Nokia	6600	bardzo dobra	3659	4/04
2	Sony Ericsson	P800	bardzo dobra	3171	4/04

Audio/Wideo/Foto

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Aparaty cyfrowe do 1000 złotych					
1	Sony	DSC-P52	dobra	999	14/04
2	Olympus	Camedia C310 Zoom	dobra	999	14/04
Kamery internetowe					
1	Logitech	QuickCam Sphere	bardzo dobra	695	8/04
Karty pamięci					
1	SanDisk	CompactFlash Ultra II	bardzo dobra	330	21/04
2	FujiFilm	SD Card	celująca	369	21/04

O komputerach w druku

Zanim zaczniesz przeglądać witryny w kiosku w poszukiwaniu ciekawych czasopism, zanim zdecydujesz, które chcesz kupić – przeczytaj. W tej rubryce prezentujemy okładki i tematy popularnej prasy komputerowej, technicznej i zbliżonej

Prasa w liczbach

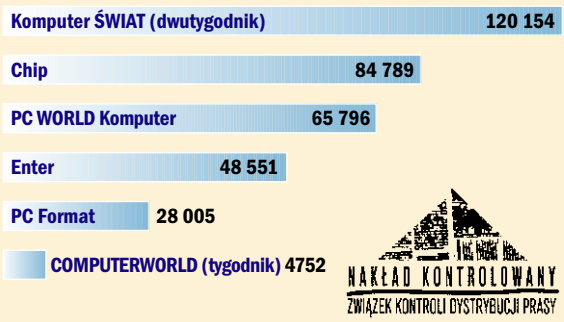

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Średnia sprzedaż jednego wydania największych czasopism komputerowych według danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy w okresie marzec 2003 – luty 2004.

Numer 11/2004 w kioskach od 28.10

Temat tytułowy
Ujarzmić huragan

Tematy
Ukryty program genetyczny
Wszechświat pełen dysków
Internet rzeczy codziennych
Elektroniczna demokracja

Inne
Kto wyłączy geny?

Cena 10,90 zł

Numer 11/2004 w kioskach od 13.10

Temat tytułowy
Ataki na DDoS – jak wykrywać, jak się bronić

Tematy
Spam, pogróżki, oszustwa
Szelkod w 5 minut
Podsłuchujemy Jabbera

Na krążku
Bootowalna dystrybucja haking live

Cena 29,80 zł (2 CD-ROM-y)

Numer 11/2004 w kioskach od 22.10

Temat tytułowy
Wszystko o sieci P2P

Tematy
Test 48 dysków twardych
Zgrywanie i authoring filmu pod Windows i Linuksem

Na krążku
Norton AntiVirus 2005 – wersja testowa

Cena 17,50 zł (2 CD-ROM-y)

Numer 11/2004 w kioskach od 13.10

Temat tytułowy
Twój bezpieczny PC

Tematy
System monitorujący mieszkanie
Niezawodny dysk do peceta
Doom 3 na Pentium III?

Na krążku
Auscomp Enavigator Suite 7.5
Buzz.Simplifier 1.0

Cena 15,90 zł (CD-ROM)

Numer 11/2004 w kioskach od 2.11

Temat tytułowy
Diabły, anioły, egzorcyści

Tematy
Bogowie wszechmogący – wyznania ateisty
Wody głębokie jak niebo

Inne
Starowieyski o fantastyce

Cena 7,90 zł

Nowe na półkach

Marcin Kaczmarczyk

Office 2003 w praktyce

Większość użytkowników komputera nawet nie wie, jak wielkie możliwości drzemią w Office 2003 – najpopularniejszym na rynku pakiecie biurowym firmy Microsoft. Kolejna (już 28 z kolei) pozycja w Biblioteczce Komputer ŚWIATA pomoże nam zaprząc to oprogramowanie do pracy. Autor w przystępny sposób wyjaśnia na przykład, jak za pomocą komputera napisać pracę magisterską, stworzyć symulację spłaty kredytu czy też ochronić naszą skrzynkę pocztową przed zalewem irytującego spamu. Ważne jest jeszcze jedno – porady udzielane w książce można natychmiast wykorzystać w praktyce. Taką możliwość daje czytelnikom dołączona do książki płyta CD z 30-dniową wersją demonstracyjną Office'a 2003. Jeżeli po miesiącu nie zdecydujemy się na aktywację programu, będzie on działał nadal, ale z ograniczonymi niektórymi funkcjami.

Dla początkujących | Wyd: Axel Springer Polska | www.komputerswiat.pl

Bartosz Danowski

Norton 2003 Ghost

Bogato ilustrowany przewodnik po tytułowej aplikacji przeznaczonej do wykonywania kopii bezpieczeństwa danych zgromadzonych w pececie. Aby podzielić się z czytelnikami swą wiedzą, autor wybrał formę konkretnych ćwiczeń.

Dla początkujących | Wyd: Helion | http:/helion.pl

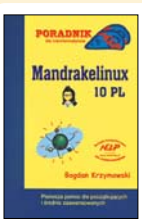

Bogdan Krzymowski

Mandrakelinux 10 PL

Poradnik dotyczący instalacji i obsługi jednej z najbardziej znanych dystrybucji systemu operacyjnego Linux. Książka ma nas nauczyć pracy w środowisku graficznym KDE 3.2. Nie zabrakło też wskazówek na temat pracy w trybie tekstowym.

Dla początkujących | Wyd: Help | www.besthelp.pl

Praca zbiorowa

Wielka księga firewalli

Ciężki kaliber... Dwa kilogramy żywej wagi i prawie 1400 stron drobnym drukiem. A wszystko po to, by wprowadzić czytelników w świat firewalli – programów, które mają chronić komputery i sieci przed atakami hakerów. Dużo, szczegółowo i na temat...

Dla zaawansowanych | Wyd: Helion | http://helion.pl

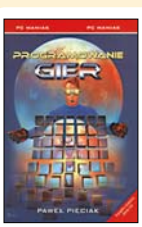

Paweł Pięciak

Programowanie gier

Tytuł wyjaśnia w zasadzie wszystko. Autor kieruje swoją książkę do entuzjastów gier, którym marzy się tworzenie własnych komputerowych rozgrywek. Porady dotyczą programowania gier w języku Visual Basic. Do tego płyta CD z przykładami gier.

Dla zaawansowanych | Wyd: Zysk i S-ka | www.zysk.com.pl

Prasówka • Statystyki • Intermonitor

Jakie wieści ze świata komputerów i nowoczesnych technologii przynosi zagraniczna prasa? Co statystyczny Kowalski sądzi o internecie, komórkach czy komputerach? Odpowiedzi na te pytania znajdują się poniżej

Komórką w bandytę

Ciekawą historię przytacza stacja CNN. Na jednej ze stacji benzynowych w USA Ismael Miranda został napadnięty przez mężczyznę z nożem. Napastnik zabrał Mirandzie portfel i odjechał. Ofiara zdążyła zrobić mu zdjęcie wbudowanym w telefon komórkowy aparatem fotograficznym. Zdjęcie wprowadzili do komputera policjanci. Po dziesięciu minutach bandyta został ujęty. *Nie przypuszczaliśmy, że komórki będą wykorzystywane przeciwko przestępcom w taki sposób* – powiedział Don Aaron, rzecznik policji.

Nie dla prezydenta sieć...

George W. Bush i John Kerry, kandydaci na prezydenta USA w listopadowych wyborach 2004 roku, nie doceniają siły internetu – twierdzi agencja Associated Press (AP). Od stycznia do sierpnia 2004 roku zarówno demokraci, jak i republikanie na internetowe reklamy swoich kandydatów wydali łącznie około 2,6 miliona dolarów. To kropla w morzu wydatków poświęconych na kampanie telewizyjne, które pochłonęły 330 milionów dolarów.

Ciekawe liczby

Czy zainstalowałeś już Service Pack 2 dla Windows XP?

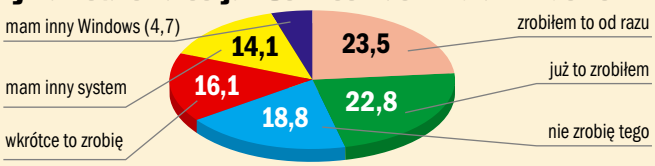

Czy kupujesz części komputerowe w sklepach internetowych?

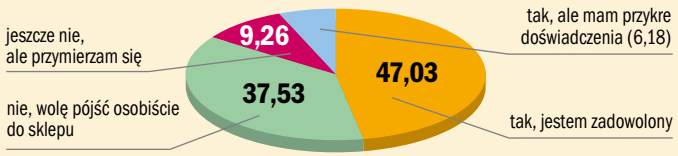

Pomimo sceptycznych recenzji Service Pack 2 cieszy się sporym powodzeniem. A handel internetowy, jak widać, ma w Polsce obiecującą przyszłość (więcej na temat czytajcie w dziale Przed mikrofonem w tym numerze Komputer ŚWIATA).

Źródła: x86, PCLab – dane w procentach

Czytelnicy piszą...

Poważniejsze testy

Jako wierny czytelnik Komputer ŚWIATA mam wrażenie, że testy sprzętu są coraz bardziej marginalne, niedługo pewnie będziecie testować podkładki pod myszy. Ale żarty na bok. Nie przeszkadza mi test kart TV, ale przydałoby się coś poważniejszego – test notebooków czy komputerów stacjonarnych o zbliżonych parametrach (na przykład z procesorem Pentium M Centrino).

Włodzimierz

Ciągle to samo

Cały czas powtarzacie, że pismo jest dla początkujących użytkowników komputera. A co powiecie o tych, którzy czytają was od lat? Mają zmienić pismo, bo poziom artykułów ich niezadowala? Żadnym wytłumaczeniem jest to, że mogą przerzucić się na Eksperta albo Twój Niezbędnik. Ja nie przejdę na Eksperta, bo mi się podoba Komputer ŚWIAT!

Miskof

Od redakcji: A nam się podobają Czytelnicy Komputer ŚWIATA! Właśnie dlatego!

Więcej komórek

Uważam, że Komputer ŚWIAT powinien dotyczyć też telefonów komórkowych, ponieważ stają się one coraz bardziej użyteczne i pojawia się na nie coraz więcej midletów. Byłbym bardzo wdzięczny, gdybyście zamieszczali w Niezbędniku midlety Java do telefonów komórkowych.

Marcin

Dziwny test

Doprawdy trudno mi zrozumieć, czym kierujecie się, pisząc o sześciu rodzajach kart do aparatów cyfrowych, a testując jedynie dwa. Jestem użytkownikiem Olympusa i karty xD-Picture Olympusa. To wcale nie produkt jednej firmy, a tym bardziej Olympusa. Karty xD produkuje jak na razie Samsung, Toshiba oraz Lexar. Karty xD-Picture produkuje się również pod marką FujiFilm. Nie wiem, pod jakim szyldem wytwarzane są te karty, ale warto zaznaczyć, że teoretycznie nie powinny mieć funkcji Panorama oraz 2w1, o czym w tekście nie ma ani słowa. Nie zgodzę się też ze stwierdzeniem: Kupując aparat, warto zwrócić szczególną uwagę na typ zastosowanej w nim pamięci flash, aby nie przepłacać później przy zakupie droższego i mniej popularnego nośnika. Łatwo z takiego stwierdzenia wywnioskować, że nie warto kupować aparatów Olympus i Sony. Przy wyborze aparatu powinno się kierować jakością aparatu, obiektywu, zastosowanej matrycy (i nie chodzi tu liczbę MPx), a nie zastosowaną kartą.

Karty xD są drogie, ale przecież kupuje się je zazwyczaj raz i służą nam przez wiele lat. Patrząc z perspektywy czasu, droższa karta wcale nie jest taka droga.

Stały czytelnik

Od redakcji: Oferowane karty pamięci xD, nawet te pakowane w blistry pod nazwą Lexar, SanDisk czy Dene-Elec, sygnowane są jedynie dwoma rodzajami logo: Olympus i FujiFilm. Tak więc do wyboru mamy praktycznie tylko te dwie rozpoznawalne marki. Podobnie jest z kartami Memory Stick (w sprzedaży znajdziemy głównie karty z logo Sony, Lexar oraz SanDisk). Karty SmartMedia zatrzymały się na pojemności 128 MB i już nie są rozwijane. Modele MultiMedia Card także są w odwrocie i dlatego właśnie Komputer ŚWIAT postanowił przetestować wyłącznie dynamicznie rozwijające się typy kart, czyli SD i CompactFlash. W tych dwóch kategoriach do wyboru mamy wiele rozpoznawalnych marek i decyzja o zakupie konkretnej karty jest trudna. Różnice w cenie nie zawsze odzwierciedlają różnice jakości poszczególnych modeli. Wszystkie typy kart kupujemy raz i służą nam długo. Nie jest to zaletą jedynie modeli xD Picture Card. Natomiast nie ulega dyskusji, że za kartę xD 256 MB zapłacimy 250 złotych, gdy za kartę CompactFlash o tej samej pojemności musimy zapłacić zaledwie 100 złotych. Za mniej niż 250 złotych kupujemy kartę CF o dwa razy większej pojemności (512 MB).

Porady prawnika

radca prawny Paweł Jóźwiak odpowiada na pytania Czytelników

Odpowiedzi udzielamy tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania. Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: prawnik@komputerswiat.pl lub pod adresem: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska, 02-337 Warszawa, ul. Mszczonowska 2

Wymiana klawiatury

Kupiłem klawiaturę multimedialną. Po podłączeniu do mojego peceta nic w tej klawiaturze nie działało, żaden przycisk – ani Caps Lock, ani Num Lock. Nawet nie mogłem wpisać hasła w Windows XP. Kiedy podłączyłem ją jednak do drugiego komputera, wszystko zaczęło nagle działać, okazała się w 100 procentach sprawna. Zaniosłem klawiaturę do sprzedawcy i mam się zgłosić do niego za kilka dni. Po prostu ten typ klawiatury nie współpracuje z moim komputerem. Czy jest możliwość wymiany klawiatury na inny typ? Co mam zrobić, jeśli sprzedawca powie mi, że nie mogę jej wymienić? Czy mogę od niego zażądać zwrotu pieniędzy?

Uważam, że sprzedawca zasadniczo powinien wymienić klawiaturę albo zwrócić za nią pieniądze. Te roszczenia przysługują Czytelnikowi, jeżeli zakupiona rzecz jest niezgodna z umową. Nie zawsze musi to oznaczać, że przedmiot ma obiektywną wadę, może chodzić właśnie o taką sytuację, o której pisze Czytelnik. Jest oczywiste, że nie kupowałby on klawiatury, gdyby wiedział, że nie będzie ona współpracowała z jego komputerem. Jeżeli więc sprzedawca nie uprzedził Czytelnika o ewentualnych problemach z kompatybilnością klawiatury ani taka informacja nie była zawarta w materiałach reklamowych lub na opakowaniu, to uważam, że jest to wada ukryta, która wyszła na jaw dopiero po podłączeniu klawiatury do określonego komputera. W tej sytuacji Czytelnik może przede wszystkim żądać wymiany klawiatury na jej odpowiednik współpracujący z jego komputerem albo zwrotu gotówki.

Jeżeli jednak sprzedawca uprzedził Czytelnika, że ten model klawiatury może nie współpracować z konkretnym komputerem, a Czytelnik mimo to dokonał definitywnego zakupu (a nie na próbę), to wówczas wymiana klawiatury lub zwrot gotówki zależy od dobrej woli sprzedawcy. To samo dotyczy sytuacji, w której przyczyna braku współpracy klawiatury z danym komputerem leży po stronie komputera (na przykład jego błędnej konfiguracji). Jeżeli winien jest komputer, to Czytelnikowi w stosunku do sprzedawcy nie przysługują roszczenia, o których pisałem.

Supertriki

Bardzo dobry numer 21/2004! Jest dużo informacji na temat działania UMTS. Byłem ciekawy, na czym to polega, bo właśnie zobaczyłem spoty w telewizji reklamujące 3G. Dobrym pomysłem jest 50 supertrików – pomogły mi przy pracy. Jestem bardzo zadowolony z tego pisma.

Komputer Światowiec

Potrzebne zmiany

Czytam was od bardzo dawna. Podoba mi się wasze pismo, ale już trochę mnie znudziło to ciągłe (co roku) powtarzanie tematów i ta szata graficzna! Czy redakcja nie ma w planach zmiany na lepsze strony wizualnej, jak i rozwinięcia pisma dla bardziej zaawansowanych? Wiem, że jest Ekspert, ale Komputer ŚWIAT powinien się zmienić.

malt35

Od redakcji: Redakcja ma to w planach i, co więcej, pracuje nad tym. Czytelników prosimy o jeszcze odrobinę cierpliwości. Zapewniamy, że jest na co czekać!

Po co powtórki

Czytając najnowszy numer Komputer ŚWIATA (21/2004), dostrzegłem powtórki w artykule Programy na miarę. Czemu one służą? Przecież wystarczy raz coś napisać. Ja już to umiem. Początkujący mogą przecież kupić archiwalne numery Komputer ŚWIATA w internecie. Poza tym w ww. artykule jest opisane, jak wyłączyć wygaszacz ekranu. No, to już jest przesada. Każdy wie, jak to zrobić, bez wyjątków. Nie licząc tego, jesteście fajnym pismem. Warto Was kupować!

Sebastian_P

Nie tylko testy

Myślę, że waszym niedocenianym działem są Ciekawe strony. Ludzie zawsze piszą o wskazówkach i testach i ani słowem nie wspomną, że przecież testy i wskazówki to nie wszystko. Ja na przykład w ostatnim numerze 21/2004 przeczytałam, że istnieje strona o origami. Nie wiedziałam o tym, a temat mnie od niedawna bardzo interesuje. Myślę więc, że nawet takie drobne rzeczy, krótkie artykuły, są bardzo cenne w waszym piśmie.

Susełka

Nauka górą

To miłe, że promujecie takie imprezy jak Festiwal Nauki. Uczestniczyłam w kilku pokazach i cieszę się bardzo, że w tych czasach – komercji i głupoty – można wysłuchać ciekawych, mądrych rzeczy za darmo w towarzystwie ludzi, którzy na takie pokazy przychodzą z chęcią. Z waszej gazety dowiedziałam się, że ma powstać w Warszawie Centrum Nauki. Oby tylko pomysł wypalił!

Miriam

W prenumeracie z CD

Mamy dobrą wiadomość dla prenumeratorów Komputer ŚWIATA. Od numeru 24/2004 będą otrzymywać rozszerzone wydanie naszego magazynu – z płytą CD i dodatkiem, w którym znajdują się opisy zamieszczonych na krążku aplikacji. Zmiana ta nie wiąże się z żadnymi dodatkowymi opłatami.

Redakcja

Gdzie szukać w internecie

Serwisów internetowych godnych polecenia przybywa. Oto najciekawsze adresy WWW w Polsce. Linki umieszczone na tej stronie z pewnością przydadzą się osobom rozpoczynającym przygodę z internetem

Aktualności i polityka

www.rzeczpospolita.pl	serwis przygotowany przez redakcję Rzeczypospolitej
http://relaz.o2.pl	nowy serwis informacyjny traktujący o rozrywce i kulturze
www.radiozet.pl	często aktualizowane newsy
www.serwisprasowy.pl	**przegląd mediów internetowych**
http://fakty.interia.pl	bardzo dużo newsów i zdjęć
www.ue.pf.pl	duży serwis o Unii Europejskiej
www.polska.pl	aktualności i katalog polskich serwisów
http://info.onet.pl	duży serwis z codziennymi informacjami
http://dziennik.pap.pl	codzienne informacje przygotowane przez PAP
www.e-polityka.pl	portal polityczny: newsy, sondaże, wywiady

Aukcje

www.aukcje24.pl	popularny serwis aukcyjny
www.allegro.pl	największy polski serwis aukcyjny

Dla dzieci i młodzieży

www.dzieci.pl	serwis Wirtualnej Polski dla dzieci
www.foxkids.pl	gry i konkursy dla dzieci
www.pid.wroc.pl	katolicki serwis dla dzieci
http://wyspa.interia.pl	gry i zabawy dla dzieci
www.cartoonnetwork.pl	kreskówki i gry
www.alik.pl	serwis dla dzieci i rodziców
www.strefamlodych.pl	serwis o prawach dziecka
www.dolinka.szkola.net	dział dla dzieci w większym serwisie
www.dzieci.org.pl	portal dla rodziców (w tym dzieci niepełnosprawnych)

Edukacja

www.interklasa.pl	największy polski portal edukacyjny
www.leksyka.pl	dla uczących się angielskiego
www.nauka.pl	setki sprawdzonych ściąg
www.gazeta.pl/edukacja	obszerny serwis edukacyjny
www.szkola.net	duży portal dla uczniów
www.biblia.net.pl	wirtualna wersja Biblii

Ekonomia, praca, prawo

www.bankier.pl	duży portal gospodarczy z działem transakcyjnym
www.money.pl	rozbudowany portal gospodarczy
http://podatki.pf.pl	dużo porad dla podatników
www.expander.pl	praktyczne porady i oferty
www.doakcji.pl	serwis giełdowy z poradami
www.poradaprawna.pl	darmowe porady prawne
www.nbportal.pl	NBP uczy i informuje
http://biznes.interia.pl	rozbudowany serwis gospodarczy
www.infoniemcy.pl	serwis dla osób chcących prowadzić interesy w Niemczech
www.e-gospodarka.pl	świetny serwis poświęcony gospodarce i finansom
www.jobpilot.pl	oferty pracy z Polski i zagranicy, sporo porad
http://eaz.e-akademia.pl	jak znaleźć pracę i jak założyć własną firmę

Encyklopedie i słowniki

http://pl.wikipedia.org	doskonała sieciowa encyklopedia
http://encyklopedia.wp.pl	solidne hasła – prosto z PWN
http://encyklopedia.interia.pl	dużo multimediów, 110 tys. haseł
www.ling.pl	kilkanaście słowników językowych

Gry komputerowe

http://gry.interia.pl	niemal wszystko o grach komputerowych
http://gry.onet.pl	zapowiedzi, recenzje, pliki
http://gry.wp.pl	bardzo duży serwis dla graczy
www.thesims.pl	**wszystko o serii gier The Sims**
http://gry.gildia.com	rozbudowany serwis o grach
www.gry-online.pl	największy polski serwis o grach
www.farcry.abc.pl	wszystko o grze Far Cry
www.fpp.pl	**serwis dla wielbicieli trójwymiarowych strzelanek**
www.battlefield1942.pl	skarbnica wiedzy o Battlefield1942/Vietnam

Gry online

www.gangstawar.com	zabawa w wirtualne gangi
www.internetgames.pl	starannie opracowane gry
www.kurnik.pl	scrabble, szachy, warcaby i inne
www.popcap.com	**dużo ciekawie wykonanych gier**

Hobby i rozrywka

www.e-stacja.pl	znane polskie radio internetowe
www.supersms.pl	dzwonki, logosy i gry do komórek
www.kolej.pl	duży portal dla wielbicieli transportu szynowego
www.poczta-polska.pl/znaczki/znaczki.htm	poczta dla filatelistów
http://blog.onet.pl	internetowe pamiętniki
www.iplay.pl	płatne odsłuchiwanie utworów
www.mniammniam.pl	płatne przepisy kulinarne
www.gsmonline.pl	niemal wszystko o komórkach
www.pupile.com	fotografie zwierząt
www.fotograf.fir.pl	rozbudowany serwis fotograficzny
www.modelarstwo.org.pl	polska witryna modelarska

Komputery i internet

www.x86.pl	profesjonalnie redagowany serwis komputerowy
www.webattack.com	anglojęzyczny serwis z programami
http://xmobile.pl	informacje o komputerach przenośnych
http://grafik.tv.pl	e-zin o grafice komputerowej
www.emudreams.pl	różne emulatory na pecet
www.cdrinfo.pl	wszystko o nagrywaniu płyt
http://nt.interia.pl	duży serwis komputerowy
http://iik.onet.pl	najnowsze informacje o komputerach i internecie
www.bezpieczenstwo.onet.pl	nowe wirusy, porady, jak chronić komputer
www.di.com.pl	nowości dotyczące internetu i komputerów
www.in4.pl	przede wszystkim informacje o nowym sprzęcie PC

Kultura, media i książki

www.nuta.pl	bardzo duży serwis muzyczny
www.pbi.edu.pl	polska biblioteka internetowa
http://e-biblioteka.pl	biblioteka internetowa
www.ksiazki.wp.pl	informacje o książkach
www.stopklatka.pl	rozbudowany serwis filmowy
www.film.org.pl	portal miłośników filmu
www.wrak.pl	komiksowa agencja prasowa

Ogłoszenia

www.gratka.pl	duży serwis ogłoszeniowy
www.trader.pl	konkurent Gratki
www.anonser.pl	bezpłatne ogłoszenia
www.aaaby.pl	duży serwis ogłoszeniowy
http://komis.interia.pl	internetowy komis

Piękno i kobiety

www.kafeteria.pl	ciekawostki, plotki, porady
www.miedzynamikobietami.pl	rozbudowany serwis dla kobiet

Portale i wyszukiwarki

www.onet.pl	największy polski portal internetowy
www.wp.pl	najstarszy polski portal
www.interia.pl	duży portal, ciekawe serwisy
www.gazeta.pl	portal z tekstami z Wyborczej
www.gooru.pl	ciekawa polska wyszukiwarka
www.netsprint.pl	polska wyszukiwarka – szybka
www.google.com	najpopularniejsza wyszukiwarka świata
www.o2.pl	jeden z najszybciej rozwijających się w ostatnim czasie portali
www.plikoskop.pl	rozbudowana wyszukiwarka plików

Programy

www.komputerswiat.pl/download.html	programy prosto z serwisu KŚ
www.software.hoga.pl	duża kolekcja programów do kilku systemów
http://polskie.programy.nom.pl	polskie programy, kilka działów
www.plik.com.pl	najnowsze programy z opisami
www.download.net.pl	programy, sterowniki, patche
www.download.com	ogromna kolekcja programów
http://programy.onet.pl	przebudowany serwis z programami

Samochody i jednoślady

www.bike-trike.com	dla wielbicieli motocykli
www.autobonus.pl	serwis informacyjny, giełda
www.auto.pl	darmowa giełda internetowa
www.4x4.pl	magazyn motoryzacyjny
www.autoswiat.com.pl	tygodnik motoryzacyjny w sieci

Sieciowe pogaduszki

http://czateria.interia.pl	kilkadziesiąt czatów, dużo gości
http://czat.wp.pl	dużo pokojów, setki gości
http://czat.onet.pl	dużo pokojów, setki gości
www.skylove.pl	między innymi czat obrazkowy
www.polchat.pl	setki czatów, tysiące gości

Sklepy

www.pachnidlo.pl	naturalne mydła, kremy i szampony
www.merlin.com.pl	książki, płyty, filmy, zabawki
http://1klik.pl	branża komputerowa
www.maxaudio.pl	sprzęt rtv i fotograficzny
www.oceandvd.pl	ogromny wybór płyt DVD
www.vivid.pl	książki, multimedia, filmy, muzyka

Sport

www.sports.pl	informacje i komentarze
www.polskikosz.pl	**serwis traktujący o polskiej koszykówce**
www.rallyonline.pl	niemal wszystko o rajdach
http://sport.interia.pl	zdaniem KŚ – najlepszy w Polsce
www.soccer.pl	nowy serwis o piłce nożnej

Turystyka

www.travelplanet.pl	setki ofert turystycznych, atrakcyjny wygląd
www.rezerwacje.pl	oferty turystyczne
www.wakacje.pl	ponad 130 tysięcy ofert biur podróży
www.travelguide.pl	oferty noclegów w Polsce

Zdrowie

http://medycyna.onet.pl	baza przychodni, szpitali
www.zdrowie.med.pl	wskazówki, jak zdrowo żyć
www.zdrowie.com.pl	wszystko o zdrowiu
www.aids.gov.pl	informacje o groźnej chorobie
www.poradnikmedyczny.pl	portal medyczny dla każdego
www.domzdrowia.pl	internetowa apteka z lekami bez recepty

Pogrubioną czcionką zostały oznaczone nowe witryny w zestawieniu

Na czatach z Komputer ŚWIATEM

Co dwa tygodnie można przeczytać w Komputer ŚWIECIE fragmenty najciekawszych czatów z polskich stron internetowych. Nie zabraknie interesujących gości, intrygujących pytań i błyskotliwych odpowiedzi

Monika Brodka • 4.10.2004 • godz. 12.00 • www.onet.pl

FOT.: BMG

Monika Brodka finalistka Idola

onet.pl

Fan_Moniki: Moniko! Czy pochodzisz z muzykalnej rodziny?

***Monika Brodka:** Tak, pochodzę z muzykalnej rodziny. Moja mama grała na skrzypcach, dziadek na trąbce, brat na kontrabasie, a ja na skrzypcach.*

DaDUDE: Czy zgłaszając się do Idola, myślałaś sobie: tak, mam szansę. Rzeczywiście startowałaś, żeby wygrać, a nie żeby pożartować?

Raczej nie, zawsze ten program traktowałam z przymrużeniem oka i nie liczyłam, że wygram.

angel_of_night: Czy masz oficjalną stronę WWW?

Tak jest: www.monikabrodka.pl

poltergeist: Czy jesteś przeciw rozpowszechnianiu muzyki za darmo w internecie, tak jak to robi na przykład Kazaa?

Raczej tak, ponieważ ja nigdy z takiego czegoś nie korzystałam, staram się mieć na swojej półce oryginalne płyty. Poza tym mam świadomość, jak ciężko pracowałam nad swoją płytą, a ktoś ją kradnie.

Alfonso: Kto kieruje teraz Twoją karierą? Czy któryś z jurorów Idola pomaga Ci?

Nie pomagają mi. Mam własnego managera, a Idol się skończył i nie mam z nim już nic wspólnego.

anka4: Masz jakieś ulgi w szkole, czy wręcz przeciwnie?

Raczej wręcz przeciwnie. Mam dużo nieobecności i nauczyciele nie są z tego powodu zadowoleni.

kimi: Nie boisz się, że przez urodę nie będziesz doceniana za wokal?

Przede wszystkich nie biorę udziału w konkursie miss świata, jestem wokalistką i generalnie się mnie słucha, a nie ogląda. I tak powinno być!

kinia22: Czy nie boisz się, że na swojej drodze poznasz wielu fałszywych ludzi, którzy będą udawać twoich przyjaciół, a tak naprawdę będzie im tylko o to chodziło, że jesteś sławna?

Boję się tego, ale będę się starała właściwie dobierać sobie przyjaciół i unikać takich ludzi.

Pa pa pa całuski 102 i serdecznie pozdrawiam Kwiatka i całą firmę BMG.

Źródło: Pogawędka internetowa przeprowadzona na portalu www.onet.pl Tam też dostępny jest kompletny zapis czata

W następnym numerze:

za dwa tygodnie we wtorek 9 listopada

Za dwa tygodnie w kioskach dwie wersje Komputer ŚWIATA. Teraz możesz wybrać!

Dodatek specjalny

Tajniki internetu

W następnym Komputer ŚWIECIE pierwsza część specjalnego poradnika krok po kroku dla wszystkich. Dowiemy się z niego, jak podłączyć się do internetu i jak korzystać ze światowej sieci

Test sprzętu

Tanie drukowanie

Na rynku pojawiły się nowe niedrogie drukarki atramentowe. Komputer ŚWIAT sprawdził, czy tanie jest dobre

Test programów

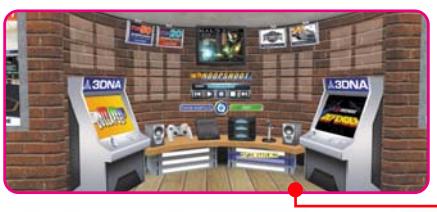

Face-lifting na pulpicie

Standardowy pulpit sprawia, że zaczynamy ziewać. Czas zmienić jego wygląd na ciekawszy ●. Komputer ŚWIAT pokaże jak

Gry

Od przygody do przygody

Gry przygodowe to emocjonujące historie z zagadkami. Która z dostępnych w Polsce wciągnie bez reszty?

Komputer ŚWIAT Twój Niezbędnik

od 9 listopada 2004 roku w kioskach

wszystkie niezbędne programy w jednym miejscu

Pięćdziesiąt hitów

z CD-ROM-em
70 programów
4 pełne wersje

tylko 7,90 zł w tym 7% VAT

hit Liga Polska Manager 2005 menedżer sportowy

hit Francuski w pigułce 2.0 nauka języka dla początkujących

hit Dance eJay 2 do komponowania muzyki

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

od 1998 roku
Adres redakcji dwutygodnika: 02-337 Warszawa, Mszczonowska 2.
Kontakt z Czytelnikami: (022) 4587606 (w godzinach 10–17)
www.komputerswiat.pl. redakcja@komputerswiat.pl
DYREKTOR WYDAWNICZY: Marcin Przasnyski

WSPÓŁPRACOWNICY: Paweł Bijata, Bartłomiej Dramczyk, Rafał Frączkiewicz, Rafał Kamiński, Grzegorz Kordas (gry), Michał Kowalski, Krzysztof Krasiński, Piotr Kudrel, Maciej Kunda, Mariusz Michalski, Krystyna Pągowska, Jolanta Rososińska, Tomasz Sokołowski

axel springer

od 1994 roku

Wydawca: AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.axelspringer.com.pl, asp@axelspringer.com.pl
Adres: 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181
(Ochota Office Park), recepcja tel. 6084100

PREZES ZARZĄDU: Wiesław Podkański
WICEPREZES ZARZĄDU, DYREKTOR GENERALNY: Florian Fels
CZŁONEK ZARZĄDU, DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
MARKETING I SPRZEDAŻ: Beata Mońka
DYREKTOR BIURA ZARZĄDU: Michał Fijoł
FINANSE: Paweł Doktór (dyrektor finansowy)
REKLAMA: tel. (022) 6084300, (022) 6084263, reklama.komputerswiat@axelspringer.com.pl, Małgorzata Cetera-Bulka (dyrektor), Tomasz Waligóra, Piotr Roszczyk, Tomasz Szulkowski, Paweł Stano
PUBLIC RELATIONS & EVENT MARKETING: tel. (022) 6084178
komputerswiat.pr@axelspringer.com.pl,
Marzena Daszkiewicz (dyrektor), Aneta Pacuszka
PROMOCJA: tel. (022) 6084263 komputerswiat.promocja@axelspringer.com.pl, Tomasz Waligóra
KSIĘGOWOŚĆ: Janusz Bąk (główny księgowy)
KOLPORTAŻ: Janusz Snarski (dyrektor)
PRODUKCJA: Elżbieta Garnczarczyk (dyrektor)
DRUK: RR Donnelley Europe, Kraków
PRENUMERATA I EGZEMPLARZE ARCHIWALNE: tel. (022) 6084002, faks (022) 6084007, infolinia 0801 120003 (w godzinach 9–17), prenumerata@axelspringer.com.pl,
Prenumerata krajowa: Poczta Polska oraz RUCH SA na terenie całego kraju
Prenumerata zagraniczna: RUCH SA (022) 5328819, www.ruch.com.pl, www.exportim.com,
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Polskie Badania Czytelnictwa

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną

Nowa gra w FAKCIE!

Licz na gotówkę, samochody i inne nagrody.

Wygrywaj codziennie!

Co za numer!

Fakt GAZETA CODZIENNA O tym się mówi

BĄDŹ PIERWSZY
GDZIE? WSZYSTKO JEDNO.
Dunlop Winter Sport M3. Dzięki OPONOM WINTER na każdej drodze poczujesz się mistrzem. Zostaw wszystkich w tyle i bądź zwycięzcą. Tego nic nie zastąpi. Kiedy ochłoniesz, podejmij nowe wyzwanie i znów bądź pierwszy...
DUNLOP
TYLKO DLA PRAWDZIWYCH KIEROWCÓW
PROMOCJA
Kup komplet zimowych opon DUNLOP a otrzymasz w prezencie RĘKAWICĘ ZE SKROBACZKĄ
www.dunlop-promocja.pl - lista serwisów opon objętych promocją
Promocja w wybranych serwisach - ważna do wyczerpania zapasów.
Opony Dunlop Winter Sport M3 szczególnie polecane w testach Auto Bild
Więcej szczegółów na stronie: www.dunlopgre.pl

26 najciekawszych programów na płycie Komputer ŚWIATA

Nauka

Encyklopedia Nauki
Pełna wersja encyklopedii multimedialnej (program po polsku)

Encyklopedia odkryć naukowych, wynalazków i wynalazców oraz zagadnień związanych z naukami ścisłymi i przyrodniczymi. W programie znajdziemy bogato ilustrowane teksty, prezentacje, filmy, a także testy pozwalające sprawdzić naszą wiedzę.

Internetowe

FlashGet 1.65
Program do ściągania plików (wersja po polsku)

NetMeter 0.9.9.9 (beta 2)
Zlicza dane pobrane z internetu

Opera 7.54 Java
Przeglądarka internetowa (wersja po polsku)

Grafika/Foto/Wideo

Acrobat Reader 5.05 PL
Przeglądarka plików PDF (wersja po polsku)

DirectShow Pack 2003.08.04
Umożliwia odtwarzanie filmów DivX i DVD

IrfanView 3.92
Przeglądarka grafiki (wersja po polsku)

QuickTime 6.5.1
Odtwarzacz plików multimedialnych

Nagrywanie płyt

Nero 6.3.1
Program do nagrywania płyt (wersja 30-dniowa)

Użytkowe

7-zip 3.13
Program do pakowania plików (wersja po polsku)

AIDA32 3.93
Program diagnostyczny (wersja po polsku)

Hd Tach 3
Program do testowania dysków

KM Remote 2.4
Tworzy nowe skróty klawiaturowe (wersja po polsku)

PowerArchiwer 2004 v 9.01
Program do pakowania plików (30-dniowa wersja po polsku)

PowerZip 7.03
Program do pakowania plików (wersja 45-dniowa)

Sandra Standard 2004.SP2b
Program diagnostyczny (wersja 30-dniowa)

Stuffit Standard 8.5
Program do pakowania plików (wersja 30-dniowa)

Total Commander 6.03a
Menedżer plików (30-dniowa wersja po polsku)

TUGZip 3.0
Program do pakowania plików

WinAce 2.5
Program do pakowania plików (wersja 30-dniowa)

WinRAR 3.30
Program do pakowania plików (40-dniowa wersja po polsku)

WinZip 9.0 SR-1
Program do pakowania plików (wersja 30-dniowa)

ZipGenius 5 Suite Edition
Program do pakowania plików (wersja po polsku)

Narzędziowe

Paragon Hard Disk Manager 5.6
Pełna wersja programu do zarządzania dyskiem twardym – tworzy w locie nowe partycje i obrazy dysków

Sterowniki

ATI CATALYST 4.9 Windows XP
Sterowniki do kart graficznych Radeon (wersja po polsku)

NVIDIA Forceware 61.77 Windows XP
Sterowniki do kart graficznych GeForce (wersja po polsku)

✔ = pełna wersja/freeware ✔ = shareware/trial/demo

Jak czytać winiety programów

Nazwa programu i jego dokładna wersja. Poniżej przeznaczenie aplikacji – pozwala sprawdzić, czy takiego programu szukamy

Informacja o wersji językowej. Do niektórych angielskich aplikacji istnieją oddzielne spolszczenia – znajdziemy je na płycie

Sandra Standard 2004 SP2b
Program do diagnostyki komputera
System: Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win NT | Win XP
shareware | język programu | rejestracja przez internet: nie

Niektóre programy wymagają rejestracji w internecie. Otrzymany kod wprowadzamy do aplikacji

Firma SiSoftware wydała nową wersję jednego z bardziej znanych programów do diagnozowania – zarówno sprzętu, jak i systemu operacyjnego. Nowością w tegorocznej edycji są funkcje testujące urządzeń PDA i SmartPhone. Na liście benchmarków znajdziemy ponadto testy prędkości łącza internetowego. Narzędzie obsługuje wszystkie systemy z rodziny Windows, także wieloprocesorowe.

Systemy operacyjne, na jakich zainstalujemy program

Użytkowe

Licencja, na jakiej rozpowszechniany jest dany program

Producent/autor: SiSoftware Ltd.
Adres strony WWW: → www.sisoftware.net/sandra
Pomoc online: FAQ na stronie
Cena: około 107 złotych

Producent aplikacji oraz informacje kontaktowe – strona WWW i adres pomocy

Krótki opis programu. Dzięki niemu poznamy główne funkcje aplikacji, zanim zainstalujemy ją w systemie. Obok znajdziemy również bardziej szczegółowe wskazówki

Dział na płycie, w którym znajdziemy program

Ważne adresy kontaktowe

Telefon redakcji – (022) 4587606
Adres e-mail – redakcja@komputerswiat.pl

Redakcja nie odpowiada za jakiekolwiek straty wynikające z używania programów, w tym utratę spodziewanych korzyści, danych i inne szkody powstałe na skutek użycia bądź też próby użycia tego krążka. Programy na tej płycie nie zawierają wirusów – zostały sprawdzone najnowszymi wersjami programów: Norton Antivirus 2004, AntiVirenKit 12, Panda Antivirus Titanium 2004, NOD32 2.0.

Uwaga!

Każdy numer Komputer ŚWIATA ukazuje się w dwóch wersjach – bez płyty oraz z płytą, i z tą właśnie specjalną wkładką zawierającą wskazówki do programów umieszczonych na krążku. Można ją wyjąć z numeru i umieścić w segregatorze (aby ułatwić to Czytelnikom, na każdej stronie zaznaczono miejsca, w których należy zrobić otwory dziurkaczem ●).

Wymagania

Aby uruchomić płytę, wystarczy pecet z procesorem Pentium 200 MHz i 32 MB pamięci RAM. Krążek działa na systemach operacyjnych Windows 98/Me/2000/XP. W systemie musi być zainstalowany Internet Explorer w wersji 5.0 lub wyższej. Minimalna rozdzielczość obrazu wynosi 800x600 pikseli.

27 października 2004

23/2004

pełna wersja
Encyklopedia Nauki

płyta CD-ROM stanowi integralną część czasopisma Komputer ŚWIAT i nie może być sprzedawana oddzielnie

INTERNETOWE
Shockwave and Flash Player 10, FlashGet 1.65, NetMeter 0.9.9.9 (beta 2), Opera 7.54 Java

GRAFIKA/FOTO/WIDEO
DirectShow Pack 2003.08.04, IrfanView 3.92, QuickTime 6.5.1, Real Alternative 1.27

NARZĘDZIOWE
Paragon Hard Disk Manager 5.6

NAGRYWANIE PŁYT
Nero 6.3.1

STEROWNIKI
ATI CATALYST 4.9 Windows XP, NVIDIA Forceware 61.77 Windows XP

UŻYTKOWE
ACDZIP 1.0, Acrobat Reader 5.05 PL, AIDA32 3.93, Hd Tach 3, KM Remote 2.4, PKZIP for Windows v8, PowerArchiver 2004 v 9.01, PowerZip 7.03, Sandra Standard 2004 SP2b, 7-Zip 3.13, Stufflt Standard 8.5, Talk 2Desktop v1.0, Total Commander 6.03a, TUGZip 3.0, WinAce 2.5, WinRAR 3.30, WinZip 9.0 SR-1, ZipGenius 5 Suite Edition

Komputer ŚWIAT
Nr 23/2004 (159)
NR INDEKSU: 346 543
ISSN 1506–4026

Komputer ŚWIAT radzi

Instalowanie wielu programów prowadzi do spowolnienia jego działania lub w skrajnych przypadkach do uszkodzenia systemu operacyjnego. W związku z tym należy instalować tylko te programy, z których rzeczywiście zamierzamy korzystać, i odinstalowywać nieużywane aplikacje.

Jak instalować programy znajdujące się na tej płycie CD

1. Wkładamy płytę do napędu CD-ROM.
2. Wybieramy w lewym menu grupę programów, na przykład **Internetowe**.
3. Klikamy na nazwę interesującego nas programu.
4. Rozpoczynamy instalację kliknięciem na **INSTALUJ**. Następnie postępujemy zgodnie z instrukcjami pojawiającymi się na ekranie. Po instalacji skrót do programu znajduje się w menu **Start**.

Encyklopedia Nauki 1.0

Encyklopedia multimedialna

system: Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

darmowy dla Czytelników Komputer ŚWIATA | język programu: | rejestracja przez internet: nie

Czym właściwie jest dźwięk? Jak narodził się wszechświat? Dlaczego oddziałuje na nas grawitacja? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań odnajdziemy w Encyklopedii Nauki. Ten program zaspokoi głód wiedzy wszystkich miłośników odkryć naukowych. W prosty i przystępny sposób wyjaśnia tajniki nauk ścisłych i przyrodniczych. Pozwala zrozumieć istotę zjawisk, z którymi spotykamy się na co dzień. Dzięki obrazowym opisom, kolorowym ilustracjom, filmom wideo oraz animacjom zgłębianie wiedzy staje się czystą przyjemnością. Encyklopedia Nauki to bogate źródło informacji, a zarazem doskonała zabawa dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Nauka

Producent/autor: Dorling Kindersley/OPM
Pomoc online: redakcja@komputerswiat.pl

W laboratorium naukowym

1 Przygodę z programem rozpoczynamy od wizyty w laboratorium naukowym. Znajdujemy tu wszystko, co niezbędne do zgłębiania wiedzy – zakładki prowadzące do poszczególnych działów, ikony opcji, pomocy, odtwarzacza filmów.

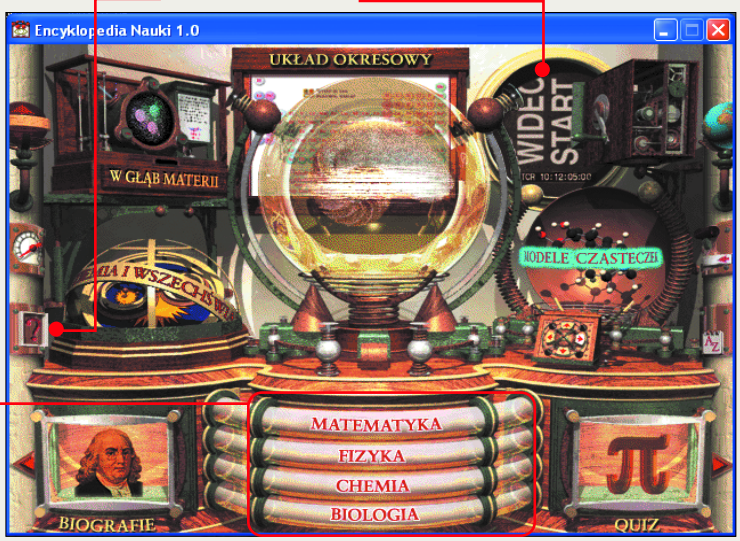

2 Za pomocą nawigatora wytyczamy trasę, którą ruszymy na podbój nauki. Klikamy na jego ikonę znajdującą się w lewej górnej części okna.

3 Pojawia się nowe okno, w którym za pomocą kursora myszy rozwijamy poszczególne tematy. Klikając na jeden z nich, możemy przenieść się do artykułu opisującego dane zagadnienie.

Zgłębiamy tajniki nauki

1 Innym sposobem zgłębiania wiedzy jest wybór jednego z działów tematycznych w głównym oknie programu. Jest ich pięć – fizyka, matematyka, chemia, biologia i astronomia. Klikamy na dowolną zakładkę, na przykład FIZYKA.

2 Pojawia się graficzne menu tematów zgromadzonych w danym dziale. Klikając na jeden z nich, przechodzimy do spisu artykułów. Wybieramy dowolny, na przykład, i już po chwili możemy zapoznać się z opisem całego zagadnienia.

3 Wszystkie tematy przedstawione są w przystępny sposób. Poza opisami artykuły zawierają ilustracje, zdjęcia lub animacje. Chcąc uruchomić animację, posługujemy się strzałkami.

4 Niektóre zagadnienia zobrazowano filmami. Znajdują się one pod ikonką. Kliknięcie na nią powoduje uruchomienie filmu. Zarówno filmy, jak i animacje opatrzone są komentarzem lektora.

5 Wszystkie problemy zostały omówione w sposób kompleksowy i z nawiązaniem do tematów pokrewnych. Niektóre słowa w tekście wyróżniono czerwoną czcionką, na przykład masa. Kliknięcie na nie powoduje pojawienie się dodatkowego okienka, zawierającego definicję danego pojęcia oraz listę artykułów związanych z tym tematem.

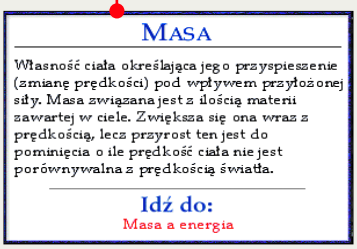

6 Ikona w lewym dolnym rogu otwiera okno z graficznym menu artykułów i elementów interaktywnych pokrewnych tematycznie danemu zagadnieniu.

7 Pojawiający się przy każdym artykule panel prowadzi do informacji uzupełniających.

Dodatkowo za pomocą przycisku w każdej chwili możemy wywołać okno nawigatora opisanego w punkcie 3.

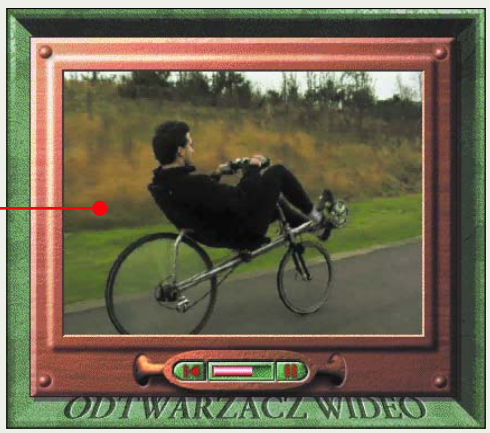

8 Za pomocą ikony znajdującej się w prawym dolnym rogu przechodzimy do kolejnych artykułów z danego działu.

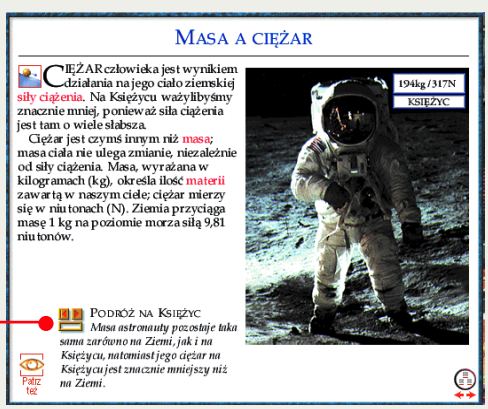

Zobaczmy więcej

1 Poza głównymi działami tematycznymi encyklopedia zawiera wiele dodatków. Są one tak interesujące, że nie sposób do nich nie zajrzeć. Dotrzeć do nich możemy z poziomu laboratorium, wybierając któryś z aktywnych elementów. Zacznijmy od przyjrzenia się różnym materiałom pod mikroskopem. W głównej konsoli programu klikamy na W GŁĄB MATERII.

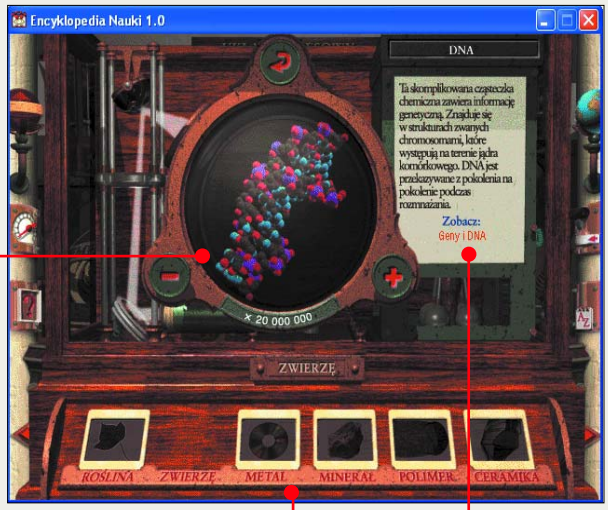

2 Pojawia się nowe okno. Z zakładek u dołu wybieramy przedmiot, który chcemy obejrzeć. Zostaje on wyświetlony w okienku. Za pomocą przycisków zwiększamy lub zmniejszamy skalę. Poniżej wyświetlany jest rozmiar aktualnego powiększenia, obok zaś pojawia się opis tego, co widzimy przez mikroskop, wraz z odsyłaczami do odpowiednich artykułów, z których dowiadujemy się, na przykład, czym są metale.

3 Jeżeli ciekawi nas, jak zbudowane są cząsteczki kilku popularnych związków chemicznych, powinniśmy zajrzeć do MODELE CZĄSTECZEK. Po wybraniu interesującego nas związku pojawia się trójwymiarowy model jego cząsteczki. Za pomocą strzałek możemy obracać go w dowolnym kierunku. W oknach znajduje się jego krótki opis oraz odnośniki do dalszych informacji.

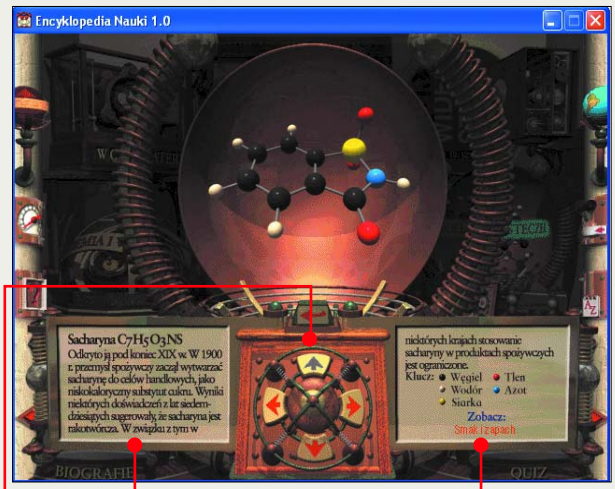

Wielcy naukowcy

1 Nie byłoby wszystkich odkryć, gdyby nie ludzie, którzy ich dokonali. Wybierając zakładkę, możemy dowiedzieć się czegoś więcej o ich życiu i osiągnięciach.

2 Nazwiska naukowców ułożone są w porządku alfabetycznym. Przewijamy je za pomocą strzałek. Szukając konkretnej osoby, wybieramy pierwszą literę nazwiska i wskazujemy postać. Po chwili pojawia się krótka nota biograficzna na jej temat.

Szukamy inaczej

1 Jeżeli mamy problem ze znalezieniem jakiejś konkretnej informacji, możemy posłużyć się indeksem. W głównym oknie programu klikamy na przycisk. Pojawia się okienko wyszukiwania.

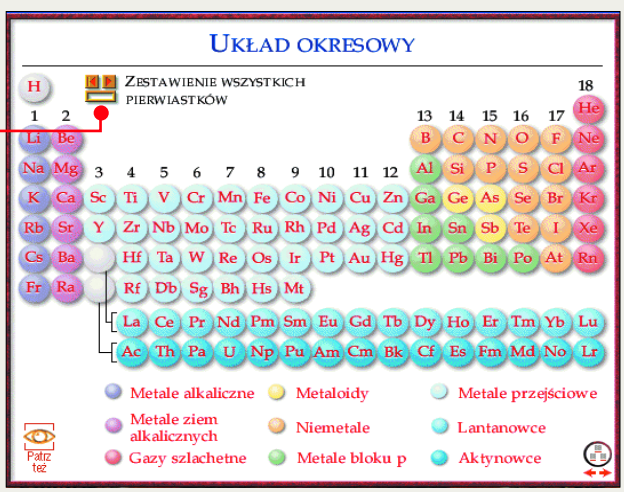

4 Jeżeli chemia nie jest naszą najmocniejszą stroną, zapoznajmy się z informacjami ukrytymi pod ikoną UKŁAD OKRESOWY. Wyświetla się znana nam z pracowni chemicznej tablica Mendelejewa. Zaraz po uruchomieniu animacji okazuje się, że to, co do tej pory było nam tak trudno zrozumieć, jest w rzeczywistości bardzo proste.

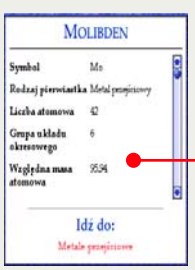

5 Klikając na poszczególne pierwiastki, uzyskujemy szczegółowe informacje na ich temat. Za pomocą ikony możemy przejść do kolejnych artykułów, z których dowiadujemy się, na przykład, czym są metale.

2 Encyklopedię możemy przeszukiwać pod kątem artykułów, filmów i animacji. Zaznaczamy u góry interesujący nas zakres i przeglądamy listę poniżej, posługując się suwakiem bądź klawiszami i lub Page down i Page Up. Po znalezieniu poszukiwanej pozycji zaznaczamy ją i potwierdzamy OK.

3 Podczas korzystania z encyklopedii, indeks może być cały czas otwarty. Aby nam jednak nie przeszkadzał, możemy go przenieść w dowolne miejsce ekranu. Przesuwamy go, klikając wewnątrz niego i przytrzymując wciśnięty lewy przycisk myszy. Dodatkowo za pomocą przycisku możemy zminimalizować okno indeksu.

4 Chcąc przejrzeć wszystkie filmy dostępne w programie, możemy uruchomić ich projektor. Znajdując się w laboratorium, klikamy na.

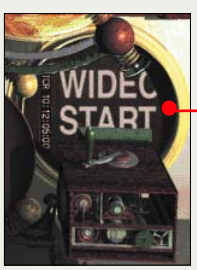

Pojawia się okno odtwarzacza, w którym dokonujemy wyboru filmu. Ustawienie kursora myszy na ikonie filmu powoduje wyświetlenie jego tytułu u góry okna.

5 Aplikacja umożliwia nam również cofnięcie się do artykułów ostatnio przez nas wybieranych. Historia wyszukiwania dostępna jest pod ikoną. W okienku wyświetlanych jest kilkanaście ostatnich wyników wyszukiwania.

Sprawdźmy swoją wiedzę

1 Gdy już na dobre zaprzyjaźniliśmy się z encyklopedią, warto sprawdzić, jak wiele z tego, co poznaliśmy, zostało w naszych głowach. Pomoże nam w tym dostępny w programie quiz. Klikamy na jego ikonę.

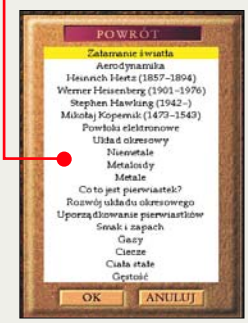

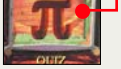

2 Na początku w nowym oknie wciskamy przycisk NOWA GRA i wybieramy ustawienia. Ustalamy liczbę graczy i zakres tematyczny pytań (mogą one obejmować fakty, ludzi, zasady lub wszystkie zagadnienia). Możemy jeszcze określić liczbę pytań oraz, jeżeli gramy sami, limit czasowy. Gdy wszystko już przygotowane, klikamy na OK i w kolejnym oknie na GRAJ.

3 Naszym zadaniem jest zaznaczyć jedną z trzech odpowiedzi. Jeżeli powiedzie nam się za pierwszym razem, otrzymujemy dwa punkty, przy kolejnej próbie już tylko jeden. Całkowita liczba punktów wyświetlana jest w okienku. Możemy śledzić również, jak wiele czasu oraz pytań pozostało do końca gry. Zabawę w każdej chwili możemy przerwać, klikając na STOP.

Przydatne opcje

1 W programie dostępnych jest kilka opcji, które mogą nam się przydać. Korzystamy z nich, wybierając w głównym oknie przycisk.

2 Możemy tu wyłączyć dźwięki odtwarzane podczas poruszania się po konsoli oraz efekty towarzyszące przejściom pomiędzy poszczególnymi ekranami PRZEJŚCIA. Wyłączenie tej drugiej opcji przyspiesza przechodzenie od jednego artykułu do drugiego.

3 Jeżeli chcemy skorzystać z informacji zawartych w encyklopedii, możemy je skopiować do Schowka lub wydrukować. Pod przyciskiem KOPIUJ wybieramy opcję kopiowania.

Podobnie postępujemy, chcąc coś wydrukować – klikamy na DRUKUJ i zaznaczamy jedno z trzech poleceń.

W razie problemów

W bardzo rzadkich przypadkach na niektórych komputerach mogą wystąpić problemy z uruchomieniem Encyklopedii. W takim wypadku mogą pomóc poniższe wskazówki. Dokładniejszy opis kroków, które należy wykonać, znajdziemy w pliku pomocy znajdującym się na krążku w katalogu programu.

1 Po zakończeniu instalacji Encyklopedii automatycznie uruchamia się instalator pakietu QuickTime w wersji 2. Jest on niezbędny do poprawnego działania Encyklopedii, tak więc w oknie klikamy na. W kolejnym oknie akceptujemy umowę licencyjną, klikając na Agree. Następnie przystępujemy do instalacji, klikając na przycisk Install. Czekamy chwilę na przeskanowanie systemu i skopiowanie odpowiednich plików. Po zakończeniu instalacji QuickTime należy ponownie uruchomić komputer.

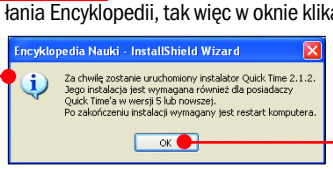

2 Jeśli przy uruchamianiu Encyklopedii pojawia się komunikat **OTInitialize failure**, należy zainstalować Quick Time 2.1.2. Znajduje się w pliku QT32INST w katalogu programu (C:\Program Files\Encyklopedia Nauki). Zainstalujmy najnowsze sterowniki do karty graficznej i muzycznej.

3 Jeżeli Encyklopedia przy próbie uruchomienia wyświetla błąd związany z brakiem czcionek, należy dodać do systemu wykorzystywane przez nią fonty. W tym celu z menu Start wybieramy Ustawienia, Panel sterowania i ikonę Czcionki. Klikamy na menu Plik i polecenie Zainstaluj nową. W nowym oknie wskazujemy katalog FONTS znajdujący się w folderach i zatwierdzamy zmiany przyciskiem OK. Na koniec restartujemy komputer.

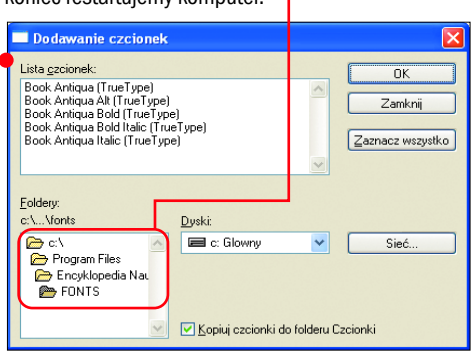

Paragon Hard Disk Manager 5.6

Program do zarządzania dyskiem

system Win 95 | Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

pełna wersja | język programu | rejestracja przez internet: nie

Pakiet programów bardzo przydatny, gdy dokonujemy podziału dysku twardego na partycje oraz w sytuacji, gdy poszukujemy dobrego boot managera. W pakiecie narzędzi do zarządzania dyskiem znajdziemy program służący do bezpiecznego usuwania danych z dysku (pliki na partycjach nadpisywane są w taki sposób, by nie można było ich w żaden sposób odczytać). Jest i coś dla osób, które cenią sobie prywatność – aplikacja Encrypted Disk Manager pozwala tworzyć wydzielone miejsca na dysku, w których każdy dokument będzie zaszyfrowany.

Narzędziowe

Producent/autor: Paragon Software Group
Adres strony WWW:
➜ www.paragon.ag
Pomoc online: http://kb.paragon.ag

Tworzymy zaszyfrowaną partycję

Nie musimy na nowo dzielić dysku, by utworzyć wydzieloną na zaszyfrowane dokumenty przestrzeń i zarządzać nią za pomocą Paragon Hard Disk Managera. Jak to możliwe? Otóż aplikacja tworzy na wybranym dysku i we wskazanym przez nas folderze plik, który traktowany jest przez Windows jako osobna partycja.

1 Zaczynamy od utworzenia partycji. Z menu Start wybieramy Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie Paragon Hard Disk Manager 5.6 i Szybki Start.

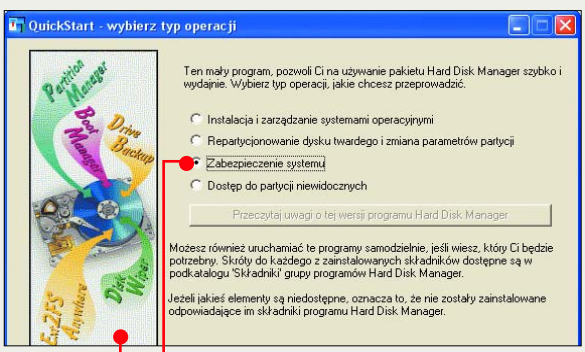

W oknie ● zaznaczamy pole przy ● i klikamy na przycisk Dalej >.

2 W kolejnym oknie zaznaczamy pole przy ● i ponownie klikamy na Dalej >.

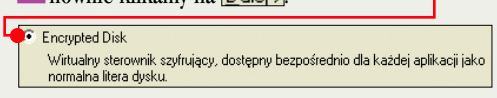

3 Na liście dostępnych aplikacji odnajdujemy ● i klikamy na przycisk ●. Zamykamy okno QuickStart, klikając na Zakończ.

4 Na ekranie widzimy teraz okno ●. Klikamy na ikonę ●.

W oknie kreatora ●, w polu ● możemy określić literę dysku, folder i nazwę pliku, w którym przechowywana będzie zaszyfrowana partycja. W pole ● wpisujemy rozmiar partycji (w megabajtach). Klikamy na ●.

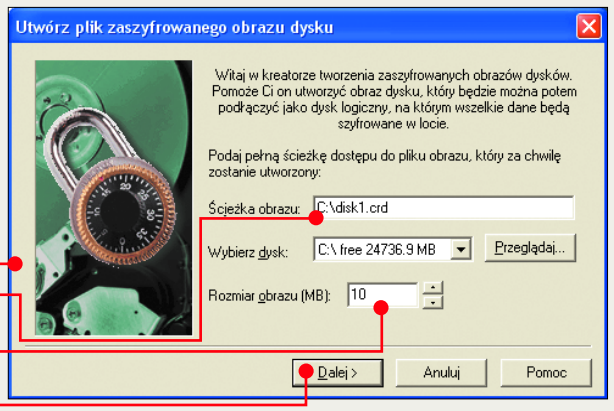

5 W kolejnym oknie pozostawiamy bez zmian wybrany algorytm szyfrowania danych ● i klikamy na Dalej >.

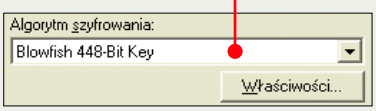

6 W następnym oknie pozostawiamy zaznaczenie przy ● (dostęp do zaszyfrowanych danych będzie dostępny po wpisaniu hasła) i w pola ● wpisujemy dwa razy to samo hasło. Klikamy na Dalej >.

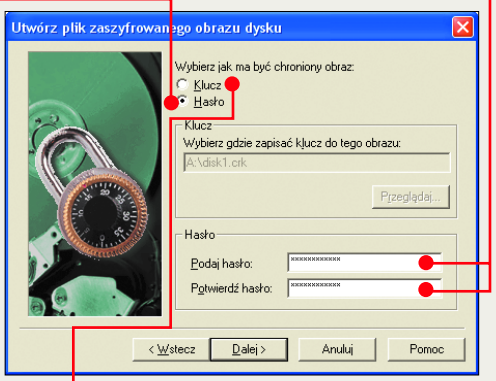

Rada Komputer ŚWIATA

Wyjątkowo ważne dane lepiej zaszyfrować za pomocą specjalnego pliku-klucza ●, przechowywanego zazwyczaj na dyskietce. Mając dyskietkę z takim kluczem, mamy pewność, że nikt nie będzie mógł odgadnąć hasła do naszej partycji.

7 Pozostaje już tylko określić na liście ● literę nowego, zaszyfrowanego dysku, a także zdecydować, czy bezpośrednio po utworzeniu zamierzamy podłączyć taki dysk (wystarczy pozostawić zaznaczenie przy ●).

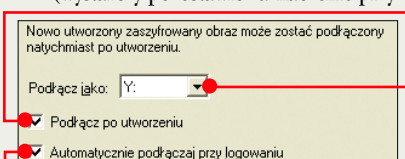

Jeśli zaznaczymy pole przy ●, nasz nowy dysk będzie podłączany przy starcie Windows. Klikamy na Utwórz.

8 Na ekranie widzimy okno ●. Klikamy na OK, a następnie (aby sformatować nową partycję) klikamy kolejno na Rozpocznij, OK i na Zamknij.

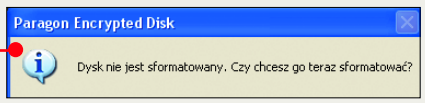

9 Na ekranie pojawia się okno z zawartością nowego dysku ●, przenosimy ważne dokumenty i po zakończeniu pracy w oknie ● klikamy dwa razy na ikonę symbolizującą dysk ●.

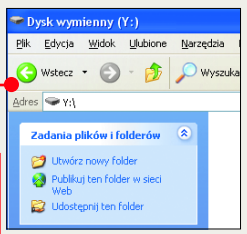

10 Na ekranie widzimy okno, w którym klikamy na Tak. Po chwili zaszyfrowana partycja zostaje odłączona.

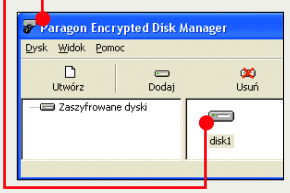

11 Po ponownym uruchomieniu komputera na ekranie widzimy okno ●. Jeśli zamierzamy podłączyć naszą zaszyfrowaną partycję, w pole ● wpisujemy hasło i klikamy na ●.

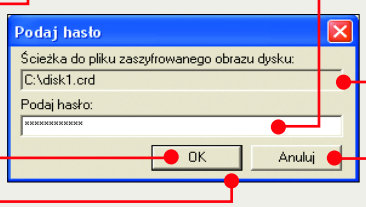

12 Jeśli nie zamierzamy podłączać dysku przy starcie Windows, po prostu klikamy na ●. Dysk możemy podłączyć w dowolnym momencie, wybierając z menu Start kolejno Programy (w Windows XP Wszystkie programy), Paragon Hard Disk Manager 5.6, Składniki, Encrypted Disk i Encrypted Disk Manager. Następnie w oknie ● klikamy dwa razy na ikonę dysku ●. Z listy Podłącz jako: wybieramy Y:, klikamy na OK i w oknie ● podajemy hasło. W ten sposób zyskaliśmy dostęp do zaszyfrowanych informacji.

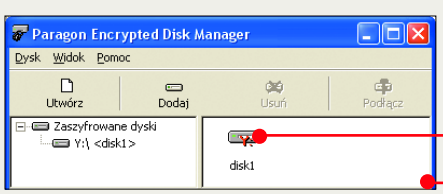

7-Zip 3.13

Program archiwizujący

system Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

freeware | język programu | rejestracja przez internet | nie

Ten program ma bardzo dobry algorytm kompresji. Jeżeli zależy nam na tym, aby dane zajmowały jak najmniej miejsca, skorzystajmy właśnie z 7-Zipa. Pamiętajmy jednak, że tak skuteczna kompresja wymaga czasu.

Użytkowe

Producent/autor: Igor Pavlov
Adres strony WWW: ➜ www.7-zip.org/pl
Pomoc online: dostępna po płatnej rejestracji

Instalujemy spolszczenie

Program 7-Zip jest dostępny po polsku. Po zainstalowaniu programu trzeba jednak zmienić język interfejsu.

1 Klikamy na Start, Wszystkie programy, na 7-Zip i na 7-Zip File Manager.

2 Z menu Tools wybieramy pozycję Options. Klikamy na zakładkę Language, aby na liście English (English) wskazać język Polish [Polski]. Klikamy na przycisk OK.

Program integruje się także z menu kontekstowym Windows. W menu kontekstowym ikon reprezentujących foldery i pliki znajdziemy różne polecenia – niestety, po angielsku. Aby zobaczyć ich polskie wersje, należy ponownie uruchomić komputer.

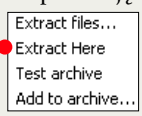

PowerArchiver 2004

Program archiwizujący

system Win 95 | Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

73 zł | język programu | rejestracja przez internet | nie

PowerArchiver rozpoznaje rekordową liczbę 26 formatów: między innymi 7-Zip, RAR, Zip i Ace. Jeżeli więc szukamy programu, który rozpakuje wszystko – to właśnie aplikacja dla nas. Pamiętajmy jednak, że liczba rozpoznawanych formatów nie jest równoznaczna z liczbą formatów, które PowerArchiver potrafi zapisać. Nie da się go użyć na przykład do tworzenia archiwów RAR i Ace.

Użytkowe

Producent/autor: ConeXware, Inc.
Adres strony WWW: ➜ www.powerarchiver.com
Pomoc online: www.powerarchiver.com

WinAce 2.5

Program archiwizujący

system Win 95 | Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

106 zł | język programu | rejestracja przez internet | nie

Archiwa w formacie Ace zajmują niewiele miejsca, lecz podobnie jak w wypadku formatu 7-Zipa są tworzone powoli. WinAce warto mieć pod ręką. W internecie co jakiś czas można spotkać archiwa spakowane właśnie za pomocą formatu Ace. Niestety, program jest po angielsku.

Użytkowe

Producent/autor: e-merge GmbH
Adres strony WWW: ➜ www.winace.com
Pomoc online: www.winace.com

Pakujemy dane za pomocą WinAce

1 Aby spakować folder i jego zawartość za pomocą algorytmu Ace, po zainstalowaniu programu klikamy na ikonę folderu prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybieramy polecenie zawierające nazwę naszego folderu.

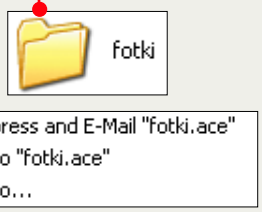

2 Na ekranie widzimy okno ilustrujące proces kompresowania bieżącego pliku oraz stan zaawansowania całego zadania.

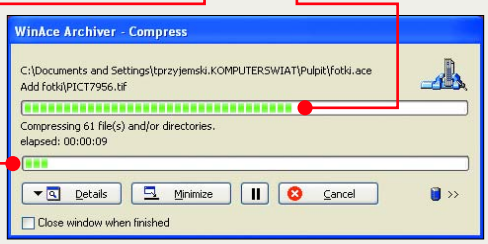

3 Gdy operacja zostanie zakończona, klikamy na Close. Obok folderu widać charakterystyczną ikonę imadła – to będą nasze dane.

Samorozpakowujące się Archiwum

Archiwa samorozpakowujące można rozpakować automatycznie nawet w pececie, w którym nie zainstalowano żadnego programu rozpakowującego.

1 Uruchamiamy program PowerArchiver, klikając na przycisk Start, Wszystkie programy oraz na PowerArchiver i PowerArchiver.

2 Z menu Narzędzia wybieramy polecenie Kreator SFX... W oknie kreatora klikamy na [folder], a następnie wskazujemy lokalizację pliku, który utworzymy. Nadajemy mu nazwę i klikamy na.

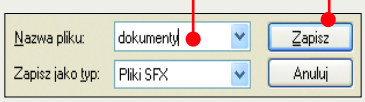

3 W zależności od tego, czy chcemy spakować pliki czy folder, klikamy na. Jeżeli w katalogu, który ma być skompresowany, znajdują się podkatalogi, zaznaczamy opcję.

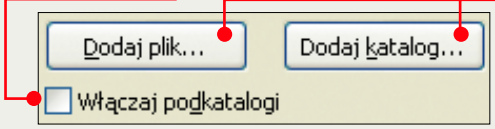

4 Wskazujemy dane do spakowania i klikamy na Otwórz w wypadku pliku lub na OK w wypadku folderu. Klikamy na Następny w trzech kolejnych oknach, akceptując standardowe ustawienia programu. Klikamy na Twórz SFX i na Nie, aby nie testować poprawności działania archiwum.

5 Stworzony przez nas plik znajdziemy we wskazanym wcześniej folderze.

ZipGenius 5 Suite Edition

Program archiwizujący

system Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

freeware | język programu | rejestracja przez internet | nie

ZipGenius przypomina w obsłudze system Windows XP. Warto go zainstalować nie tylko ze względu na elegancki interfejs. Program rozpoznaje wiele formatów, ma polską wersję i jest darmowy.

Użytkowe

Producent/autor: M. Dev Software
Adres strony WWW: ➜ www.zipgenius.it
Pomoc online: help@zipgenius.it

Polski interfejs

Instalujemy program, a potem dodatek spolszczający. Jeżeli w czasie jego instalacji ZipGenius jest uruchomiony, po jej zakończeniu należy go zamknąć i włączyć ponownie.

1 Z menu Tools wybieramy kliknięciem polecenie Options.

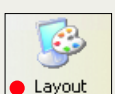

2 Klikamy na przycisk i na zakładkę Language. Z listy wybieramy język polski. Klikamy na Apply, aby zaakceptować zmiany.

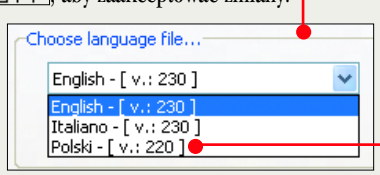

Nero 6.3.1.20

Program do nagrywania krążków

system: Win 95 | Win NT | Win 98 | Win Me | Win 2000 | Win XP

wersja 30-dniowa | język programu | rejestracja przez internet: nie

Uniwersalne narzędzie do nagrywania i kopiowania krążków CD i DVD. Z pomocą Nero wypalimy krążek z danymi i skopiujemy płytę audio. Z powodzeniem nagramy własny film na DVD lub utworzymy kopię filmu nawet wtedy, gdy kopiowana płyta jest dwuwarstwowa, a my dysponujemy jedynie nagrywarką obsługującą płyty jednowarstwowe. Pakiet programów Nero zawiera także szereg pomocniczych narzędzi, za pomocą których możemy zaprojektować okładkę na krążek CD lub film DVD. Do Nero dołączono też odtwarzacz plików muzycznych Nero Media Player oraz aplikację Nero ShowTime do wyświetlania filmów DVD.

Nagrywanie płyt

Producent/autor: Ahead Software
Adres strony WWW: ➜ www.nero.com
Pomoc online: techsupport@nero.com
Cena: 316 zł

Kopiujemy dwuwarstwowe krążki DVD

Przydatnym narzędziem, które otrzymujemy w pakiecie programów Nero, jest aplikacja Nero Recode. Program ten pozwala tworzyć kopię filmów DVD zapisanych na krążkach dwuwarstwowych (większość dostępnych na rynku filmów), na płytach jednowarstwowych, obsługiwanych przez wszystkie dostępne w sprzedaży nagrywarki DVD. Komputer ŚWIAT pokaże, jak skopiować krążek DVD.

1 Uruchamiamy Nero StartSmart, klikając na ikonę widoczną w zasobniku systemowym. W oknie programu startującego klikamy na , żeby rozwinąć listę aplikacji.

2 Rozwijamy zakładkę i klikamy na . Na ekranie widzimy okno programu Nero Recode.

3 Na początku sprawdzamy, czy rozmiary krążka DVD z filmem przekraczają 4,7 GB (pojemność jednowarstwowej płyty DVD). Aby to zrobić, wkładamy do nagrywarki DVD krążek z filmem, a następnie w oknie Nero Recode klikamy na przycisk Więcej >>.

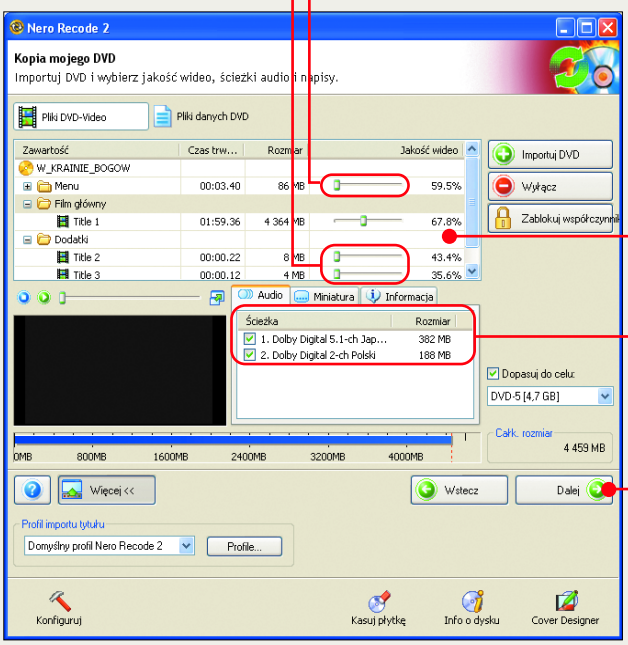

przesunąć suwaki i skrajnie w lewą stronę – spowoduje to zapisanie menu krążka oraz dodatków ze znacznie gorszą jakością niż filmu (aplikacja automatycznie wykorzystuje zwolnioną w ten sposób przestrzeń, zwiększając jakość filmu).

4 Klikamy na ikonę . Na ekranie pojawia się okno z informacjami o krążku DVD . Rozmiar danych zgromadzonych na płycie widnieje w polu . Klikamy na .

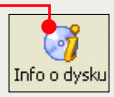

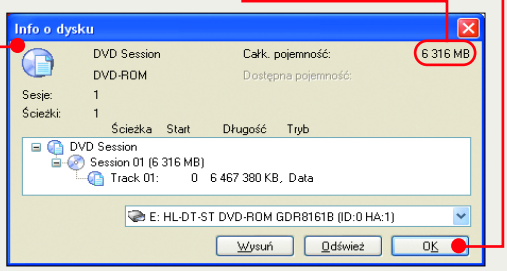

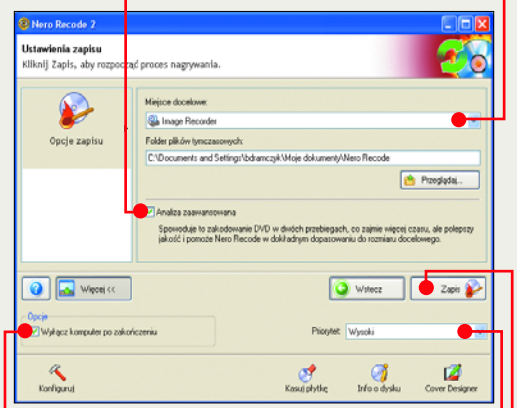

5 Wracamy do okna Nero Recode . Klikamy na przyciski i . W następnym oknie klikamy na przycisk Importuj DVD.

6 W oknie wskazujemy kliknięciem literę napędu, do którego włożyliśmy krążek z filmem. Klikamy na .

7 Aplikacja przeprowadza analizę filmu, co zajmuje kilka minut . Aby przyspieszyć ten proces, możemy wyłączyć podgląd, usuwając zaznaczenie z pola .

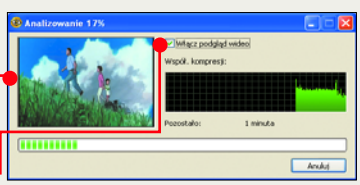

8 Następny etap to wybór stopnia kompresji poszczególnych elementów krążka. Możemy na przykład

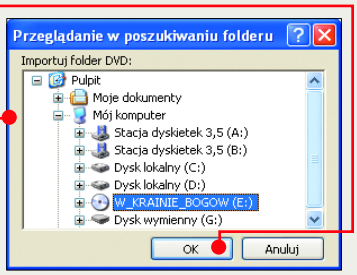

10 Możemy także określić priorytet zadania na liście oraz zmusić program do wyłączenia komputera po zakończeniu konwersji, zaznaczając pole przy . Klikamy na .

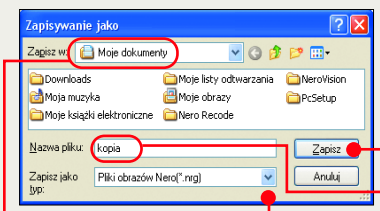

11 Proces przygotowania filmu do zapisu może potrwać nawet kilka godzin. Jeśli zdecydowaliśmy się na zapisanie kopii filmu do pliku obrazu, na ekranie widzimy okno . Wskazujemy na przykład , w pole wpisujemy nazwę obrazu i klikamy na .

12 Po zakończeniu operacji widzimy komunikat . Klikamy na . Zapisany na dysku obraz krążka możemy nagrać na płytę za pomocą Nero Express.

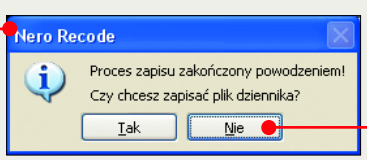

Sandra Standard 2004 SP2b

Program do diagnostyki komputera

System: Win 98 | Win Me | Win NT | Win 2000 | Win XP

shareware | język programu | rejestracja przez internet: nie

Firma SiSoftware wydała nową wersję jednego z bardziej znanych programów do diagnozowania – zarówno sprzętu, jak i systemu operacyjnego. Nowością w tegorocznej edycji są funkcje testujące urządzeń PDA i SmartPhone. Na liście benchmarków znajdziemy ponadto testy prędkości łącza internetowego. Narzędzie obsługuje wszystkie systemy z rodziny Windows, także wieloprocesorowe.

Użytkowe

Producent/autor: SiSoftware Ltd.
Adres strony WWW: ➜ www.sisoftware.net/sandra
Pomoc online: FAQ na stronie
Cena: około 110 złotych

Benchmark procesora

Zarówno użytkownicy poprzedniej wersji programu, jak i osoby niemające z Sandrą wcześniej do czynienia, szybko zorientują się, jak obsługiwać program. Interfejs jest przejrzysty, a każda funkcja jasno opisana i oznaczona odpowiednią ikoną. Wszystkie narzędzia są podzielone na cztery moduły. W każdym z nich znajdziemy zestaw narzędzi do pełnej diagnostyki komputera. Komputer ŚWIAT pokaże, jak przetestować wydajność naszego procesora.

1 Aby uruchomić program, w menu Start klikamy kolejno na pozycje Programy, SiSoftware Utilities. Z rozwiniętej w ten sposób listy wybieramy SiSoftware Sandra Standard.

2 Okno programu zawiera dużo ikon odpowiadających narzędziom, w jakie wyposażona jest Sandra. Łatwo się w nich pogubić, warto więc wyświetlić tylko tę grupę funkcji, z której chcemy aktualnie korzystać. W tym celu klikamy na ikonę z górnego menu i na rozwiniętej liście zaznaczamy opcję.

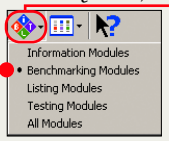

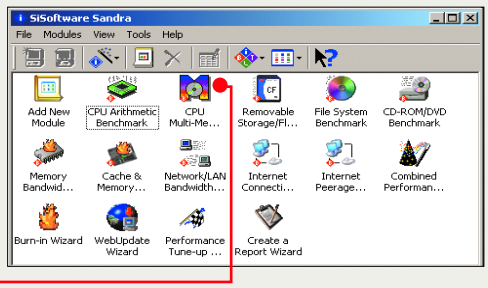

3 W głównym oknie programu pozostaną jedynie ikony benchmarków. Do wyboru mamy dwa testy procesora. Arytmetyczny benchmark procesora sprawdza wydajność CPU w operacjach matematycznych i zmiennoprzecinkowych. Drugi z benchmarków CPU oznaczony ikoną pokazuje, jak radzi on sobie w zastosowaniach multimedialnych.

4 W zależności od tego, jaki test chcemy przeprowadzić, wybieramy odpowiednią ikonę i klikamy na nią podwójnie. Otwarte zostanie okno benchmarka.

5 Testowanie naszego CPU inicjujemy, klikając na przycisk. Należy pamiętać, aby do zakończenia pracy benchmarka nie wciskać klawiszy na klawiaturze oraz nie ruszać myszą.

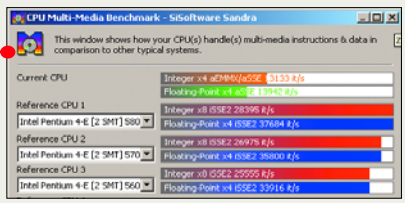

6 Po zakończeniu testu wyświetlą się wyniki, które możemy porównać z rezultatami innych procesorów.

Inne funkcje

W analogiczny sposób możemy sprawdzić wydajność innych podzespołów peceta – takich jak pamięć, szybkość łącza internetowego lub napędów. Zestaw narzędzi Sandry zawiera ponadto funkcje diagnozujące działanie podstawowych elementów i ustawień komputera oraz dodatkowych narzędzi do kompleksowego zarządzania pecetem. Niestety, niektóre opcje programu są niedostępne w wersji Standard. Można z nich korzystać dopiero po dokonaniu płatnego upgrade'u do wersji Professional.

KM Remote v2.4

Program do zdalnego sterowania systemem Windows

System: Win 2000 | Win XP

freeware | język programu | rejestracja przez internet: nie

KM Remote to program umożliwiający zdalne sterowanie systemem Windows za pomocą głosu, klawiatury bezprzewodowej lub myszy. Użycie wcześniej zdefiniowanej kombinacji klawiszy bądź jednego z przycisków myszy uruchamia dowolną aplikację. Po połączeniu zestawu słuchawek z mikrofonem możemy uruchamiać aplikacje systemu Windows, wydając polecenia za pomocą komend głosowych.

Użytkowe

Producent/autor: Marcin Nowok
Adres strony WWW: ➜ www.kmr.of.pl
Pomoc online: na stronie http://kmr.pojan.net/forum/index.php

Polecenia głosowe

1 Po zainstalowaniu KM Remote'a na pasku zadań obok zegara pojawia się ikona. Aby uruchomić program, klikamy kolejno na Start, Programy, KM Remote, KM Remote.

2 By stworzyć nową komendę głosową, wybieramy menu Plik i Nowa konfiguracja CTRL+N, a następnie klikamy na Dodaj przycisk.

3 W pole Nazwa: wpisujemy wybraną przez nas nazwę komendy. W naszym przykładzie jest to komenda wywołująca edytor Word, więc wpisujemy po prostu słowo Word. Pojawia się ono w lewym oknie programu przy ikonie. W kolejnym kroku zaznaczamy opcję.

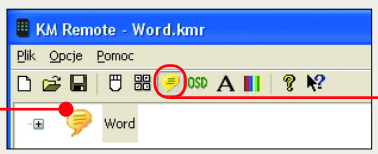

4 Przechodzimy do nagrania próbki głosu, która będzie komendą głosową. Aby rozpocząć nagrywanie próbki głosu, klikamy na.

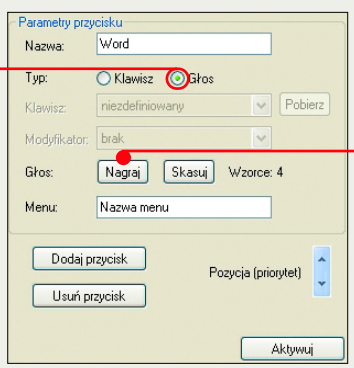

5 W nowym oknie rozpoczynamy nagrywanie, naciskając przycisk Nagraj, a następnie Zapamiętaj. Aby program właściwie rozpoznawał komendę głosową, słowo uruchamiające komendę nagrywamy kilkakrotnie. Po nagraniu kilku próbek głosu okno nagrywania zamyka się automatycznie.

6 Klikamy na i widzimy kolejną ikonę. Po kliknięciu na nią w oknie programu pojawiają się nowe opcje.

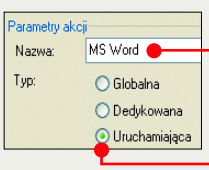

7 Wpisujemy nazwę w pole, w naszym wypadku jest to słowo MS Word, a następnie zaznaczamy opcję.

8 W polu Program: podajemy ścieżkę do pliku, który uruchamia edytor MS Word, czyli wpisujemy C:\Program Files\Microsoft Office\Office\WINWORD.EXE.

9 Zdefiniowaną akcję zatwierdzamy przyciskiem Aktywuj, a następnie zapisujemy, klikając na menu Plik i Zapisz konfigurację jako...

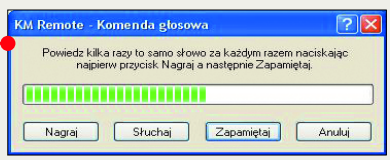
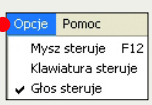
10 Na koniec upewniamy się, że aktywny jest tryb wywołania poleceń głosowych. Jego status znajdziemy w menu. Jest on również wyświetlany na górnej belce programu.